

日緬ライブラリー・パダウ 1

<ミャンマー語翻訳復刻版>

戯曲

ビルマの太陽

—オッタマ僧正と伊藤次郎左衛門—

田中公平 著

モーモーミヤ・井口久生 訳

日緬ライブラリー・パダウ

PADAUK

ビルマの太陽ーオッタマ僧正と伊藤次郎座衛門ー

(田中公平著 昭和 18 年(1943) 東亜書林刊)

翻訳書制作顛末記

2024/6/28 (訳者)井口久生

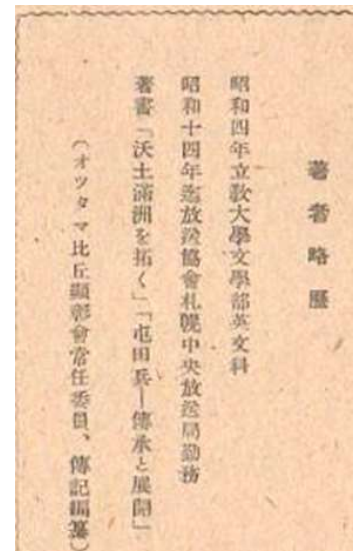
はじめに

本原文「ビルマの太陽」のミャンマー語訳(以下本書)にかかわったものとして以下のことを伝えて置かなければと考えています。

本原書は、戯曲として先の大戦直前に書かれたものです、そのため戦後 80 年ともなる現在の一般的な感覚や常識からすると、違和感を感じる部分も少なくないと思われます。しかしながら当時の日本人としては、むしろ一般的な考え方であったわけで、特に原著者の田中公平氏が偏向した思想の持主だったわけではありません。しががいて、現在の我々が今日の常識に照らして、原文を故意に取捨選択、修正することはかえって歴史を歪めて把握することにもなりかねません。そのように考えまして、出来るだけ原作に忠実に翻訳を進めた次第です。むろん、中には原文に忠実な表現ゆえに誤解を生む可能性も皆無ではありませんが、翻訳者の意図を読者諸氏にはご理解いただきたいと思ひます。

原書は(明治40年(1907年))のオッタマ僧正来日から昭和14年(1939年)僧正死去までの オッタマ僧正と伊藤次郎左衛門祐民の交流を題材にし、二人の出会いからビルマ独立の曙迄を描いたもので昭和 18 年(1943 年)に発行されています。この時代が大東亜戦争(太平洋戦争)中であることを考えれば、原文中に見られる欧米に対する敵視、軍隊の擁護、天皇を敬う姿勢は歴史的背景のもとで理解されるべきでありましょう。

制作経過・背景について 本書の制作は、2018 年田中氏¹⁾から高松氏²⁾に原書が渡り、その後高松氏と私(井口)の間で翻訳の話が持ち上がったことが発端となります。当初はミャンマーの小説家かつ翻訳家として高名なイエリン氏に日本語からミャンマー語への翻訳を依頼したのですが、日本語の原文が旧字体で書かれている上に、不明瞭な印刷も加わり判読しがたいことが判明し、そのままではミャンマー人には翻訳しがたい表現が少なくないことが指摘されました。そこで、急遽原文の現代訳に取り掛かった次第です。しかしここに長くの時間を要し、完成したときには、イエリンさんは高齢も手伝って健康を害し、仕事を続けることを医師から止められてしまいました。ここで翻訳計画は暗礁に乗り上げてしまいました。そこで、いくつかの対応策を検討した結果として、当社日本留学経験のあるミャンマー人取締役と一緒に作業を進めることとしましたが、不適切な点もあるかと思ひますので、なにとぞ読者諸氏におかれまして、ご叱正を賜りたいところ です。

著者田中公平氏略歴(原本より)

- 1) 田中 進 : (一社)日本ミャンマー友好協会理事、
(NPO 法人)揚輝荘の会 事務局
- 2) 高松 重信 : (一社)日本ミャンマー友好協会副会長

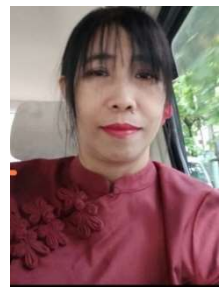
今後の修正をお願いすることも考え、ここに翻訳手法を記しておきます。

1. 日本語の原文を現代文に変換
2. 現代文を単文節にして、ミャンマー文に機械語翻訳(Google 翻訳)
3. 上記ミャンマー文を、再度機械語翻訳して日本文または英文に変換
4. 上記 3 の日本語が原文の意趣に合わなければ日本語を書き換えたうえで上記操作を繰り返し最も原文に近いと思われるミャンマー語を選択した。
5. 出来上がったミャンマー語訳を当社取締役 Moe Moe Myat さんが翻訳されたこの現代文と機械語文を読み、さらに修正を重ね、完成度をあげた。

訳者プロフィール

モーモーミヤ(Moe Moe Myat)

現在 Myanmar 3L Co.Ltd.の取締役 かつ 3L Co.Ltd. 代表
ヤンゴン大学を卒業後静岡大学に留学し帰国後現在の会社に入社。
現在一女一男の母

井口久生

現職 スリーエル(株)代表取締役(埼玉県吉川市)
ほか、商社、食品加工品、工業用雑貨の輸入卸 ミャンマー企業との
仲介を務める。
一般社団法人日本ミャンマー友好協会 会員

田中公平 著

Tanaka Kohei မှရေးသားခဲ့သည်

ビルマの太陽 ဗမာ၏အာရုံဦးရောင်ခြည်

オッタマ僧正と伊藤次郎左衛門

Ottama ဘုန်းကြီး

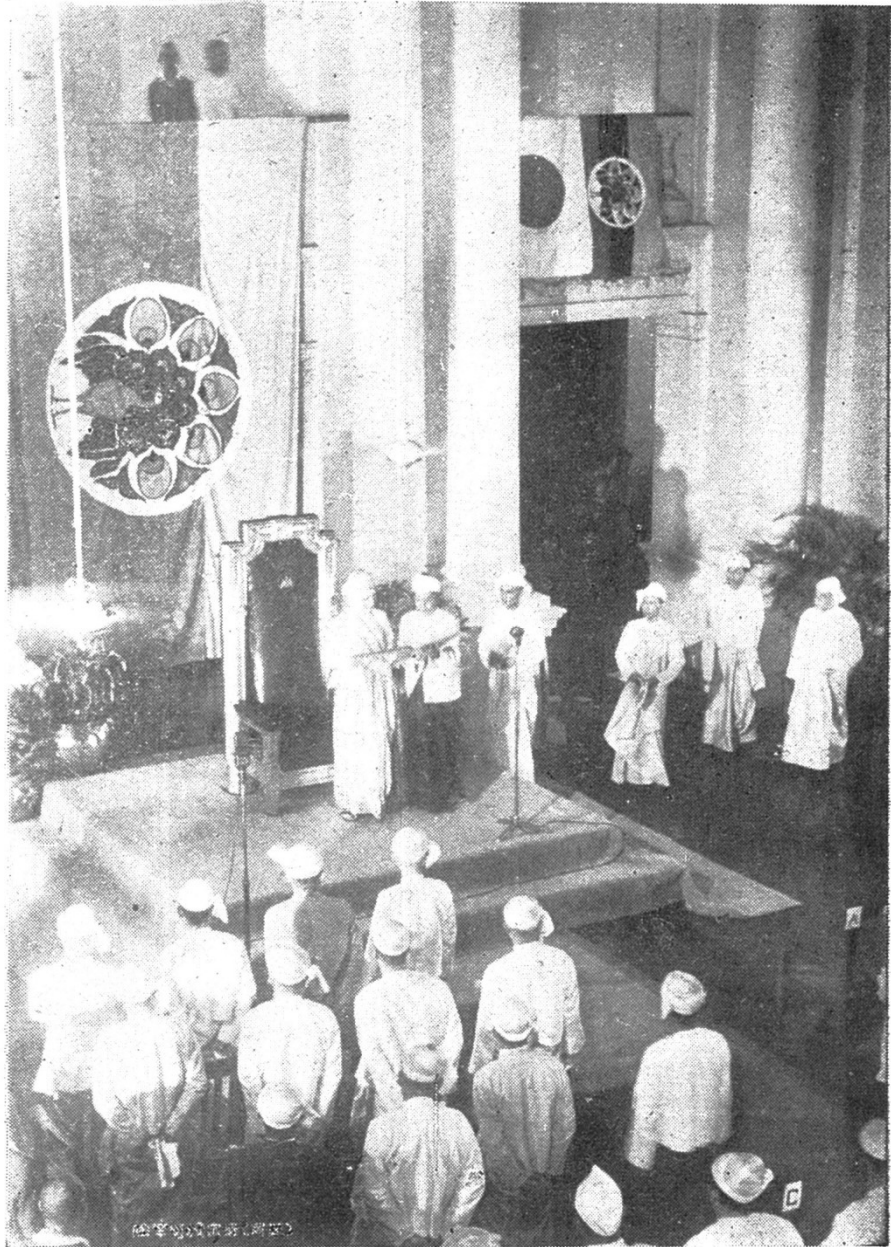
နှင့်

Itoh Jirozaemon

東亜書林

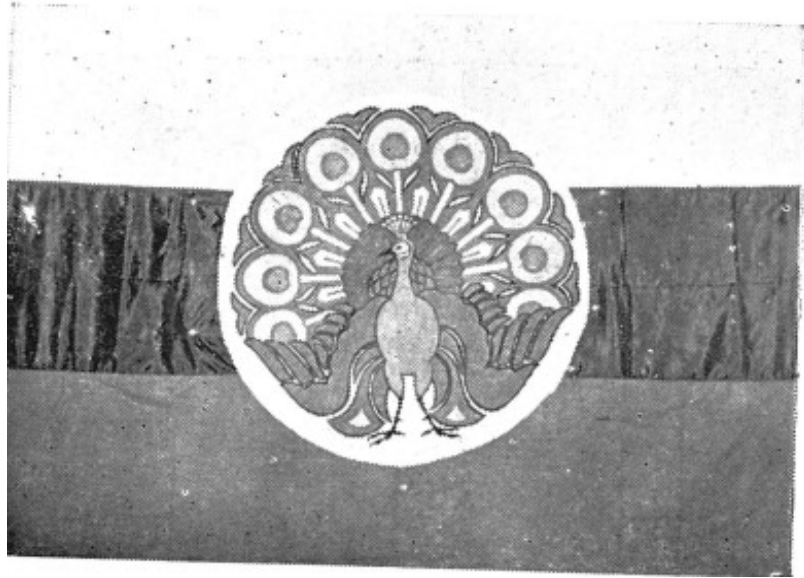
Towashorin

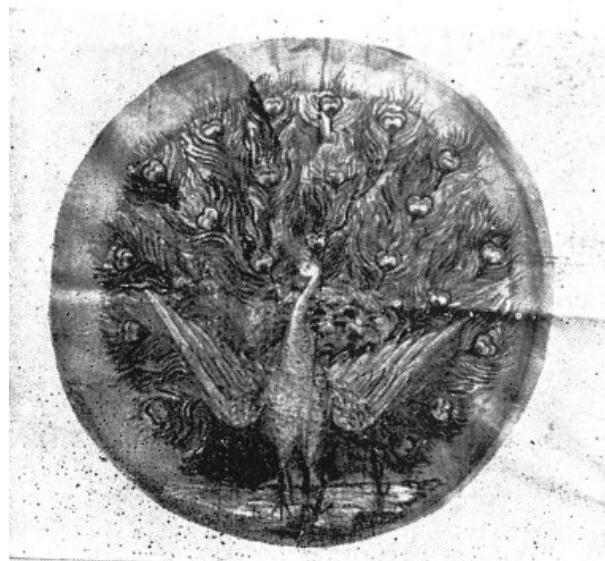

ビルマ独立の日のバーモウ国家代表の推載式に於ける宣誓。
 栄光は孔雀旗に輝く

ဗမာ့လွတ်လပ်ရေးနေ့ : အမျိုးသားလွတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့ အခမ်းအနားတွင် မစ္စတာ
 Bermow က ကျမ်းသစ္စာကျိန်ဆိုသည်။
 "ခွပ်ဒေါင်းအလံတော်၌ ဘုန်းအသရေ ထွန်းလင်းပါစေ"

新制ビルマ国旗
 オッタマの下絵とくらべて興味深い
 မြန်မာအလံအသစ်
 ဦးဥတ္တမရဲ့ ပုံကြမ်းနဲ့ ယှဉ်ကြည့်ရင် စိတ်ဝင်စားဖို့ကောင်းတယ်။

柳行李から出た独立旗の下絵

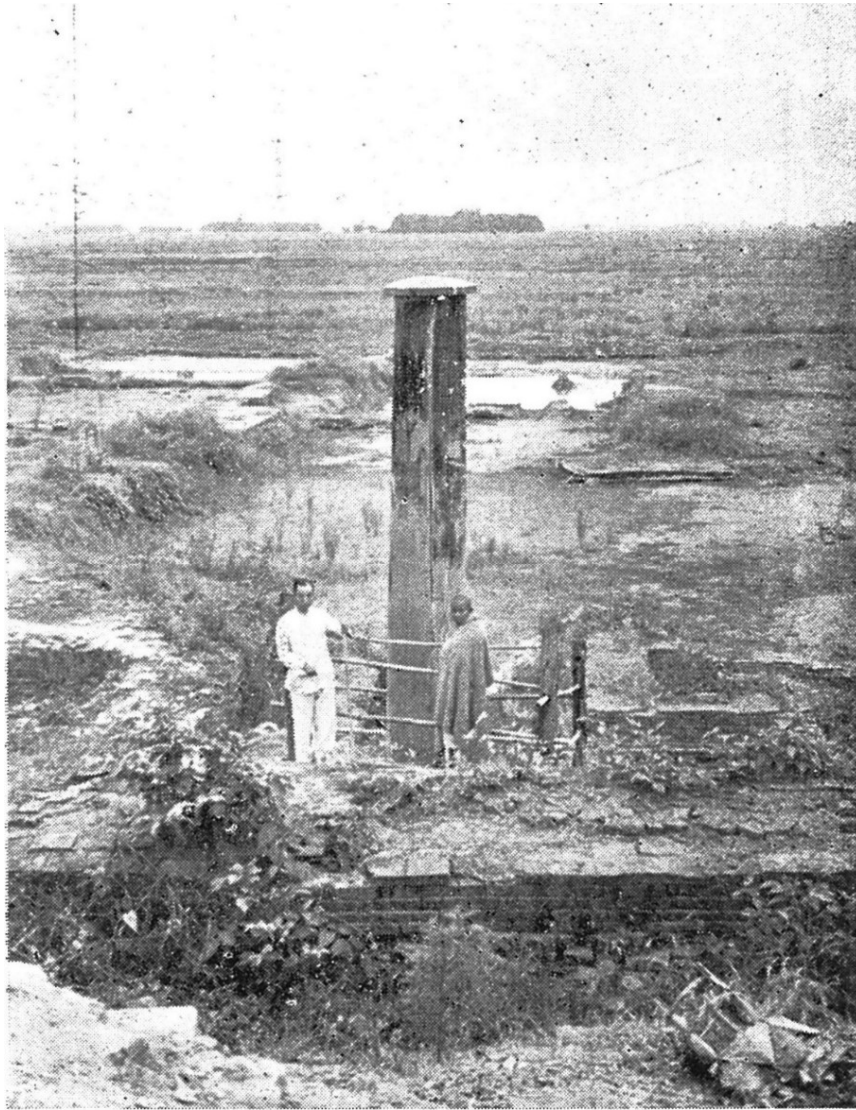
柳行李（やなぎごおり）から出てきた独立旗の下絵
 白地に深紅（しんく）の日の丸、中にビルマの国鳥孔雀（くじゃく）
 描いたのは何者か、目下は不明だがオッタマの思想を表現しつつしている。

Yanagigoori မှ လွတ်လပ်ရေး အလံပုံကြမ်း

အဖြူရောင်နောက်ခံတွင် အနီရောင် Hinomaru

အဲဒီအထဲမှာ ဗမာပြည်ရဲ့ အမျိုးသားငှက်ဖြစ်တဲ့ ဒေါင်း။

ပန်းချီကားကို ဘယ်သူရေးမှန်း လောလောဆယ် မသိရသေးပေမယ့် ဦးဥတ္တမရဲ့ အတွေးတွေကို အပြည့်အဝ
 ဖော်ပြနေပေ

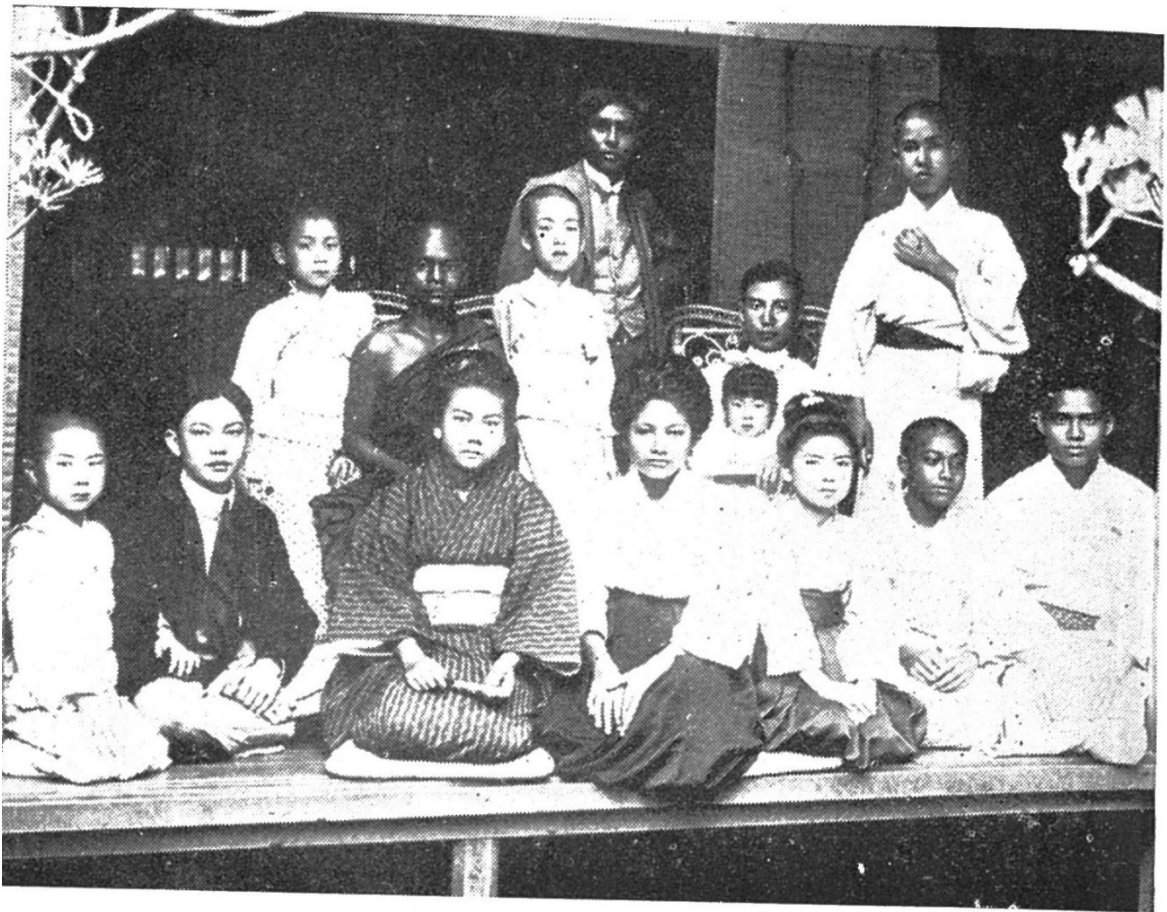

(ルソビニー、アショカ・ピラーにて — 長谷川傳次郎)

1934/11/03 にアショカ王遺跡で二人は、
 はじめて二人きりのわずかの時を得た。
 この撮影の後、心友達は東方日本の空を望み共に語ったが、
 オッタマが「君が代」をうたったのはこの時である。

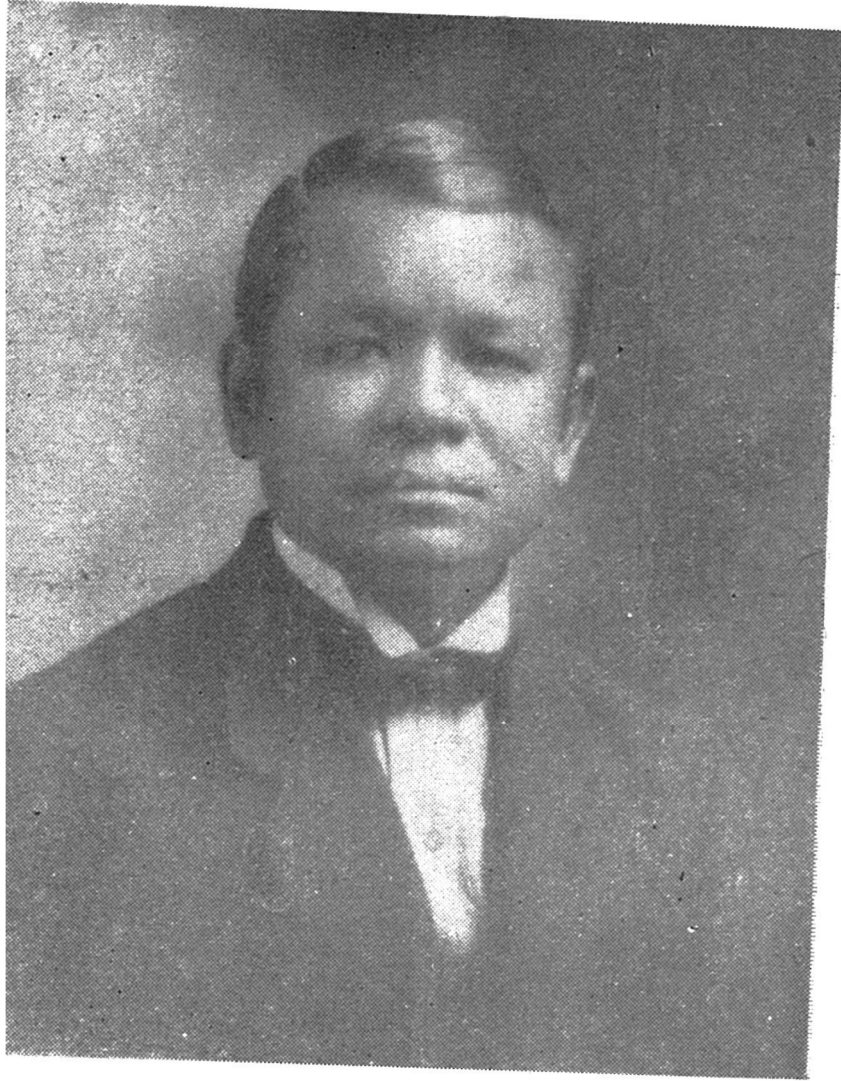
(လူမွန်နီရို Ashoka Pillar - Hasegawa Denjiro)

၁၉၃၄ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ၃ ရက်နေ့တွင် အသောကမင်းကြီး၏ အပျက်အစီးနှစ်ရပ်ကို
 ငါတို့ နှစ်ယောက်တည်း အတူတူရှိတဲ့အချိန်တွေရှိတယ်။
 ဒီရိုက်ကူးမှုအပြီးမှာ ကျွန်တော့်ရဲ့နှလုံးသားသူငယ်ချင်းက ဂျပန်နိုင်ငံအရှေ့ပိုင်းရဲ့ ကောင်းကင်ကိုကြည့်ကာ
 အတူတူစကားပြောခဲ့ပါတယ်။
 ထိုအချိန်တွင် ဥတ္တမသည် "Kimigayo" သီချင်းကို ဆိုခဲ့သည်။

右から セイエン Shei Enn チヤントン Chang Toung ラモン Lamon
いく Iku けい Kei 次郎左衛門 Itoh Jirozaemon ソウテン Soe Thain
マインゾ Ma Ingzo 松之助 Matunosuke マソウ Ma Soe
オッタマ Ottama 銃次郎 Jujiro 不明 Unknow 鈴三郎 Suzusaburou

(この写真は、「日本」にも出ている。)
(ဤဓာတ်ပုံကို "ဂျပန်" တွင်လည်း တွေ့ရသည်)

オックスフォード卒業の記念撮影。
後年オーストラリアでウケオイシの様なニッカズボンに烏打帽姿の写真を取ったが、
彼の有髪の写真は珍しい。

伊藤家のヤナギゴオリから出たものである。(伊藤家蔵)

Oxford ဘွဲ့အတွက် အမှတ်တရ ဓာတ်ပုံ
နောက်ပိုင်းတွင် ဩစတေးလျတွင် သူသည် လက်တိုဘောင်းဘီနှင့် ငှက်ရိုက်ထားသော ဦးထုပ်ကို
ဝတ်ဆင်ထားသည့် ဓာတ်ပုံကို ရိုက်ယူခဲ့သည်။
ဆံပင်နဲ့ သူရဲ့ ဓာတ်ပုံတွေက ရှားပါတယ်။
၎င်းသည် Ito မိသားစု၏ မိုးမခ goori မှ ဆင်းသက်လာသည်။
(ITO မိသားစု စုစည်းမှု)

1913年 名古屋市若松町「ビルマ園」前にて（伊藤家蔵）
 右から ソウテン、セイエン、不明、オッタマ、チャントン、ラモン、マソウ、マインゾ

1913 Nagoya City Wakamatsu-cho ရှိ “မြန်မာ့ဥယျာဉ်” ရှေ့မှာ

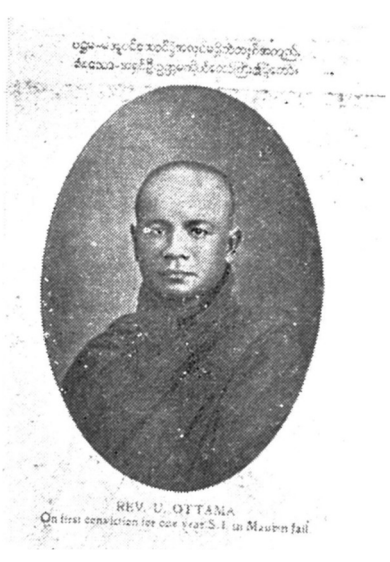
တက်

ညာဘက်မှ
 အောက်မှာ

Soe Hten, Sei En, Unknown, Ottama, Chang Toung, La Mong, Ma Soe, Ma Inzo

(ITO မိသားစု စုစည်းမှု)

REV. U. OTTAMA
On first conviction for one year S. I. in Mawbin jail

第 1 回ラングーン監獄投獄の写真
。刑期は、1年
1st Rangoon အကျဉ်းထောင်မှ ဓာတ်ပုံများ
ထောင်ဒဏ်က ၁ နှစ်

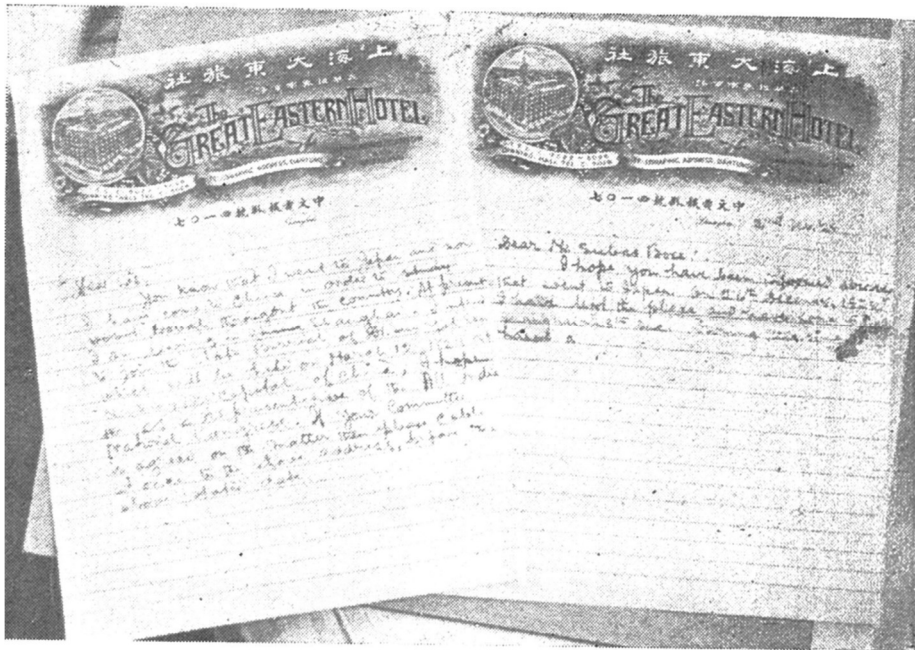
REV. U. OTTAMA
On second conviction for three years S. I. in M. dress

第 2 回モービン監獄投獄の写真
刑期は、三年
2nd Morbin အကျဉ်းထောင်မှ ဓာတ်ပုံများ
ထောင်ဒဏ်က ၃ နှစ်။

Indian National Ferald Indian National Ferald
スラワジ運動の指導者達
下段 右から二人目がオッタマ。
(伊藤家蔵)

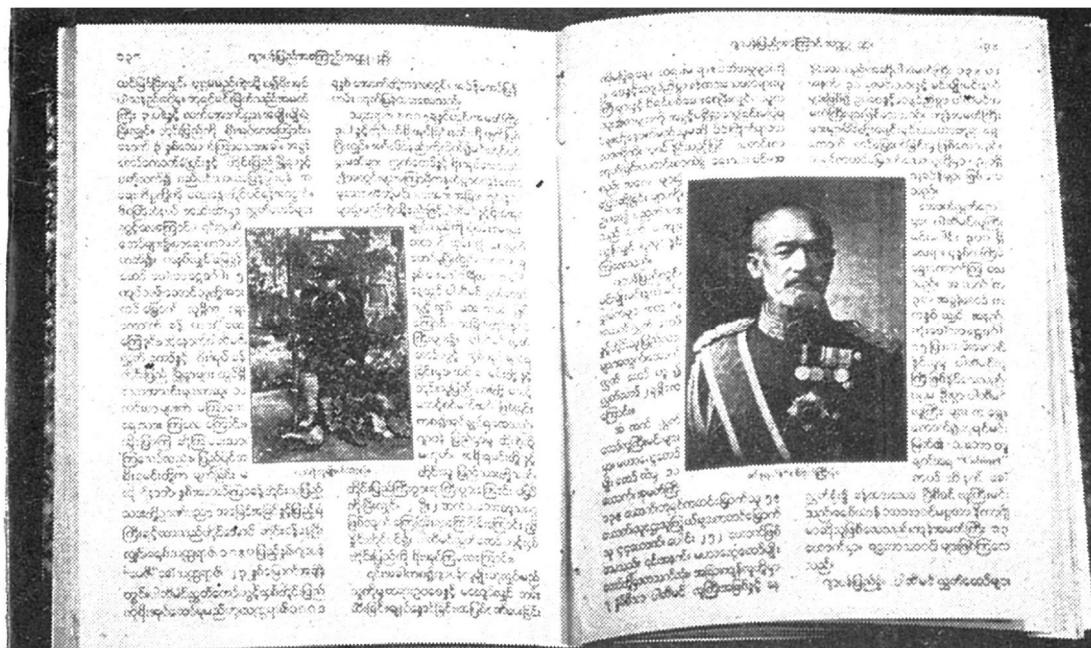
Sulawaj လှုပ်ရှားမှုခေါင်းဆောင်များ
ညာဘက်မှ ဒုတိယမြောက် အောက်ဆုံးတန်းမှာ ဦးဥတ္တမ ဖြစ်သည်။
(ITO မိသားစု စုစည်းမှု)

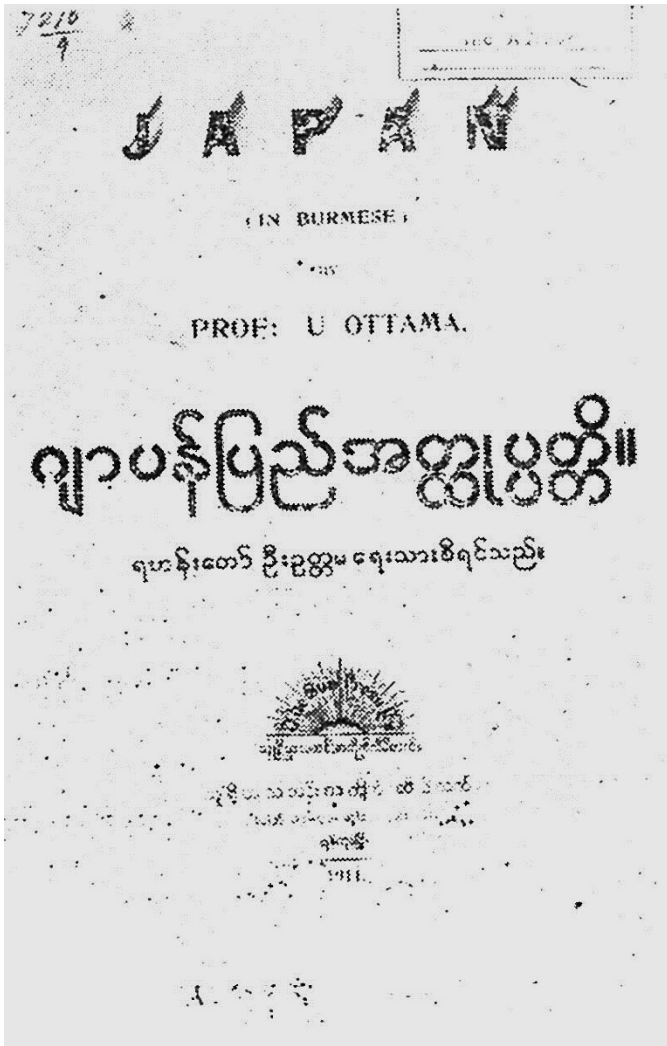

オッタマ自筆の書簡草稿
 向かって右は、チャンドラ・ボース氏宛のものである。
 (伊藤家蔵)

ဦးဥတ္တမ၏ လက်ရေးမူကြမ်း
 လက်ယာဘက်ရှိ မစ္စတာချန်ဒရာဘိုဝ်ထံ လိပ်မူထားသည်။
 (ITO မိသားစု စုစည်းမှု)

「日本」のある頁。彼は乃木將軍に対して心服し切つて居た。將軍の自刃は日本人の死に方について深く教えるところがあった。このほか佐久間艦長の死からも学びえたのである。

(東京大学図書館蔵)

“ဂျပန်” ပါသောစာမျက်နှာ။ ဗိုလ်ချုပ် Nogi ကို လုံးလုံးလျားလျား မှီခိုအားထားခဲ့သည်။ Shogun ၏ သေကြောင်းကြံစည်မှုသည် ဂျပန်လူမျိုးများ သေဆုံးပုံအကြောင်း ကျွန်ုပ်တို့ကို သင်ကြားပေးရန် နက်နဲသော သင်ခန်းစာတစ်ခု ရှိခဲ့ပါသည်။ ကပ္ပတိန် Sakuma ကွယ်လွန်ခြင်းမှလည်း ကျွန်ုပ်တို့ သင်ယူနိုင်သည်။

(Tokyo University Library စုစည်းမှု)

オッタマ著「日本」である。

(東京大学図書館蔵)

ဦးဥတ္တမ၏ “ဂျပန်”

(Tokyo University Library စုစည်းမှု)

(カルカッタ市マハボディにて-長谷川伝次郎)

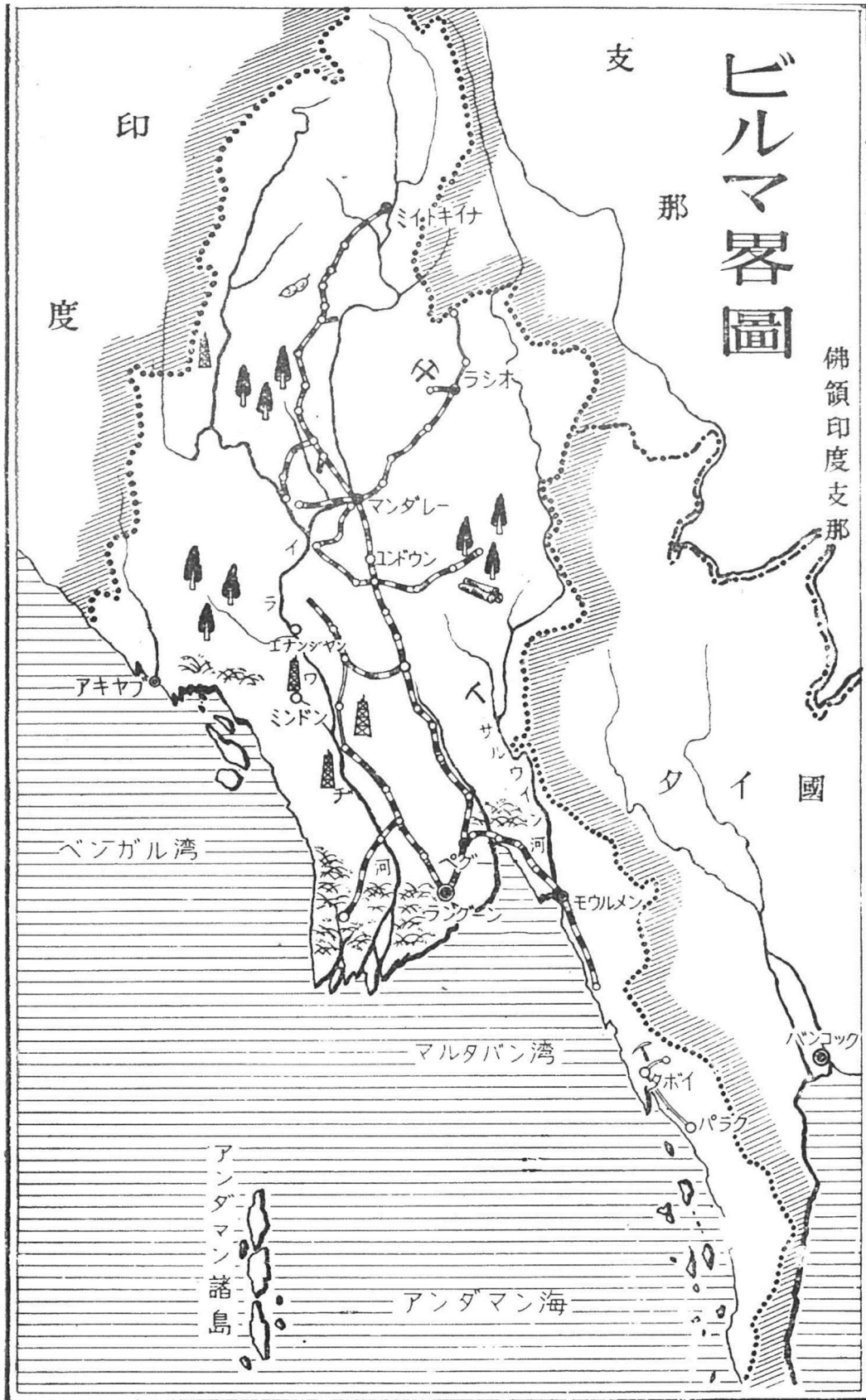
次郎左衛門とオッタマ 二人の心友は、何年ぶりかで会うことが出来た。
 一人は仏生 2500 年の仏跡行脚、一人はインド追放中である。
 積もる話もイギリス官憲の監視下では、思うようには語り合えなかったが、
 目と目、手と手、心と心は、万感を込めて了解し得たのである。

(မဟာဗောဓိ၊ ကတ္တား - Denjiro Hasegawa)

Jirozaemon နှင့် Ottama တို့နှစ်ဦးသည် နှစ်ပေါင်းများစွာအတွင်း ပထမဆုံးအကြိမ် တွေ့ဆုံနိုင်ခဲ့ကြသည်။
 တစ်ခုမှာ ဗုဒ္ဓဟူးမြင်တော်မူပြီး နှစ်ပေါင်း ၂၅၀၀ လောက်က ဗုဒ္ဓဘာသာ နေရာကို ဘုရားဖူးပြီး နောက်တစ်ခုက
 အိန္ဒိယမှာ ပြည်နှင့်ဒဏ် ခံရပါတယ်။
 ဗြိတိသျှအာဏာပိုင်များ၏ စောင့်ကြည့်မှုအောက်တွင် ကျွန်ုပ်တို့ စုဆောင်းထားသော ဇာတ်လမ်းများကို
 ကျွန်ုပ်တို့ အလိုရှိသလောက် မဆွေးနွေးနိုင်ပါ။
 ဒါပေမယ့် မျက်စိမှိတ်၊ လက်မှိတ်၊ နှလုံးသားမှ နှလုံးသားကို ကျွန်ုပ်တို့ အာရုံအားလုံးဖြင့် နားလည်နိုင်ခဲ့သည်။

久保田 金遷氏筆 オッタマ肖像画
 賛は、オッタマ自筆 (絹本 尺五) (伊藤家蔵)
 Kubota KinSen မှရေးသားခဲ့သည်
 (ITO မိသားစု စုစည်းမှု)

(ミャンマー地図)
 (မြန်မာနိုင်ငံမြေပုံ)

自序

ကိုယ်ပိုင်အမိန့်

事業の成否は、その不遇時代に発する。一国の興亡また然り、その最も顕著なるを過去においては満州国に見るのである。誹謗歪曲に直面した日本と満州の試練、一蓮托生の困難な道は、世界歴史に絶すると言えよう。しかしながらこのよく耐えた者の勝ち得たものは、世界無比の新興国家である。

လုပ်ငန်းတစ်ခု၏ အောင်မြင်မှု သို့မဟုတ် ကျရှုံးမှုကို ထိုဆိုးရွားသောအချိန်များက ဆုံးဖြတ်သည်။ နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံ ပြုလဲမှု ဒီအထင်ရှားဆုံး ဥပမာကို Manshukoku မှာ အရင်တုန်းက တွေ့နိုင်ပါတယ်။ ဆဲဆိုခြင်းနှင့် ပုံပျက်ပန်းပျက် ရင်ဆိုင်နေရသော ဂျပန်နှင့် မန်ချူးရီးယားတို့၏ စမ်းသပ်မှုများ ကြာပန်းကျောင်းသားတစ်ယောက် ဖြတ်သန်းခဲ့ရတဲ့ ခက်ခဲတဲ့လမ်းဟာ ကမ္ဘာ့သမိုင်းမှာ ယှဉ်လို့မရတဲ့ ခက်ခဲတဲ့လမ်းလို့ ဆိုနိုင်ပါတယ်။ သို့သော်လည်း ကောင်းစွာခံနိုင်ရည်ရှိကြသော ဤသူများသည် ကမ္ဘာပေါ်တွင် တုနှိုင်းမယှဉ်နိုင်သော လူမျိုးသစ်ဖြစ်သည်။

このはっきりとした道を日本とビルマの間に見るのである。今日ビルマが独立したるは、偶然ではなく、ましてかれの利己心ではない。天子の威光によるものである。これ即ち日本の真意を解したもののみの良く知るところである。オッタマはまさにその代表的人間であった。

ဂျပန်နဲ့မြန်မာကြားက ဒီလမ်းကြောင်းကို ရှင်းရှင်းလင်းလင်းမြင်ရတယ်။ ယနေ့ဗမာ့လွတ်လပ်ရေးသည် တိုက်ဆိုင်မှုမဟုတ်ပါ။ သူ့တစ်ကိုယ်ကောင်းဆန်မှု၏ ရလဒ်မှာ နည်းပါးပါသည်။ ကောင်းကင်သားတော်၏ ဘုန်းတန်ခိုးအနုဘော်ကြောင့်ဖြစ်သည်။ ဤသည်မှာ ဂျပန်၏ ရည်ရွယ်ချက်အမှန်ကို နားလည်သူများသာ ကောင်းကောင်းသိသည်။ ဥတ္တမသည် ပြီးပြည့်စုံသော ဥပမာဖြစ်သည်။

目次 ာတိကာ

戯曲	ビルマの太陽 三幕 6場	.....	—
ဇာတ်ညွှန်း	မြန်မာနေ ဥပဒေ ၃	၆ နေရာ	 1
覚え書	.....		二—
စာချုပ်လွှာ	.....		2 1

- 装丁・植野 盛好
- 挿絵・田中 良
- 写真・長谷川傳次郎
- 鈴木 八郎
- စည်းနှောင်မှု- Ueno Moriyoshi
- သရုပ်ဖော်ပုံ- Tanaka Ryo
- ဓာတ်ပုံ- Hasegawa Denjiro
- Suzuki hatiro

ビルマの太陽

三幕 六場

မြန်မာနေ

၃၂၀၆၃

၆ နေရာ

第 1 幕 ၁၂၀၆၃

第 1 場 ၁ မြင်ကွင်း

所 名古屋いとう松坂屋貴賓室

နေရာ- Nagoya Ito Matsuzakaya VIP အခန်း

時 1910年 3月5日

အချိန်- မတ်လ ၅ ရက်၊ 1910

第 2 場 ၂ မြင်ကွင်း

所 名古屋市外「ビルマ園」

နေရာ- နာဂိုယာမြို့အပြင်ဘက် “ဗမာဥယျာဉ်”

時 1913年 春 (一九一三年)

အချိန်- နွေဦး 1913

第二幕 ၂၂၀၆၃

第一場 ၁ မြင်ကွင်း

所 マンダレー近くのパゴダ中庭

နေရာ - မန္တလေးမြို့အနီး ဘုရားဝင်း

時 1928年 春 (一九二八年)

အချိန်- နွေဦး 1928

第二場 ၂ မြင်ကွင်း

所 ラングーン市 英駐屯軍 牢獄

နေရာ- ရန်ကုန်မြို့ British Garrison အကျဉ်းထောင်

時 第 1 場より 一か月後

အချိန်- မြင်ကွင်းပြီးနောက် တစ်လ ၁

第三幕 ၃၂၀၆၃

第一場 ၁ မြင်ကွင်း

所 ラングーン市 ある寺院の一室

နေရာ - ရန်ကုန်မြို့ ရှိ ဘုန်းကြီးကျောင်းတစ်ခန်း

時 1940年 四月

အချိန် - ဧပြီလ 1940

第二場 ၂ မြင်ကွင်း

所 ラングーン市外 マインゾ住宅

ရန်ကုန် - ရန်ကုန်မြို့ Ma Inzo အိမ်ရာ

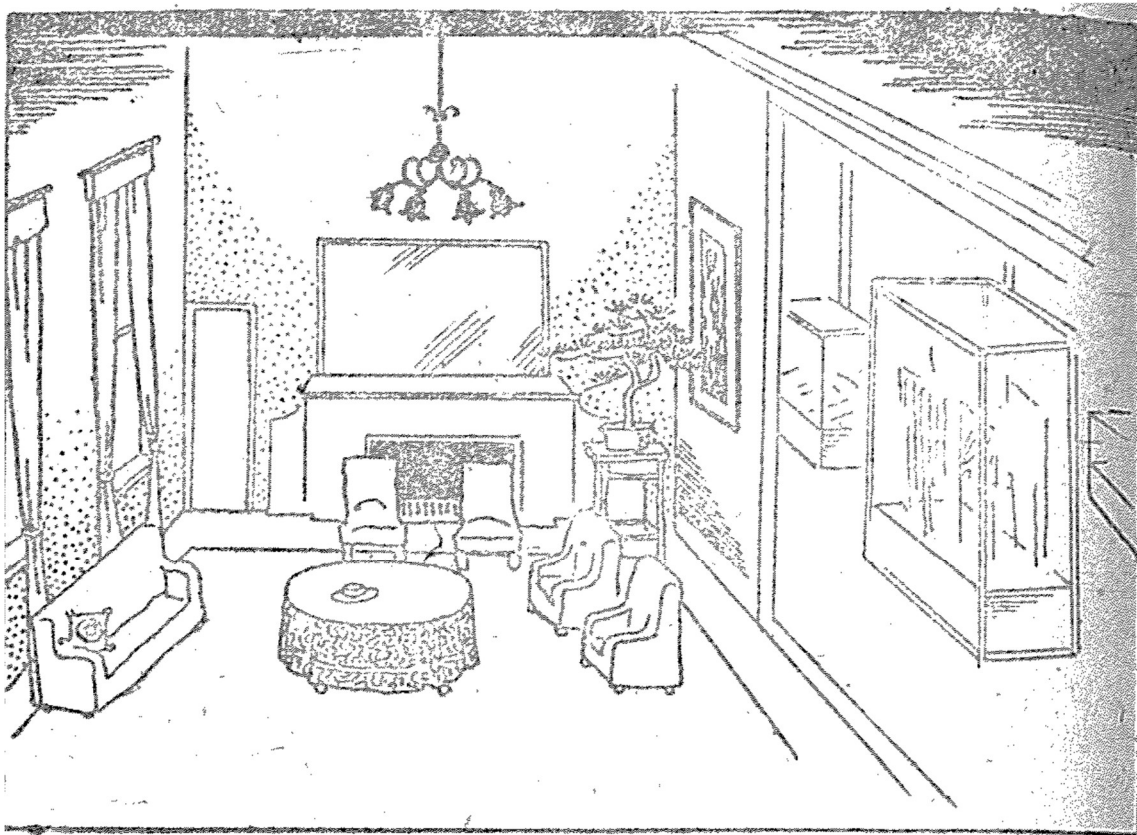
時 1940年 十二月八日

အချိန် - ၈ ဒီဇင်ဘာ 1940

登場人物   ဇာတ်ကောင်

伊藤 次郎左衛門	Itoh Jirozaemon
同夫人 貞子	မယား Sadako
同長男 松之助	အကြီးဆုံးသား Matsunosuke
同次男 銃次郎	ဒုတိယသား Gunjiro
同三男 鈴三郎	တတိယသား Suzusaburo
同長女 いく	အကြီးဆုံးသမီး Iku
同次女 けい	ဒုတိယသမီး Kei
番頭 (バンノウ) 幸七	ရုံးချုပ်- Koshichi
手代 (テダイ) (二名)	လက်ကြေး (၂) ယောက်၊
新聞記者 一	သတင်းစာဆရာ ၁
同 二	သတင်းစာဆရာ ၂
同 三	သတင်းစာဆရာ ၃
下女 ゆきの	အိမ်ဖော် Yukino
同 二名	အိမ်ဖော် (၂) ယောက်၊
その他店員、来客大勢	အခြားစာရေးများ ဧည့်သည်များ
河合 次郎 (写真師)	Kawai Jiro (ဓာတ်ပုံဆရာ)
内田	Uchida
岡 諒一	Oka Ryoichi
ビルマ僧 オッタマ	မြန်မာရဟန်းတော် Ottama (ဥတ္တမ)
オッタマ弟 アリア (僧)	ဥတ္တမ ညီငယ် Aria (ဆရာတော်)၊
同 妹 マインゾ	ဥတ္တမ ညီမငယ် Ma Inzo
ビルマ人 ソウセン	မြန်မာ So Shein
同 妻 マソ	မယား Ma So
ビルマ人 セイエン	မြန်မာ Seien
チャントン	Chang Toung
ラモン	La Mong
駆け込んだ男	ပြေးဝင်လာသူ
剣を持った男	ဓားနဲ့လူ
切られた男	လူဖြတ်
母親	အမေ
ティモン	Thi Mong
ウ・ソ	U So

ウ・タンテン	U Tang Tein
タキン (トン、ク)	Thakin (Toung, Ku)
バー・モウ	Ba Maw
その他男女大勢	တခြားယောက်ျား မိန်းမတွေလည်း အများကြီး
英駐屯軍大尉 ワルフィールド	British Garrison Captain Walfield
英ビルマ政庁 総督	မြိတ်သူ ဗမာအစိုးရရုံး ဘုရင်ခံချုပ်
英ビルマ駐屯軍 司令官	မြိတ်သူဘားမားမြို့စောင့်တပ်မှူး
同 将校	မြိတ်သူဘားမားတပ် အရာရှိ
その他英兵、巡查大勢	အခြားမြိတ်သူစစ်သားများ
	ရဲအရာရှိ အများအပြား
英総督 ビルマ人 秘書	မြိတ်သူဘုရင်ခံချုပ် ဗမာအတွင်းရေးမှူး

第一幕   ၁ ၂၀၆၃

第一場   ၁ မြင်ကွင်း

所   名古屋市いとう松坂屋一階貴賓室   နေရာ- Nagoya Ito Matsuzakaya VIP အခန်း

時   明治四十三年三月五日、改築披露売り出し当日
       အချိန်- မတ်လ ၅ ရက်၊ 1910   ပြုပြင်မွမ်းမံရောင်းချသည့်နေ့မှာ

舞台から見て စင်ပေါ်ကနေ မြင်ရတယ်။

舞台上手は、売り場の一部、畳敷きで陳列台には、無地物、縞物、木綿類、裏地類がある、
စင်မြင့်ရေယာတွင်၊ အရောင်းကြမ်းခင်း၏တစ်စိတ်တစ်ပိုင်းကို တာတာမီဖျာများဖြင့် ခင်းထားပြီး
ပြခန်းများတွင် ရိုးရိုးပစ္စည်းများ၊ အစင်းကြောင်းများ၊ ချည်ထည်ပစ္စည်းများနှင့် စီတန်းထားသော
ပစ္စည်းများပါရှိသည်။

下手大部分は、ドアで仕切った貴賓室で奥の方には、遠州流の茶席が設けられ、前方に
応接用の椅子卓子のある全体的に風雅な一室。

အခန်းအများစုသည် တံခါးဖြင့် ခြားထားသော ဧည့်ခန်းဖြစ်ပြီး နောက်ဖေးတွင် Enshu ပုံစံ
လက်ဖက်ရည်သောက်ခန်း၊ အရှေ့ဘက်တွင် ဧည့်ခံရန်အတွက် ကုလားထိုင်များနှင့် စားပွဲများပါသည့်
အံဝင်ခွင်ကျရှိသော အခန်းဖြစ်သည်။

売り場の方では来客が多数詰めかけ、中には明らかに草履ばきで来たと思われる近在衆
もおり、店員たちが忙しく対応して居る。

အရောင်းကြမ်းခင်းတွင် ဖောက်သည်များဖြင့် ပြည့်ကျပ်နေပြီး အချို့မှာ ဇီရီခြေညှပ်ဖိနပ်များ
ဝတ်ဆင်ထားပုံရပြီး ဝန်ထမ်းများက ၎င်းတို့ထံ လာရောက်ရန် အလုပ်များနေပါသည်။

貴賓室の応接卓子には伊藤次郎左衛門（先代三十三才）を下手に、新聞記者三名と対座
して居る。

ဧည့်ခန်းရှိ ဧည့်ခံစားပွဲတွင် Ito Jirozaemon (ယခင် အသက် 33 နှစ်) သည် သတင်းစာ သတင်းထောက်
သုံးဦးနှင့် ဆန့်ကျင်ဘက် ထိုင်နေသည်။

番頭幸七と手代一名はずっと下手に控えている。

ရုံးချုပ်- Koushichi နှင့် လက်ကြေး (၁) ယောက်၊ တို့သည် အချိန်အကြာကြီး
ဆုတ်ယုတ်ညံ့ဖျင်းနေခဲ့သည်။

三階の演芸室からは「機綾の里」の曲が聞こえてくる。これは半井桃水の作で、「四季の
花」と共にいとう屋開店を祝った歌曲。

``HataAya no Sato´ တေးဂီတကို တတိယထပ်ရှိ ဖျော်ဖြေရေးခန်းမှ ကြားနိုင်သည်။ ဒီသီချင်းကို Nakai Tosui
ကရေးသားထားပြီး Itoya ဖွင့်ပွဲကို ဂုဏ်ပြုတဲ့အနေနဲ့ "Shiki no Hana" နဲ့အတူ သီဆိုခဲ့တာဖြစ်ပါတယ်။

次郎左衛門 Jirozaemon

(巻物状の印刷物を音読み)、(ပုရပိုက်ပုံသဏ္ဍာန် ပုံနှိပ်စာလုံးကို အသံထွက်ဖတ်ခြင်း)

この書は、商品の選択、営業の方針を指したるものです。根本の精神においては三百年前
当店開祖が定めた家訓をしっかりと守り。誠実を旨とし、全てお客様の事を考え、信用を
大事に利益は少なくし、皆様の御愛顧に報いるようにする事。

ဤစာအုပ်သည် ကုန်ပစ္စည်းရွေးချယ်မှုနှင့် အရောင်းမူဝါဒကို ရည်ညွှန်းသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏အခြေခံစိတ်ဓာတ်အရ ကျွန်ုပ်တို့သည် လွန်ခဲ့သောနှစ်ပေါင်း 300 က

ကျွန်ုပ်တို့တည်ထောင်သူမှ ချမှတ်ထားသော မိသားစုစည်းမျဉ်းများကို ခိုင်မြဲစွာလိုက်နာပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့သည် ရိုးသားရန်၊ ကျွန်ုပ်တို့၏ဖောက်သည်များအကြောင်း စဉ်းစားရန်၊ ၎င်းတို့၏ယုံကြည်မှုကို တန်ဖိုးထားရန်၊ အမြတ်အစွန်းများကို လျှော့ချရန်နှင့် လူတိုင်း၏ အားပေးမှုကို ဆုချရန် ရည်ရွယ်ပါသည်။

(読み終わって) (ဖတ်ပြီးတဲ့နောက်)

先ほどから申し上げた私の信念というのは、一言でいえば、この様な事ですが、分かって いただけたでしょうか。 ๓๓๓๓๓๓๓๓ ကျွန်တော့်ရဲ့ယုံကြည်ချက်ကို ဒီအတိုင်း

အကျဉ်းချုံးနိုင်ပေမယ့် နားလည်မယ်လို့ မျှော်လင့်ပါတယ်။

記者一 သတင်းထောက် ၁

解りました。つまり古き家業を一新して百貨店は開業するが、経営の根本方針は、三百年の家訓を守って終始一貫、少しも変わらない、というわけですね。

ကျွန်တော်နားလည်ပါတယ်။ တစ်နည်းဆိုရသော် သက်တမ်းရင့် မိသားစုစီးပွားရေးကို ဌာနစတိုးတစ်ခုဖွင့်ရန် ပြန်လည်ပြုပြင်နေသော်လည်း အခြေခံစီမံခန့်ခွဲမှုမူဝါဒသည် နှစ် ၃၀၀ သက်တမ်းရှိ မိသားစုစည်းမျဉ်းများကို လိုက်နာရန် အစမှအဆုံး တူညီနေဆဲဖြစ်သည်။

次郎左衛門 そうです。 **Jirozaemon:** မှန်တယ်။

記者二 သတင်းထောက် ၂

例えばこの店舗について、あまり立派過ぎるとか、ハイカラに過ぎるなどと皆の評判ですが、それに対する考えは？

ဥပမာအားဖြင့်၊ ဤဆိုင်သည် ဆန်းသစ်လွန်းသည် သို့မဟုတ် စတိုင်ကျလွန်းသည်ဟု လူတိုင်းက ပြောဖူးကြသော်လည်း ထိုဆိုင်အပေါ် သင့်ထင်မြင်ချက်မှာ အဘယ်နည်း။

次郎左衛門 Jirozaemon:

そのように私も聞いております。 ဒါလည်း ကြားဖူးတယ်။

しかし、この地所はご承知の通り先年市庁舎が焼けた跡でありまして、市の中央部にいつまでも板囲いの空き地をさらして置くことはどういふものであろう、お前の方でこれを買って、何か市の発展に資するようにして欲しいものだが、というお話があったのでございます。

ဒါပေမယ့် မင်းသိတဲ့အတိုင်း ဒီအိမ်ဟာ မနှစ်က မီးလောင်ခဲ့တဲ့ မြို့တော်ခန်းမရဲ့ အကြွင်းအကျန်ဖြစ်ပြီး မြို့လယ်မှာ အမြဲတမ်း ခြံစည်းရိုးခတ်ထားတဲ့ မြေကွက်လပ်တစ်ခုကို ထားခဲ့ဖို့ဆိုတာ ဘာကိုဆိုလိုလဲဆိုတာကို သိချင်လိုက်တာ၊ မြို့တော်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကို အထောက်အကူဖြစ်စေမည့် တစ်စုံတစ်ရာ လုပ်ဆောင်လိုကြောင်း မှတ်ချက်ပေးခဲ့ပါသည်။

そこで私は、東京の松坂屋を座売りから陳列売りに変えた経緯もあります、市のためになることならば、この名古屋としても恥ずかしからぬものをこしらえよう、それに日露戦争後、急に増えてきた外人の観光客、これはきっと名古屋へお城を見物に来るに違いない、その外人どもにも笑われぬ設計でなければならぬ。と

အဲဒါကြောင့် တိုကျိုမှာရှိတဲ့ Matsuzakaya ကို ထိုင်တဲ့စတိုးဆိုင်ကနေ ခင်းကျင်းပြသတဲ့ဆိုင်ကို ပြောင်းလိုက်တယ်။ မြို့ရဲ့အကျိုးအတွက်ဆိုရင် ` နာဂိုယာအတွက် ဂုဏ်ယူရမယ့် အရာတစ်ခု ဆောက်ကြရအောင် ` ဟု ရုရှား-ဂျပန်စစ်ပွဲအပြီးတွင်၊ စတိုးဆိုင် အရေအတွက် ရုတ်တရက်

တိုးလာ၍ နာဂိုယာသို့ လာရောက် လည်ပတ်သော နိုင်ငံခြား ခရီးသွား များသည် ရဲတိုက်ကို လာရောက် ကြည့်ရှု ကြရမည် ဖြစ်သောကြောင့် ရယ်မောခြင်း မရှိစေရန် ဒီဇိုင်းဆွဲ ထားရမည် ဖြစ်သည်။ နှင့်
こう考えてやったのですが、さて出来上がって見ますと、まだ私には満足しません。今で
こぞ立派過ぎるとかハイカラだとか、色々な非難をいただいておりますが、まあ一年たっ
てご覧なさい、一番入りやすい店になりますよ、ははは・・・。
ဒီနည်းနဲ့ တွေးကြည့်မိပေမယ့် ပြီးသွားတဲ့အခါကျတော့ မကျေနပ်သေးဘူး။ အခုခေတ်မှာ
အရမ်းကြီးကျယ်လွန်းတယ် ဈေးကြီးတယ် လို့ ဝေဖန်သံတွေ အများအပြားကြားရပြီး တစ်နှစ်အတွင်း
ကြည့်လိုက်ရင် ဝင်ရအလွယ်ဆုံး ဆိုင်ဖြစ်လာမှာပါ ဟားဟား...

記者三 သတင်းထောက် ၃

さっきわしが入ろうとした時だが、近在から来た老人が、入場料は幾らかと聞いておった
ね、共進会の方と間違えたのだね、あれは。しかし名古屋市の者さへ驚くくらいだから、
近在の人が、目を剥くのも当然だろう、ははは・・・。
ဝင်ခါနီးမှာ အနီးနားက အဘိုးကြီးတစ်ယောက်က ဝင်ကြေးဘယ်လောက်ကျလဲလို့ မေးတော့ ပြပွဲကို
လာတက်တဲ့သူလို့ မှားခဲ့တာဖြစ်မယ်။ ဒါပေမယ့် Nagoya မြို့ကလူတွေ အံ့ဩသွားလို့ အနီးနားက
လူတွေ နှာစေးကြတာ သဘာဝပဲ ဟားဟား...

次郎左衛門 Jirozaemon:

ただ 今までの呉服屋と申しますのはご大家様とか大手筋の御用が多ございました。しかし
それでは一般のお客様に対しまして誠におもしろくございません。もっと皆様に親しみ
易い店、というのが私どもの理想でございます。
သို့သော်လည်း ယခုအချိန်အထိ ကျွန်ုပ်တို့၏ ကိမ္မိနိုဆိုင်အများအပြားကို အိမ်ရှင်များ သို့မဟုတ်
လက်လီရောင်းချသူများမှ အသုံးပြုခဲ့ကြသည်။ သို့သော် ဤအရာသည် ယေဘုယျ
ဖောက်သည်များအတွက် အလွန်စိတ်ဝင်စားစရာ မဟုတ်ပါ။ ကျွန်ုပ်တို့၏စံပြသည်မှာ
လူတိုင်းနှင့်ပိုမိုရင်းနှီးသောစတိုးဆိုင်တစ်ခုဖန်တီးရန်ဖြစ်သည်။

記者一 သတင်းထောက် ၁

成る程、お考えはわかりました。結構です。市のため一つ大いにやって下さい。ところで
先代は、京都の方に隠居なさったそうだが・・・。
မင်းရဲ့ အတွေးအမြင်ကို ငါနားလည်တယ်။ ရပါတယ်ကျေးဇူးပါ။ ကျေးဇူးပြု၍
မြို့အတွက်ကောင်းသောအရာတစ်ခုခုလုပ်ပါ။ စကားမစပ်၊ ယခင်ပိုင်ရှင်သည် ကျိုတိုတွင်
အငြိမ်းစားယူခဲ့သည်..။

次郎左衛門 Jirozaemon:

まだ隠居したというわけでは、ありません。嵯峨野にむさい草庵を編みまして念仏三昧に
はいつております。大体私共の家は、仏教に凝っております。
ကျွန်တော် အနားယူပြီလို့ မဆိုလိုပါဘူး။ ကျွန်ုပ်သည် Sagano ရှိ musai ဘုရားကျောင်းကို
ယက်လုပ်ခဲ့ပြီး nenbutsu samadhi တွင် ပါဝင်ခဲ့သည်။ အများစုမှာ ကျွန်ုပ်တို့မိသားစုသည်
ဗုဒ္ဓဘာသာကို ကိုးကွယ်ကြသည်။

記者二 သတင်းထောက် ၂

そうそう なかなかの御熱心と聞いていましたが、それではただの隠居ではなく、僧籍へでも入られたのですかな。

ဟုတ်ကဲ့၊ သူ့အရမ်းစိတ်အားထက်သန်တယ်လို့ ကျွန်တော်ကြားပါတယ်၊ ဒါပေမယ့် သူက အငြိမ်းစားယူရုံတင်မဟုတ်ဘဲ ဘုန်းကြီးဝတ်လည်းဝင်ရမလားလို့ တွေးမိတယ်။

次郎左衛門 Jirozaemon:

はい。いずれはそうなるのでございましょう。少しも草庵から出ようと致しません。ဟုတ်တယ် နောက်ဆုံးတော့ ဖြစ်လာမယ်လို့ မျှော်လင့်ပါတယ်။ ရိပ်သာကနေ ထွက်သွားဖို့ ရည်ရွယ်ချက် မရှိပါဘူး။

記者三 သတင်းထောက် ၃

いや色々と有難う。どうだ一つ評判の半井桃水作の余興でも拝見しようではないか。မဟုတ်ဘူး၊ ကျေးဇူးအများကြီးတင်ပါတယ်။ အရမ်းနာမည်ကြီးတဲ့ Nakai Tosui ရဲ့ sidehow ကို ဘာကြောင့် မကြည့်တာလဲ။

သတင်းထောက် ၁

失礼しました。 ကျေးဇူးပြု။

次郎左衛門 Jirozaemon:

これは、何のお構いもなく。幸七、ご案内申し上げるがよい。 ဒါက ဘာမှစိုးရိမ်စရာမရှိပါဘူး။ Koushichi ငါ့ကိုလမ်းပြပါ။

သတင်းထောက် ၃

いやそれには及ばんよ。女房に半襟の一かけも見てやろうというのだから。 မဟုတ်ဘူး၊ အဲဒါနဲ့ မနီးစပ်ဘူး။ သူ့မိန်းမကို ကော်လာတစ်ပိုင်းတောင် ပြချင်နေတာ။

次郎左衛門達 三人を送りだす。
Jirozaemon နဲ့ တခြားသူတွေကို လွှတ်လိုက်ပါပြီ။

上手から手代一名急ぎ貴賓室に入る。
ဝန်ထမ်းတစ်ယောက် ဧည့်ခန်းထဲကို အမြန်ဝင်သွားတယ်။

手代 လက်ကြေး

番頭さん 只今変な風体の外国人が、是非御主人にお目にかかりたいと言ってきました。 ရုံးချုပ် ထူးထူးခြားခြား အသွင်အပြင်ရှိတဲ့ နိုင်ငံခြားသားတစ်ယောက်ဟာ အခုမှ ကျွန်မဆီလာပြီး ကျွန်မခင်ပွန်းကို တွေ့ချင်နေပါတယ်။

幸七 Koshichi

なに、外国人？ ဘာလဲ၊ နိုင်ငံခြားသား။

手代 လက်ကြေး

それも普通の洋服ではありませんし顔の色も黒くて、おまけに裸足で歩いてきました。
သူသည် သာမန်အဝတ်အစားများ မဝတ်ထားဘဲ မျက်နှာက မည်းမှောင်ကာ ခြေဖလားဖြင့်
လမ်းလျှောက်နေသည်။

次郎左衛門 Jirozaemon:

ほほう、それでその方は日本語を話すのかね。
ကောင်းပြီ၊ အဲဒီလူက ဂျပန်စကားပြောတတ်လား။

手代 လက်ကြေး:

はい、なかなか上手でございます。
ဟုတ်ကဲ့၊ ကျွန်တော် အရမ်းကောင်းပါတယ်။

次郎左衛門 Jirozaemon:

会おう、幸七、丁寧にご案内してきたまえ、インド人などは皆、裸足だそう。珍しいじ
ゃないか、うちの改築披露と云う日に、そのような人が来るのは何かの因縁ですよ、早く
ご案内してくれたまえ。

Koushichi နဲ့ တွေ့ကြုံရအောင်။ ငါ့ကို သေသေချာချာ ပြပေးပါ။ အင်ဒီးယန်းတွေအားလုံး ခြေဖလားနဲ့
သွားတယ်လို့ ကြားတယ်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ပြုပြင်မွမ်းမံမှုများကိုထုတ်ဖော်ပြသမည့်နေ့တွင်ထိုကဲ့သို့သောလူတစ်ဦးရောက်လာရန်ရှား
ပါးသည်မဟုတ်လော။

幸七 Koshichi

はい。(手代を連れて去る)
ဟုတ်တယ် (သူနဲ့အတူ လက်ကြေး ယူသွားပါ)

次郎左衛門 Jirozaemon:

(残ったテダイに) どんな方であろうと粗略にしてはならんぞ。
(ကျန်ငွေအတွက်) ဘယ်သူပဲဖြစ်ပါစေ ရိုင်းစိုင်းမနေပါနဲ့။

手代 လက်ကြေး:

はい。かしこまりました。
ဟုတ်တယ် ကျွန်တော်နားလည်ပြီ။

上手から法衣をまとった Ottama が Koshichi の案内で現れ、直ちに貴賓室に入る。
Ottama သည် Koshichi ၏ လမ်းညွှန်မှုအောက်တွင် တရားဝင် ဝတ်စုံကို ဝတ်ဆင်ထားပြီး
ညွှန်ခန်းထဲသို့ ချက်ချင်း ဝင်သွားသည် ။

次郎左衛門 Jirozaemon:

私が おたずねの伊藤次郎左衛門ですが。
ငါက Jirozaemon Ito ဖြစ်ပြီး ကူညီပေးဖို့ ငါရောက်နေပါတယ်။

オッタマ Ottama

(驚いて) あなたが? (အံ့သြသွားပါတယ်) မင်း

次郎左衛門 Jirozaemon:

失礼ですがどんな御用でしょうか、お話をください。
ခွင့်လွှတ်ပါ။ ဒါပေမယ့် မင်းလိုအပ်တာကို ပြောပြပါ။

オッタマ Ottama

あまりお若いのでビックリしました。国で聞いていた伊藤さんはもうよほどの御年輩と
のことだったが。

မင်းက အရမ်းငယ်လို့ ငါ အံ့ဩသွားတယ်။ မစ္စတာ Ito က တော်တော်အသက်ကြီးနေပြီလို့
ငါတိုင်းပြည်က ကြားတယ်။

次郎左衛門 Jirozaemon:

あなたの聞かれたのは、私の父のことしょう。つまり十四代目で私が十五代次郎左衛門
です。

မင်းအဖေအကြောင်းမေးတယ်။ တစ်နည်းဆိုရသော် ငါသည် 14 မျိုးဆက်ဖြစ်ပြီး ငါသည် 15
မျိုးဆက် Jirozaemon ဖြစ်သည်။

オッタマ Ottama

成る程、日本には何代も続いた古い家柄のあることも聞いておりましたし、家柄を非常に
尊ぶ国だということも聞いておりました。あなたが十五代目なら私の勉強したイギリス
のロースト家より十二代も古い歴史を持って居る訳ですね。

ဂျပန်မှာ မျိုးဆက်ပေါင်းများစွာ တည်ရှိခဲ့တဲ့ ရှေးရိုးအစဉ်အလာတစ်ခုရှိပြီး မိသားစုအမွေအနှစ်ကို
အလွန်လေးစားတဲ့ နိုင်ငံတစ်ခုလို့ ကျွန်တော်ကြားသိခဲ့ရပါတယ်။ မင်းက 15 မျိုးဆက်ဆိုရင်
ငါလေ့လာခဲ့တဲ့ British Roast မိသားစုထက် 12 မျိုးဆက်ထက် ပိုကြီးတယ်။

次郎左衛門 Jirozaemon

イギリスで？ あなたのお国は、どちらですか。
အင်္ဂလန်မှာလား？ မင်းဘယ်နိုင်ငံကလဲ။

オッタマ Ottama

いや、これは失礼しました。私はビルマ国人で名前はオッタマ、僧侶です。
မဟုတ်ဘူး၊ ဒီအတွက် တောင်းပန်ပါတယ်။ ငါက ဗမာ၊ ငါ့နာမည်က ဥတ္တမ၊ ငါက ဘုန်းကြီးပါ။

次郎左衛門 Jirozaemon

ビルマ！ မြန်မာပြည်！

オッタマ Ottama

そうです。イギリスの奴隷と化し去ったみじめなビルマの僧侶です。
မှန်တယ်။ သူသည် သနားစရာကောင်းသော မြန်မာဘုန်းကြီးတစ်ပါးဖြစ်ပြီး ဗြိတိသျှကျွန်အဖြစ်သို့
ပြောင်းလဲသွားခဲ့သည်။

次郎左衛門はハツとして幸七に命じ手代を下がらせる。
Jirozaemon က ထိတ်လန့်သွားပြီး Koushichi ကို ဈေးလျှော့ခိုင်းလိုက်တယ်။

次郎左衛門 Jirozaemon

(真剣に) オッタマさん、日本が英国と同盟国だということを知っていて、そうおっしゃ
るのですか。

(လေးလေးနက်နက်) မစ္စတာ OTT။ ဂျပန်ဟာ ဗြိတိန်ရဲ့ မဟာမိတ်ဖြစ်တယ်ဆိုတာ
မင်းဒီလိုပြောနေတာလား။

オッタマ Ottama

(同じく真剣に) 伊藤さん、やがて東亜の盟主となるべき日本を知りたくて、あなたを訪ねてやって来たのです。

(အလေးအနက်ထားပြီး) မစ္စတာ IT0။ အရှေ့အာရှရဲ့ ခေါင်းဆောင်ဖြစ်လာမယ့် ဂျပန်အကြောင်းသိချင်တာကြောင့် မင်းကို အလည်လာခဲ့တယ်။

次郎左衛門 Jirozaemon

(強くうなずいて) お話なさい。私も一人の東洋人としてお聞きしましょう。

(ပြင်းပြင်းထန်ထန် ခေါင်းညိတ်) စကားပြောပါ။ ဒါကို အာရှသားတစ်ယောက်အနေနဲ့ မေးပါရစေ။

オッタマ Ottama

インドを我が物にした海賊国が、まだ足らずに、とうとうビルマに乗り込んできたのは 1755 年でした。

1755 တွင် ပင်လယ်ဓားပြနိုင်ငံသည် အိန္ဒိယကို နောက်ဆုံးတွင် မြန်မာနိုင်ငံကို ကျူးကျော်သိမ်းပိုက်ခဲ့သည်။

当時、イギリス人を受け入れたビルマ王アラウンブパヤーには何の罪もない。これは全ビルマ人が弱かったからでもあります。まだ世界中がどういう目標に向かって進むべきかを はっきり知らぬ時代でしたから、これは止むを得ません。

ထိုအချိန်က အင်္ဂလိပ်ကို လက်ခံသော ဗမာဘုရင် အလောင်းမင်းတရားသည် ဘာမျှ အပြစ်မရှိပေ။

ဤသည်မှာ တစ်စိတ်တစ်ပိုင်းအားဖြင့် မြန်မာပြည်သူလူထုတစ်ရပ်လုံး

အားနည်းခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော်လည်း ကမ္ဘာက မည်သည့်ပန်းတိုင်ကို ဦးတည်ရမည်ကို အတိအကျ

မသိသေးသည့်အချိန်ဖြစ်သောကြောင့် ရှောင်လွှဲ၍မရနိုင်ပေ။

しかしイギリスは 1824 年以来 3 回にわたってビルマ民衆に戦争を挑発した結果、完全に領有してしまっただけです。その時から既にビルマのビルマはなく、イギリスという盗賊に支配されてしまっただけです。これが 1886 年のことです。お国の明治十九年です。それ以来いかなるビルマ人も政治的自由を持ちません、商工業にたづさわること出来ないので

သို့သော်လည်း ဗြိတိသျှတို့က 1824 ခုနှစ်မှစ၍ သုံးကြိမ်တိုင်တိုင် ဗမာပြည်ကို စစ်ပွဲဆင်နွှဲခဲ့ပြီး

ရလဒ်အနေဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံကို လုံးဝသိမ်းပိုက်ခဲ့သည်။ ထိုအချိန်မှစ၍ မြန်မာနိုင်ငံသည်

မတည်ရှိတော့ဘဲ မြန်မာနိုင်ငံကို ဗြိတိန်ဟုခေါ်သော ဓားပြများဖြင့် အုပ်ချုပ်ခဲ့သည်။ ၎င်းသည် 1886

ခုနှစ်တွင် နိုင်ငံ၏ မေဂျီခေတ် ၁၉ နှစ်မြောက်ဖြစ်သည်။ ထိုအချိန်မှစ၍

မည်သည့်မြန်မာလူမျိုးများသည် နိုင်ငံရေးလွတ်လပ်မှု သို့မဟုတ် ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေး သို့မဟုတ်

စက်မှုလုပ်ငန်းတွင် ပါဝင်ခွင့်မပြုခဲ့ပေ။ ထိုအချိန်မှစ၍ မည်သည့်မြန်မာလူမျိုးများသည်

နိုင်ငံရေးလွတ်လပ်မှု သို့မဟုတ် ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေး သို့မဟုတ် စက်မှုလုပ်ငန်းတွင်

ပါဝင်ခွင့်မပြုခဲ့ပေ။

私がイギリスに渡りましたのも、イギリス以外には、いかなる国にも自由に渡ることが許

されぬからでした。外国に出て、ビルマの真の姿を見たいと望む者にとってはこれ以外に方法はないのです。

အင်္ဂလန်ကလွဲလို့ တခြားဘယ်နိုင်ငံကိုမှ လွတ်လွတ်လပ်လပ် သွားခွင့်မရလို့ အင်္ဂလန်ကို သွားခဲ့တယ်။ ပြည်ပကိုသွားပြီးတော့ မြန်မာပြည်ရဲ့ လက်ရှိအခြေအနေကို ကြည့်ဖို့ တခြားနည်းလမ်းမရှိပါဘူး။

伊藤さん、私はイギリスに渡って何を勉強したと思いますか？

イギリスの歴史です。イギリスのインド侵略史です。東亜侵略史です。イギリスがスペインを退け、オランダを排し、フランスを押えてインドに触手を伸ばしてきました。海賊フランシス・ドレークが、エリザベス女王からサアの称号をいただいたという話は、あなたもご存知のことと思います。

Mr. Ito ၊ ကျွန်တော် အင်္ဂလန်ကို သွားတုန်းက ဘာတွေ လေ့လာခဲ့လဲ ? ဒါဟာ ဗြိတိသျှသမိုင်းပါပဲ။

အိန္ဒိယကို ဗြိတိသျှကျူးကျော်မှုသမိုင်း။ ဗြိတိန်က စပိန်ကို အနိုင်ယူပြီး နယ်သာလန်ကို မောင်းထုတ်၊ ပြင်သစ်ကို နှိမ်နှင်းကာ အိန္ဒိယသို့ ၎င်း၏ တဲများကို တိုးချဲ့ခဲ့သည်။ ဗြိတိန်က စပိန်ကို အနိုင်ယူပြီး နယ်သာလန်ကို မောင်းထုတ်၊ ပြင်သစ်ကို နှိမ်နှင်းကာ အိန္ဒိယသို့ ၎င်း၏ တဲများကို တိုးချဲ့ခဲ့သည်။ အဲလစ်ဘောက်ဘုရင်မကြီးထံမှ Saa ဘွဲ့ကို ပင်လယ်ဓားပြ Francis Drake ၏ ဇာတ်လမ်းကို သင်ကြားဖူးပေမည်။

インドはいつの間にか骨を抜かれてしまった、しかもアメリカのホーマー・リーの書いて居るように「イギリスがインドを失うということはイギリスの領土内に、アングロ、サクソンのあらゆる血と火と鉄とを以ってするも、到底破れたる両端を接ぎ合わせ得ぬ一大破綻の発生を意味する」という、イギリスにとってはこの上なく大事な宝物になったのです、インド人からインドの血を吸い取り、その上どんな政治を行おうとしているのですか。

ငါတို့မသိခင်က အိန္ဒိယကို ဖယ်ထုတ်ပစ်လိုက်တယ်။ ထို့အပြင် အမေရိကန်၏ Homer Lee ရေးခဲ့သည့်အတိုင်း “အိန္ဒိယနိုင်ငံ ဆုံးရှုံးခြင်းသည် အင်္ဂလိပ်၏ သွေး၊ မီး၊ သံအားလုံးနှင့်ပင် အင်္ဂလိပ်ပိုင်နက်အတွင်း မည်သည့်အခါမျှ မပြိုကွဲနိုင်သော အဆုံးနှစ်စွန်းရှိမည်ဟု ဆိုလိုခြင်းဖြစ်သည်” ဟု ဗြိတိန်အတွက်၊ ၎င်းသည် အလွန်အရေးကြီးသော ရတနာတစ်ခုဖြစ်လာပြီး အတူတကွ ဖာထေး၍မရနိုင်သော ကြီးမားသောကျရှုံးမှုတစ်ခု ဖြစ်ပေါ်လာခြင်းကို ကိုယ်စားပြုသည်။ အိန္ဒိယသွေးတွေကို စုပ်ပြီး အိန္ဒိယကို ဘယ်လိုနိုင်ငံရေးလုပ်မလဲ။

あなたはインド総督が、どんな命令を本国から受けているかご存知ですか？「統治は正義と温情を旨とせよ、ただし金を送れ、もっと送れ、もっともっと送れ」（興奮してくる）これが紳士国イギリスの正体です。インドの話はそのままビルマなのです。ビルマの米麦、ビルマの石油銀、ビルマの綿、チーク材、このうちどれがビルマ人の血を養って居るというのですか。

အိန္ဒိယနိုင်ငံ၏ ဘုရင်ခံချုပ်သည် ၎င်း၏မွေးရပ်မြေမှ မည်သည့်အမိန့်ကို လက်ခံသည်ကို သင်သိပါသလား ? “အစိုးရသည် တရားမျှတမှုနှင့် စေတနာအပေါ် အခြေခံသင့်သည်၊ သို့သော် ငွေပို့သည်၊ ငွေပို့ပို့သည်၊ ငွေပို့ပို့သည်” (စိတ်လှုပ်ရှားနေသည်) ဤသည်မှာ လူကြီးလူကောင်းနိုင်ငံဖြစ်သည့် ဗြိတိန်၏ စစ်မှန်သော သဘောသဘာဝဖြစ်သည်။ အိန္ဒိယဇာတ်လမ်းက မြန်မာပြည်လိုပါပဲ။ ဗမာဆန်၊ ဂျုံ၊ ဆီနှင့်ငွေ၊ ဗမာချည်နှင့် ကျွန်းသစ်၊ ယင်းတို့အနက် မည်သည့်အရာက မြန်မာလူမျိုးများ၏သွေးကို ကျွေးသနည်း။

私は、一九〇四年ロンドンで日露戦争の勃発を知りました。日本がロシアと戦争する。それも満州、朝鮮の安全を守るため強大国ロシアと戦争をする。東洋人が、西洋人の侵略に向かって敢然剣をとってたたったのだ、我々ビルマ人が夢にも考えなかった戦争を日本という国が始めたのだ。しかも、しかもですよ伊藤さん、小さな日本がああのロシアを瞬く間にやっつけてくれたのですよ。

1904 ခုနှစ်မှာ လန်ဒန်မှာ ရုရှား-ဂျပန်စစ်ပွဲ ဖြစ်ပွားပုံကို ကျွန်တော် သိခဲ့ရတယ်။ ဂျပန်က ရုရှားနဲ့ စစ်တိုက်တယ်။ မန်ချူးရီးယားနဲ့ ကိုရီးယားတို့ရဲ့ လုံခြုံရေးကို ကာကွယ်ဖို့အတွက် အင်အားကြီးနိုင်ငံဖြစ်တဲ့ ရုရှားနဲ့ စစ်ဖြစ်ခဲ့ပါတယ်။ အနောက်တိုင်းကျူးကျော်မှုတွင် အရှေ့တိုင်းသားများက ဓားကိုကိုင်ကာ ဂျပန်သည် ကျွန်ုပ်တို့မြန်မာများ စိတ်ကူးမယဉ်ဖူးသော စစ်ပွဲကို စတင်ခဲ့သည်။ မစ္စတာ အိုင်တို၊ မျက်စိတစ်မှိတ်အတွင်း ဂျပန်ငယ်လေး ရုရှားကို အနိုင်ယူခဲ့သည်။

(冷静にかえり) ビルマには前からビルマ独立運動の同志が居ました。我々が昔から「東方に太陽あり、太陽はあまねく東亜を照らす」という、仏典の一章、太陽とは、日本の外にないではないかという皆一致したのです。

(အေးအေးဆေးဆေး ပြန်လာပါ) ဗမာ့လွတ်လပ်ရေးလှုပ်ရှားမှုမှာ ရဲဘော်ရဲဘက်တွေ အမြဲရှိခဲ့တယ်။ ရှေးရှေးကတည်းက သိခဲ့ကြသော ဗုဒ္ဓကျမ်းဂန်များတွင် “အရှေ့ဘက်၌ နေထွက်၍ အာရှတိုက်၌ နေရောင်ခြည်သည် ထွန်းလင်း၏”။ ဂျပန်နိုင်ငံ၏ အပြင်ဘက်တွင် နေမရှိဟု လူတိုင်း သဘောတူခဲ့ကြသည်။

しかし、日本がどういう国で、果たして我々の希望するように盟主として立つべき理想を持って居るかどうか、これは誰一人知るものがいなかったのです。いまの内にそれを知るのが我々の第一の願いでした。

သို့သော် ဂျပန်နိုင်ငံသည် မည်သို့သောနိုင်ငံဖြစ်သည်၊ ကျွန်ုပ်တို့မျှော်လင့်ထားသည့်အတိုင်း ခေါင်းဆောင်တစ်ဦးအဖြစ် ရပ်တည်ရန် စံနှုန်းများ ရှိမရှိကို မည်သူမျှ မသိကြပါ။ ဒါကို အခု သိချင်တာက ကျွန်တော်တို့ရဲ့ ပထမဆုံး ဆန္ဒပါ။

同士の中には、老人もいます。日本には、伊藤次郎左衛門という熱心な仏教徒がいる。その人を頼って行ってわれわれの知りたいと思うことを知ってくるがいいと私に申すのです。伊藤さん、OTTAMA はこういう目的で今日、あなたをお訪ねしました。

ကျွန်တော့်သူငယ်ချင်းတချို့က အသက်ကြီးတယ်။ ဂျပန်နိုင်ငံတွင် ဂျီရိုဇာမုအီတို (Ito Jirozaemon) အမည်ရှိ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တစ်ဦးရှိသည်။ သူ့ဆီသွားပြီး သိချင်တာတွေကို လိုက်ရှာဖို့ ပြောတယ်။ မစ္စတာ Ito၊ OTTAMA သည် ဤရည်ရွယ်ချက်အတွက် ယနေ့တွင် သင့်ထံ လာရောက်ခဲ့သည်။

しばらく間 ခဏအကြာတွင်

次郎左衛門 Jirozaemon

(力強く) よくお訪ねくださいました。例えあなたがお訪ねになったのが私の父でありましようとも、私も少しも変わりはありません、父子二代の光栄というものです。喜んでお引き受けしましょう。

(ပြင်းပြင်းထန်ထန်) ကျွန်ုပ်တို့ထံ မကြာခဏလာရောက်လည်ပတ်သည့်အတွက် ကျေးဇူးတင်ပါသည်။ မင်းအလည်လာခဲ့တဲ့ ငါ့အဖေဖြစ်ခဲ့ရင်တောင် ငါနည်းနည်းလေးမှ မတူပါဘူး။ သားအဖနှစ်ယောက်အတွက် ဂုဏ်ယူစရာပါပဲ။ သင့်တောင်းဆိုမှုကို ကျွန်ုပ်တို့ ကျေနပ်စွာ လက်ခံပါမည်။

オッタマ Ottama

引き受けて下さいますか。
လက်ခံမှာလား။

次郎左衛門 Jirozaemon

お引き受けしますとも、まあ、ゆっくり私の家において下さい。日本が建国以来どういう理想を持っておったか、建国の精神がはつきりわかるまで何年でも家において勉強して下さい。မင်းရဲ့တောင်းဆိုမှုကို ငါလက်ခံမယ်။ ကျေးဇူးပြုပြီး ငါ့အိမ်မှာနေပါ။ ကျေးဇူးပြု၍ အိမ်တွင်နေပြီး ဂျပန်နိုင်ငံကို စတင်တည်ထောင်ချိန်မှစ၍ ထားရှိခဲ့သည့် စံနှုန်းများကို ရှင်းရှင်းလင်းလင်း နားလည်နိုင်သည်အထိ နှစ်ပေါင်းများစွာ လေ့လာပါ။

オッタマ Ottama

ありがとうございます伊藤さん。イギリスはビルマの青年に科学の知識を与えることを、極度に恐れています。美術とか文学哲学は奨励するのですが、数学や理化学は一切厳禁している、これじゃ何時までたってもビルマは立ち上がれない。ကျေးဇူးတင်ပါတယ် မစ္စတာ Ito။ ဗြိတိန်သည် မြန်မာလူငယ်များအား သိပ္ပံပညာ ဗဟုသုတ ဖြန့်ဝေရန် အလွန်ကြောက်လန့်နေပါသည်။ အနုပညာနှင့် စာပေဒဿနတို့ကို အားပေးသော်လည်း သင်္ချာနှင့် သိပ္ပံနှင့် ဓာတုဗေဒတို့ကို တင်းတင်းကျပ်ကျပ် တားမြစ်ထားသည်။ အချိန်ဘယ်လောက်ကြာကြာ မြန်မာနိုင်ငံက ဒီလိုမျိုး ဘယ်တော့မှ ရပ်တည်နိုင်မှာ မဟုတ်ပါဘူး။

次郎左衛門 Jirozaemon

日本に寄越したらどうです。日本ならビルマ人であろうと何処の誰であろうと、日本人同様に学校へ入れて学問を教えますぞ。ဂျပန်ကို ဘယ်လိုပြောင်းရမလဲ။ ဂျပန်မှာ သင်က ဗမာပဲ ဖြစ်ဖြစ် ဘယ်နေရာမှာပဲဖြစ်ဖြစ် ဂျပန်လူမျိုးတွေလိုပဲ ကျောင်းတက်ပြီး စာသင်ပေးပါလိမ့်မယ်။

オッタマ Ottama

私もかねて考えていたのですが、日本には世話をしてくれる人が居ない。ဒီကိစ္စကို ကျွန်တော် အချိန်အတော်ကြာ စဉ်းစားနေပေမယ့် နိုင်ငံတကာ ကျောင်းသားတွေကို စောင့်ရှောက်နိုင်တဲ့ ဂျပန်နိုင်ငံမှာ တစ်ယောက်မှ မရှိပါဘူး။

次郎左衛門 Jirozaemon

私でよかったらいくらでもお世話しますがね。
ငါအဆင်ပြေရင် မင်းကို ငါလိုချင်သလောက် ဂရုစိုက်မယ်။

オッタマ Ottama

あなたが？ あなたが預かって下さるならこの上ない幸せだ。いずれお願いしますよ。သင်？ မင်းငါ့ကို ဂရုစိုက်ပေးရင် ငါအရမ်းပျော်နေလိမ့်မယ်။ ကျေးဇူးပြုပြီး တစ်နေ့နေ့မှာ လုပ်ပါ။

次郎左衛門の長男松之助（十歳）次男銃次郎（六歳）鈴三郎（四歳）

下女と一緒に下手から入って来る。

Jirozaemon ၵါအကြီးဆုံးသား Matsunosuke (10 နှစ်)၊ ဒုတိယသား Jujiro (6 နှစ်) နှင့် Suzusaburo (4 နှစ်) တို့ဖြစ်သည်။

အစေခံမိန်းကလေးနှင့်အတူ အောက်ခြေမှ ဝင်လာသည်။

松之助 Matsunosuke

お父さん。 အဖေ။

次郎左衛門 Jirozaemon

来たか。三人ともここへ来い、ここへ来てこのビルマのオッタマおじさんにご挨拶をするのだ。

လာပြီလား မင်းတို့သုံးယောက်စလုံး ဒီကိုလာ၊ ဒီကိုလာပြီး ဒီမြန်မာ့ OTTAMA ဦးလေးကို နှုတ်ဆက်လိုက်ပါ။

三人、父の傍にきてお辞儀をする。

သုံးယောက်သား အဖေအနားသို့ လာကာ ဦးညွတ်ကြသည်။

オッタマ Ottama

良いお子さんたちですね。私の国にもあなた方の様な子供がたくさん居ますよ、しかしみんな元気がない。

သူတို့က သားသမီးကောင်းတွေပါ။ ငါ့နိုင်ငံမှာ မင်းလို ကလေးတွေအများကြီးရှိပေမယ့် အားလုံးက စိတ်ဓာတ်ကျနေကြတယ်။

松之助 Matsunosuke

病気なの？
နေမကောင်းဘူးလား။

オッタマ Ottama

病気じゃない、病気じゃないが病気よりもっと悪い悪魔に苦しめられているのです。မဖျားပါဘူး။ ၎င်းတို့သည် မဖျားမနာသော်လည်း ရောဂါထက် ပိုဆိုးသော နတ်ဆိုးများ၏ နှိပ်စက်ခြင်းကို ခံရကြသည်။

銃次郎 Jujiro

悪魔って地獄の鬼だね、おじさん、ビルマに居るの？
မာရ်နတ်သည် ငရဲမှ နတ်ဆိုးဖြစ်သည်။ ဦးလေး။ မင်း မြန်မာပြည်မှာလား။

オッタマ Ottama

いるいる、ビルマには、鬼がいる。赤い毛の丈のひよろ長い、いつも鞭と剣と鉄砲をもって、ビルマ人を蹴ったり殺したりするおにがいる。ビルマの子供たちはな、その鞭の下でいつもヒィヒィ泣いて居ますぞ。
မြန်မာပြည်မှာ နတ်ဆိုးတွေရှိတယ်။ မြန်မာလူမျိုးများကို ကြာပွတ်၊ ဓား၊ သေနတ်ဖြင့် အမြဲ ကန်ကျောက် သတ်ဖြတ်နေသော ဆံပင်နီ နှင့် အကျည်းတန်သော နတ်ဆိုးတစ်ကောင်ရှိသည်။
မြန်မာကလေးငယ်များသည် ထိုကြာပွတ်အောက်တွင် အမြဲငိုနေကြသည်။

松之助 Matsunosuke
だってお父さんお母さんが居るでしょう、なぜ守ってくれないの。
တကယ်တော့ မင်းမှာ အဖေနဲ့အမေရှိတယ်၊ မင်းကို ဘာလို့မကာကွယ်နိုင်တာလဲ။

オッタマ Ottama
おお！ (返事に窮す)
アッ！ (သူ မဖြေနိုင်။)

次郎左衛門 Jirozaemon
ビルマにもお父さんお母さんがいる、だが鬼の方が強いのだよ。
ဗမာပြည်မှာ အဖေအမေတွေရှိတယ်၊ ဒါပေမယ့် နတ်ဆိုးတွေက ပိုအားကောင်းတယ်။

松之助 Matsunosuke
どうして？
အဘယ်ကြောင့်？

次郎左衛門 Jirozaemon
うむ 日本のように強い兵隊さんがいないのだよ、お国を守りお父さんお母さんを守り子供たちをかわいがって下さる兵隊さんがいないのだよ。
ဟမ်၊ ငါတို့မှာ ဂျပန်လို သန်မာတဲ့ စစ်သားတွေ မရှိဘူး။ တိုင်းပြည်ကို ကာကွယ်ဖို့၊ မိဘကို ကာကွယ်ဖို့၊ သားသမီးတွေကို စောင့်ရှောက်ဖို့ စစ်သားဆိုတာ မရှိပါဘူး။

松之助 Matsunosuke
兵隊さんがいないなら弱いさ、ビルマのお父さんは兵隊さんにならないの？
ငါတို့မှာ စစ်သားမရှိရင် ငါတို့က အားနည်းတယ်။ အဘယ့်ကြောင့် ဗမာများ စစ်သားမဖြစ်သနည်း။

花火の音 မီးပန်းသံ

ဒုတိယသား (6 နှစ်) နှင့်

鈴三郎 Suzusaburo
花火、花火！
မီးပန်း၊ မီးရှူးမီးပန်း။

銃次郎 Jujiro
うん、花火だ。
ဟုတ်တယ် မီးရှူးမီးပန်း။

二人は窓へ駆け寄る。 နှစ်ယောက်သား ပြတင်းပေါက်ဆီသို့ ပြေးသွားကြသည်။
松之助、じっとオッタマを見上げている。
Matsunosuke သူက OTTAMA ကို စိုက်ကြည့်နေတယ်။

次郎左衛門 Jirozaemon
オッタマさん。先刻のお話の青少年達是非こちらへ寄越して下さい。及ばずながら親代わりになってお世話します。

မစ္စတာ OTTAMA။ စောစောကပြောခဲ့တဲ့ လူငယ်တွေကို ဒီမှာ ပို့ပေးပါ။ ငါမင်းလောက်မတော်ဘူး ဒါပေမယ့် မိဘတွေအစား လူငယ်တွေကို ငါဂရုစိုက်မယ်။

オッタマ Ottama

必ず必ず、寄越します。
သေချာပေါက် ပို့ပေးပါမယ်။

次郎左衛門 Jirozaemon

私はその人達を子の子供たちと一緒に住ませるつもりです。家にいてもらうか、それとも、どこかに一軒借りて、そうだ幸七、一軒借りよう、郊外に。そこで勉強したり畑を作ったり、強い少年や青年になってもらおう。どうだろう。
ငါ့သားသမီးတွေကို အဲဒီလူတွေနဲ့ နေစေချင်တယ်။ ဘယ်ကို ရွေးရမလဲ။ Koushichi ဆင်ခြေဖုံးရပ်ကွက်မှာ အိမ်ငှားကြရအောင်။ အဲဒီမှာ စာသင်ဖို့ သူတို့ရဲ့နယ်ပယ်တွေ ကြီးထွားလာပြီး သန်မာတဲ့ ယောက်ျားလေးတွေနဲ့ လူငယ်လေးတွေ ဖြစ်လာအောင် ကူညီကြပါစို့။
သင်ဘယ်လိုထင်ပါလဲ?

幸七 Kkshichi

結構でございます。坊ちやま方も強い立派な方になっていただきます。
အဲဒီအကြံကောင်းတယ်။ သင့်ကလေးငယ်များသည် သန်မာပြီး လေးစားဖွယ်ကောင်းသူများအဖြစ် ကြီးပြင်းလာမည်ဟု ကျွန်ုပ်တို့ မျှော်လင့်ပါသည်။

次郎左衛門 Jirozaemon

これは私の道楽と思われては困る。おんば日傘は大嫌いだ。家の家訓にももとる。オッタマさん、さあ家に行きましょう。
ဒါကို လူတွေက ငါ့ဝါသနာလို့ မထင်စေချင်ဘူး။ ကလေးတွေကို အကာအကွယ်လွန်ကဲစွာ ပြုစုပျိုးထောင်ရတာကို မုန်းတယ်။ မိသားစု စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းများနှင့်လည်း သက်ဆိုင်ပါသည်။
မစ္စတာ OTTAMA။ ကဲ အိမ်ပြန်ကြရအောင်။

次郎左衛門、建って窓のところへ行く。
Jirozaemon မတ်တပ်ရပ်ပြီး ပြတင်းပေါက်ဆီသို့ သွားလိုက်သည်။

次郎左衛門 Jirozaemon

(窓の外の名古屋城を指しながら)
オッタマさん、あのお城は今から三百年前にできたのです。そして三百年後の今日、名古屋第三師団司令部になって居るのです。日本という国は古い革袋に新しい酒を入れても少しも不自然でない、それでなければ建国以来の大精神がこの激しく移り変わるご時世にもびくともせずいられないでしょうか・・・
(ပြတင်းပေါက်အပြင်ဘက် နာဂိုယာရဲတိုက်ကို ညွှန်ပြ)
မစ္စတာ OTTAMA။ ဒီရဲတိုက်ကို လွန်ခဲ့တဲ့နှစ်ပေါင်း 300 က တည်ဆောက်ခဲ့တာပါ။ နောင်နှစ်ပေါင်း 300 အကြာ ယနေ့တွင် ၎င်းသည် ယခုအခါ နာဂိုယာ အမှတ် (၃) တပ်မဌာနချုပ်ဖြစ်သည်။ ဂျပန်မှာတော့ ဆာကေးအသစ်ကို သားရေအိတ်ဟောင်းထဲ ထည့်လှေ့ရှိတယ်။ ဒီလိုမှမဟုတ်ရင် နိုင်ငံတော်ကို ထူထောင်ပြီးကတည်းက တည်ရှိခဲ့တဲ့ ကြီးမားတဲ့ စိတ်ဓာတ်ဟာ ဒီအရှိန်အဟုန်နဲ့ ပြောင်းလဲနေတဲ့

ခေတ်ကြီးမှာ မတုန်မလှုပ် ရှိနေမှာ မဟုတ်လား။

花火 မီးပန်း

次郎左衛門 Jirozaemon

それはそうとあんたの日本語は、少しも外国人らしくないが。
စကားမစပ်၊ မင်းရဲ့ ဂျပန်စကားက နိုင်ငံခြားသားနဲ့ လုံးဝတူတယ်လို့ မထင်ဘူး။

オッタマ Ottama

不思議はないよ伊藤さん。私どもの同志はみんな秘かに、日本語を勉強しているのだから。

မထူးဆန်းပါဘူး မစ္စတာ Ito။ ငါတို့ရဲ့ဘော်တွေ အားလုံး ဂျပန်စာကို တိတ်တဆိတ် လေ့လာနေကြတယ်။

次郎左衛門 Jirozaemon

ほう、それはまた . . . . . ဟမ်၊ ဘာလို့ ထပ်ဖြစ်တာလဲ . . . . .။

オッタマ Ottama

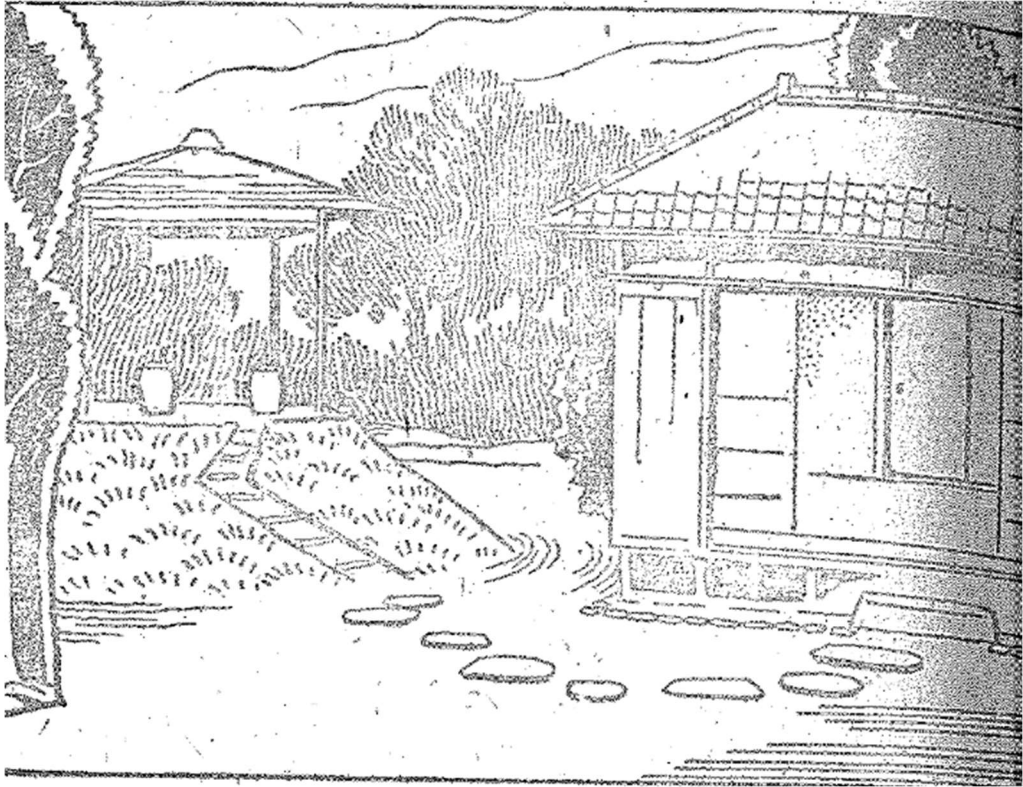
いまに日本語でなければ通用しない東亜が出来ますからね、ははは . . . . .
အခုခေတ်မှာ ဂျပန်ဘာသာစကားပဲသုံးနိုင်တဲ့ Toa ဒေသတစ်ခုရှိတော့မှာ ဟာဟာ . . .

次郎左衛門も声を合わせて笑う。
余興場から観客の拍手。
花火。

Jirozaemon လည်း တညီတညွတ်တည်း ရယ်သည်။

ဇာတ်ရုံမှ ပရိသတ် လက်ခုပ်သံများ။

မီးပန်း။

第一幕 ၁ ဥပဒေ

第二場 ၂ မြင်ကွင်း

所 名古屋市 「ビルマ園」 နေရာ- နာဂိုယာမြို့အပြင်ဘက် “မြန်မာဥယျာဉ်”

時 大正二年 春 (1913年) 1913တစ်နှစ် နွေဦး

上手は二間続きの座敷

下手は桜もある趣に富んだ庭で済みには、小さな建物もある。
 付近の練兵場から時々小銃の音が聞こえ、それに大砲の音も交じる。

ညာဘက်တွင် အခန်းနှစ်ခန်းပါ တာတာမိအခန်း

လက်ဝဲဘက်တွင် ချယ်ရီပန်းပွင့်များနှင့် အဆောက်အဦးငယ်တစ်ခုပါရှိသော
 ထူးဆန်းသောဥယျာဉ်တစ်ခုဖြစ်သည်။

ရိုင်ဖယ်သေနတ်သံကို အနီးနားရှိ လေ့ကျင့်ရေးကွင်းမှ တစ်ခါတစ်ရံ ကြားရပြီး
 အမြောက်သံကိုလည်း ပေါင်းစပ်ထားသည်။

日本の着物を着たマゾ（十四—五才）と伊藤家の下女ユキノとが座敷と縁側に雑巾をかけている。

Ma So (14-5 နှစ်) သည် ဂျပန်ကီမိုနိုကို ဝတ်ဆင်ထားပြီး Ito မိသားစု၏ အစေခံ Yukino သည် တာတာမီအခန်းနှင့် မုတ်ကို အဝတ်စုတ်များဖြင့် ဖုံးအုပ်ထားသည်။

マゾ Ma So

ゆるして下さい。ゆきのさん。
ခွင့်လွှတ်ပါ။ မစ္စတာ ယူကီနို။

ゆきの Yukino

まあマゾさん、もういいのですよ。
မစ္စတာ MaSo။ ဒီလောက်ဆို လုံလောက်ပါပြီ။

マゾ Ma So

何度言っても聞かせてもききません。ビルマの悪い習慣がまだ取れないのです。
ဘယ်နှစ်ကြိမ်ပဲပြောပြော နားမထောင်ဘူး။ ဗမာပြည်ရဲ့ အကျင့်ဆိုးတွေကို မဖယ်ရှားနိုင်သေးဘူး။

ゆきの Yukino

私は何とも思っておりませんのよ。
ငါဘာမှစဉ်းစားဘူး။

マゾ Ma So

でもお座敷と外の見境もつきません。私共には素足という悪い習慣があります。
そればかりではありません、もともといけない習慣がたくさんあります。
ဒါပေမယ့် တာတာမီအခန်းနဲ့ အပြင်ဘက် ကွာခြားချက်ကိုတော့ မပြောနိုင်ပါဘူး။
ခြေထောက်ဗလာနဲ့ သွားရတဲ့ အလေ့အကျင့်ဆိုးတစ်ခုရှိတယ်။
ဒါတင်မကသေးဘဲ တခြားအကျင့်ဆိုးတွေ အများကြီးရှိပါသေးတယ်။

ゆきの Yukino

あなた方は仏教の教えを守って居るのですから、ちっとも悪いことではありませんわ。ただ日本と違うだけですから。
ဗုဒ္ဓဘာသာရဲ့ အဆုံးအမကို လိုက်နာတဲ့အတွက် ဘာအမှားမှ မရှိပါဘူး။
ဂျပန်နှင့် အနည်းငယ် ကွာခြားသည်။

マゾ Ma So

でも朝ごはんを食べなかつたり、着物のままお風呂に入ったり・・・・・・・・。
ဒါပေမယ့် မနက်စာမစားဘူး။ ကီမိုနိုဝတ်ပြီး ရေချိုးရင်း...

ゆきの Yukino

本当にね、オツタマ様など、お昼が一分でも遅れると、もうその日は御食事をなさらないものですものね。
တစ်ကယ်တော့ နေ့လည်စာစားဖို့ တစ်မိနစ်တောင် နောက်ကျရင် ဥတ္တမ မင်းက တစ်နေကုန် မစားတော့ဘူး။

マゾ Ma So

同じ仏教でも日本とビルマは大変違います。
ဗုဒ္ဓဘာသာကို ကိုးကွယ်ကြသော်လည်း ဂျပန်နှင့် မြန်မာနိုင်ငံသည် အလွန်ကွဲပြားပါသည်။

ゆきの Yukino

さ、出来ました。マゾさん、あなたは髪でもきれいにしておツタマ様をお迎えしなければいけませんよ。
ပြီးပြီ။ မစ္စတာ MaSo။ မစ္စတာ OTTAMA ကိုကြိုဆိုရန် သင့်ဆံပင်ကို သန့်ရှင်းအောင်ထားရပါမည်။

マゾ Ma So

はい、ありがとう。 ហုတ်ကွဲကျေးဇူးတင်ပါတယ်။

ゆきの Yukino

バケツをもって上手に入る。 ပုံးတစ်ပုံးဖြင့်ထည့်ပါ။

すれ違いにマインゾ（十四五才） 袖で笑いを押えながら入ってくる。
Ma Inzo (အသက် 14—5 နှစ်) သည် တစ်ယောက်နှင့်တစ်ယောက် ဖြတ်သွားစဉ်တွင် သူ့လက်စွပ်ပေါ်မှ အပြုံးတစ်ခုကို ကိုင်ဆောင်ကာ ဝင်လာသည်။

マゾ Ma So

どうしたのマインゾさん、何がおかしいの。
Ma Inzo-san ဘာဖြစ်နေတာလဲ၊ ဘာဖြစ်နေတာလဲ။

マインゾ Ma Inzo

だって、それがおかしいの。 ဒါပေမယ့် စိတ်ဝင်စားစရာမို့လို့။

マゾ Ma So

だから何がおかしいの？ ဒါဆို ဘာဖြစ်နေတာလဲ？

マインゾ Ma Inzo

「お宅ではどうしてあんな色の黒い女中を選んだんですか」って。
“မင်းအိမ်မှာ ဒီလောက် အသားညိုတဲ့ အိမ်အကူကို ဘာလို့ ရွေးခဲ့တာလဲ”

マゾ Ma So

何のこと、それ。 မင်းဘာတွေပြောနေတာလဲ

マインゾ Ma Inzo

奥さまのところにへ来たお客様よ 私お梅さんに代わっていつものようにお茶を運んで
いったの、お客様私の方を見て、私が次の間にお菓子を取りに行った後で「どうしてあんな
色の黒い女中さんをお使いですか」って奥さまに聞くのよ。私聞こえちゃったけど、聞
こえない振りをしてまた入って行ったら、奥さまのお顔つたら。

きつとご返事に困っていらしたのかわ。

သင့်ဇနီးထံသို့ လာရောက်လည်ပတ်သော ဖောက်သည်တစ်ဦး။ ငါ Oume-san
ရဲ့နေရာကိုယူလိုက်ပြီး ထုံးစံအတိုင်း သူ့လက်ဖက်ရည်ကို ယူလာခဲ့တယ်။ ဖောက်သည်က ကျွန်မကို
လှမ်းကြည့်ပြီး ချိုချင်တွေ ကောက်သွားပြီးနောက် သူ့မိန်းမကို “အရေနက်တဲ့ အိမ်အကူကို ဘာလို့
သုံးရတာလဲ” လို့ မေးတယ်။ ငါကြားနိုင်ပေမယ့် မကြားချင်ယောင်ဆောင်ကာ ပြန်ဝင်သွားပြီး

ငါ့နီးရဲ့မျက်နှာကို မြင်လိုက်ရတယ်။

သေချာတာပေါ့၊ မင်းမိန်းမက မင်းရဲ့အဖြေကြောင့် ဒုက္ခရောက်နေတာ။

マゾ Ma So

(鏡の前で笑いながら) 本当に黒いわね。(မှန်ရှေ့မှာ ရယ်မော) အဲဒါ တကယ်မည်းတယ်။

マインゾ Ma Inzo

(並んで編み物を始める) 今日は、久しぶりで兄の顔を見るのだし、あの黒い顔 もっと黒くなってるかもしれない。

(သူတို့နှစ်ယောက်က ဘေးချင်းကပ်လျက် ချည်ထိုးကြသည်။) ဒီနေ့တော့ အစ်ကိုမျက်နှာကို ပထမဆုံးအကြိမ် မြင်လိုက်ရတော့ မည်းမှောင်တဲ့ မျက်နှာက ပိုတောင် မည်းလာနိုင်တယ်။

マゾ Ma So

僧正様がもうお着きだというのに、La Mong ラモン Chang Toung やチャントンは、何処へ遊びに行ったのかしら。

“ အခု ဘုန်းကြီးရောက်လာတော့ လမိုင်းနဲ့ ချန်တောင်တို့ ဘယ်မှာ လာကစားကြလဲလို့ တွေးမိတယ်။

マインゾ Ma Inzo

また練兵場でしょう、さつき松之助さんと駆け出して行ったか
လေ့ကျင့်ရေးကွင်းဖြစ်နိုင်ပြန်တယ်။ Matsunosuke-san နဲ့ ပြေးထွက်လာခဲ့တယ်။

マゾ Ma So

ラモンたら、また泥足でお座敷へ上がるのよ、今もゆきのさんとこの辺拭いたの。
Ramon က ရွံ့တွေခြေထောက်တွေနဲ့ ဧည့်ခန်းထဲကို ထပ်တက်သွားတော့ Yukino-san နဲ့ ကျွန်တော်
ဒီနေရာကို သုတ်နေတုန်းပါပဲ။

マインゾ Ma Inzo

でもラモンは元気でいいわ。奥さまもちつとも叱らないで下さるし、伊藤様は伊藤様でもっと暴れなさいと仰って下さるのですもの。

ဒါပေမယ့် Ramon ကတော့ အဆင်ပြေပါတယ်။ Sadako-sama က သူ့ကို လုံးဝမငေါက်ပါဘူး။

Ito-sama အကြောင်းပြောရင် မစ္စတာ Ito က ကျွန်တော်တို့ကို ပိုရက်စက်ဖို့ ပြောထားတယ်။

マゾ Ma So

ソウセンとも何時も話していますのよ。親の様な心の広いお二人、その内きつとビルマへお
迎えられる日が来ます。夫は僧正様のお蔭でビルマを知り、伊藤様のお力で日本と東洋と
いうものを知った。自分がビルマに帰ったら僧正様と一緒に青年運動を起こすのだ、それ
までは伊藤さんを通して日本を学ぶのだから、これは口癖ですわ。

ကျွန်တော် Sosen နဲ့လည်း တစ်ချိန်လုံး စကားပြောဖြစ်တယ်။ သူတို့ဟာ နှလုံးသားကြီးတဲ့
မိဘတွေလိုပါပဲ၊ သူတို့ကို မြန်မာပြည်ကို ကြိုဆိုနိုင်တဲ့နေ့ ရောက်လာမယ်ဆိုတာ သေချာပါတယ်။

ဘုန်းကြီးရဲ့ကျေးဇူးကြောင့် ကျွန်တော့်ခင်ပွန်းက မြန်မာနိုင်ငံအကြောင်း လေ့လာခဲ့ပြီး Ito ရဲ့
ကျေးဇူးကြောင့် ဂျပန်နဲ့ အရှေ့တိုင်းအကြောင်း လေ့လာခဲ့ပါတယ်။ “မြန်မာပြည်ကို ပြန်ရောက်ရင်
ဘုန်းကြီးနဲ့ ငယ်ရွယ်တဲ့ လှုပ်ရှားမှုကို စလုပ်မယ် ဆိုပေမယ့် အဲဒီအချိန်အထိတော့ မစ္စတာ
အိုင်တိုကတဆင့် ဂျပန်အကြောင်း လေ့လာမယ်” လို့ ဆိုပါတယ်။

マインゾ Ma Inzo

いいわ、みんな元気で、私も来月から京都の学校へ行きます。ラモンとチャイントンは東京の鈴三郎さんのところから学校へ行くのだといっています。みんながビルマ人のビルマのために学のです。

ကောင်းသားပဲ။ လူတိုင်းအဆင်ပြေပါတယ်။ နောက်လကျရင် ကျိုတိုမှာ ကျောင်းတက်မယ်။ La Mong နှင့် Chang Toung တို့က တိုကျိုရှိ Suzuzaburo မှ ကျောင်းသွားတက်ကြသည်ဟု ဆိုသည်။ ငါတို့အားလုံး ဗမာတွေ ဗမာပြည်အတွက် လေ့လာတယ်။

自動車の警笛 ကားဟွန်း

マ ソ Ma So

お出でになった。 မင်းရောက်လာပုံရတယ်။

二人急ぎ去る。 နှစ်ယောက်သား တံခါးဆီသို့ အပြေးအလွှား သွားကြသည်။

間もなく女の子二人(いく、けい)の手を引き次郎左衛門夫人貞子を先頭にオツタマ、鞆を持ったソウセン、セイエン、マインゾ、マソ等人ってくる。

များမကြာမီတွင် Jirozaemon ၏ဇနီး Sadako ဦးဆောင်သော မိန်းကလေးနှစ်ဦး (Iku နှင့် Kei) သည် ဥတ္တမ၊ So Shein, Seien, Ma Inzo, Ma So နှင့် အခြားသူများနှင့်အတူ အိတ်တစ်လုံးဆောင်လာခဲ့သည်။

オツタマ Ottama

これが、お前たちの遊び場か？
ဒါ မင်းရဲ့ ကစားကွင်းလား။

貞子 SAdako

そうですね、オツタマさん、宅の子供達も一緒に遊ばせて頂いてます。
မှန်တယ်။ မစ္စတာ OTTAMA။ ငါတို့ကလေးတွေကို အတူတူကစားခွင့်ပေးတယ်။

オツタマ Ottama

お宅の？ 奥さん。(座る)
အိမ်မှာ ကလေးတွေနဲ့ ? ချစ်လှစွာသော Sadako ။ (မတ်မတ်ထိုင်ပြီး ထိုင်ပါ)

貞子 SAdako

いけませんオツタマさん、お礼を仰るつもりなら主人にして下さいませよ、私は主人の言いつけでしているだけなのですから。
စိတ်မပူပါနဲ့ OTTAMA။ ကျေးဇူးပြုပြီး သင့်ခင်ပွန်းကို ကျေးဇူးတင်ပါ။ ငါက ငါ့ခင်ပွန်းရဲ့ ခိုင်းစေမှုနဲ့ပဲ လုပ်တာ။

オツタマ Ottama

奥さん、人情風習の違ったビルマの子供たちをそのように親切にして下さる、有難う、わしは何とも言葉を知りませんぞ。先年わしが初めて日本へ来て、大変お世話を頂いたが、わしはあの時のことが何時も忘れられなかった。それにもまして子供たちを一。改めてお礼を申しますぞ。

မတူကွဲပြားတဲ့ ဓလေ့ထုံးတမ်းတွေရှိပေမယ့် စကားလုံးတွေကို မသိတဲ့ မြန်မာကလေးတွေအပေါ်

ကြင်နာမှုပေးတဲ့အတွက် ကျေးဇူးတင်ပါတယ် ဆရာမ။ မနှစ်တုန်းက ဂျပန်ကို ပထမဆုံးအကြိမ်
ရောက်တုန်းကတော့ ကောင်းကောင်းဆက်ဆံခံရပြီး အဲဒီအချိန်ကို ဘယ်တော့မှ မမေ့ဘူး။
ထို့ထက်ပို၍ပင် ကလေးများ၊ ထပ်ပြီး ကျေးဇူးတင်ချင်ပါတယ်။

貞子 SAdako

まあ何でございますね、お礼など申されては私の方こそ、恐縮しますわ。ともかくもう直
に主人も参ります。お寛ぎになってお話なさるか、お風呂でもお召しになっ
ては
アိုး၊ ငါ ဘာပြောရမလဲ။ ကျေးဇူးပြုပြီး ကျေးဇူးတင်စကား မပြောပါနဲ့။ ကျေးဇူးပြုပြီး
ကျေးဇူးတင်စကား မပြောပါနဲ့။ မည်သို့ပင်ဆိုစေကာမူ ကျွန်ုပ်၏ခင်ပွန်းသည်
မကြာမီရောက်ရှိတော့မည်ဖြစ်သည်။ အေးအေးဆေးဆေး စကားပြောချင်လို့လား ဒါမှမဟုတ်
ရေချိုးချင်လို့လား။

オッタマ Ottama

またわしを風呂で苦しめますか、奥さん、ははは・・・・。
ငါမကြိုက်တဲ့ ရေချိုးပြီး မင်းငါ့ကို ထပ်ပြီး အရှက်ရစေမှာလား။ မစ္စတာ Sadako ဟားဟား...

貞子 SAdako

(ともに笑って) 本当に、あなたのお風呂ではよく怒鳴られましたわね。あの時の女中
がまだ忘れずに話しますわ。ではマインゾさん、おはいりになるようでしたらお知らせ下
さいよ。(娘を連れて去る)
(နှစ်ယောက်လုံးရယ်) တကယ်။ ရေချိုးဖို့ ကြိမ်ဖန်များစွာ ကြိမ်းမောင်းခံခဲ့ရတယ်။ အဲဒီအချိန်ကစလို့
အိမ်ဖော်က ဒီနေ့အထိ ပြောနေတုန်းပဲ။ အခု Ma Inzo။ ရေချိုးဖို့ လိုအပ်တာရှိရင် ပြောပြပေးပါ။
(သမီးကို ခေါ်သွားတယ်)

オッタマ Ottama

(しばらく腕をこまねいて皆を見ているが) どうだ、みんな、少しは勉強したかな。細
かいことは聞かんでもいい、お前たちは日本で、これから何をやりたいか、その希望だけ
を言ってみろ。
(သူက ခဏလောက် လက်နှစ်ဖက်ကို ခေါက်ပြီး လူတိုင်းကို ကြည့်ပြီး) ဒါဆို မင်းတို့အားလုံး
နည်းနည်း သင်ယူခဲ့သလား။ အသေးစိတ်ကိုတော့ မမေးပါဘူး၊ အခုကစပြီး ဂျပန်မှာ ဘာလုပ်ချင်လဲ
ပြောပြပါ။

ソウセン So Shein

私は新潟県へ行って石油の採掘事業を研究したいと思います。
Niigata စီရင်စုကိုသွားပြီး ရေနံထုတ်ယူတဲ့ လုပ်ငန်းကို သုတေသနလုပ်ချင်ပါတယ်။

オッタマ Ottama

石油か、良からう。お前のお父さんはイナンジョンに油田を持っておられる。イギリスは
機械も売らなければ技師の雇い入れも許さない。その上何か事を起こして強奪しようとか
かっている。お前のお父さんは必死になってそれを守っておられるのだ。どうだソウセン、
機械の使用を禁止されたお前のお父さんは、多数のビルマ人と一緒に真っ黒になって、手
掘り手汲みで石油を汲んでおられるのだぞ。よし、お前は新潟へ行ってよく覚えてこい、
ビルマの石油をビルマ人のために使う日が必ず来るのだ。セイエン、お前の希望は、何だ。
ဆီလား? အဆင်ပြေပါတယ်။ မင်းအဖေက Inanjong မှာ ရေနံမြေတစ်ခုရှိတယ်။ ဗြိတိန်သည်

စက်ယန္တရားများကို မရောင်းချသလို အင်ဂျင်နီယာများကိုလည်း အလုပ်အကိုင် ခွင့်မပြုပေ။ ဒါအပြင် သူတို့က ငါတို့ကို လုယက်ဖို့ တစ်ခုခုလုပ်ဖို့ စီစဉ်နေတယ်။ မင်းအဖေက အဲဒါကို ကာကွယ်ဖို့ အသည်းအသန် ကြိုးစားနေတယ်။ So Shein မင်းဘယ်လိုထင်လဲ။ စက်ယန္တရားမသုံးဖို့ တားမြစ်ခံခဲ့ရတဲ့ မင်းအဖေက အခုဆို တခြားမြန်မာတွေနဲ့အတူ ရေနံတူးပြီး စုပ်စုပ်နေတာ မည်းနေပြီ။ ကောင်းပြီ၊ မင်း Niigata ကိုသွားပြီး မြန်မာလူမျိုးတွေအတွက် မြန်မာဆီသုံးမယ့်နေ့ ရောက်လာမယ်ဆိုတာ သတိရပါ။ Seien မင်းဘာတွေမျှော်လင့်ထားလဲ။

セイエン Seien

私は鉄道技師になりたいです。
မီးရထားအင်ဂျင်နီယာဖြစ်ချင်တယ်။

オッタマ Ottama

よし。鉄道敷設の技術と道路構築の技術をすっかり会得するがいい。ビルマはな、セイエン、鉄道と道路をうんと拡大して北方の物資をどしどし運送しなければならぬのだ、いまはイギリスに押さえられて眠っている資源も近い将来ビルマ人で出来た鉄道と道路を駆使して、ビルマのために動かすのだ。いいかセイエン、労働と資本を奪われている現在のビルマを忘れてはならぬぞ、何時でもそれを考えているのだ。俺の技術はきつとビルマを独立させるのだ、とな。日本の軍隊を乗せてお前は全ビルマの血液を運転させるのだぞ。ကောင်းပြီ။ ရထားလမ်းများခင်းခြင်းနှင့် လမ်းများဖောက်လုပ်ခြင်းအနုပညာကို ကျွမ်းကျင်ပိုင်နိုင်စွာလုပ်ဆောင်ပါ။ မြောက်ဘက်ကနေ ထောက်ပံ့ရေးပစ္စည်းတွေ အများကြီး သယ်သွားရမယ်။ မဝေးတော့သောအနာဂတ်တွင် ဗြိတိန်က လက်ရှိရယူနေသော အရင်းအမြစ်များကို မြန်မာနိုင်ငံအကျိုးအတွက် အသုံးချမည်ဖြစ်ပြီး မြန်မာမှလုပ်သော ရထားလမ်းနှင့် လမ်းများကို အပြည့်အဝအသုံးပြုမည်ဖြစ်သည်။ သေချာနားထောင်ပါ Seien၊ ဗြိတိန်အတွက် လုပ်အားနဲ့ အရင်းအနှီး ဆုံးရှုံးခဲ့ရတဲ့ လက်ရှိမြန်မာနိုင်ငံကို မမေ့ပါနဲ့။ ငါအဲဒါကိုအချိန်တိုင်းစဉ်းစားတယ်။ ကျွန်ုပ်၏နည်းပညာသည် မြန်မာနိုင်ငံ လွတ်လပ်ရေးရရှိမည်မှာ သေချာပါသည်။ ဂျပန်စစ်တပ်ကို ရထားပေါ်မှာ ရွှေ့မယ်။ ထို့အပြင် မြန်မာလူမျိုးများနှင့် ထောက်ပံ့ရေးပစ္စည်းများအားလုံးကို ပို့ဆောင်ပေးမည်ဖြစ်ပါသည်။

マインゾ、マソお前らは女だ、何でもいいから直接ビルマ人のためになることを覚えて置け。チャントンとラモンはどうした。

မအင်ဇို၊ မာဆို၊ မင်းတို့ကောင်တွေက မိန်းမတွေ။ မြန်မာပြည်သူတွေအတွက် တိုက်ရိုက်အကျိုးရှိမယ့် ဘာမဆို လုပ်တတ်အောင် သင်ယူသင့်ပါတယ်။ Chang Toung နဲ့ La Mong ဘယ်ရောက်သွားတာလဲ။

Ma Inzo

遊びに行きました、伊藤さんの坊ちゃんと。
ကျွန်တော် မစ္စတာ Ito ရဲ့ ကောင်လေးနဲ့ ကစားဖို့ သွားခဲ့တယ်။

オッタマ Ottama

よしよし。遊べ遊べ、日本人の懐に飛び込んで、日本人と同じように遊ぶのだ。—よかった。わしはな お前らのことは何一つ心配しとらんぞ 伊藤さんをお願いしてあるのだからな。

—わしもあとわずかで五十だ、ビルマでは五十才になると第一線から退くのがしきたりだが、わしは引退せん、命のある限りやる。見い、この焼印を、これはな、わしを牢獄に入れる度にイギリスの官憲がつけてくれるのだ。わしはつまり四年間に三回はいったことになる、ははは・・・。

အိုကော၊ ကစား၊ ကစား၊ ဂျပန်တွေရဲ့ အိတ်ကပ်ထဲကို ခုန်ပြီး ဂျပန်တွေလို ကစားပါ။ -ကောင်း။
မင်းအတွက် ငါလုံးဝစိတ်မပူပါဘူး။ အရာအားလုံးအတွက် မစ္စတာအီတိုကို ကျွန်တော်တောင်းဆိုခဲ့တယ်။ -ကျွန်တော်က အသက် 50 နီးပါးရှိပါပြီ။ မြန်မာပြည်မှာတော့ အသက် 50 မှာ ရှေ့တန်းကနေ အငြိမ်းစားယူတာ ထုံးစံဖြစ်ပေမယ့် အငြိမ်းစားယူမှာ မဟုတ်ဘဲ အသက်ရှင်နေသရွေ့ အလုပ်ဆက်လုပ်သွားမှာပါ။ ကြည့်ပါ။ ဒီတံဆိပ်တပ်ထားတဲ့ သံက ငါ့ကို ထောင်ကျတိုင်း အင်္ဂလိပ်အာဏာပိုင်တွေက ငါ့အပေါ်ထားခဲ့တာ။ ဆိုလိုတာက လေးနှစ်မှာ သုံးခါလောက် ရောက်ဖူးတာ ဟားဟား...

オッタマの笑うのに反し皆肅然となる。マソ泣き出す。
OTTAMA ၏ ရယ်သံများကြားမှ လူတိုင်းသည် ငြိမ်သက်နေခဲ့သည်။ Maso ငိုပါတော့သည်။

オッタマ Ottama

泣くことはいらん。わしのために泣く暇があったらビルマの為に泣くのだ。
ငိုနေစရာ မလိုပါဘူး။ ငါ့အတွက် ငိုဖို့အချိန်ရရင် မြန်မာပြည်အတွက် ငိုပါ။

次郎左衛門、左手から入って来る。
Jirozaemon သည် ဘယ်ဘက်မှဝင်လာသည်။

次郎左衛門 Jirozaemon

来たね。オッタマ僧正。
ကြိုဆို ဘုန်းကြီး ဦးဥတ္တမ။

オッタマ Ottama

おお、(庭へ駆け下りて次郎左衛門の手を握りしばらく無言) わしはあんたに数十回
手紙を書いたか、みんなイギリスに破棄された。

အို၊ (ပန်းခြံထဲ ပြေးဆင်းပြီး Jirozaemon ရဲ့လက်ကို ကိုင်ထားပြီး ဘာမှ မပြောဘဲ) ငါ မင်းကို
စာတွေ ဒါဇင်နဲ့ချီပြီး ရေးခဲ့ပြီး သူတို့အားလုံး အင်္ဂလန်က ဖျက်ဆီးခံခဲ့ရတယ်။

次郎左衛門 Jirozaemon

手紙なぞどうでもいい、無事な姿を見れば沢山だよ。だがだいぶん激しくやってるらしいな。

စာကို ကျွန်တော် ဂရုမစိုက်ပါဘူး။ မင်းကို လုံခြုံအောင် မြင်နေရတာက အများကြီး
အဓိပ္ပါယ်ရှိတယ်။ သို့သော် သင်သည် အတော်လေး တက်ကြွနေပုံရသည်။

オッタマ Ottama

やったやった。思いつ切りやってる。わしはな、弟子どもに仏のことがら遊説して歩ける。
わしは弟子共の中でも特に青年に呼び掛けた。わしはいたる所で彼らに「ビルマ人のビルマ」を叫んだ。一人おれば一人に話、千人おれば千人にイギリスの悪虐と圧制と搾取を数

え上げた。日本以外に我々を助けてくれる国はないのだと叫んだ。わしは三回投獄された、
だが出てくる度に道路の上に自分の髪の毛を布いて迎えてくれるビルマの女が増えて居
る。

ငါလုပ်နေတယ်။ ငါလုပ်နေတယ်။ ငါအကောင်းဆုံးလုပ်နေတယ်။ ညီငယ် ကလေးတွေကို
မြတ်စွာဘုရားအကြောင်း တရားဟောရင်း လမ်းလျှောက်လို့ရတယ်။ အထူးသဖြင့်
ငါ့တပည့်တွေကြားထဲမှာ ငါက အထူးသဖြင့် လူငယ်တွေကို ခေါ်တယ်။ နေရာတကာမှာ
“ဗမာအတွက်ဗမာ” လို့ အော်လိုက်တယ်။ လူတစ်ယောက်ရှိလျှင် လူတစ်ယောက်ဖြစ်ပြီး လူတစ်
ထောင်ရှိလျှင် လူတစ်ထောင်အား အင်္ဂလိပ်တို့၏ ရက်စက်ကြမ်းကြုတ်မှု၊ ဖိနှိပ်မှုနှင့် အမြတ်ထုတ်မှုတို့
အကြောင်း လူတစ်ထောင်အားပြောပြနိုင်သည်။ ဂျပန်ကလွဲလို့ ငါတို့ကို ကူညီနိုင်တဲ့
တခြားနိုင်ငံမရှိဘူးလို့ အော်ကြတယ်။ ထောင်ကျတာ သုံးကြိမ်ရှိပေမယ့် ထွက်လာတိုင်း လမ်းပေါ်မှာ
ဆံပင်တွေ ခြုံထားတဲ့ မြန်မာအမျိုးသမီးတွေ ပိုများလာတယ်လို့ နှုတ်ဆက်တယ်။

次郎左衛門 Jirozaemon

(ジッと見つめて居るが突然顔をほころばし)
わしは政治のことは一切知らぬのだよ、これは家憲だからな。
(သူက စေ့စေ့ကြည့်သော်လည်း ရုတ်တရက် သူ့မျက်နှာက ပြုံးသွားသည်)
နိုင်ငံရေးအကြောင်း ဘာမှမသိဘူး၊ ဒါက မိသားစုရဲ့ ဆောင်ပုဒ်ပါ။

オッタマ Ottama

(ほころばして) ビルマの僧侶が仏の話をするのは、聞いていて差し支えないじゃない
か。ははは・・・
(အပြုံးဖြင့်) မြန်မာဘုန်းကြီးတစ်ပါး ဗုဒ္ဓအကြောင်းပြောနေတာကို နားထောင်ရတာ
အဆင်မပြေဘူးလား။ ဟားဟား...

次郎左衛門も共に笑い二人は、部屋に入る。大砲、小銃ひとしきり。
Jirozaemon နှင့် ရယ်မောရင်း နှစ်ယောက်သား အခန်းထဲသို့ ဝင်သွားကြသည်။

အမြောက်များနှင့် ရိုင်ဖယ်သေနတ်သံများကို အချိန်တိုင်းကြားနေရသည်။

オッタマ Ottama

子供たちもおかげで成長した。あれらも自分の希望をつかんだ。これをもう少し伸ばして
やりたい、もう少し面倒を見てやって欲しいよ、伊藤さん。
သားသမီးတွေ ကြီးပြင်းလာရတာ ကျေးဇူးပါ။ သူတို့လည်း မျှော်လင့်ချက်တွေ တက်လာတယ်။
Ito-san၊ ဒါကို နည်းနည်းထပ်ပြီး မြှင့်တင်ချင်တယ်၊ မင်းက ငါ့ကို နည်းနည်း ပိုဂရုစိုက်စေချင်တယ်။

次郎左衛門 Jirozaemon

いいとも、その代わりわしの主義でやっているだけだからね、みんな野放しだ。
ကောင်းပါတယ်၊ ဒါပေမယ့် ကျွန်တော့်ရဲ့ ကိုယ်ပိုင်မှုတွေကို အခြေခံပြီး လုပ်တာပါ။ ဒါကြောင့်
လူတိုင်းက လွတ်လွတ်လပ်လပ်ပါပဲ။

オッタマ Ottama

野放し結構、独立運動には野放しで鍛えられた根強さが何より必要だ。
လွတ်လွတ်လပ်လပ် နေတာ ကောင်းပါတယ်၊ လွတ်လပ်ရေး လှုပ်ရှားမှုသည် ဒလဟော

မထားခဲ့ခြင်းဖြင့် အတုယူရမည့် ဇွဲလုံ့လ လိုအပ်သည်။

次郎左衛門 Jirozaemon

あの時は、びっくりしたぞ。何しろ突然神戸の大阪商船から電話だ。いま着いた船でビルマから子供が送られてきている、引き取るか、もし引き取らないと、戻すことになっている、という訳だ。わしは第一ビルマに落とし子を作った覚えがないし、人違いだろうという、間違いない宛名は、ちゃんと名古屋の伊藤となっておる、それにオッタマという人の手紙を持っておるといふ次第さ。

အဲဒီတုန်းက ကျွန်တော် အံ့ဩသွားတယ်။ Kobe ရှိ Osaka Shosen ထံမှ ရုတ်တရက် ဖုန်းလက်ခံရရှိခဲ့သည်။ မြန်မာနိုင်ငံမှ ကလေးတစ်ဦး ရောက်ရှိလာသည့် သဘောပေါ်တွင် လိုက်ပါလာခဲ့သည်။ ကောက်ယူရမည် သို့မဟုတ် မကောက်ယူပါက ပြန်ပေးရမည်ဟု ဆိုလိုသည်။ OTTAMA အမည်ရှိသူတစ်ဦးထံမှစာတစ်စောင်ရှိသည်။

オッタマ Ottama

ははは・・・。あんたが引き受けなかつたら、アメリカにやるつもりでいた。 ဟားဟား... လက်မခံဘူးဆိုရင် အမေရိကကို ပို့ဖို့ စီစဉ်နေတယ်။

次郎左衛門 Jirozaemon

馬鹿をいつちゃあいかん。日本人が約束をたがえると考えてるのか。ところでオッタマ 僧正、あんたも一つ政治運動など止して大衆得度に専念したらどうかな。

ငါ မင်းကို မိုက်မဲတဲ့ စကားမျိုး မပြောစေချင်ဘူး။ ဂျပန်တွေက သူတို့ရဲ့ ကတိတွေကို ဖျက်မယ် ထင်လား။ စကားမစပ်၊ ဘုန်းကြီး OTTAMA၊ အဘယ့်ကြောင့် နိုင်ငံရေးလှုပ်ရှားမှုများကို ရပ်တန့်ကာ လူထုကိုရရှိရန် အာရုံစူးစိုက်မှုမပြုသနည်း။

オッタマ Ottama

(居丈高になって) ばかをいつちゃあいかん、国家が独立なくして何が宗教だ。(間) わしは近頃つくづく悟ったよ。誤った見方をしはじめると、どこまでも誤った道に踏み込む、これは非常に危険をかもすということだ。(ဂုဏ်ယူစွာဖြင့်) မမိုက်ပါနဲ့။ တိုင်းပြည်က အမျိုးသားလွတ်လပ်ရေးမရှိရင် ဘာသာတရားက ဘာဖြစ်မလဲ။

(ခေတ္တရပ်ပါ) ကျွန်ုပ်သည် မကြာသေးမီကပင် ဉာဏ်အလင်းဖြစ်လာခဲ့သည်။ မှားသောလမ်းကို စတင်လိုက်ပါက၊ သင်သည် အလွန်အန္တရာယ်များသော လမ်းမှားကို ဆက်သွားမည်ဖြစ်သည်။

次郎左衛門 Jirozaemon

うん、まあ、よかろう。大いにやるさ。何しろあんたとわしは五黄の寅同士だからな。鼻息は強い、ははは・・・。

ဟုတ်တယ်၊ ကောင်းပါတယ်။ ဆက်လုပ်ပါ။ မင်းနဲ့ငါက အဝါရောင်ငါးမျိုးထဲက ကျားတွေလို ဘဲ။ GO-Oh-no-Tora ။

(GO-Oh-no-Tora သည် နှစ် 60 လျှင် တစ်ကြိမ် ကံကောင်းသူ)

オッタマも笑う。 OTTAMA လည်း ရယ်သည် ။

ラモン（十才位）を先頭にチャントン（十二才位）松之助（十三才）銃次郎（十才）下手から駆け込む。皆泥だらけ、袖のちぎれている者もいる。竹の棒を持った戦争ごっこのあと、松之助は、棒のほかにラモンの草履を持っている。

Seien

Chang Toung

La Mong

La Mong (အသက် 10 နှစ်ခန့်), Chang Toung (12 နှစ်ခန့်), Matsunosuke (13 နှစ်), Jujiro (10 နှစ်)、ဘယ်ဘက်မှ ပြေးဝင်လာသည်။ ကလေးတိုင်းသည် ရွံ့နွံများဖြင့် ဖုံးလွှမ်းနေပြီး အချို့မှာ အင်္ကျီစုတ်ပြုနေကြသည်။ ဝါးတုတ်ဖြင့် စစ်တိုက်တမ်းကစားပြီးနောက်၊ Matsunosuke သည် တုတ်အပြင် La Mon ၏ခြေနှင်းဖိနပ်ပါယူလာသည်။

ラモン La Mong

チャントン Chang Toung   僧正様   ဘုန်းကြီးဘုရား

オッタマ Ottama

おお、やっとなやっとな。こら、ここへ来い、何をしてやった。
သြော် နောက်ဆုံးတော့။ ဟေ့၊ ဒီကိုလာ၊ ဘာလုပ်နေတာလဲ။

チャントン Chang Toung

練兵場で兵隊さんを見ました。
လေ့ကျင့်ရေးကွင်းမှာ စစ်သားတွေကို ကြည့်နေတယ်။

ラモン La Mong

それから戦争ごっこをやりました。
နောက်တော့ ငါတို့က စစ်ဂိမ်းတွေကစားတယ်။

オッタマ Ottama

そうか。ラモン、お前日本の兵隊さんを見てどう思った？
ဟုတ်လား La Mong ၊ ဂျပန်စစ်သားတွေကို တွေ့တုန်းက ဘယ်လိုထင်လဲ။

ラモン La Mong

強い。   ခိုင်မာတယ်။

オッタマ Ottama

それから。   ထို့နောက်

ラモン La Mong

勇ましい。   ရဲရင့်တယ်။

オッタマ Ottama

それから。   ထို့နောက်

ラモン La Mong

(詰まって) 僕、兵隊さんになる。
(ပိတ်မိ) ငါ စစ်သားဖြစ်တော့မယ်။

オッタマ Ottama

兵隊さんになりたいか。ビルマには大砲も鉄砲もないぞ。

စစ်သားဖြစ်ချင်သလား။ ဗမာနိုင်ငံမှာ အမြောက်တွေ၊ သေနတ်တွေ မရှိဘူး။

ラモン La Mong

それでも、兵隊になる。 သို့တိုင် ကျွန်ုပ်သည် စစ်သားဖြစ်မည်။

オッタマ Ottama

ビルマ人は兵隊になれんぞ。 ဗမာက စစ်သားတွေမဖြစ်နိုင်ဘူး။

ラモン La Mong

それでも、それでもなります。 ဒါတောင်၊ ဒါတောင်၊ စစ်သားဖြစ်မှာ။

チャントン Chang Toung

僕も兵隊になります、僧正様。 ကျွန်တော်လည်း စစ်သားဖြစ်မယ် အရှင်ဘုရား။

オッタマ Ottama

よしよし、松之助さん銃次郎さん、わしを覚えているかな。
ကောင်းပြီ၊ Matsunosuke-san၊ Jujiro-san၊ မင်းငါ့ကိုမှတ်မိလား။

松之助 Matsunosuke

覚えています。 ကျွန်တော် မှတ်မိပြီ။

銃次郎 Jujiro

小父さん、小父さんはビルマでとても偉いんだってね。
ဦးလေး မင်းရဲဦးလေးဟာ ဗမာပြည်မှာ အရမ်းတော်တယ်လို့ ကြားတယ်။

オッタマ Ottama

ははは・・・偉いさ、偉いから、ほらこんなに勲章をもらったのさ。
(腕を出す)

ဟားဟား...။ ကြီးမြတ်မှု၊ သူက အရမ်းတော်တယ်၊ ဒါကြောင့် ဆုတံဆိပ်တွေ အများကြီးရခဲ့တယ်။

(လက်မောင်းပြသည်)

銃次郎 Jujiro

それがビルマの勲章なの？ (寄る)
အဲဒါ ဗမာရွှေတံဆိပ်လား။ (နီးလာသည်)

オッタマ Ottama

そうだよ。 မှန်တယ်။

松之助 Matsunosuke

(寄って) あ、火傷じゃないか、痛いだろ小父さん。
(ငါ့အနားကို လာ) အိုး မီးလောင်ဒဏ်ရာ မဟုတ်လား။ နာကျင်လားဦးလေး။

座敷では、貞子が下女とメインゾ達に手伝わせて食卓を作り始める。
ゆきの 名刺を持って来て夫人に見せ夫人の指図で次郎左衛門のところへ来る。
တာတာမိအခန်းတွင် Sadako သည် အစောမိန်းကလေးနှင့် Mainzo တို့၏အကူအညီဖြင့်
စားပွဲကိုစတင်ပြင်ဆင်သည်။

Yukino, စီးပွားရေးကတ်ကို ယူလာပြီး Sadako ကိုပြပြီး မစွပ်ဆာဒါကို၏ ညွှန်ကြားချက်အရ
ဂျီရိုဇာမွန်ထံ ယူဆောင်သွားပါ။

ゆきの Yukino

このお方がオッタマ様にお目にかかりたいとお出でになりました。
ဒီလူက မစ္စတာ OTTAMA ကို တွေ့ဖို့ လာတာပါ။

次郎左衛門 Jirozaemon

これは、イギリス大使館からだ。(名刺を渡す)
ဒါကတော့ ဗြိတိန်သံရုံးကပါ။ (စီးပွားရေးကတ်ပြသည်)

オッタマ Ottama

(名刺を見て) もう来たか。わしのお目付け役だ。女中さん、オッタマは只今お経を
上げているから、明朝来てくださいと云つといて下さい。

(စီးပွားရေးကတ်ကိုကြည့်) မင်း လာသေးလား။ သူသည် ငါ၏အုပ်ထိန်းသူဖြစ်၏။ "OTTAMA
သည် လက်ရှိတွင်ဘုရားစာကိုရွက်ဆို ဆုတောင်းနေပါသည်။ အိမ်အကူအားကျေးဇူးပြုပြီး
မနက်ဖြန်မနက်လာပါ။" လို့ပြောပေးပါ။

ゆきの Yukino

去る。 သွားပြီ။

二人豪快に笑う。 နှစ်ယောက်သား ကျယ်လောင်စွာ ရယ်မောလိုက်ကြသည်။
遠くから演習帰りの軍歌が聞こえてくる。
အဝေးကနေ လေ့ကျင့်ရေးကနေ ပြန်လာတဲ့ စစ်သီချင်းတွေကို ကြားနေရတယ်။

オッタマ Ottama

(ハツと立ち) あれだ、あれだ。みんな、あの軍歌をよく覚えて置くのだ。あの靴音が、
ビルマの独立を助けてくれるのだぞ。覚えて置け、あの軍歌、靴音だぞ、いいか、忘れる
なよ。

(မတ်တပ်ရပ်) ထိုအသံ ထိုအသံ။ အားလုံးပဲ ဒီစစ်တပ်သီချင်းကို ကောင်းကောင်း သတိရပါ။
အဲဒီဖိနပ်တွေရဲ့ အသံက ဗမာပြည် လွတ်လပ်ရေးရအောင် ကူညီပေးပါလိမ့်မယ်။ သတိရပါ။ အဲဒီ
စစ်သီချင်း လမ်းလျှောက်သံ။ သင်နားလည်ပါသလား? မမေ့ပါနဲ့။

夕暮れ近づき、合唱と靴音高まる。
နေဝင်ရီတရော နီးကပ်လာသည်နှင့်အမျှ သံပြိုင်နှင့် ခြေသံများ ကျယ်လောင်လာသည်။

次郎左衛門 Jirozaemon

日本人が二千五百有余年の昔から、受け継いできた行進なのだよ、日本の大理想を
築く力だ、終わりを知らぬ大行進なのだよ。

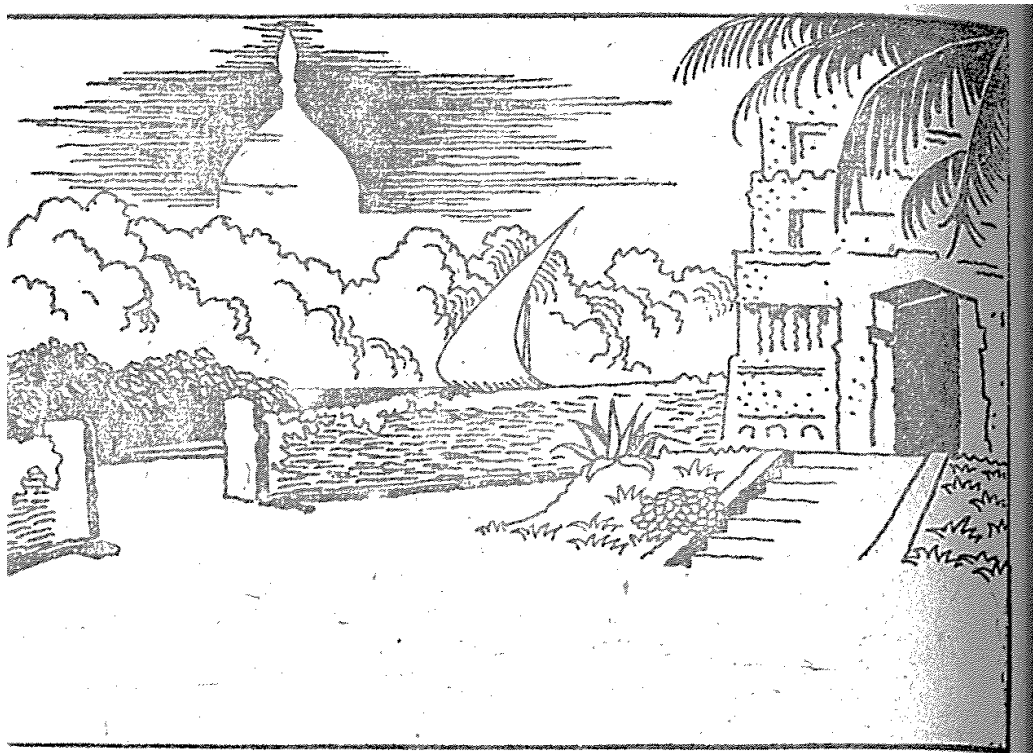
ဂျပန်လူမျိုးများသည် နှစ်ပေါင်း 2, 500 ကျော် အမွေဆက်ခံခဲ့သောစီတန်းပွဲဖြစ်ပြီး၊ဂျပန်နိုင်ငံ၏

ကြီးမားသော စံနှုန်းများကို တည်ဆောက်ပေးသည့် ပါဝါနှင့် အဆုံးမရှိ မသိနိုင်သော ကြီးကျယ်သော စိတ်နှိုးပွဲလည်း ဖြစ်သည်။

オッタマ Ottama

肝に銘じておくがいい、何物をも恐れぬ足音だ。
ဘယ်အရာကိုမှ မကြောက်တဲ့ ခြေလှမ်းတွေကို သတိရပါ။

皆々肅然として。
လူတိုင်းက ငြိမ်ပြီး ငြိမ်နေကြတယ်။

第二幕

J ၃၀၆၃

第一場

၁ မြင်ကွင်း

所 イラワジ河畔 マンダレー近くのパゴダ中庭   နေရာ - မန္တလေးမြို့အနီး ဘုရားဝင်း

時 大正 15 年 春 (一九二六年)   အချိန်- နွေဦး 1928

上手に石段があってパゴダの入口、正面奥は低い石塀。下手は低い石門に道路が続き其の奥に並行してイラワジ河が流れ入り、水上を時々船が通り過ぎる。アカシアには白い花が咲いている。時々鳥の音が聞こえる。

やがてガヤガヤと人の騒ぐ声   まもなくビルマ人の男駆け込む。

駆け込んだ男   ပြေးဝင်လာသူ

僧正さま、オッタマ僧正様！（石段の下にひざまついて拝礼し、中から答えの無いのももどかしがって）僧正様、オッタマ僧正さま

下手から抜刀を持った男と、腕に鮮血を滴らした男とを囲んだ一段の男女が来る。喧嘩をしたのをようやく取り押さえた様子、皆ガヤガヤ勝手に口を利いている。パゴダの右側からアリア（40 才）出て来る。

アリア   Aria (ဆရာတော်)၊

またビルマ人同士の喧嘩か、どうしたというのだ。

剣を持った男   စားနဲ့လူ

アリア様、この男はビルマ人では   ありません。

斬られた男

ビルマ人でなければ、何だというのだ。わしをイギリス人だというのか。

剣を持った男   စားနဲ့လူ

アリア様、この男は私の娘を織った布切れを、勝手に持って行って売ってしまいました。

斬られた男

勝手に持って行ったのではないぞ。わしの仔牛と取り換えようと、前からの約束ではないか。

剣を持った男   းနဲလူ

仔牛だと？お前の仔牛はまだ生まれぬ筈だ、いない筈だ、生まれたら取り替えてもいいといったはずだ。

アリア Aria (ဆရာတော်)၊

(見兼ねて) もういい。お前ら僧正様のお裁きを願いに来たのであろうがな。

駆け込んだ男   ပြေးဝင်လာသူ

はい、左様でございます。何時もの通りお裁をお願いとうございます。イギリスの巡査に見付かりますと、また鞭で打たれて牢屋に入れられたうえ子牛も布切れも奪われてしまいます。

ဟုတ်တယ်၊ မှန်တယ်။ အစဉ်အတိုင်း၊ သင်၏ထည့်သွင်းစဉ်းစားမှုအတွက် ကျေးဇူးတင်ပါသည်။
မြိတိသူ့ ရဲတပ်ကြပ်တစ်ဦးသည် သူတို့ကို တွေ့ရှိသောအခါ ကြာပွတ်နှင့်ရိုက်ခံရပြီး၊ ထောင်ထဲသို့ ထပ်မံ
ပစ်ချခံရပြီး သူ၏ အဝတ်အပိုင်းအစများကို သူ့ထံမှ လုယူသွားခဲ့သည်။

アリア Aria (ဆရာတော်)၊

それなら何故、そのように刃傷沙汰に及ぶのだ。イギリスの官憲の目を恐れながら、なぜビルマ人同士争うのだ。

ဒါဆို ဘာလို့ းနဲ ရန်ဖြစ်ကြတာလဲ။ အင်္ဂလိပ်အာဏာပိုင်များကို ကြောက်ရွံ့ပြီး ဗမာလူမျိုးများ
အဘယ်ကြောင့် အချင်းချင်း တိုက်ခိုက်ကြသနည်း။

剣を持った男   းနဲလူ

はい、でもこの男は・・・   ဟုတ်တယ် ဒါပေမယ့် ဒီကောင်...

アリア Aria (ဆရာတော်)၊

オッタマ僧正は今、妹のマインゾと話をしておられる。弟の私が裁いて上げよう。
(厳かに) 取った布切れは元に戻せ、切った傷は切ったものが元へ戻せ、笑って手を握り
ビルマのビルマ人たれ。

ဆရာတော် ဦးဥတ္တမသည် လက်ရှိတွင် ၎င်း၏ညီမ Ma Inzo နှင့် စကားပြောနေသည်။
ငါ့ညီလေးအနေနဲ့ ငါစီရင်မယ်။ (တိတ်တိတ်နေ) သင်ခိုးထားတဲ့ အထည်ကို ပြန်ပေးပါ။ လှီးဖြတ်ထားတဲ့
ဒဏ်ရာကို ဖြတ်တဲ့သူက ပြန်ပြင်ရမယ်။ ဗမာလူမျိုးများသည် အချင်းချင်း ရယ်မောကာ လက်ကို

ဆုပ်ကိုင်ကာ ကောင်းမွန်စွာ ပေါင်းသင်းသင့်သည်။

皆ひれ伏し口々に拝礼する。 လူတိုင်းသည် ပါးစပ်မှတောင်းပန်ပြီး ဦးညွတ်လျက် ရှိခိုးကြသည်။

やがて喧嘩のことなど忘れた様子で帰っていく。
နောက်ဆုံးတွင် သူတို့သည် တိုက်ပွဲအကြောင်းကို မေ့သွားကာ အိမ်ပြန်သွားပုံရသည်။

ラモン三十一、二歳、上手より出てくる。
La Mong (အသက် 31-2 နှစ်) သည် ညာလက်မှ ထွက်လာသည်။

アリア Aria

ラモン君、何時になったらあのちっぽけな感情を、もっと大きな運動に転換させることが出来るのだろうか。それが我々の責任だと思うと、僧正のお供をしてマンダレーまで来ていても、焦燥を覚えて仕方がないのだ。

La Mong ထိုသေးငယ်သော စိတ်လှုပ်ရှားမှုကို ကြီးမားသောလှုပ်ရှားမှုအဖြစ်သို့ မည်သည့်အချိန်တွင်ပြောင်းလဲနိုင်မည်မဟုတ်လား။ ဒါကျွန်တော်တို့၏တာဝန်ဖြစ်တယ်လို့ထင်တယ်။

ラモン La Mong

私もそれを考える時があります。夜も眠られぬことが度々です。そんなときは、いくら自分で反省してみても、何もなりません。だから私は、何時もすぐ日本のことを思い出すのです。伊藤さんの家で松之助さん達とハタ、タコを勉強したり、戦争ごっこをやったことを思い出すのです。

ကျွန်တော်လည်း အဲဒါကို တခါတရံ စဉ်းစားတယ်။ ကျွန်တော် ညဘက်တွေမှာ အိပ်မပျော်နိုင် ဖြစ်နေတတ်ပါတယ်။ ဒီလိုအခြေအနေမျိုးမှာ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် ဘယ်လောက်ပဲ တွေးနေပါစေ ဘာမှဖြစ်လာမှာမဟုတ်ဘူး။ အဲဒါကြောင့် ဂျပန်အကြောင်းကို အမြဲတွေးတယ်။ သန့်ရှင်းလှေ့လာပြီး မစ္စတာအီတိုရဲ့အိမ်မှာ Matsunosuke နဲ့ သူငယ်ချင်းတွေနဲ့စာပေလေ့လာတာတွေ၊ စစ်တိုက်တမ်း ကစားတာကို သတိရမိပါတယ်။

アリア Aria

日本。わしも行きたかったのだ。
ဂျပန်။ ကျွန်တော်လည်း သွားချင်ခဲ့တယ်။

ラモン La Mong

私が名古屋から東京へ出るという晩でした、伊藤さんは送別会を開いてくれたのです。その時日本では阿吽という仏教のことばが、仏教を通してすでに日本の精神になりきっていると、教えてくれました。

ကျွန်တော် နာဂိုယာမှ တိုကျိုသို့ ထွက်ခွာတဲ့ညမှာ မစ္စတာ Ito က ကျွန်တော့်အတွက် နှုတ်ဆက်ပွဲ တစ်ခု ကျင်းပခဲ့ပါတယ်။ ထိုအချိန်မှာ ဂျပန်တွင် ‘အွန် (A-UN)’ ဟူသော စကားလုံးသည် ဗုဒ္ဓဘာသာ အားဖြင့် ဂျပန်စိတ်ဓာတ်၏ တစ်စိတ်တစ်ပိုင်းဖြစ်နေပြီဟု ကျွန်ုပ်အား သွန်သင်ခဲ့သည်။

アリア Aria

ラモン La Mong

阿といって立てば、咩と応じて立つ。これが指導者と国民の間に無言の内に相知り相識るといふのです。日本にはそれがある。ビルマにはまだないのです。

``A´ လို့ပြောပြီး မတ်တပ်ရပ်ရင် ``Un´ ဆိုပြီး မတ်တပ်ရပ်လိုက်လိမ့်မယ်။ အဲဒါကိုခေါင်းဆောင်တွေနဲ့ ပြည်သူတွေကြား တိတ်တိတ်ဆိတ်ဆိတ် အပြန်အလှန်နားလည်မှုလို့ ခေါ်ပါတယ်။ ဂျပန်မှာ အဲဒါရှိတယ်။ ဗမာပြည်မှာ မရှိသေးပါဘူး။

アリア Aria

(間) ラモン君、果たして日本は立つだろうか、近頃の日本の進み方には我々の判らぬ節がある。

(ခေတ္တရပ်) La Mong။ ဂျပန်နိုင်ငံသည် အမှန်တကယ် ရပ်တည်နိုင်ပါမည်လား။ လတ်တလောတွင် ဂျပန်ရဲ့ လှုပ်ရှားမှုတွေမှာ နားမလည်တဲ့ ရှုထောင့်တချို့ ရှိတယ်။

ラモン La Mong

日本は今、自分の力を蓄えつつあるのです。偉大な理想や目的を完遂するには偉大な力が必要なのです。情熱だけではないのです。世界大戦で速く国力は上がりましたが、あの関東大震災では一瞬に、十年の退歩をしたと言われているではありませんか。あれからまだ三年と経っていません、あの損失を回復させるだけでも容易なことではないのです。

ယခုအခါ ဂျပန်သည် ၎င်း၏အင်အားကို စုဆောင်းနေပြီဖြစ်သည်။ ကြီးမားသော စိတ်ကူးများ နှင့် ပန်းတိုင်များကို ပြီးမြောက်ရန် ကြီးမားသော စွမ်းအား လိုအပ်ပါသည်။

စိတ်အားထက်သန်မှုတစ်ခုတည်းနဲ့ မလုံလောက်ပါဘူး။ ပထမကမ္ဘာစစ်အတွင်း နိုင်ငံ၏ စွမ်းအားသည် လျင်မြန်စွာ တိုးမြင့်လာသော်လည်း ကြီးမားသော ကန်တိုမြေလျင်ကြောင့် ဂျပန်သည် ဆယ်နှစ်တာ တခဏချင်း ပြန်လည်ဆုတ်ယုတ်သွားသည်ဟု ဆိုပါသည်။ ထိုအချိန်ကစ၍ သုံးနှစ်မျှသာရှိတော့သည်။ ထိုဆုံးရှုံးမှုမှ ပြန်ကောင်းလာရန်မှာ လွယ်ကူမည်မဟုတ်ပေ။

アリア Aria

日本、日本。 ဂျပန် ဂျပန်။

ラモン La Mong

(急ぎ制して) しーつ。(顎で川の方を示す)
(သူ့အသံကို လျင်မြန်စွာ ထိန်းချုပ်နေသည်) Shitsui
(မေးစေ့ဖြင့် မြစ်ဆီသို့ ညွှန်ပြသည်)

イギリス巡查と将校兵卒の乗った舟艇が右手より左手に過ぎて行く。
မြိတိသူ့ ရဲတပ်ကြပ်ကြီးများနှင့် အရာရှိများနှင့် ပုဂ္ဂလိကများတင်ဆောင်လာသော လှေများသည် ညာမှလက်ဝဲသို့ ဖြတ်သွားကြသည်။

アリア Aria

マンダレーでは見かけぬ奴が乗っていたな、またうるさいことだろう。

မန္တလေးမှာ မတွေ့ဖူးတဲ့ တပ်မတော်သားတစ်ယောက် သင်္ဘောပေါ် ရောက်နေတော့ ထပ်ပြီး ဆူညံဦးမယ်။

ラモン La Mong 英駐屯軍大尉 ワルフィールド British Garrison Captain Walfield
あれはワルフィールドという大尉です。あれが通るとろくなことはありません。
အဲဒါ British Garrison Captain Walfield ပါ။ သူ့ရောက်လာရင် မကောင်းတာတွေ
ကြုံလိမ့်မယ်။

アリア Aria

通り魔という奴だな。 သူသည် ပလိပ်၏ဘုရားဖြစ်သည်။

ラモン La Mong

あの男の前で日本のことは一言もいえません、気を付けてくださいよ。
ထိုလူရှေ့တွင် ဂျပန်အကြောင်း တစ်လုံးတစ်ပါဒမှ မပြောနိုင်သောကြောင့် သတိပြုပါ။

突然下手で赤子の泣き声。
ညာဘက်မှာ ကလေးငိုသံကို ရုတ်တရက် ကြားလိုက်ရတယ်။
続いてそれを追う母親の叫び声。
အဲဒီနောက်မှာတော့ သူ့အမေရဲ့ အော်သံကြောင့် သူ့မနောက်ကို လိုက်လာခဲ့ပါတယ်။

ラモン La Mong

(伸びあがって) おう、ワルフィールドがこちらに来る。赤ん坊を抱いた兵隊が鞭で母親
を打ちながらやって来た。
(ဆန့်တန်းလျက်) ဟေး၊ Walfield က ဒီဘက်ရောက်လာတယ်။ ကလေးငယ်ကို
သယ်ဆောင်လာတဲ့ စစ်သားတစ်ယောက်က မိခင်ကို ကြာပွတ်နဲ့ ရိုက်နှက်ခဲ့ပါတယ်။

アリア Aria

兄さんの所へ来たのだ。 အစ်ကို့ကိုတွေ့ဖို့လာခဲ့တယ်။

ラモン La Mong

赤ん坊を奪い取って母親に道案内をさせているのだ。
ကလေးတွေကို ခိုးပြီး မိခင်တွေကို လမ်းပြခိုင်းတယ်။

アリア僧院の中に入る。
ラモンも続いてはいろいろとしたが

Aria ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်းသို့ဝင်သည်။ La Mong က နောက်က ဝင်ဖို့ ကြိုးစားပေမယ့်

ワルフ Walfield

(駆けてきて) ラモン、お前ここにいたのか。お前がここにいるなら、オッタマもいるな、
オッタマを出せ。
(သူ ပြေးလာတာ။) La Mong မင်းဒီမှာရှိလား။ မင်းဒီမှာရှိရင် OTTAMA လည်းဒီမှာပါ။ OTTAMA
ကိုထုတ်လိုက်ပါ။

ラモン La Mong

(黙って睨み付ける)

(တိတ်တဆိတ် ငေးကြည့်နေသည်)

赤子を抱いた兵隊は追いつがる母親を鞭で打ちつつ出て来て、銃を持った兵と短銃と鞭を
持った巡查が続く。(次第にビルマ人が門前に集まって来る)

ကလေးငယ်ကို သယ်ဆောင်လာတဲ့ စစ်သားတစ်ယောက်ဟာ မိခင်ကို ရိုက်နှက်ဆုံးမရင်း ထွက်လာ
ခဲ့ပါတယ်။ ၎င်းတို့နောက်တွင် စစ်သားများက သေနတ်များ ကိုင်ဆောင်ကာ ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်များက
ရိုင်ဖယ်နှင့် ကြာပွတ်များဖြင့် လိုက်ပါခဲ့ကြသည်။

(ဗမာများ ဂိတ်ရှေ့တွင် တရွေ့ရွေ့ စုရုံးလာကြသည်။)

ワルフ Walfield

おいラモン、お前このわしに抵抗する気か、わしに刃向かえると思っているのか？

ဟေး La Mong။ မင်းက ငါ့ကို တွန်းလှန်ဖို့ ကြံနေတာလား၊ မင်း ငါ့ကို တိုက်နိုင်မယ် ထင်လား။

ラモン La Mong

. . . . .

ワルフ Walfield

のけ、オッタマがいるはずだ。あいつを逮捕に来たのだ。
ဖယ်ပါ။ ဥတ္တမလည်း ရှိရမယ်။ ကျွန်တော် သူ့ကို ဖမ်းဖို့ ဒီကိုလာခဲ့တယ်။

ラモン La Mong

逮捕？   ဖမ်းမယ်？

ワルフ Walfield

逮捕状を持っているぞ。ビルマ総督の命令だ、のけ。
မင်းကိုဖမ်းဖို့ ငါ့မှာ ဝရမ်းရှိတယ်။ ဤသည်မှာ ဗမာပြည် ဘုရင်ခံ၏ အမိန့်ဖြစ်သည်။ ဖယ်ပါ။

ラモン La Mong

(ワルフイルドを突き返す)   (Walfield ကို နောက်ပြန်တွန်းသည်)

ワルフ Walfield

おお、こやつ、手向かうつもりか？
အိုး ဒီကောင်က ပုန်ကန်ဖို့ ကြိုးစားနေတာလား။

英兵等銃を構え剣を抜く。

しばらくにらみ合う。

အင်္ဂလိပ်စစ်သားတွေက သူတို့ရဲ့သေနတ်တွေကို မြှောက်ပြီး ဓားတွေဆွဲတယ်။

တစ်ယောက်ကိုတစ်ယောက် ခဏလောက် စိုက်ကြည့်နေကြတယ်။

ワルフ Walfield

(振り返って) 赤ん坊がやかましい！
その女がやかましい、黙らせろ、黙らせろ。
(လှည့်ကြည့်) ကလေးက ဆူညံနေသည်！

အဲဒီမိန်းမ ဆူညံလိုက်တာ။ ပါးစပ်ပိတ်စမ်း၊ ပါးစပ်ပိတ်၊

赤子を抱いた兵隊 ကလေးကိုင်ထားတဲ့စစ်သား

泣くな、こいつ、泣くな。(と強くゆする)

မငိုပါနဲ့ ဒီကလေး မငိုပါနဲ့ (ပြင်းပြင်းထန်ထန် လှုပ်ခါသည်)

巡查 ရဲအရာရှိ

(倒れている母親を鞭で打ちながら) 静かにしろ、黙れ、ええい泣くな。
(လဲကျသွားတဲ့ မိခင်ကို ကြာပွတ်နဲ့ရိုက်ရင်း) တိတ်တိတ်နေစမ်း။ မငိုပါနဲ့ ပါးစပ်ပိတ်ထား။

僧院の戸、静かに開く。

ဘုန်းကြီးကျောင်းတံခါးက တိတ်တိတ်လေး ပွင့်နေတယ်။

杖をついた右足の不自由なオッタマを助けてマインゾ、それを囲んでアリア、
チャントン、ソウセンとマソ、静かに現れる。

Ma Inzo သည် သူ၏ညာဘက်ခြေထောက်နှင့် တုတ်ကိုအသုံးပြု၍ ညာဘက်ခြေထောက်နာနေသော
OTTAMA ကိုကူညီရင်း ပေါ်လာသည်။ Aria ၊ Chang Tong ၊ Sosen နှင့် Ma So သည် OTTAM နှင့်
Ma Inzo ဝန်းကျင်တွင် ပေါ်လာသည်။

一瞬水を打ったように鎮まり、母親と赤子の弱弱しい泣き声だけ。
တစ်ခဏတာ တိတ်ဆိတ်ငြိမ်သက်သွားကာ မိခင်နှင့်ကလေး၏ ငိုကြွေးသံများသာ။

オッタマ Ottama

イギリスの兵隊さん、赤子だけはいじめないで下されや、いじめないでな。
အင်္ဂလိပ်စစ်သား။ ကလေးကို အနိုင်မကျင့်ပါနဲ့၊ မနှိပ်စက်ပါနဲ့၊ မနှိပ်စက်ပါနဲ့။

英兵いきり立つ。それをワルフィールド押し止める。

အင်္ဂလိပ်စစ်သားတွေ ဒေါသထွက်တယ်။ Walfield က အဲဒါကို ရပ်လိုက်တယ်။

ワルフ Walfield

(苦々しく) オッタマ僧正、よくもこんなところへ逃げ込んでおったな。

(ယူကြိုးမရ) အရှင်ဥတ္တမ၊ ဤကဲ့သို့သော အရပ်သို့ လွတ်မြောက်နိုင်ပါမည်လား၊

オッタマ Ottama

おお、誰かと思ったらワルフィールド大尉どのか。遠い所をご苦労じゃったな。船で
お出でかけかな、しかしわしは逃げてなぞいませんぞ。

အိုး၊ တစ်စုံတစ်ယောက်လို့ ထင်ခဲ့တာ။ ကပ္ပတိန် Walfield ခရီးထွက်ရတာ ပင်ပန်းနေရောပေါ့။

မင်း သင်္ဘောနဲ့ လာတာလားလို့ တွေးမိတယ်။ ဒါပေမယ့် ငါထွက်မပြေးဘူး။

ワルフ Walfield

われわれの目を盗んで、現にマンダレーまで来ているではないか。

ငါတို့သတိမထားမိဘဲ မန္တလေးအထိ တစ်လမ်းလုံး လာခဲ့တာ မဟုတ်ဘူးလား?

オッタマ Ottama

ワルフィールド大尉、僧侶が仏の道を説教して歩くのに、いちいち誰に断らねばならぬ
のかな。わしはここまで説教して来て、持病の中風が痛むんでな、ちょっと休んでおった
所じゃよ。

Captain Walfield ဘုန်းကြီးတစ်ပါးက မြတ်စွာဘုရားလမ်းကို လျှောက်တဲ့အခါတိုင်း ဘယ်သူက ငြင်းရမှာလဲ။ ကျွန်တော် အခုထိ တရားဟောပြီးပြီ၊ သွက်ချာပါဒလို့ ခေါ်တဲ့ နာတာရှည်ရောဂါ ခံစားနေရတဲ့အတွက် အနားယူလိုက်ရုံပါပဲ။

ワルフ Walfield

その説教がいかん。オッタマ僧正、お前はあれほど牢獄に叩き込まれながら、まだ「日本が」「日本が」と吠えくさる。その説教をなぜやめぬ。
အဲဒီတရားဟောတာကို မကြိုက်ဘူး။ " ဘုန်းကြီး OTTAMA ၊ မင်းကိုထောင်ထဲမှာ နှစ်ရှည်လများ ချထားပေမဲ့ ဂျပန်" နဲ့ "ဂျပန်" လို့ အော်တုံးပါ။ ဘာကြောင့် တရားမဟောတာလဲ။

オッタマ Ottama

なるほど。わしは数千回の説教をした。だから、数千回日本の話をした訳になる。そして何回くらい牢獄に入れられたかな、其の内の数回はたしか、ワルファイルド大尉のお世話ばかりだったな。
ဟုတ်လား။ တရားပွဲပေါင်း ထောင်ချီပြီး ဟောပြောခဲ့ဖူးပါတယ်။ ဒါကြောင့် ဂျပန်အကြောင်း အကြိမ်ပေါင်း ထောင်ချီပြီး ပြောဖူးတယ်။ ထောင်ထဲမှာ ငါဘယ်နှစ်ခါကျဖူးလဲလို့ တွေးမိပြီး အဲဒီအချိန်မှာ Captain Walfield ရဲ့ စောင့်ရှောက်မှုအောက်မှာ ရှိနေတဲ့ အချိန်တချို့ကို ကျွန်တော် သေချာပေါက် သိပါတယ်။

ワルフ Walfield

おお、今日はわしの手掛けた五回目の逮捕に来たのだ。
ဪ ဒီနေ့ ငါ့ရဲ့ ငါ့ကြိမ်မြောက် အဖမ်းခံဖို့ ရောက်လာတာ။

オッタマ Ottama

わしはまだ注意書をもらっておらんよ。
သတိပေးချက်တွေ မရသေးပါဘူး။

ワルフ Walfield

(二通の書状を出して) これを見ろ。
(စာနှစ်စောင်ကိုထုတ်ပြီး) ဒါကိုကြည့်ပါ။

オッタマ Ottama

(石段に腰を下ろしてゆっくりに二通に目を通す。)
(ကျောက်လှေကားထစ်များပေါ်တွင် ထိုင်ပြီး စာနှစ်စောင် ကို ဖြည်းညှင်းစွာဖတ်သည်။)

オッタマ Ottama

(急に大声で笑いだす) はは・・・。これは簡便な世の中になったものじゃ。この前までは注意書を寄越して、それでも止めんから逮捕状をもってやって来たものだが、いやはや、今度は一度に二通持ってきた、わははは・・・しかしワルファイルド大尉、この手続きは、違法だから行かぬといったら・・・。
(ရုတ်တရက် ကျယ်လောင်စွာ ရယ်တော့သည်) ဟား.. ဒါကအဆင်ပြေတဲ့ကမ္ဘာဖြစ်တယ်မဟုတ်လား။ မကြာသေးခင်အထိတော့သူ့ကိုသတိပေးချက်ပို့ထားပေမယ့်မတားတော့ဖမ်းဝရမ်းယူလာတာမဟုတ်လား။ ဘယ်လိုမျှမဖြစ်နိုင်။ ဒီတစ်ခါတော့ နှစ်စောင်ကို တစ်ခါတည်း ယူလာပေးတယ်။

ဟားဟား...။ ဒါပေမယ့် ကပ္ပတိန် Walfield ၊ မင်းဒီလုပ်ထုံးလုပ်နည်းကတရားမဝင်ဖြစ်လို့၊
ငါဆက်လုပ်မှာမဟုတ်ဘူးဆိုရင်ကော...

ワルフ Walfield

(一寸詰まるが居丈高になって) ええい、オツタマ僧正、わしは逮捕に来たのだ！
(သူ့ ခဏလောက် ငြိမ်နေပြီး ပိုသန်မာလာတယ်) Yeah. ဘုန်းကြီး OTTAMA။ မင်းကို ဖမ်းဖို့
ငါလာခဲ့တာ။

二人にらみ合う。

နှစ်ယောက်သား တစ်ယောက်ကိုတစ်ယောက် စိုက်ကြည့်နေကြသည်။

赤子が急に激しく泣きだす。

ကလေးသည် ရုတ်တရက် ပြင်းထန်စွာ ငိုတော့သည်။

オツタマ Ottama

赤子を母親に返しなされ、わしは喜んで逮捕されようぞ。
ကလေးကို မိခင်ထံ ပြန်ပို့ပါ။ ငါ့ကိုဖမ်း။

ワルフ Walfield

うむ。こんな汚い赤ん坊には用はないのだ。返してしまえ。
ဟမ်။ ဒီညစ်ပတ်တဲ့ကလေးက အသုံးမဝင်တော့ဘူး။ ပြန်ပေးလိုက်ပါ။

オツタマ Ottama

(周りの者に) 何時ものことだ、お前たちはお前たちの仕事をやるのだぞ。

さ、ワルフィールド大尉殿、お待ち遠だったな、同行いたそう。

(ကိုယ့်ပတ်ဝန်းကျင်ကလူတွေအတွက်) အမြဲအတူတူပါပဲ။ မင်းတို့က မင်းအလုပ်ပဲလုပ်။

ကောင်းပြီ၊ ကပ္ပတိန် Walfield၊ မင်းကို စောင့်ခိုင်းခဲ့တာ တောင်းပန်ပါတယ်၊ အတူတူသွားကြစို့။

ワルフ Walfield

手間を取らせたな、オツタマ僧正 (兵に) おい、手錠だ。

အချိန်အများကြီးယူတယ်။ OTTAMA ဘုန်းကြီး၊ ဟေ့(စစ်သား) ၊ လက်ထိတ်ခတ်လိုက်။

二名の英兵 手錠をかけに行く。

(အင်္ဂလိပ်စစ်သားနှစ်ယောက် ငါ မင်းကို လက်ထိတ်ခတ်မယ်။)

オツタマ Ottama

(大声で) またか、こら。

(ကျယ်လောင်သောအသံဖြင့်) နောက်တဖန် ဟေ့။

皆ハツとする。 (လူတိုင်း အံ့အားသင့်စေတယ်။)

オツタマ Ottama

あれほど教えてもまだ判らぬか。

အများကြီးသင်ပေးရင်တောင် နားမလည်သေးလို့လား။

やせ犬ども、このわしに手錠をかけるとは何事だ。

ခွေးပိန် ဘာလို့ငါ့ကိုလက်ထိပ်ခတ်တာလဲ။

わしはな、日本でたくさんの方のことを学んで来た、その一つに武士道というものがある。
ငါသည် ဂျပန်မှာ အများကြီး သင်ယူခဲ့ရတယ်။ အဲဒီထဲက တစ်ယောက်က Bushido ပါ။

武士道と云うと、この瘦せ犬共は、自分の国にもナイト、騎士道があるというだろう。
Bushido အကြောင်းပြောရင် ဒီပိန်ပိန်ခွေးတွေက သူတို့နိုင်ငံမှာလည်း Kishido ရှိတယ်လို့တောင်
ပြောကောင်းပြောပါလိမ့်မယ်။

だが騎士道とやらに、七生報国という教えがあるか。

သို့သော် Kishido တွင် Shichisho-Houkoku ဟုခေါ်သောသင်ကြားမှုတစ်ခုရှိပါသလား။

七生報国とは七度生まれ変わって国に報いん、ということだ。

Shichisho-Houkoku ဆိုသည်မှာ ခုနစ်ကြိမ်တိုင်တိုင် ပြန်လည်မွေးဖွားပြီး တိုင်းပြည်အတွက်
ကျေးဇူးဆပ်တယ်လို့ဆိုလိုကြသည်။

お前等笑ったな、お前らの思想、お前らの口にするお題目などで、この尊い日本の精神が解るものか。

နင်တို့ရယ်နေတာလား။ မင်းတို့ရဲ့အတွေးတွေနဲ့ မင်းတို့ပြောနေတဲ့ daimoku ဒီတန်ဖိုးရှိတဲ့
ဂျပန်စိတ်ဓာတ်ကို နားလည်နိုင်ပါ့မလား။

これは二千六百年の昔から日本にあった人民のみちなのだ。東亜民族だけがこの信念に共感できるのだ。

ဤသည်မှာ ဂျပန်တွင် နှစ်ပေါင်း 2,600 ကတည်းက တည်ရှိခဲ့သော လူတို့၏လမ်းကြောင်းဖြစ်သည်။

ဤယုံကြည်ချက်ကို အရှေ့အာရှလူမျိုးများကသာ စာနာနားလည်နိုင်ကြသည်။

お前等に七度生まれ変わるなどとは不可能だというだろう、不可能、とな。

ခုနစ်ခါပြန်မွေးဖွားဖို့ မဖြစ်နိုင်ဘူးလို့ မင်းပြောလိမ့်မယ်၊ မဖြစ်နိုင်ဘူးတဲ့။

ところが日本には可能なのだ。七度どころか五十度も百度も生まれ返って逆賊を亡ぼさんという信念があるのだぞ。

ဒါပေမယ့် ဂျပန်မှာတော့ ဖြစ်နိုင်တယ်။ သစ္စာဖောက်ကို ဖျက်ဆီးရန် ခုနစ်ကြိမ်သာမက အကြိမ်ငါးဆယ်
သို့မဟုတ် တစ်ရာပင် ပြန်လည်မွေးဖွားလာမည်ဟု ယုံကြည်ချက်ရှိသည်။

わしは数十回投獄された。だが不幸にしてまだわしは、生まれかわって来る時期に至って
ない、まだまだわしの信念は燃え上がるころまでには行っていない証拠だ。

ငါက အကြိမ်ပေါင်း ဒါဇင်နဲ့ချီပြီး ထောင်ကျဖူးတယ်။ သို့သော် ကံမကောင်းစွာဖြင့်၊ ကျွန်ုပ်သည်
ပြန်လည်မွေးဖွားနိုင်သည့်နေရာသို့ မရောက်သေးပါ။ ၎င်းသည် ကျွန်ုပ်၏ယုံကြည်ခြင်းကင်းမဲ့နေသေး
ကြောင်း သက်သေပြပါသည်။

ワルフ Walfield

行け、オッタマ。
သွားတော့။ Ottama

オッタマ Ottama

後には引かぬ。たとえ全滅しても至上の命令は貫徹する。これが日本の軍隊の精神なの
だ。

ငါ နောက် ဆုတ်မှာ မဟုတ်ဘူး။ လူတိုင်းသေရင်တောင် စစ်ဆင်ရေး အမိန့်များ ချမှတ်ဆောင်

ရွက်သွားမည်။ ဒါက ဂျပန်စစ်တပ်ရဲ့စိတ်ဓာတ်ပါ။

ロシアの大軍を破りはたした日本軍の攻撃精神、倒れても倒れても突っ込んでいった乃木
將軍麾下将兵の攻撃精神は、何から生まれたか、よく覚えて置くがいいぞ、あれはな、唯
一、忠君愛国の至誠だ、七生報国の至心だ、
ရုရှားစစ်တပ်ကို အနိုင်ယူခဲ့သော ဂျပန်စစ်တပ်၏ ပြင်းထန်သောစိတ်ဓာတ်။ ဗိုလ်ချုပ် Nogi နှင့် သူ၏
လက်အောက်ငယ်သားများ ပြုတ်ကျနေချိန်၌ပင် ပြင်းထန်သော စိတ်ဓာတ်။ ဒီအရာတွေ ဘယ်ကလာ
တယ်ဆိုတာ သေသေချာချာ စဉ်းစားသင့်တယ်။ ယင်းမှာ သစ္စာစောင့်သိမှုနှင့် မျိုးချစ်စိတ်တို့၏ တစ်ခု
တည်းသော ရိုးသားမှုပင်ဖြစ်သည်။ အဲဒါ Shichisei-Houkoku ရဲ့စိတ်ဓာတ်ပါ။

わかるまいイギリス人、解るのは東亜民族だけだ。

အင်္ဂလိပ်တွေက နားမလည်ဘူး၊ အရှေ့အာရှကပဲ နားလည်တယ်။

ワルフ Walfield

ええい 行け、オッタマ。(部下に) ビルマの乞食どもを追っ払え。こいつらにオッ
タマの説教を聞かせてはならん。叩け、撃て
သွားပါOttama။ (သူ့လက်အောက်ငယ်သားတွေကို) ဗမာ သူတောင်းစားတွေကို ဖယ်ရှားလိုက်ပါ။
Ottama တရားဒေသနာကို ဒီကောင်တွေ နားမထောင်ပါစေနဲ့။ ရိုက်ပါ။ ပစ်ပါ။

英兵等銃を構え鞭を振って群衆。を追う。
ဗြိတိန်စစ်သားများသည် သေနတ်များကိုင်ဆောင်ကာ ကြိမ်သီးဝေ့ယမ်းကာ လူအုပ်ကြီးနောက်သို့
လိုက်ကြသည်။

左側で銃砲の音。 လက်ဝဲဘက်တွင် သေနတ်သံ။

と、逃げ去る群衆の後に、ただ一人、日本人河井が腕を組み毅然とし
て立っている
လူအုပ်ကြီးထွက်ပြေးသွားချိန်မှာတော့ တစ်ဦးတည်းသော ဂျပန်အမျိုးသားတစ်ဦးဖြစ်တဲ့ Kawai ဟာ
လက်နှစ်ဖက်ကို ခေါက်ပြီး ပြတ်ပြတ်သားသား ရပ်နေခဲ့ပါတယ်။

ワルファイルドはその厳然たる態度にびっくりする。

Walfield သည် သူ၏တင်းကျပ်သောသဘောထားကြောင့် အံ့အားသင့်သွားသည်။

ワルフ Walfield

き、君は誰だ。 သင်ဘယ်သူလဲ?

河井 Kawai (無言) (တိတ်ဆိတ်ခြင်း)

ワルフ Walfield

き、君は逃げぬところを見ると志那人でもないようだが、誰だ？
မင်းထွက်မပြေးဘူးဆိုတဲ့အချက်ကို ကြည့်ပြီး မင်းဟာ Shina တစ်ယောက်လို မထင်ပါဘူး။
ဘယ်သူလဲ ?

河井 Kawai

私は日本人 河井次郎というものだ。
ကျွန်တော့်နာမည်က Jiro Kawai ဖြစ်ပြီး ဂျပန်လူမျိုးပါ။

ワルフ Walfield

ナニ、日本人？日本人が何しにここへ来ているのだ。
ဘာလဲ? ဂျပန်လား? ဒီကိုလာနေတဲ့ ဂျပန်လူမျိုးတွေက ဘာအတွက်လဲ။

河井 Kawai

私は写真屋を商売にしているのだがね、日本の領事館に届け出て、最近ラングーンからマ
ンダレー移転した者だが、私がここにおいて悪い法律でもあったかね。
ငါကဓာတ်ပုံဆိုင်ကို လုပ်ငန်းတစ်ခုအနေနဲ့ လုပ်တယ်။ ဂျပန်ကောင်စစ်ဝန်ရုံးကို သတင်းပို့ပြီး ရန်ကုန်
ကနေ မန္တလေးကို မကြာသေးခင်က ပြောင်းရွှေ့ခဲ့တယ်။ ငါဒီမှာနေရတာ ဥပဒေနဲ့မညီဘူးလား။

ワルフ Walfield

(詰まって) ス、スパイとして拘引するぞ。
(စကားထစ်ပြီး) ငါမင်းကို သူလျှို့အဖြစ် ဖမ်းမယ်။

河井 Kawai

私を？ 拘引する？ 不可能な事を口にするとう人格にかかわるよ、止めたまえ。
ငါ? ဖမ်းမလို့လား? မဖြစ်နိုင်တဲ့အရာတွေကို ပြောရင် မင်းရဲ့စရိုက်ကို ထိခိုက်စေလိမ့်မယ်။ ရပ်ပါ။

オッタマ Ottama

河合さん、この男は日本語を知らぬのだ。
မစ္စတာ Kawai၊ ဒီလူက ဂျပန်စကားကို မသိဘူး။

ワルフ Walfield

オッタマ、日本語を喋るのは厳禁されていたはずだぞ。
Ottama၊ ဂျပန်စကားပြောခြင်းကို တင်းတင်းကျပ်ကျပ် တားမြစ်ထားသည်။

オッタマ Ottama

河井さん、この暴挙、この殺人と無法、よく見て置いて下さい。
မစ္စတာ Kawai၊ ဒီကြောက်စရာကောင်းတဲ့ အပြုအမူ။ ကျေးဇူးပြု၍ ဤလူသတ်မှုနှင့်
တရားမဲ့မှုတို့ကို အနီးကပ်ကြည့်ရှုပါ။

ワルフ Walfield

黙らんか、オッタマ。 ပါးစပ်ပိတ်၊ Ottama၊

オッタマ Ottama

日本の人へ知らせて下さい。東亜の同胞がこんなに虐げられていると。
ကျေးဇူးပြုပြီး ဂျပန်ပြည်သူတွေ သိပါစေ။ အရှေ့အာရှရှိ ကျွန်ုပ်၏ လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်များ သည်
အလွန်ဖိနှိပ်ခံနေကြရပါသည်။

河井 力強くうなずく。 **Kawai** : အားရပါးရ ခေါင်းညိတ်ပြသည် ။

ワルフィールド あわてて部下に集合を命ずる。

Walfield သည် သူ၏လက်အောက်ငယ်သားများ စုဝေးရန် ကမန်းကတန်း အမိန့်ပေးသည်။

ワルフ Walfield

集まれ、集まれ、毛虫どもにかまうな、直ちに集合！
စုစည်းပါ။ စုစည်းပါ။ မင်း ယုတ်မာသူတွေအားလုံးကို တစ်စုတည်း ထားလိုက်ပါ။ ယခု စုဆောင်းပါ။

オッタマ Ottama

河井さん、ビルマは待っているのだ。全ビルマ人が血を捧げるのだ、とな。河井さん、日本の人に知らせて下されや。
မစ္စတာ Kwai၊ မြန်မာနိုင်ငံက စောင့်နေတယ်။ ဗမာပြည်သားတိုင်း သွေးစတေးသင့်တယ်။ မစ္စတာ Kwai ကျေးဇူးပြုပြီး ဂျပန်ပြည်သူတွေကို အသိပေးပါ။

英兵たち戻って来る。血刀を下げているものがある。 အင်္ဂလိပ်စစ်သားတွေ ပြန်လာတယ်။ သွေးဓားတစ်ချောင်း တွဲလောင်းကျနေသော သူတစ်ယောက် ရှိသည်။

オッタマ Ottama

見なされ、またこの瘦せ犬共は幾人かのビルマ人を殺して来た。だが河井さん、日本軍がこいつら悪鬼を撃退してくれる日まで、ビルマ人は殺されても待っていると、な。ကျေးဇူးပြု၍ ကြည့်ရှုပါ။ ပိန်လိုသောခွေးများသည် မြန်မာလူမျိုးအများအပြားကို သတ်ဖြတ်ခဲ့သည်။ ဒါပေမယ့် မစ္စတာ Kwai - ဂျပန်စစ်တပ်က ဒီနတ်ဆိုးတွေကို သတ်ပစ်တဲ့နေ့အထိ ဗမာပြည်သူတွေက စောင့်မျှော်နေမှာပါ။

ワルフ Walfield

黙らんのか。 ပါးစပ်ပိတ်ထား

いきなりピストルを向けて撃つ。
チャントン 素早くオッタマの前に立ち、倒れる。
マインゾ 叫んで抱きとめ、共に座る。凝然。
ရုတ်တရက် သူ့ပစ္စည်းကို ချိန်ပြီး ပစ်တယ်။ Chang Toung ဦးOttama ရှေ့မှာ အမြန်ရပ်ပြီး လဲကျသွားတယ်။ Ma Inzo အော်ဟစ်ပြီး ပွေဖက်ကာ သူနှင့်အတူ ထိုင်လိုက်သည်။ အံ့သြမိပါတယ်။

河井 Kawai

(静かな声で) オッタマ僧正、我慢していきなさい、我慢して泣かずにいて下さい。日本を信じて涙を見せてはなりませんぞ。
(ငြိမ်သက်သောအသံဖြင့်) ဆရာတော် ဦးOttama၊ စိတ်ရှည်ပါ။ ကျေးဇူးပြု၍ မငိုပါနှင့်။ ဂျပန်ကိုယုံကြည်တဲ့အတွက် မျက်ရည်မပြရဘူး။

オッタマ Ottama

(強く頷く) 有難う河井さん。わしがいると犠牲者が多すぎる。
(チャントンの傷口に手をやり) チャントン、この血はわしがもらった、いやビルマがもらった血だ、無駄にはせんぞ。

(လေးလေးနက်နက် ခေါင်းညိတ်ပြသည်) ကျေးဇူးတင်ပါတယ် မစ္စတာ **Kawai**။ ငါ့အဲဒီမှာရှိနေရင် သားကောင်တွေ အရမ်းများလိမ့်မယ်။

(Chang Tounq ရဲ့ဒဏ်ရာကို သူ့လက်ပေါ်တင်) Chang Tounq ၊ ဒီသွေးက ငါ့ရဲ့သွေးပဲ ၊ ဒါမှမဟုတ် ဗမာ့သွေး ၊ ငါ အဲဒါကို ဖြုန်းတီးပစ်မှာ မဟုတ်ဘူး ။

ワルフ Walfield

ええい、行け、オッタマに手錠をかけろ。
အင်း။ မင်းတို့သွားတော့ ။ Ottama ကိုလက်ထိတ်ခတ်လိုက် ။

オッタマ Ottama

(睨む) 瘦せ犬共、わしの後について来い。
(ဒေါသတကြီးစိုက်ကြည့်) ပိန်ပိန်ခွေးတွေ အားလုံး ငါ့နောက်ကို လိုက်ခဲ့။

オッタマ Ottama

、
倒れている母親をちょっと見降ろしてから英兵たちと下手に入る。群衆も従う。
လဲကျသွားတဲ့အမေကို ခဏလောက်ငုံ့ကြည့်ပြီးနောက်၊အင်္ဂလိပ်စစ်သားတွေနဲ့ ဘယ်ဘက်ကိုသွားခဲ့ တယ်။ လူအုပ်ကြီးက လိုက်လာသည်။

チャントン Chang Tounq

(息も絶え絶えに) 僧正、僧正、私もお連れ下さい。
(အမောတကောနဲ့ ၊ ဘုန်းကြီး ၊ ဘုန်းကြီးဘုရား ကျေးဇူးပြုပြီး ကျွန်တော့်ကို ခေါ်သွားပါ။

マインゾ Ma Inzo

チャイントン、お前はビルマを守るのですよ。永遠に守るのですよ。
Chang Tounq၊ မင်း ဗမာပြည်ကို ကာကွယ်ရမယ်။ ဗမာပြည်ကို ထာဝရ ကာကွယ်ရမယ်။

母親 အမေ

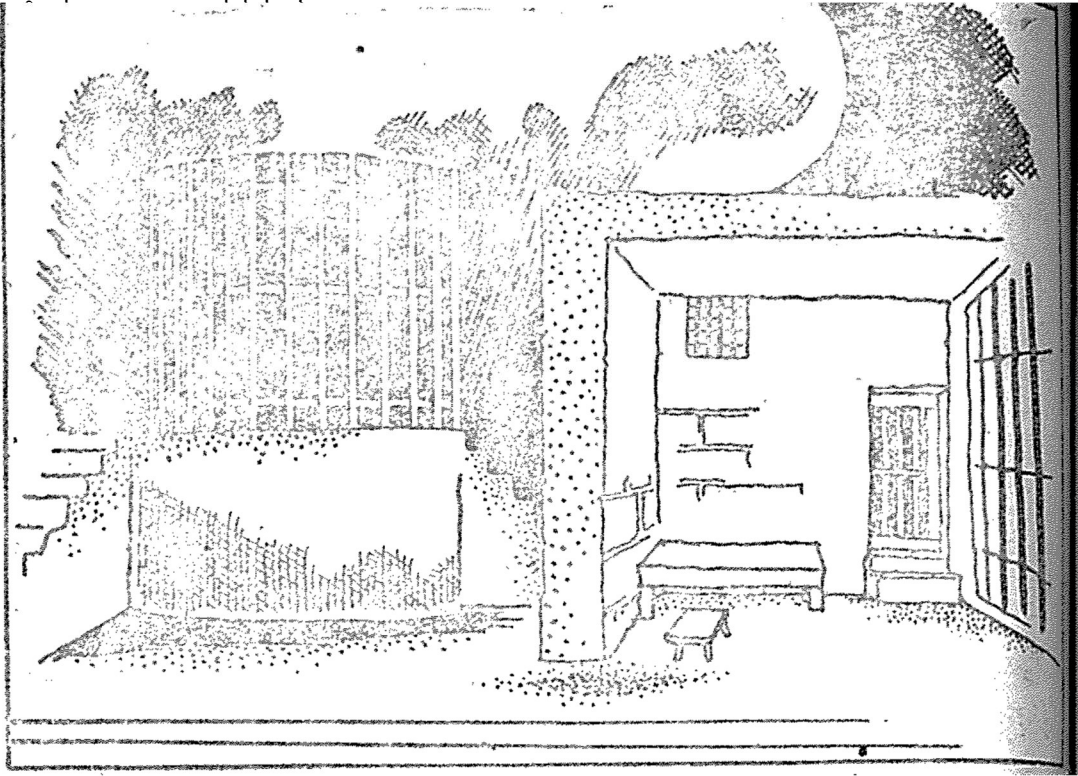
(赤子を抱いて立ち上がり呆然と) おおこの子は眠ってしまった、この子は死んでいる。
(ကလေးကိုပိုက်ပြီး မတ်တပ်ရပ်ပြီး အံ့အားသင့်သွားသည်) အိုး၊ ဒီကလေး အိပ်ပျော်သွားပြီ၊ ဒီကလေး သေသွားပြီ။

(マインゾに駆け寄って) マインゾ様、この子を、この子を見てやって下さい、この子は、ほら、笑っているではございませんか、笑って、笑って・・・・。
(**Ma Inzo** ဆီသို့ ပြေးသွားသည်) **MaInzo** ၊ ဒီကလေးကို ကြည့်လိုက်ပါဦး၊ ဒီကလေးက ပြုံးရယ်မောနေသည် ။

(狂気のようにオッタマを追って下手に行くが、ソウセン走り寄って抱き止める。) (သူသည် အရူးတစ်ယောက်လို ဥတ္တမနောက်သို့ လိုက်သော်လည်း **So Shein** သည် သူ့ထံသို့ ပြေးလာပြီး သူ့လက်နှစ်ဖက်ကို ဆုပ်ကိုင်ထားသည်။)

僧正さま、僧正さま、この子は笑っています、この子は、笑って、ビルマの夜明けを待っています、僧正さま！
ဘုန်းကြီး ဘုန်းကြီး ဒီကလေးက ပြုံးနေတယ်၊ ဒီကလေးက ပြုံးနေပြီး မြန်မာပြည်ရဲ့ မိုးသောက်ကို

စောင့်နေတယ်။ ဘုန်းကြီး

第二幕 J ၂၀၆၃

第二場 J မြင်ကွင်း

所 ランゲーン市 英駐屯軍 牢獄
နေရာ- ရန်ကုန်မြို့ British Garrison အကျဉ်းထောင်
時 第 1 場より 一か月後 အချိန်- မြင်ကွင်းပြီးနောက် တစ်လ ၁

上手の独房にオッタマー人居り、下手の廊下を英巡視兵（一）コツコツ歩いている音ばかり。

間もなく交代の巡視兵（二）階段を下りてくる。
အချုပ်ခန်းညာဘက်တွင်ဘုန်းကြီး Ottamaတစ်ပါးသာရှိသည်။ကျွန်တော်ကြားလိုက်ရတဲ့ တစ်ခုတည်း
သော အသံကတော့ မြိတိန် ကင်းလှည့်သမား (၁)ဦး ဟာ ဘယ်ဘက်ရှိ စင်္ကြံလမ်းအတိုင်း မှန်မှန် လမ်း
လျှောက်နေတယ်။ မကြာမီတွင် အစားထိုးကင်းလှည့်သူ (၂)ဦးသည်လှေကားမှဆင်းလာပေတော့မည်။

英兵二 အင်္ဂလိပ်စစ်သား (၂)

やれやれ、えらいことだ、総督と司令官がまたいがみ合っている。まるで虎とライオン
だよ。
????? ဒါဟာ ကြီးမားတဲ့ကိစ္စပါပဲ။ အုပ်ချုပ်ရေးမှူးနှင့် တပ်မှူးတို့ ငြင်းခုံနေကြသည်။
ကျားနဲ့ခြင်္သေ့လိုပါပဲ။

英兵一 အင်္ဂလိပ်စစ်သား (၁)

今夜の問題は何だね、この間の偽造ウイスキーの蒸し返しじゃないのかね。
ဒီည ဘာပြဿနာရှိလဲ၊ အဲဒါက ဝိစကီအတုကို ဟိုနေ့ကတည်းက ထပ်ခါထပ်ခါ ဖြစ်နေတယ်
မဟုတ်လား။

英兵二 အင်္ဂလိပ်စစ်သား (၂)

どうしてどうして。総督は司令の軍隊指揮がまづいというし、司令は総督の政治が悪いと
怒鳴っているのだ。本格的だよ。
????? ဘာကြောင့်လဲ၊ တပ်မှူးရဲ့ ကွပ်ကဲမှု ညံ့တယ်လို့ ဘုရင်ခံက ညည်းညူပြီး၊ တပ်မှူးက ဘုရင်ခံရဲ့
နိုင်ငံရေး မကောင်းဘူးလို့ ကြွေးကြော်နေတယ်။ အဲဒါ စစ်မှန်တယ်။

英兵一 အင်္ဂလိပ်စစ်သား (၁)

毎度のことじゃないかね、口癖だ。
အချိန်တိုင်းပြောလေ့ရှိတဲ့အကျင့်တစ်ခုဖြစ်သည်။

英兵二 အင်္ဂလိပ်စစ်သား (၂)

ところが今夜という今夜は真剣なんだ。二人とも「処置なし」「処置なし」と互いに責
任のなすり合いさ。
ဒါပေမယ့် ဒီည၊ ဒီညတော့ ငါ လေးလေးနက်နက် ပြောနေတယ်။ နှစ်ယောက်စလုံးက ``ထိရောက်တဲ့

အရေးယူမှုတွေ မရှိဘူး ၊ ဟူ၍ အချင်းချင်း အပြစ်တင်နေကြသည်။

英兵一 အင်္ဂလိပ်စစ်သား (၁)

ふむ、目下の騒乱事件だな。

????、 အဲဒါကလက်ရှိဖြစ်ပွားနေသော အဓိကရုဏ်းတစ်ခုဖြစ်သည်။

英兵二 အင်္ဂလိပ်စစ်သား (၂)

まあ俺が総督だったとしても怒るね。いいかね、おい。俺の知っている範囲だけの目下の
状勢を並べて見てもだ、第一にマンダレーの反乱だろ。この反乱は割合おとなしい方だが、
もうビルマ人を三百名から射殺している。

ငါက အုပ်ချုပ်ရေးမှူးဖြစ်ခဲ့ရင်တောင် ဒေါသဖြစ်လိမ့်မယ်။ ? ? ? ? ? ကျွန်တော်သိသလောက်
လက်ရှိအခြေအနေကို ကြည့်ရင်တောင် မန္တလေးပုန်ကန်မှုဟာ ပထမဆုံးနဲ့ အရေးကြီးဆုံးပါပဲ။ ဒီပုန်ကန်မှု
ဟာ အတော်လေး တိတ်ဆိတ်နေပေမယ့် ဗမာ ၃၀၀ ကျော်ကို ပစ်သတ်ပြီးသွားပြီ။

ムールメンのチーク材運搬人夫共が騒ぎ出したのが一昨日だと、思っていると、
မနေ့ကမော်လမြိုင်က ကျွန်းသစ်သယ်ယူပို့ဆောင်သူတွေ စိတ်ရှုပ်သွားတယ်လို့ထင်တယ်။

つい昨日になってペグーの坊主共にモゴクのルビー掘り人足が暴れ出す、
ဒါပြင်မနေ့ကပဲ မိုးကုတ်မြို့က ပတ္တမြားတူးသမားတွေနဲ့ ပဲခူးကလူတို့ သောင်းကျန်းကြတယ်။

そこに持って来て今朝からミイトキイナとアキャブで始まった、と云ってる間に、今し方
入った情報ではバモで巡查とビルマ人の大衝突がおっ始まったそう。

ထို့အပြင် မြစ်ကြီးနားနှင့် စစ်တွေမြို့တို့တွင် ယနေ့နံနက်ပိုင်းက စတင်ဖြစ်ပွားခဲ့သည်ဟု သတင်းရရှိ
သော်လည်း ဗန်းမော်တွင် ရဲတပ်ဖွဲ့နှင့် မြန်မာစစ်တပ်တို့အကြား အဓိကရုဏ်းဖြစ်ပွားနေပြီဖြစ်ကြောင်း
သိရသည်။

各地のイギリス駐屯軍も大分やられたと言うことだ。

နေရာအသီးသီးရှိ ဗြိတိသျှတပ်များမှာလည်း ပြင်းထန်စွာ ပျက်စီးသွားသည်ဟု ဆိုသည်။

英兵一 အင်္ဂလိပ်စစ်သား (၁)

それじゃまるで、ビルマの大都会はみんな騒ぎ出した訳だな。

မြန်မာနိုင်ငံရဲ့ မြို့ကြီးတွေမှာ လူတိုင်း ရုတ်ရုတ်သဲသဲဖြစ်နေကြသလိုပါပဲ။

英兵二 အင်္ဂလိပ်စစ်သား (၂)

そうよ、このラングーンを除いてはな。ラングーンだけは自分のお膝元だから騒がぬのだ
と、総督は大見得を切っているのさ。これがまた司令にはグッと来る。いや、地方出先の
官吏共が悪いからだ司令は食って掛かる。

ဒီရန်ကုန်ကလွဲရင် မှန်တယ်။ ရန်ကုန်သည် သူ့ထိန်းချုပ်မှုအောက်တွင်ရှိသော တစ်ခုတည်းသောနေရာ
ဖြစ်သောကြောင့် ဇေဝဇေဝဖြစ်မည်မဟုတ်။ အုပ်ချုပ်ရေးမှူးက သူ့ကိုယ်သူ ကြီးကြီးကျယ်ကျယ်လုပ်နေ
တယ်။ ဒါကို တပ်မှူးက မကြိုက်ဘူး။ မဟုတ်ဘူး၊ ကျေးလက်မှာ တပ်စွဲထားတဲ့ အစိုးရ အရာရှိတွေရဲ့
ကြီးကြပ်မှု ညံ့ဖျင်းတာကို တပ်မှူးက အပြစ်တင်တယ်။

英兵一 အင်္ဂလိပ်စစ်သား (၁)

ふーん、それじゃまったく処置なしだね。一体今度の騒動は、何が原因なのだね。

ဟမ်၊ အဲဒီအခါမှာ မင်းဘာမှလုပ်လို့မရဘူး။ ဒီတစ်ခါဖြစ်တဲ့ရုတ်ရုတ်သဲသဲကဘာအကြောင်းကြောင့်လဲ။

英兵二 အင်္ဂလိပ်စစ်သား (၂)

俺に分かるものか、そんなことは総督か指令に聞くが早道だぜ、ラングーンが始まらぬだけ俺達はゆっくり飲めるといふものよ。

မသိဘူး။ အုပ်ချုပ်ရေးမှူး ဒါမှမဟုတ် တပ်မှူးကို မေးတာက အလျင်မြန်ဆုံး နည်းလမ်းပဲ ။
ရန်ကုန်မှာ အနောက်အယုက်မရှိသရွေ့ အေးအေးဆေးဆေး သောက်နိုင်မှာပါ။

遠く外の方で騒音   အဝေးမှ ဆူညံသံ

英兵一 အင်္ဂလိပ်စစ်သား (၁)

ありや何だろう。   အဲဒါဘာလဲ?

英兵二 အင်္ဂလိပ်စစ်သား (၂)

俺に分かるものか、総督か司令に聞け。
ငါနားမလည်ဘူး။ မြို့ဝန် သို့မဟုတ် တပ်မှူးကို မေးပါ။

英兵一 အင်္ဂလိပ်စစ်သား (၁) 階段を上がって去る。 လှေကားထစ်ကိုတက်ပြီး ထွက်သွားသည်။

英兵二 အင်္ဂလိပ်စစ်သား (၂) 一寸独房の中を覗いて奥の方へ去る。
အချုပ်ခန်းအတွင်း ခဏလောက် ချောင်းကြည့်ကာ နောက်ဘက်သို့ ထွက်သွားသည်။

しばらく静か。 やがてオッタマ立ち上がりあたりを歩き回る。
ခဏတာ တိတ်ဆိတ်နေတယ်။ နောက်ဆုံးတော့ Otta က ထပြီး လမ်းလျှောက်တယ်။

オッタマ Ottama

あの子は笑ってビルマの夜明けを待つといったな、イギリス兵に捻り潰されたビルマの子、わしはお前の冥福を祈る。ラモン、お前の流した血、お前の捧げた命は全ビルマ人の心に浸み込むのだ・・・。だが、まだ足りない、まだ血が足りぬ。日本が東亜のために流した血と較べてまだ足りぬ・・・。

အဲဒီကလေးက ရယ်ပြီး ဗမာပြည်၏ အရုဏ်ဦးကို စောင့်နေတယ် လို့ ပြောလိုက်တယ်။

အင်္ဂလိပ်စစ်သားတွေရဲ့ နှိပ်စက်ခြင်းကို ခံခဲ့ရတဲ့ ဗမာကလေးငယ်ရဲ့ စိတ်ဝိညာဉ်လည်း

သက်သာရာရပါစေလို့ ဆုတောင်းပါတယ်။ La Mong(Chang Toun?) ၊ မင်းသွန်းတဲ့သွေးနဲ့

မင်းပေးခဲ့တဲ့အသက်က မြန်မာအားလုံးရဲ့နှလုံးသားထဲကို စိမ့်ဝင်သွားလိမ့်မယ်... ဒါပေမယ့်

မလုံလောက်သေးဘူး၊ သွေးမလုံလောက်သေးဘူး။ ဂျပန်က အရှေ့အာရှအတွက် သွန်းလောင်းခဲ့တဲ့

သွေးနဲ့ယှဉ်ရင် မလုံလောက်သေးပါဘူး။

日本は建国以来の理想のために、あのよう東亜を守ろうとしている。日本の築いた国力の一つ一つが、国民の苦しい血から生れたのだ。その血が燃え上がるのだ・・・。

ဂျပန်နိုင်ငံသည် စတင်တည်ထောင်ချိန်မှစ၍ ၎င်း၏ စံနှုန်းများကြောင့် အရှေ့အာရှကို ကာကွယ်ရန် ကြိုးစားနေပါသည်။ ဂျပန်နိုင်ငံက တည်ဆောက်ခဲ့တဲ့ အမျိုးသားရေး စွမ်းပကားတိုင်းသည်သူပြည်သူတွေရဲ့ ခါးသီးတဲ့ သွေးနဲ့ မွေးဖွားလာခဲ့တာပါ။ အဲဒီသွေးတွေ ပူလောင်တယ်...

騒音、ほど近くなる。 ဆူညံသံများ နီးကပ်လာသည်။

オッタマ Ottama

わしは今、わしの血をたぎらせてくれる日本史の本もない。わしの血を純一無垢に浄める仏教の聖典もない、わしのいるここにはいま弟子もいない同志もいない、わしはたった一人、独房に繋がれて何の力もない・・・これがビルマだ。いまのわしの姿がビルマの姿なのだ。ビルマを恫喝と搾取と鞭の独房に囲って、日本手から隔離してやる。

ငါအခု။ ငါ့သွေးဆူစေသော ဂျပန်သမိုင်းစာအုပ်များ မရှိပါ။ ငါ့အသွေးကို ဖြူစင်အောင် သန့်စင်ပေးနိုင်တဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာကျမ်းတွေ မရှိဘူး။ ငါ့မှာ တပည့်တွေ ရဲဘော်တွေ မရှိဘူး။ ငါတစ်ယောက်တည်း အကျဉ်းခန်းထဲမှာ သံကြိုးနဲ့ ချည်နှောင်ထားတယ်။ စွမ်းအားမဲ့နေတယ်...။ ဒါက ဗမာပြည်။ ကျွန်တော့်ရဲ့ လက်ရှိအခြေအနေနဲ့ ဗမာပြည်အခြေအနေက အတူတူပါပဲ။ ဗမာနိုင်ငံသည် ခြိမ်းခြောက်ခြင်း၊ ခေါင်းပုံဖြတ်ခြင်းနှင့် ကြိမ်ဒဏ်ပေးခြင်းတို့ဖြင့် ဝန်းရံထားခြင်း ဖြစ်သည်။ နောက်ပြီးတော့ ဂျပန်လက်ကနေ ခွဲထုတ်တယ်။

わしは名古屋練兵場で見た観兵式を思い出す、あの凄まじい行進の音、馬蹄の音、車輪の音だ。あの音がビルマを救ってくれる日が来るのだ、牢獄を打ち破ってくれる日が来るのだ・・・。

နာဂိုယာ စစ်ရေးပြကွင်းမှာ တွေ့တဲ့ စစ်ရေးပြ ပွဲကို သတိရမိတယ်။ ကြီးမားလှသော ချီတက်သံ၊ မြင်းခွာသံ၊ ဘီးသံ။ ထိုအသံများသည် ဗမာပြည်ကို ကယ်တင်မည့်နေ့၊ အကျဉ်းထောင်ကို ဖြိုဖျက်မည့်နေ့ ရောက်လာလိမ့်မည် ။

また騒音、前より大きい。 ဆူညံသံက အရင်ကထက် ပိုကျယ်လာသည်။

英兵二 အင်္ဂလိပ်စစ်သား (၂)、 急ぎ出てくる。 မြန်မြန်လာ။

階段を総督、司令、ビルマ人の秘書下りて来る。

ဘုရင်ခံချုပ်၊ တပ်မှူး၊ ဗမာပြည်၏ အတွင်းရေးမှူး လှေကားမှဆင်းလာကြသည်။

司令 တပ်မှူး

総督、大丈夫か。 ဘုရင်ခံချုပ်၊ အဆင်ပြေရဲ့လား

総督 ဘုရင်ခံချုပ်

それを君がわしに聞くのか、え、君の駐屯軍の失敗を救うためじゃないのかね。
မင်းငါ့ကို ဒီလိုမေးတာလား။အင်း၊ ဒါက မင်းရဲတပ်ကို ကျ ရှုံးမှုကနေကယ်တင်တာမဟုတ်လား။

司令 တပ်မှူး

僕は最初から君の意見に反対しているのだぞ、いいか、どういう間違いが起こっても、
僕の責任ではないぞ。

မင်းရဲထင်မြင်ချက်တွေကို ငါအစကတည်းက

ဆန့်ကျင်ခဲ့တာဆိုတော့ဘယ်လိုအမှားတွေဘာတွေဖြစ်ပါစေ၊ ငါ့အပြစ်မဟုတ်ဘူး။

総督 ဘုရင်ခံချုပ်

間違いの起らぬようにするのが君の義務じゃないかね、ビルマ駐屯イギリス軍司令官
殿。

အမှားအယွင်းမရှိအောင် သေချာအောင်လုပ်ဖို့ ဗမာပြည်မှာရှိတဲ့ ဗြိတိသျှတပ်ဦးစီးချုပ်ဖြစ်တဲ့

မင်းတာဝန်ပဲမဟုတ်လား။

司令 တပ်မှူး

駐屯軍の兵力など、借りなくともよいといったのは誰だったかね、総督殿。

တပ်တွေ ချေးစရာမလိုဘူးလို့ ဘယ်သူပြောလဲ။ ဘုရင်ခံချုပ် ။

騒音ますます高くなる。 ဆူညံသံက ပိုကျယ်လောင်လာသည်။

総督 ဘုရင်ခံချုပ်

ラングーンを救う、いや全ビルマの暴動を鎮定するには、あれしかないのだ。

အဲဒါက ရန်ကုန်ကို ကယ်တင်ဖို့ တစ်ခုတည်းသော နည်းလမ်းပဲ၊ ဒါမှမဟုတ် ဗမာနိုင်ငံအနှံ့

အဓိကရုဏ်းတွေကို ချေမှုန်းဖို့ တစ်ခုတည်းသော နည်းလမ်းပါပဲ။

急ぎ衛兵に扉を開けさせ秘書を連れて中に入る。オッタマと目が合うと思わずすくむ。

司令官は廊下でにやにや笑いながら歩き廻る。

အမြန်ထပြီး အစောင့်ကို တံခါးဖွင့်ခိုင်းပြီး အတွင်းဝန်ကို ခေါ်သွားသည်။ ဦးOttama နှင့်မျက်လုံး

ချင်းဆုံမိတဲ့အခါ ရင်တထိတ်ထိတ်နဲ့ လန့်သွားသည်။ တပ်မှူးက စကြံတိုက်တွင် ပြီးလျက်လှည့်ပတ်

ကြည့်နေသည်။

オッタマ Ottama

(落ち着いて) これは総督閣下、珍しい所へお出でですな。

(စိတ်အေးအေးထားပါ) ဘုရင်ခံချုပ်၊ သင် ပုံမှန်မဟုတ်တဲ့ နေရာတစ်ခုကို ရောက်နေပြီ။

総督 ဘုရင်ခံချုပ်

オッタマ僧正、僧正はこの五日間の騒ぎを知っているか。

ဘုန်းကြီးOttama၊ လွန်ခဲ့တဲ့ ငါးရက်လောက်က ရုန်းရင်းဆန်ခတ်ဖြစ်မှုကို သိလား။

オッタマ Ottama

はて、閣下はここに新聞配達が来るとでも思っておいでかな。
အင်း? ဘုရင်ခံချုပ်ခင်ဗျာ၊ သတင်းစာပို့သူက ဒီကိုလာမယ်လို့ ထင်သလား။
騒音 高し。 ဆူညံသံက ပိုကျယ်လောင်လာသည်။

総督 ဘုရင်ခံချုပ်

あれだ、僧正、今夜とうとうラングーンにも始まったのだ。
အဲဒါ ဘုန်းကြီး၊ ဒီနေ့ည နောက်ဆုံးတော့ရန်ကုန်မှာ စတင်နေပါပြီ။

オッタマ Ottama

わしはまた、日本軍の進撃してくる音だと思って喜んでいましたよ。総督閣下。
ငါ ဂျပန်စစ်တပ်က ချီတက်လာတဲ့အသံလို့ တွေးလိုက်မိလို့ ပျော်လိုက်တာ။ ဘုရင်ခံချုပ်ခင်ဗျာ။

総督 ဘုရင်ခံချုပ်

やめろ。わしは命令する。ここを出て全ビルマの反乱を鎮定しろ。
ရပ် ငါအမိန့်။ ဤနေရာမှ ထွက်သွားပြီး မြန်မာပြည်အနှံ့ ပုန်ကန်မှုကို ချေမှုန်းပါ။

オッタマ Ottama

命令? わしに命令するとは何事です。わしは貴下の命令など聞く耳は持たん。
အမိန့်? ငါ့ကို အမိန့်ပေးတယ်ဆိုတာ ဘာကိုဆိုလိုတာလဲ။ မင်းရဲ့အမိန့်ကို နားထောင်ဖို့ ငါ့မှာ
နားမရှိတော့ဘူး။

秘書 အတွင်းရေးမှူး

僧正さま! マンダレー、ペゲー、ムールメンでビルマ人が殺されています。
ဘုန်းကြီး! မန္တလေး၊ ပဲခူးနှင့် မော်လမြိုင်တို့တွင် မြန်မာများ အသတ်ခံနေရသည်။

オッタマ Ottama

イギリスの圧制と搾取を撃退するための血だ。
ဗြိတိသျှတို့၏ ဖိနှိပ်မှုနှင့် အမြတ်ထုတ်မှုကို တိုက်ဖျက်ရန် သွေးဘဲ၊

秘書 အတွင်းရေးမှူး

モゴクでもアキヤブ駐屯軍と衝突しています。
မိုးကုတ်မြို့တွင်လည်း Akiyabu စစ်တပ်နှင့် အင်္ဂလိပ်တပ်များနှင့် ထိပ်တိုက်တွေ့သည်။

オッタマ Ottama

銃砲と鞭への反抗だ。(独り言のように) ビルマが立ち上がろうとしているのか?
၎င်းသည် သေနတ်နှင့် ကြာပွတ်ကို ပုန်ကန်ခြင်းဖြစ်သည်။ (သူ့ကိုယ်သူပြောနေသလိုပါပဲ)
ဗမာတွေ ထကြွဖို့ ကြိုးစားနေတာလား။?
ビルマが、そんな力がビルマ人にあったのか?
မြန်မာပြည်လား? ဗမာလူမျိုးမှာ ဒီလိုအင်အားရှိလား။

秘書 အတွင်းရေးမှူး

(駆けよって) 僧正様、お願いでございます。総督の命令をお聞き下さい。
(တက်ပြေး) ကျေးဇူးပြု၍ ဘုန်းကြီး။ အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရဲ့ အမိန့်ကို နားထောင်ပေးပါ

オッタマ Ottama

なんだお前、わしに命令を聞けと?

သင်ဘယ်အကြောင်းပြောနေတာလဲ၊ ဘုရင်ခံချုပ်ရဲ့အမိန့်ကို နားထောင်ဖို့လား။

秘書 အတွင်းရေးမှူး

命令です。いいえ命令の型だけなのです。もう総督の権力でも駐屯軍の兵力でも、この騒ぎを鎮めることが出来ないのです。
အမိန့်တစ်ခုပါ။ မဟုတ်ဘူး၊ ဒါက အမိန့်အမျိုးအစားပဲလေ။ အုပ်ချုပ်ရေးမှူး၏ စွမ်းအားနှင့် မြို့စောင့်တပ်၏ အင်အားသည်လည်း ဤမငြိမ်သက်မှုကို ချေမှုန်းနိုင်စွမ်းမရှိတော့ပေ။

オッタマ Ottama

願ってもない機会ではないか、全ビルマ人が立つ時だ。
ဤသည်မှာ မကြုံစဖူးသော အခွင့်အရေးတစ်ခုဖြစ်ပြီး၊ ဗမာအားလုံး မတ်တပ်ရပ်ရန် အချိန်ရောက်ပြီဖြစ်သည်။

秘書 အတွင်းရေးမှူး

いいえ違います。インド人のあるものがこの騒ぎを起こしたのです。国内で反乱をおこしたインド人が国境を越えて逃げ込んだのです。それを押さえようとした巡查に、ビルマ人が巻き添えを食ったのです。インドの騒動は、瞬く間に多数の犠牲者を出して鎮圧されました。ビルマがその飛沫を浴びては、人民が苦しむばかりです。
မဟုတ်ဘူး၊ အဲဒါမှားနေတယ်။ အိန္ဒိယလူတချို့က ဒီလှုပ်ရှားမှုကို စတင်ခဲ့တယ်။ နိုင်ငံတွင်း ပုန်ကန်မှုစတင်ခဲ့သော အိန္ဒိယလူမျိုးများသည် နယ်စပ်ဖြတ်ကျော် ထွက်ပြေးခဲ့ကြသည်။ ရဲက ထိန်းဖို့ ကြိုးစားတယ်။ ဗမာပြည်သားများကို ဖြိုခွင်းမှုတွင် ဖမ်းမိခဲ့သည်။ အိန္ဒိယတွင် အဓိက ရုဏ်းများ လျင်မြန်စွာ ငြိမ်းသွားခဲ့ပြီး လူအများအပြား သေဆုံးခဲ့ရသည်။ အိန္ဒိယမှာမငြိမ်မသက် မှုတွေနဲ့ ရောထွေးနေလျှင် မြန်မာပြည်သူတွေ ဒုက္ခရောက်မယ်။

オッタマ Ottama

(がっかりして) お前は、東亜の太陽はまだ上がらぬ、いまビルマが立っても成功しないと、わしに知っているのだな。
(စိတ်ပျက်စရာ)၊ အရှေ့အာရှမှာ နေမထွက်သေးဘူး။ အခု ဗမာပြည် ရပ်တည်နေရင်တောင် အောင်မြင်မှာ မဟုတ်ဘူးလို့ ပြောနေတာ။

秘書 အတွင်းရေးမှူး

そうです、そうです。まだその時ではないと思います。
မှန်တယ်၊ မှန်တယ်။ အချိန်မတန်သေးဘူး ထင်ပါတယ်။

オッタマ Ottama

(強く頷く) (ပြင်းပြင်းထန်ထန် ခေါင်းညိတ်)

秘書 အတွင်းရေးမှူး

ああ、お解り下さいましたか、お解り下さいましたか。(はたはたと膝まづく)
အိုး မင်းနားလည်လား မင်းနားလည်လား (ဒူးထောက်လျက်)

総督 ဘုရင်ခံချုပ်

オッタマ僧正、再び命令する。直ちにここを出て鎮定しろ。
ဘုန်းကြီး ဦးOttama။ အမိန့်ပေးပြန်တယ်။ ဒီနေရာကနေ ချက်ချင်းထွက်သွားပြီး

စိတ်အေးအေးထားပါ။

オッタマ Ottama

(元気に) わしから説教も衣も取り上げて牢屋に投げ込みながら、今度は出て行けと命令するのか。ははは・・・。(厳として総督に) わしの杖を持って来い。

(ရွှင်လန်းစွာဖြင့်) ကျွန်ုပ်တရားဒေသနာနှင့် ကျွန်ုပ်၏အဝတ်အစားများကို ယူဆောင်သွားကာ ထောင်ထဲသို့ ချလိုက်ပြီးနောက် ကျွန်ုပ်အား ထွက်ခွာရန် အမိန့်ပေးမည်လား။ ဟားဟား...

(ဘုရင်ခံထံ လေးနက်စွာ) အကျွန်ုပ်၏ တောင်ဝှေးကို ယူခဲ့လော့။

総督 ဘုရင်ခံချုပ် 、慌てて杖を持ってくる。

တုတ်ကို အလျင်အမြန် ယူလာခဲ့တယ်။

オッタマ悠々と出て行く。

ဦးOttamaသည် ဖြည်းညင်းစွာ ထွက်သွား၏။

総督はそのあとをアタフタと追う。

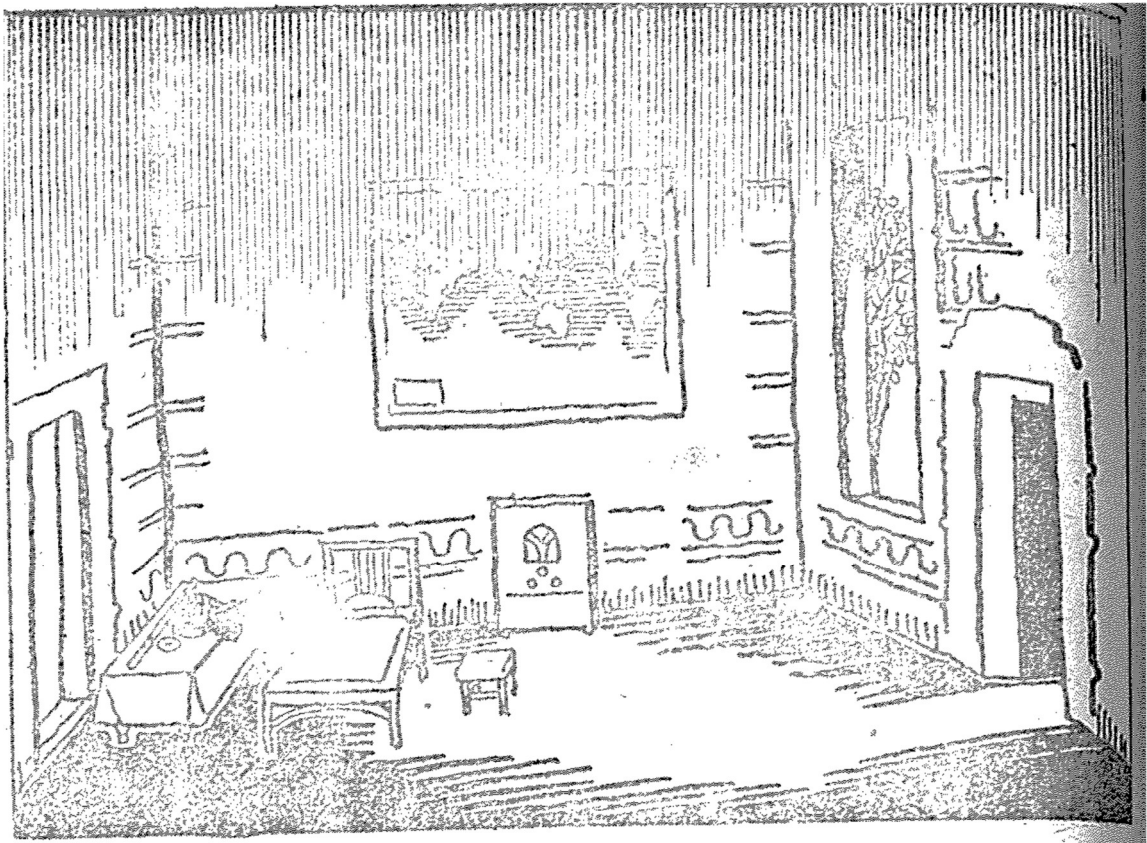
ဘုရင်ခံက သူ့နောက်ကို အလျင်အမြန် လိုက်လာသည်။

秘書はまだ膝をついたまま。

အတွင်းရေးမှူးကတော့ ဒူးထောက်နေတုန်းပဲ။

騒音しきりに。

ဆူညံသံကို တခါတရံ ကြားနေရတယ်။

第三幕

၃ ဥပဒေ

第一場

၁ မြင်ကွင်း

所 ラングーン市 ある寺院の一室   နေရာ - ရန်ကုန်မြို့ ရှိ ဘုန်းကြီးကျောင်းတစ်ခန်း
時 1939年 5月   အချိန် - ပြေလ 1940

装飾調度品等は僧院であるが、下手の壁一杯に貼られた大世界地図と高級ラジオの据えているのが異様である。枕もとの小卓に日本の剣道の道具、面と竹刀。オッタマ六十二歳、中風が重なってベットに寝たきり、マインゾが枕元で看護に当たって居り、前農林大臣バーモとラジオに聞き入っている。

အလှဆင်ခြင်းနှင့် ပရိဘောဂများသည် ဘုန်းကြီးကျောင်းတစ်ခု၏ ပုံမှန်ဖြစ်သော်လည်းနံရံများ ပေါ်တွင် အင်္ဂတေပတ်ထားသော ကမ္ဘာ့မြေပုံကြီးနှင့် တန်ဖိုးကြီးရေဒီယိုများရှိသည်မှာ အထူးအဆန်းဖြစ်သည်။ ကုတင်ဘေးက စားပွဲသေးသေးလေးမှာ ဂျပန် Kendo ကိရိယာတွေ၊ မျက်နှာဖုံးနဲ့ Shinai ဓားတစ်ချောင်းရှိတယ်။ ဦးဥတ္တမသည် အသက် ၆၂ နှစ်ရှိပြီဖြစ်ပြီး လေဖြတ်ခြင်းကြောင့် အိပ်ရာထဲတွင် လဲနေပါသည်။ **Ma Inzo** နှင့် ယခင် စိုက်ပျိုးရေးနှင့် သစ်တောရေးရာဝန်ကြီး **Ba Maw** တို့သည် အိပ်ရာဘေးတွင် ရေဒီယို နားထောင်နေကြသည်။

ラジオ ရေဒီယို

次に最後のニュース。かねてしばしば報道されていまして日本ビルマ協会図書使節がラングーンに入港しました。
နောက်တစ်ခုက နောက်ဆုံးသတင်းပါ။ အချိန်အတန်ကြာ အစီရင်ခံလေ့ရှိသည့် ဂျပန်-ဗမာ အသင်း၏ စာကြည့်တိုက်မစ်ရှင်သည် ရန်ကုန်သို့ ရောက်ရှိနေပြီဖြစ်သည်။
日本ビルマ協会ではかねてより、日本の図書をわがビルマに寄贈し図書を通じて親善を計らんと計画しておりましたが、いよいよ親善使節として日本ビルマ協会書記長岡諒一氏がこれを携え、今朝入港の船でラングーンに上陸されました。
ဂျပန်ရောက်ဗမာအသင်းသည် ဗမာနိုင်ငံသို့ ဂျပန်စာအုပ်များ လှူဒါန်းရန်နှင့် စာအုပ်များမှတစ်ဆင့် ချစ်ကြည်ရေးမြှင့်တင်ရန် အချိန်အတန်ကြာ စီစဉ်နေပြီး ဂျပန်ဗမာအသင်း အထွေထွေအတွင်းရေးမှူး Ryoichi Oka သည် ချစ်ကြည်ရေးသံတမန်အဖြစ် ယနေ့နံနက်ပိုင်းတွင် ဆိပ်ကမ်းသို့ ရောက်ရှိခဲ့သည်။ သဘောသည် ရန်ကုန်သို့ ဆိုက်ကပ်ခဲ့သည်။
右図書は三千部の多数に上がるものではありますが、主として日本の国体に関する極めて貴重なもので、近く関係方面を通じて配布されることになっています。以上、この時間のニュースを終わります。

အုပ်ရေ ၃၀၀၀ ရှိသည့် ညာဘက်ရှိ စာအုပ်သည် အလွန်တန်ဖိုးရှိပြီး အဓိကအားဖြင့် ဂျပန်နိုင်ငံ ၏အမျိုးသားရေးမူဝါဒနှင့်သက်ဆိုင်ပြီးမကြာမီ ဆက်စပ်ပါတီများမှတစ်ဆင့် ဖြန့်ဝေမည်ဖြစ်သည်။ ဒါက ဒီနာရီတွင် သတင်းကို နိဂုံးချုပ်ပါတယ်။

バーモ、立ってスイッチを切る。
Ba Maw၊ မတ်တပ်ရပ်ပြီး ရေဒီယိုကို ပိတ်လိုက်ပါ။

オッタマ Ottama

この間も新聞に出ていたあれだね。
ဒီအကြောင်းအရာက မနေ့ က သတင်းစာတွေမှာ ပါခဲ့တဲ့ အကြောင်းအရာပါ။

バーモ Ba Maw

そうです。たしか大木侯爵や桜平三郎さんの肝入りで出来たと聞いています。有難い
ことです。
မှန်တယ်။ Marquis Oki နဲ့ Sakura Heizaburo တို့ရဲ့အကူအညီနဲ့ ဖန်တီးထားတာလို့
ကြားသိရပါတယ်။ ကျေးဇူးအများကြီးတင်ပါတယ်။

オッタマ Ottama

岡という人はわしは知らんが、おそらく公式の行事を済まして帰ってしまうのであろ
う、わしの所へなど訪ねて来てはくれまい。君らの方で機会があったら、ビルマの内
情をよく知ってもらおうのだぞ。
Oka လို့အမည်ပေးထားတဲ့သူကို ကျွန်တော်မသိပေမယ့် တရားဝင်ပွဲတစ်ခုပြီးရင် သူ့အိမ်ပြန်သွား
တာဖြစ်နိုင်သလို ကျွန်တော့်ဆီလည်း မလာဖြစ်နိုင်ပါတယ်။ အခွင့်အလမ်းရှိရင် ကျေးဇူးပြုပြီး
ဗမာပြည်တွင်းက အခြေအနေတွေကို သိရှိအောင်ပြောပြပေးပါ။

バーモ Ba Maw

私共も歓迎会をやることになっております。それはともかく先刻の話の続きになります
すが何しろ国際連盟の理事会が、蒋介石援助の決議案を採択した、と云って、日本に
とっては今更連盟でもありませんが、しかし英国がビルマ・ルートを公然と使用して
どしどし援蔣物資を送っているのですから、日本としても随分苦しいだろうと思いま
す。
ကြိုဆိုပွဲကို ကျင်းပဖို့ စီစဉ်နေပါတယ်။ ဘာပဲပြောပြော စောစောကပြောခဲ့တဲ့အတိုင်း ဆက်ပြော
ရရင် နိုင်ငံပေါင်းချုပ်အဖွဲ့ချုပ်ရဲ့ ဒါရိုက်တာတွေက ချန်ကေရှိတ်ကို အကူအညီပေးဖို့ဆုံးဖြတ်ချက်
ကို ချမှတ်ခဲ့တယ်။ သို့သော် ဂျပန်အတွက်မူ အဖွဲ့ချုပ်သည် အဓိပ္ပာယ်မရှိပေ။ သို့သော်လည်း
ဗြိတိန်သည် ချင်းပြည်နယ်သို့ ကယ်ဆယ်ရေးပစ္စည်းများ ပေးပို့ရန် ဗမာလမ်းကြောင်းကို ပေါ်ပေါ်
ထင်ထင် အသုံးပြုနေပြီး ဂျပန်အတွက်လည်း အလွန်ခက်ခဲမည်ဟု ထင်ပါတယ်။

志那事変始まって以来、特に最近の状況見ましても、アメリカの出方は、日本向けの
飛行機の禁輸、対日投資の阻止、サンフランシスコの反日大会における Stimson の声
明がありますし、イギリスはこの 2 か月間に送った援蔣物資だけでも 6 万トンという
膨大な数字示し、また一方例の ABCD ラインの強化をやっきとなっていてやっている現状

です。経済断交は戦争行為に匹敵するものですから、結局日本は絶対孤立となったと見て、少しも差支へないと思います。

Shina Incident စတင်ချိန်မှစ၍ အထူးသဖြင့် မကြာသေးမီနှစ်များအတွင်း အမေရိကန်၏ လုပ်ဆောင်ချက်များသည် ဂျပန်သို့ လေယာဉ်များ တင်ပို့ခြင်းကို တားမြစ်ခြင်း၊ ဂျပန်တွင် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများ ပိတ်ပင်ခြင်းနှင့် ဆန်ဖရန်စစ္စကိုရှိ ဂျပန်ဆန်ကျင်ရေး လူထုစုဝေးပွဲတွင် Stimson ၏ ထုတ်ပြန်ချက်များ ပါဝင်သည်။ လွန်ခဲ့သည့် နှစ်လအတွင်း ဗြိတိန်မှချန်ကေရိတ်ထံ ပေးပို့သည့် ထောက်ပံ့ရေး ပမာဏမှာ တန်ချိန် ၆၀၀၀၀ ရှိသည်။ အခြားတစ်ဖက်တွင်၊ ကျွန်ုပ်တို့သည် ABCD လိုင်းအား ခိုင်မာစေရန်အတွက် လက်ရှိတွင် ကြိုးစားလုပ်ဆောင်နေပါသည်။ စီးပွားရေး ဆက်ဆံရေးကို ဖြတ်တောက်ခြင်းသည်စစ်ပွဲတစ်ခုနှင့်ယှဉ်နိုင်သောကြောင့် ဂျပန်သည်လုံးဝအထီးကျန်ဆန်မှုဖြင့် အဆုံးသတ်သွားသည်ဟု ကျွန်တော်ထင်သည်။

オッタマ Ottama

我々の力で、ビルマ・ルートが押えられたらな。
ချန်ကေရိတ် ထောက်ပံ့ရေးလမ်းကြောင်းကို ရပ်တန့်ဖို့ ငါတို့ရဲ့ အင်အားကို အသုံးချနိုင်ရင် ကောင်းမယ်။

バーモ Ba Maw

そうです。このルートだけでも動かなくなったら、どれ位志那事変遂行に役立つかしれません。我々の無力がいかにも残念です。
မှန်တယ်။ ဒီလမ်းကြောင်းတစ်ခုတည်းသာ အလုပ်မလုပ်တော့ဘူးဆိုရင် Shina Incident ကို အကောင်အထည်ဖော်ဖို့ ဘယ်လောက်အသုံးဝင်မလဲ။ ကူကယ်ရာမဲ့ ငါတို့ ဘယ်လောက် သနားစရာကောင်းလဲ။

オッタマ Ottama

イギリスがビルマ・ルート確保の名目で、どれ位の軍隊をいれているかな。
ဗမာ့လမ်းကြောင်းကို လုံခြုံစေရေးဆိုတဲ့ နာမည်နဲ့ ဗြိတိန်မှာ တပ်တွေ ဘယ်လောက်ရှိလဲလို့ တွေးမိတယ်။

バーモ Ba Maw

一切秘密に属して我々にはわかりません。しかし、おびただしい海上輸送の外に、大部隊をインドから陸路、山の中を送っているのは、事実です。
ဒါတွေအားလုံးကို လျှို့ဝှက်ထားပြီး ကျွန်တော်တို့ မသိပါဘူး။ သို့သော် မြောက်မြားစွာသော ရေကြောင်းပို့ဆောင်မှုအပြင် ကြီးမားသော တပ်ဖွဲ့ဝင်များကို တောင်များကိုဖြတ်ကျော်၍ အိန္ဒိယ နိုင်ငံမှ ကုန်းတွင်းပိုင်းသို့ စေလွှတ်ခြင်းမှာ အမှန်ပင်ဖြစ်သည်။

オッタマ Ottama

口では経済封鎖、手では兵力、それ程に日本を圧迫すれば、かえって自分たちが自滅することが分らぬのかな。
ဂျပန်ကို စီးပွားရေးပိတ်ဆို့ပြီး စစ်ရေးအင်အားနဲ့ ဒီလောက်အထိ ဖိအားပေးရင် သူတို့ကိုယ်သူတို့ ဖျက်ဆီးပစ်မယ်ဆိုတာ သူတို့ မသိကြဘူးလား။

バーモ Ba Maw

大僧正もそうお思いですか。私も何かこう志那事変が南方へ南方へと動いて来るよ

うな気がしてならないのです。目に見えぬものが我々の方に流れて来るようなので

す。
ဘုန်းကြီးသင် လဲထင်တယ်မဟုတ်လား။ **Shina Incident** သည် တောင်ဘက်သို့ ရွှေ့လျားနေသကဲ့သို့ စိတ်ထဲခံစားနေရတယ်။ မမြင်နိုင်တဲ့ အရာတစ်ခုက ငါတို့ဆီ စီးဆင်းနေသလိုပဲ။

オッタマ Ottama

うむ (深く考える) わしの生きている間に、東方の太陽が上がりぬだろうか、バーモ君。ဟမ် (လေးလေးနက်နက် တွေးနေတာ) ငါ့တစ်သက်တာမှာ အရှေ့က နေထွက်မလားလို့ တွေးမိတယ် မစ္စတာ **Ba Maw**။

バーモ Ba Maw

支那事変の性格がますます鮮明になって来ましたし、規模も大きくなってきています。日本がこの事変にかけているのは、単なる米英流の利益追求ではない、東亜の平和のための熱情、道義世界の建設ということがさすがの米英側にも分かって来たのですから、これこそ偉大な意義を持つ新時代の黎明が近づいていると思うのです。

Shina Incident ၏ သဘောသဘာဝသည် ပိုမိုရှင်းလင်းလာပြီး ၎င်း၏ အတိုင်းအတာသည် လည်း ကြီးထွားလာသည်။ ဒီလုပ်ရပ်ကို ဂျပန်က လုပ်ဆောင်နေတာဟာ အမေရိကန်-ဗြိတိသျှ အမြတ်အစွန်းကို လိုက်ရှာနေတာ မဟုတ်ပါဘူး။ အမေရိကန်နှင့် ဗြိတိန်တို့သည် အရှေ့အာရှတွင် ငြိမ်းချမ်းရေးနှင့် ကိုယ်ကျင့်တရားဆိုင်ရာ ကမ္ဘာတည်ဆောက်ရေးတို့ကို နားလည်သဘောပေါက် လာသောကြောင့်၊ ကျွန်ုပ်တို့သည် အလွန်အရေးကြီးသော ခေတ်သစ်တစ်ခု၏ အရုဏ်ဦးဆီသို့ ချဉ်းကပ်လာနေပြီဟု ယုံကြည်ပါသည်။

オッタマ Ottama

そうだよバーモ君。日本は東亜のために何時でも自分の血を流している。こういうことを他のどこの国がしているだろう。ビルマはまだその血が足りないのだよ。မှန်ပါတယ်၊ **Ba Maw**။ ဂျပန်သည် အရှေ့အာရှအတွက် အမြဲတမ်း သွေးများစီးဆင်းနေသည်။

တခြားဘယ်နိုင်ငံက ဒီလိုမျိုး လုပ်မှာလဲ။ ဗမာပြည်မှာ ဒီသွေးတွေ ချို့တဲ့နေသေးတယ်။

バーモ Ba Maw

そうです。我々は東亜の為に、我々の血の必要な時を待っているのです。မှန်တယ်။ အရှေ့အာရှအတွက် ကျွန်ုပ်တို့၏သွေးလိုအပ်ချိန်ကို စောင့်မျှော်နေပါသည်။

屋外から剣道の竹刀の音と気合が聞こえてくる。

Kendo ဝါးစားရှည်နှင့် အော်သံများကို အပြင်မှ ကြားနေရသည်။

オッタマ Ottama

まったくだ。わしの一生をかけての願いは、自分の血をビルマに捧げることにたった。မှန်တယ်။ ကျွန်တော့်ရဲ့ တစ်သက်တာဆန္ဒကတော့ ကျွန်တော့်ရဲ့သွေးတွေကို မြန်မာပြည်အတွက် စတေးဖို့ပဲ။

バーモ Ba Maw

今では全ビルマ人が心からそれを望んでいますよ、大僧正。

အခု မြန်မာတွေ အားလုံးက အဲဒါကို အရမ်းလိုချင်နေကြပြီ။ ဘုန်းကြီး

オッタマ Ottama

立て、という気合を持っている、伊藤さんが送ってくださったこの剣道の面と竹刀、この中に裂ぱくの気合があるのだが・・・。
ငါတို့မတ်တပ်ရပ်ဖို့ စိတ်ဓာတ်ရှိတယ်။ **Mr. Ito** ပေးလိုက်တဲ့ ဒီ **Kendo** မျက်နှာဖုံးနဲ့ ဝါးစားဟာ သူတို့အတွင်းထဲမှာ ထက်မြက်တဲ့ စိတ်ဓာတ်တွေ ရှိတယ်...

ソウセン入って来る。

So Shein ဝင်လာသည်။

ソウセン So Shein

岡さんが来ましたよ、大僧正。
Oka-san လာပါပြီ၊ ဆရာတော် ဦးOttama။

オッタマ Ottama

何！ (起き上がろうとするが起き上がれない) さっきの岡さんか？
ဘာလဲ! (သူထဖို့ကြိုးစားပေမယ့် မထနိုင်ပါဘူး။) အရင်က **Oka-san** လား။

ソウセン So Shein

そうです、今の船で上陸したばかりだと言ってました。
ဟုတ်တယ်၊ သူ့လက်ရှိ သင်္ဘောပေါ် ဆင်းသက်နေပြီလို့ သူက ပြောပါတယ်။

オッタマ Ottama

こんなに早くわしを訪ねてくれたのか、ソウセン君、すぐお通し申せそうだバーモ君、君も行ってご案内申せ。マインゾ、わしの衣を持って来い。
မင်းငါ့ဆီကိုအစောကြီးရောက်လာတာဘဲ။ **So Shein** ဆိုဆန်။ ကျေးဇူးပြု၍ ကျွန်ုပ်ကို လိုက်ပို့ပေးပါ။ **Ba Maw** ကျေးဇူးပြုပြီး ကျွန်တော့်ကို လိုက်ပြပေးပါ။ **Ma Inzo** ငါ့အဝတ် အစားတွေ ယူလာပါ။

三人それぞれ急ぎ去る。マインゾの去ったあとにオッタマは起き上がろうとしきりに努力するが起き上がれぬ。マインゾ、衣を持って来る。
သုံးယောက်သား အမြန်ထွက်သွားကြသည်။ **Ma Inzo** ထွက်သွားပြီးနောက် ဦးဥတ္တမသည် ထရန်ကြိုးစားသော်လည်း မထနိုင်ပေ။ **Ma Inzo** သည်အဝတ်အစားများကိုယူဆောင်လာသည်။

オッタマ Ottama

マインゾ、手を貸してくれ。 **Ma Inzo** ငါ့ကိုကူညီပေးပါဦး။

マインゾ Ma Inzo

大丈夫ですか、兄さん。

အဆင်ပြေရဲ့လား အစ်ကို။

オッタマ Ottama

なあと、（と色々やって見るが依然起きられぬ）仕方がない、失礼だがまとうだけでいよう。肩にかけておいてくれ。

ကောင်းပြီ၊ (ကျွန်တော်အမျိုးမျိုးကြိုးစားခဲ့ပေမယ့်မထနိုင်ပါဘူး) ကျေးဇူးပြု၍ကျွန်တော်ဝတ်လိုက်မယ်။ သင့်ပခုံးပေါ်မှာတင် ထားလိုက်ပါ။

マインゾ Ma Inzo 命ぜられた通りにする。

岡 諒一 (二十八歳) 随行の内田を伴い、バーモに案内されて入る。

Ma Inzo၊ ပြောတဲ့အတိုင်းလုပ်ပါ။

Oka Ryoichi (အသက် 28 နှစ်)၊ **Uchida** နှင့် အတူ။ **Ba Maw** နှင့် ဝင်လာသည်။

オッタマ Ottama

岡さん、こんなに早くこのわしを訪ねて下さるとは思いませでしたぞ。

Oka-san၊ မင်းငါ့ဆီကို ဒီလောက်မြန်မြန်လာမယ်လို့ ငါဘယ်တုန်းကမှ မမျှော်လင့်ထားဘူး။

岡 Oka

オッタマ大僧正、まず第一に、伊藤次郎左衛門氏がくれぐれもあなたに宜しくと言われたことを申し上げねばなりませんね、これでお分かりでしょうが。

ရှေးဦးစွာ ဆရာတော် ဦးOttama။ မစ္စတာ Ito Jirozaemon က ကျွန်တော့်ကို နှုတ်ဆက်ဖို့

တောင်းဆိုခဲ့တာကို အသိပေးချင်ပါတယ်။ အဲဒါ နားလည်မယ်လို့ မျှော်လင့်ပါတယ်။

オッタマ Ottama

おお伊藤さんが！ 分かる、分かります。ありがとう、よく来て下さった。いやわしの所へ来て下さったことを言うのじゃない、よくビルマへ来て下さった。(泣く)

အို မစ္စတာ Ito။ ငါနားလည်တယ်၊ ငါနားလည်တယ်။ လာလည်တဲ့အတွက် ကျေးဇူးအများကြီး တင်ပါတယ်။ သူသည် ကျွန်ုပ်ထံသို့ လာရုံသာမက မြန်မာနိုင်ငံသို့လည်း မကြာခဏ လာခဲ့သည်။ (ငို)

マインゾはオッタマの涙を拭いてやって、自分もそっと拭く。

Ma Inzo သည် ဦးOttama၏ မျက်ရည်များကို သုတ်ကာ သူ့ကိုယ်ကိုလည်း ညင်သာစွာ သုတ်နေသည်။

オッタマ Ottama

岡さん、あんたの来られるのはラジオでも聞いておった、新聞でも見ておった。だが、わしの所へ来て下さるとは思わなかった。わしはな、岡さん、あんたがわしを訪ねて下さった目的を、わしの想像しておった通りに確信したいと思うのだが、どうだろうな。

Oka-san၊ မင်းလာနေတယ် ဆိုတာကို ရေဒီယိုမှာ ကြားတယ်၊ သတင်းစာထဲမှာ မြင်တယ်။

ဒါပေမယ့် မင်းငါ့ဆီလာမယ်လို့ မထင်ခဲ့ဘူး။ Oka-san မင်းငါ့ဆီလာလည်ရတဲ့ ရည်ရွယ်ချက်က ငါစိတ်ကူးထားတဲ့အတိုင်း အတိအကျဖြစ်တယ်ဆိုတာသေချာစေချင်ပေမယ့်ငါသေချာမသိဘူး။

岡 Oka

それは困ります、大僧正、待って下さいよ、それは。
ဒါပြဿနာပဲ၊ ဘုန်းကြီး၊ ခဏစောင့်။

岡 Oka

まあまあ。実は今度私がこちらへ来るについて、伊藤さんにお会いしたのです。事変も段々 進展してきたし、日本ビルマ協会ももう少しビルマの皆さんと歩調を合わせる必要がある。 အင်း ကျေးဇူးပြုပြီး ခဏစောင့်ပါ။ တကယ်တော့ ကျွန်တော် ဒီကိုမလာခင်မှာ မစ္စတာ Ito နဲ့

တွေ့ခဲ့တယ်။ Shina Incident သည် တဖြည်းဖြည်း တိုးတက်လာပြီး ဂျပန်-မြန်မာအစည်းအရုံးသည် မြန်မာပြည်သူများနှင့် လိုက်လျောညီထွေဖြစ်အောင် လုပ်ဆောင်ရန် လိုအပ်ပါသည်။

今度私が図書使節として行くことになったが、世話をして下さる誰かいい人はいないだろう か、と伺ったものです。すると何だお前はオッタマ大僧正を知らぬのかと、いきなりこ うなんです。

ဒီတစ်ခါ ကျွန်တော် စာကြည့်တိုက်မစ်ရှင်အဖြစ် သွားရင်း ကျွန်တော့်ကို စောင့်ရှောက်ပေးနိုင်သူ ရှိလားလို့ မေးပါတယ်။ ထိုအခါ ရုတ်တရက် `ဘုန်းကြီး ဦးဥတ္တမအကြောင်းကို အဘယ့်ကြောင့် မသိပါသနည်း´´ ဟု မေးလေသည်။

そりゃ私もビルマ協会に関係しているんですから大僧正のことは知っています、ずいぶん 苦心して居られることも知っています。しかしまだお目にかかったことがない、と申し上げ ますとね、先年日本に来たとき合わなかったのかとこうです。

ကျွန်တော်လည်း ဗမာ့အစည်းအရုံးမှာ ပါဝင်နေတော့ ဘုန်းကြီးလည်း သိတယ်၊ သူက အရမ်းကြိုးစားတယ်ဆိုတာ သိတယ်။ ဒါပေမယ့် `မဆုံဖူးသေးဘူး´´ လို့ ပြောတဲ့အခါ `မနှစ်က ဂျပန်ကို လာလည်တုန်းက မတွေ့ခဲ့ဘူးလား´´ တဲ့။

会うも会わぬもその頃私はまだ二十歳の青二才で、おまけに当時南支那にいたんですから。 それじゃ何も考えることはない、オッタマ大僧正を訪ねるがいい、お前の希望する全部が たちどころに解決する、紹介状なんか要らん、行って話すれば分かる、とこういう次第な のです。

ဆုံသည်ဖြစ်စေ မဆုံသည်ဖြစ်စေ အဲဒီတုန်းက ကျွန်တော့်အသက် 20 ပဲရှိသေးပြီး ပိုဆိုးတာက ကျွန်တော်ဟာ အဲဒီအချိန်က တရုတ်ပြည်တောင်ပိုင်းမှာ ရှိနေတယ်။ ဘာမှစဉ်းစားနေစရာ မလိုဘူး၊ ဘုန်းကြီး ဦးဥတ္တမကို သွားကြည့်ရုံနဲ့ လိုချင်တာ မှန်သမျှ ချက်ခြင်း ပြေလည်သွားလိမ့်မယ်၊ မိတ်ဆက်စာ မလိုပါဘူး၊ သူနဲ့ စကားပြောရုံနဲ့ သိလာလိမ့်မယ် လို့ ဒီလိုအခြေအနေပါ။

オッタマ Ottama

そうかそうか、伊藤さんがね、行けば分かるとおっしゃったか。そうか、伊藤さんらしい、 ありがたい話だ。それにしても折角来て下さったのに病気で寝ているなんぞ、わしも意気 地のない話だ。それに弟のアリア、こいつも烈しいやつでな、三度投獄されて、いま四度 目に行っておる。こいつは今度出て来たら狂人を装うのだとといった。年来の知己が来て いるながら、この有様だ。しかしわしにはこのバーモ君のように若い仲間がいる。今ご紹介 しよう。

ပြော ဟုတ်လား။ မစ္စတာ Ito က မင်းအဲဒီကို သွားရင် မင်းနားလည်လိမ့်မယ် ။ မစ္စတာ Ito ရဲ့ ထုံးစံအတိုင်း အံ့ဩစရာကောင်းတဲ့ ဇာတ်လမ်းတစ်ပုဒ်ပါ။ ဒါတောင်မှ သူလာဖို့ အချိန်ယူရပေမဲ့ အခု အိပ်ယာထဲမှာနေမကောင်းဖြစ်နေတာကိုစိတ်မကောင်းဖြစ်မိတယ်။ ပြီးတော့အရမ်းစိတ်အားထက်သန်တဲ့ ငါ့အစ်ကို Aria ဟာ သုံးကြိမ်တိုင်တိုင် အကျဉ်းချခံခဲ့ရပြီး အခု စတုတ္ထမြောက်ဖြစ်နေပါပြီ။ နောက်တစ်ကြိမ် ထွက်လာရင် အရူးတစ်ယောက်လို ဟန်ဆောင်မယ်လို့ ပြောခဲ့တယ်။ အဝေးက အသိမိတ်ဆွေတွေ လာလည်ကြပေမဲ့ ဒါက အခြေအနေတစ်ခုပါ။ ဒါပေမယ့် ဒီ Ba Maw-kun လို့ ငယ်သူငယ်ချင်းတွေ ရှိတယ်။ အခုပဲမိတ်ဆက်ပေးပါရစေ။

Ba Maw 次の部屋に去り、やがて、So Shein、La Mong 等の既に年配者となったもの及び若いThein Sein、U So、U Tang Tein その他数名を連れて来る。皆は壁際に並び、やがて低いが強くと正確に「君が代」を歌う。この瞬間、今まで起きられなかったオッタマが、床上に半身を起こす。Ba Maw နောက်ခန်းကို ထွက်သွားသည် ။ အဲဒီနောက်၊ အသက်ကြီးသူတွေ So Shein၊ La Mong၊ လူငယ်တွေ ၊ Thein Sein ၊ U So၊ U Tang Tein နှင့် အခြား သူတို့ ဝင်လာကြသည်။ လူတိုင်းက နံရံမှာ တန်းစီပြီး၊ မကြာခင်မှာ နိမ့်ပေမယ့် ခိုင်ခံ့ပြီး တိကျတဲ့ အသံနဲ့“Kimigayo” ကို စတင်သီဆိုခဲ့ပါတယ်။ ယခုအချိန်အထိ လဲလျောင်းနေခဲ့သော Ottama သည် သူ့ခန္ဓာကိုယ် တစ်ဝက်ကို ကြမ်းပြင်ပေါ်တင်လိုက်သည်။

岡 Oka

(一同の歌い終わるを待ち感動して) あなた方は、この私を、国歌をもって歓迎してくださるのですか！
(သီချင်းအဆုံးသတ်ဖို့ စောင့်နေပါတယ်။ စိတ်လှုပ်ရှားမိတယ်) မင်းတို့တွေကငါ့ကို နိုင်ငံတော် သီချင်းနဲ့ ကြိုဆိုကြတာလား။

オッタマ Ottama

岡さん、わしはな昭和九年(1934)に伊藤さんが仏跡行脚に来られた。わしはちょうどビルマを追放されてインドにいた。あっちこち案内してネパールのルンビニーの遺跡のところでは、イギリスの官憲も伊藤さんの随行の人もない、たった二人きりで話すことが出来たのだが、わしは、伊藤さんあんたには随分長い間お世話になった、わしが微力の為、いまだビルマ独立に至っておらぬは誠に残念だ、しかしわしはわしの信念でやっておる、その信念は、この次あんたがビルマに来る頃には、全ビルマ人が唱える事だろうが、今日は一つわしの信念というのを聞いてくれまいか、と言うとな、聞いてやろう言っごらんと言われた、それでわしはわしの信念、「君が代」を歌たのだよ、ネパールの大地に並んでたって、わしは祖国ビルマの空を見守りながら、心ゆくまでに歌ったのだよ、伊藤さんは喜んでくださってな。 မစ္စတာအိုကာ၊ မစ္စတာအီတိုသည် 1934 ခုနှစ်တွင် ဗုဒ္ဓဘာသာအပျက်အစီးများကို ဘုရားဖူး လာရောက်လည်ပတ်ခဲ့သည်။ ကျွန်တော် ဗမာပြည်ကနေ နှင်ထုတ်ခံရပြီး အိန္ဒိယမှာ နေခဲ့ဖူးပါတယ်။

ကျွန်တော် သူ့ကိုဟိုဟိုဒီဒီလိုက် ပြတယ်။ နီပေါနိုင်ငံ လုမ္ဗီနီ၏ အပျက်အယွင်းများတွင်၊ ဗြိတိသျှအရာရှိများ သို့မဟုတ် အိုင်တို၏ အခြေအရံများ မရှိပါ။ Itosan နှင့် ငါနှစ်ယောက်တည်း စကားပြောနိုင်ခဲ့တယ်။ မစ္စတာ အိုင်တို၊ မင်းငါ့ကို ကူညီခဲ့တာ ကြာပါပြီ၊ ငါက ကြံ့ခိုင်မှု မရှိသေးလို့ ဗမာပြည်လွတ်လပ်ရေး မရသေးဘူး ဆိုတာ တကယ်ကို စိတ်မကောင်းစရာပဲ၊ ဒါပေမယ့် ငါယုံတာကို ငါလုပ်နေတယ်၊ နောက်တစ်ကြိမ် မစ္စတာအီတို ဗမာပြည်ကို လာတဲ့အခါ ဗမာတွေ အားလုံးက အဲဒီယုံကြည်ချက်ကို ကြွေးကြော်နေကြမှာ သေချာပါတယ်။ ဒီနေ့ ငါ့ယုံကြည်ချက်တွေကို နားထောင်ပါ။ ဒီနေ့ ကျွန်တော်ရဲ့ ယုံကြည်ချက်တွေကို နားထောင်ပေးဖို့ တောင်းဆိုခဲ့တယ်။ ‘ပြောပြီး နားထောင်ပါ့မယ်’ လို့ ပြောပါတယ်။ ဒါကြောင့် ‘Kimigayo’ သီချင်းကို ကျွန်ုပ်ယုံကြည်ချက်နဲ့ သီဆိုခဲ့ပါတယ်။ သူသည် နီပေါပြည်တွင် မစ္စတာ Ito နှင့် ဘေးချင်းယှဉ် ရပ်နေခဲ့သည်။ ဗမာပြည်ရဲ့ ကောင်းကင်ယံကို ကြည့်ရင်း စိတ်ထဲမှာ ကြည်နူးစရာ သီချင်းတွေ သီဆိုခဲ့တယ်။ Ito san သည် အရမ်းပျော်ပြီး သူ့စိတ်ထဲ မှ ကျေနပ်စွာ သီဆိုခဲ့သည်။

岡 Oka その時伊藤さんが感激された以上に、私は、私は、このような同志の居られることを、何とていい言葉が見つかりません。
Mr. Ito ဟာ အဲဒီအချိန်မှာ စိတ်လှုပ်ရှားနေသလောက်၊ ဒီနေရာမှာ ဒီလိုမျိုး ရဲဘော်ရဲဘက် ရှိရတာ ဘယ်လောက် ကျေးဇူးတင်ကြောင်း ဖော်ပြဖို့ စကားလုံး ရှာမတွေ့ပါဘူး။

オッタマ Ottama
今ここにいる人数だけが、日本の同志ではないのだ、一千万の全ビルマ人が同志なのだよ。日本が東垂の太陽として立ち上がった時こそ、我々も立つのだ、我々はそれだけを待って生きているのだよ。
ယခုဒီနေရာတွင် ရောက်ရှိနေသောရဲဘော်များသည် ဂျပန်ရဲဘော်များသာမက၊ ဗမာ ၁၀ သန်းစလုံး၏ရဲဘော်ဖြစ်သည်။ ဂျပန်သည် အရှေ့အာရှ၏ နေမင်းကြီးအဖြစ် ပေါ်ထွန်းလာသောအခါတွင် ကျွန်ုပ်တို့လည်း ရပ်တည်နေမည်ဖြစ်ပြီး၊ ကျွန်ုပ်တို့ စောင့်မျှော်နေသော တစ်ခုတည်းသောအရာပင်ဖြစ်သည်။

バーモ Ba Maw
岡さん、ビルマにはこういう俗謡があります。「ここに若い男女がある、女がいうには、お前が本当に私を愛しているなら、愛していると口で言ってくれ、はっきりいってくれ」というのです。この若い女の言葉が、今の我々の声です。
Oka-san၊ ဗမာပြည်မှာ ဒီလိုမျိုး သီချင်းတစ်ပုဒ်ရှိတယ်။ ‘ဒီမှာ ယောက်ျား မိန်းမ ရှိတယ်၊ မိန်းမက ‘နှင့် ငါ့ကို တကယ်ချစ်ရင် ငါ့ကို ချစ်တယ်လို့ ရှင်းရှင်းလင်းလင်း ပြောပါ’ လို့ ပြောလိုက်တယ်။ ဤမိန်းမငယ်၏စကားသည် ယနေ့ကျွန်ုပ်တို့၏အသံဖြစ်သည်။

岡 Oka 大僧正、みなさん、よく云って下さいました。日本には二千六百年前の肇国（チヨウコク：新しく国を建ててる事）の理想を抱いて、今日もいささかも変わらないのです。畏くも（かしこくも）神武天皇が御位におつき遊ばされ 檀原（カシハラ：現在の奈良県檀原市）に宮居をお建て遊ばした御時に、全世界に宣布し給うた大詔（オオミコトノリ）があるのです、お聞きなさい。
ဘုန်းကြီး၊ လူတိုင်း၊ ကောင်းကောင်းနားလည်တယ်။ လွန်ခဲ့သော နှစ်ပေါင်း 2,600 က နိုင်ငံသစ်

တည်ဆောက်ရေး ဂျပန်၏စံနမူနာမှာ ယနေ့ခေတ်တွင် အနည်းငယ်မျှ ပြောင်းလဲခြင်းမရှိပေ။
ကေရာဇ် Jimmu နန်းတက်ပြီး Kashihara (ယနေ့ခေတ် Kashihara မြို့၊ Nara စီရင်စု) မှာ
နန်းတော်တစ်ခုဆောက်ပြီးတဲ့အခါ တစ်ကမ္ဘာလုံးက ကြွေးကြော်ထားတဲ့အမိန့်ကြီးတစ်ခုရှိပါတယ်။
ဟုတ်ကဲ့ နားထောင်ပါ။

『我 東（ひんがし）を征（う）ちしよりここに六年（むとせ）になりぬ、皇天（あ
まつかみ）の威（いきおい）を頼（かがふ）りて、凶徒（あたども）、殺（ころ）さ
れぬ。辺土（ほとりのくに）未だ清（しずま）らず。余（のこりの）妖（わざわい）
尚梗（なおこわ）しといへども、中州之地（なかつくに）また風塵（さわぎ）なし。
誠によろしく皇都（みやこ）をひろめひらき、大壮（みあらか）をはかりつくるべし。』

(現代訳)

『東に軍を進めてから6年になった。天の神のおかげで敵を倒す事が出来た。しかし
周辺の地はまだ治まらない。残りの反発はなお根強いが、近隣の地は騒ぐものもない。
皇都（みやこ）を開き広めて御殿を造営しよう。』

“ကျွန်တော် အရှေ့ခြမ်းလေ့လာရေးခရီးကို ထွက်သွားတာ ခြောက်နှစ်ရှိပြီ။ Amatsukami
၏ကျေးဇူးကြောင့် လူရမ်းကားများကို သုတ်သင်နိုင်ခဲ့သည်။ သို့သော် အနီးနားရှိ
ပတ်ဝန်းကျင်ဧရိယာများ တည်ငြိမ်မှုမရှိသေးပါ။ ပြင်းထန်သောအတိုက်အခံများရှိသော်လည်း
အနီးအနားရှိနေရာများတွင်ရုတ်ရုတ်သဲသဲဖြစ်မလာပေ။ တော်ဝင်မြို့တော်ကို ဖွင့်ဖြန့်ပြီး
နန်းတော်ဆောက်ကြရအောင်။” ဟုဆိုသည်။ ဆက်လက်။

と仰せられ、その次に国民の心穏やかなこと、国内の静かなこと、そして、人民の幸
福は、すなわちこれ聖（ひじり）のわざにたがわぬこととお諭しになりました。
လူတွေရဲ့နှလုံးသားက အေးချမ်းတယ်။ တိုင်းပြည်က တိတ်ဆိတ်နေတယ်။ ပြည်သူပြည်သားတွေရဲ့
ပျော်ရွှင်မှု၊ တစ်နည်းဆိုရသော် ဤအရာသည် ဖြောင့်မတ်သူ၏ လုပ်ရပ်ဖြစ်သည်။ ကျွန်တော်တို့ကို
သင်ပေးတယ်။

次に ဆက်လက်

『。また当（まさ）に山林を披（ひら）き沸（はら）ひ、宮室（おおみや）をおさめ
つくりて、恭（つつし）みて寶位（たかみくら）に臨み、以て元元（おおみたから）
を鎮むべし。上（かみ）はすなはち乾靈（あまつかみ）の国を授けたまひし徳（みう
つくしび）に答へ、下（しも）は則（すなは）ち皇孫（すめみま）正（ただしき）を
養ひたまひし心（みこころ）を弘（ひろ）め、然して後に六合（くにのうち）を兼ね
て以て都を開き、八紘（あめのした）を掩（おお）いて宇（いえ）と為（せ）むこと、
また可（よ）からずや。』

(現代訳)

「山林を開いて、宮殿を造って王位につき、民を収めるべきである。神に対しては国
を与えてくれた神様の徳に応え、民には皇孫の正義を育てられた心を広めよう。その
後國中を一つにして都を開き、世界を一つにする事は、また良い事ではないか。」

“ကျွန်ုပ်တို့သည် တောတောင်များကို ခုတ်ထွင်ရှင်းလင်း၍ နန်းတော်ဆောက်ကာ ဂုဏ်သိက္ခာရှိစွာ
နိမ့်ချစွာ ရပ်တည်ကာ ပြည်သူ့ကို ငြိမ်းချမ်းစေရမည်။ Amatsu ၏နိုင်ငံတော်ကို ငါတို့အား

အပ်နှင်းခြင်းဖြင့် ဘုရားသခင်၏ သီလကို တုံ့ပြန်ပြီး တော်ဝင်သားစဉ်မြေးဆက်များ၏
ဖြောင့်မတ်ခြင်းတရားကို ပြုစုပျိုးထောင်ပေးသော နှလုံးသားကို လူတို့ထံ ဖြန့်ကြက်ကြပါစို့။
"အဲဒါပြီးရင် တတိုင်းပြည်လုံး စည်းလုံးညီညွတ်ပြီး မြို့တော်ဖွင့်ပြီး တနိုင်ငံလုံးကို လွှမ်းခြုံနိုင်တဲ့
နိုင်ငံတခုဖြစ်အောင် လုပ်လိုက်တာ မကောင်းဘူးလား။" အဲဒါ သူပြောတဲ့အတိုင်းပဲ။

世界を合わせもって都を開き、世界をおおいて家とするとおっしゃったおん御心こそ、
われわれ日本人が長い間大切にしてきたた唯一の理想であります。あらゆる生存する
ものの本元を、このように遠い昔に四方に宣布されているのであります。ビルマ無論
のこと、これ国是であります。必ず皆さんのご期待は形の上に現す日が参ります。
၎င်းသည် နိုင်ငံတစ်ခုဖြစ်ပြီး မြို့တော်တစ်ခုအဖြစ် တည်ရှိပြီး နေရာတစ်ခုလုံးကို အိမ်ဟုခေါ်
ဆိုသည်။ ဤဆန္ဒသည် ကျွန်ုပ်တို့ဂျပန်လူမျိုးများ ကာလကြာရှည်စွာ မြတ်နိုးခဲ့သော တစ်ခုတည်း
သော စံနမူနာဖြစ်သည်။ ဤဆန္ဒသည် ကျွန်ုပ်တို့ ဂျပန်လူမျိုးများ ကာလကြာရှည်စွာ မြတ်နိုးထား
ခဲ့သော တစ်ခုတည်းသော စံပြုဖြစ်သည်။ ဤစံနမူနာသည် ဟိုးရှေးရှေးကတည်းက ကမ္ဘာသို့ ကြေငြာ
ခဲ့သည်။ ဒါဟာ ဂျပန်နိုင်ငံရဲ့ အခြေခံမူဝါဒဖြစ်သလို ဗမာနိုင်ငံလည်း ဖြစ်ပါတယ်။ မင်းရဲ့မျှော်
လင့်ချက်တွေကို အကောင်အထည်ဖော်မယ့်နေ့ဆိုတာ သေချာပေါက်ရောက်လာလိမ့်မယ်။

内田 Uchida

(朗々と朗誦 (ろうしょう)) 山はさけ海はあせなん世なりとも、君に二心わがあら
めやも
(ပိုဒ်စုံဖြင့် သီဆိုထားသည်) ``တောင်တွေပြိုကျပြီး ပင်လယ်တွေ ကြမ်းလာရင်တောင်
ငါ့သခင်အပေါ် သစ္စာစောင့်သိပါ့မယ်´´
皆々肅然 လူတိုင်း တိတ်ဆိတ်နေကြသည်။

オッタマ Ottama

有難いことだ。有難いことだ。今日がわしの六十年の生涯の、最後の日であってもい
い。ソウセン、セイエン、わしが死んだら君たちだぞ、君たちでバーモ君を助けてや
るのだぞ。みんなも命のあるうちはビルマ独立にまい進するのだ。日本という太陽が
昇り始めたら、遅れずについて行くのだぞ。日本が夜明けのスイッチを入れる、日本
の夜明けのスイッチにおくれてはならぬぞ。

わしはうれしい、わしにはもう聞こえている、わしにはあの逞しい行進の響きが、名
古屋野原の観兵式が目に映っている。あの通りだ、日本はあの通り清く、尊く強い国
だ。

ကျေးဇူးတင်ပါတယ်။ ကျေးဇူးအထူးတင်ပါတယ်။ ဒီနေ့ဟာ ငါ့ဘဝရဲ့ အနှစ် ၆၀ ရဲ့ နောက်ဆုံးနေ့
ဖြစ်ရင်တောင် ငါဂရုမစိုက်ဘူး။ So Shein ၊ Seien ၊ ငါသေရင် မင်းတို့တွေက Barmo-kun ကို
ကယ်မယ့်သူတွေဖြစ်လိမ့်မယ်။ အသက်ရှင်နေသရွေ့ ဗမာ့လွတ်လပ်ရေးရအောင် ကြိုးပမ်းရမယ်။
ဂျပန်ဟုခေါ်သော နေရောင်သည် စတင်ထွက်ပေါ်နေပြီ။ နင်တို့တွေ ဆက်လုပ်ကြ။ ဂျပန်က
အရုဏ်ဦးလို့ ခေါ်တဲ့ ခလုတ်ကို စနေပြီဖြစ်တယ်။ အရုဏ်တက်ဖို့ နောက်ကျမနေသင့်ဘူး။

ကျွန်တော်ပျော်တယ်။ ငါကြားနိုင်နေပြီ။ ကျွန်တော့်အတွက်ကတော့ Nagoya Field မှာ စစ်ရေးပြ
ချီတက်ပွဲ ကဲ့သို့ ပြင်းထန်တဲ့ ချီတက်ပွဲရဲ့ ပွဲတင်သံတွေကျွန်တော့်မျက်လုံးထဲမှာထင်ဟပ်နေပါတယ်။
အဲဒါနဲ့ အတူတူပါပဲ။ ဂျပန်နိုင်ငံသည် သန့်ရှင်းမြင့်မြတ်ပြီး ခိုင်မာသောနိုင်ငံဖြစ်သည်။

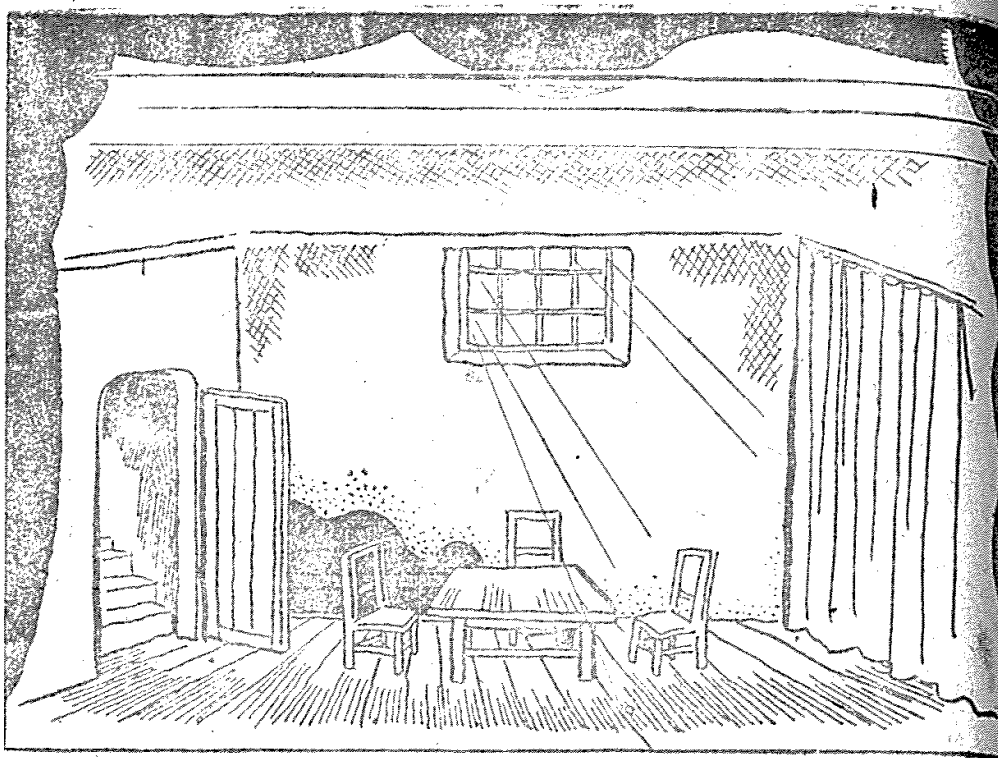
再び屋外で撃剣の音   အပြင်ဘက်တွင်   ဓားခုတ်သံများ ထပ်မံထွက်ပေါ်လာသည်။

岡 Oka   あれは？   အဲဒီအသံက ဘာလဲ။

オッタマ Ottama

若い者が剣道を習っているのだよ。昭和九年にソウセンが伊藤さんに頼んでやったのだ。伊藤さんが苦心して送ってくださったが、英官憲に没収されずにあれだけは、我々の手に入ったのだよ。岡さん、ビルマの青年は、皆やってるぞ。

လူငယ်တွေက Kendo ကို သင်ယူနေကြတယ်။ So Shein က မစ္စတာ Ito ကို 1933တွင်ပြုလုပ်ရန်တောင်းဆိုခဲ့သည်။ Mr. Ito က ကျွန်တော့်တို့ဆီပို့ရန် အများကြီး ပြင်းပြင်းထန်ထန်ရုန်းကန်ပို့ခဲ့ရပေသည် ၊ ဗြိတိသျှ အာဏာပိုင်တွေရဲ့သိမ်းယူခြင်းမရှိတာကြောင့်ငါတို့လက်ထဲရောက်လာတဲ့ တစ်ခု တည်း သော အရာဖြစ်သည်။ မစ္စတာ Okai ဗမာပြည်က လူငယ်တွေ အားလုံး ဒီလို လုပ်နေကြတာပါ။   撃剣の響き 烈しく。   ဓားသံက ပြင်းထန်လှသည်။

第三幕 ၃ ဥပဒေ

第二場 ၂ မြင်ကွင်း

所 ラングーン市外 マインゾ住宅 ရန်ကုန် - ရန်ကုန်မြို့ Ma Inzo အိမ်ရာ
(同志の隠れ家、地下室)

時 1941年 十二月八日 未明 အချိန် - ၈ ဒီဇင်ဘာ 1940

So Shein、La Mong、Thein Sein の三名は木机の上に地図を広げている。
စိုးရှိန်၊ လမိုင်း၊ သိန်းစိန်တို့သုံးဦးက သစ်သားစားပွဲပေါ်မှာ မြေပုံတွေကိုဖြန့်ခင်းနေကြသည်။

ソウセン So Shein

そうすると蒋介石が、ビルマ・ルート守備に名をかりて、約十萬の機械化部隊をこの線に沿って南下しているというのだね。しかし重慶の虎の子機械化部隊は去年、広西省（現在は広西チワン族自治区）の賓陽（ヒンヨウ）と南寧（ナンネイ）で日本軍に全滅されたはずじゃないのか。
ထို့ကြောင့် ချန်ကေရှိတ်သည် ဗမာ့လမ်းကြောင်းကို ခုခံကာကွယ်ရေးအမည်ကို အသုံးပြု၍ မျဉ်းကြောင်းတစ်လျှောက် တောင်ဘက်သို့ စက်ပြင်တပ်သား ၁၀၀,၀၀၀ခန့်စေလွှတ်ခဲ့သည်။ သို့သော်၊ Chongqing ၏ Tiger Cub၏ စက်ပြင်ယူနစ်သည် လွန်ခဲ့သည့်နှစ်တွင် ဂျပန်စစ်တပ်မှ

ကွမ်ရှီပြည်နယ်ရှိ Binyang နှင့် Nanning (ယခု Guangxi Zhuangကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရဒေသ) တွင် ချေမှုန်းခဲ့သည်မဟုတ်ပါလား။

ティモン Thi Mong

その後再建したのです。アメリカから新式兵器をもらって、ラングーンに陸揚げして、例のイギリス側と大もめにもめた時の兵器ですが、とにかく蒋介石の手に入ったことは間違いありません。

ထို့နောက် ပြန်လည်တည်ဆောက်ခဲ့သည်။ အမေရိကန်ထံမှ လက်နက် အမျိုးအစားသစ်ကို လက်ခံရရှိကာ ရန်ကုန်သို့ ဆိုက်ရောက်လာကာ ဗြိတိသျှတို့နှင့် တိုက်ပွဲ ကြီးကြီးမားမား ဖြစ်ပွားလာသောအခါတွင် ဤလက်နက်ကို အသုံးပြုခဲ့ကြသော်လည်း ချန်ကေရှိတ်လက် ထဲတွင် ပြီးဆုံးသွားသည်မှာ သံသယဖြစ်ဖွယ်မရှိပေ။ .

ラモン La Mong

それより驚くべきことは、イギリス軍が、インド防衛第一線と称してぞくぞく送り込まれていることだ。無論これはインド兵を主体としているが、ビルマ常備駐屯軍五万として、既に三倍にはなってるはずだ。

ပိုအံ့ဩစရာကောင်းတာက ဗြိတိသျှတပ်တွေကို အိန္ဒိယကို ပထမဆုံး ကာကွယ်ရေးတပ်အဖြစ် စေလွှတ်လိုက်တာ ဖြစ်ပါတယ်။ သေချာတာကတော့ ဒီဟာကို အိန္ဒိယစစ်သားတွေနဲ့ အဓိက ဖွဲ့စည်းထားပေမယ့် ဗမာစစ်တပ်က အမြဲတမ်းတပ်ဖွဲ့ဝင် ၅၀,၀၀၀ ရှိတဲ့တပ်ကသုံးဆလောက် တိုးလာသည်။

ティモン Thi Mong

このラングーンのミンガラドン飛行場を中心に南からこのヴィクターポイント、マダイ、タボイ、モールメン、トングー、北方のこのラシオ、マンダレー、およそ大小数十か所の飛行場にこの夏アメリカから来た戦闘機、爆撃機合計約百機、将校と兵約三百名、これが既設の英蔣軍（英国・蒋介石軍）に加わって約二百機になっていましたから、これも二倍にはなっていると見ていいです。

ရန်ကုန်ရှိ မင်္ဂလာဒုံလေယာဉ်ကွင်းအနီးတွင် တောင်ဘက်မှ Victor Point၊ Madai၊ Taboi၊ Moolmen၊ Tonggui၊ Lashio နှင့် Mandalay မြောက်ဘက်တွင် လေယာဉ်ကွင်းငယ် တစ်ဒါဇင်ခန့် ကျယ်ဝန်း၍ ယခုနွေရာသီတွင် အမေရိကန်မှလာသော တိုက်လေယာဉ်များနှင့် ဗုံးကြဲလေယာဉ်များ၊ စုစုပေါင်း လေယာဉ် ၁၀၀ ခန့်၊ အရာရှိနှင့် စစ်သည် ၃၀၀ ခန့်ရှိပြီး ယင်းကို လက်ရှိဗြိတိသျှနှင့် ချင်းတပ်များ (ဗြိတိသျှ ချန်ကေရှိတ်စစ်တပ်) တွင် ပေါင်းထည့်လိုက်သောအခါတွင် လေယာဉ်အစီးရေ ၂၀၀ ခန့်ရှိသောကြောင့် ယင်းအရေအတွက်သည်လည်း နှစ်ဆတိုးလာသည်ဟု ယူဆနိုင်သည်။ .

ソウセン So Shein

うむ。日本の情勢がわし等には全然判らぬが、こちら側の動きを見ていると相当緊迫しているな。

ဟမ်။ ဂျပန်နိုင်ငံရဲ့ လက်ရှိအခြေအနေကို နားမလည်ပေမယ့် ဒီဘက်ခြမ်းက လှုပ်ရှားမှုတွေကို ကြည့်ရတာ အတော်လေး တင်းမာနေပုံပါပဲ။

ラモン La Mong

相当どころじゃない、一触即発の形勢だ。

ဒါဟာ ပြင်းထန်တဲ့အခြေအနေမဟုတ်သလို ထိတွေ့သွားရတဲ့ အခြေအနေတစ်ခုလည်း ဖြစ်ပါတယ်။

ティモン Thi Mong

少なくとも昨日のラジオ放送では日米会談が最終的重大局面に到達したと言っていますし、米英側では戦争なら何時でも来いの態勢を整えています。明らかに戦争を挑発しています。しかも彼らはビルマにおいてさえ悪虐の限りをつくし、略奪放火、その上鬼畜のごとき暴行を重ねているのです。

ဂျပန်-အမေရိကန် ဆွေးနွေးပွဲသည် နောက်ဆုံး အရေးကြီးသည့် အဆင့်သို့ ရောက်ရှိနေပြီဟု ယမန်နေ့က ရေဒီယို အသံလွှင့်ဌာနက ပြောကြားခဲ့ပြီး အမေရိကန်နှင့် ဗြိတိန် နှစ်ဖက်တို့သည် အချိန်မရွေး စစ်တိုက်ရန် အဆင်သင့် ဖြစ်နေကြောင်း သိရသည်။ စစ်ကို လှုံ့ဆော်နေတာ ထင်ရှားပါတယ်။ ထို့အပြင် မြန်မာနိုင်ငံတွင်ပင် ၎င်းတို့သည် ရက်စက်ကြမ်းကြုတ်သော လုပ်ရပ်များကို ကျူးလွန်ခြင်း၊ လုယက်မီးရှို့ခြင်း၊ ရက်စက်ကြမ်းကြုတ်သော လုပ်ရပ်များကို ကျူးလွန်ကြသည်။

ソウセン So Shein

それに対してタキン党が抵抗しているわけだな、武器なき抵抗を。

Takin ပါတီက ဒါကို ခုခံတယ်၊ လက်နက်မပါဘဲ ခုခံတယ်။

ティモン Thi Mong

いえ、一方ではあなたのビルマ青年会の青年が、続々とイギリス軍徴募の義勇軍に応募しているのです。

တစ်ဖက်မှာလည်း မင်းရဲဗမာပြည်လူငယ်အစည်းအရုံးက လူငယ်တွေဟာ အင်္ဂလိပ်စစ်တပ်ရဲ့ စေတနာ့ဝန်ထမ်းတပ်မတော်မှာ ပါဝင်ဖို့ တယောက်ပြီး တယောက် လျှောက်ထားနေကြတယ်။

ソウセン So Shein

何、義勇軍に？ ဘာလဲ၊ စေတနာ့ဝန်ထမ်းတပ်မတော်သို့?

ティモン Thi Mong မစ္စတာ ဆိုဆန်။

そうです、武器が欲しいからです。ソウセンさん、イギリスが日本の広東攻略を恐れて香港にビルマ兵を派遣しようとしたとき、ビルマ人人編成の軍隊は堂々とこれを拒絶しました。ナイフ、マツチまで取り上げられた我々が今は逆に、もっと武器を、もっと火薬をと叫んでいるのです。

ဟုတ်တယ် လက်နက်လိုချင်လို့။ မစ္စတာ ဆိုဆန်သည် ဂျပန်၏ ကျူးကျော်မှုကို ကြောက်ရွံ့သောကြောင့် ဟောင်ကောင်သို့ ဗမာစစ်သားများကို ဟောင်ကောင်သို့ စေလွှတ်ရန် ကြိုးပမ်းသောအခါ မစ္စတာ ဆိုဆန်က ဗမာစစ်တပ်က ပြောင်ပြောင်တင်းတင်း ငြင်းဆိုခဲ့သည်။ ဓားနှင့် မီးခြစ်များပင် ဆုံးရှုံးခဲ့ရသော ကျွန်ုပ်တို့သည် ယခုအခါ နောက်ထပ် လက်နက်များနှင့် ယမ်းမှုန်များ ထပ်မံရရှိရန် ကြွေးကြော်နေကြသည်။

ソウセン So Shein

うむ。 ဟမ်။

ティモン Thi Mong

ビルマ人は、兵隊になることは結局イギリスの完全な傀儡になるのだといって、誰も入っていかなかったのです。ビルマ防衛イギリス軍の過半数は英印のビルマ駐屯部隊で、いわゆるビルマ兵と称するものも純粹のビルマ人でない、あれは皆一部の誤った者達ではありませんか。ソウセンさん、その本当のビルマ人が志願して武器をかくとくしようとしているのです。

ဗမာက ``မင်း စစ်သားဖြစ်ရင် မင်းမြိတိသူရဲ့ ပြီးပြည့်စုံတဲ့ ရုပ်သေးဖြစ်လာလိမ့်မယ် ၊ လို့ ဗမာတွေက ငြင်းတယ်။ မြန်မာနိုင်ငံကို ခုခံကာကွယ်သည့် တပ်ဖွဲ့ဝင်အများစုမှာ မြိတိသူနှင့် အိန္ဒိယတပ်များဖြစ်ပြီး ဗမာစစ်သည်များဟု ခေါ်တွင်သော ဗမာစစ်စစ်များ မဟုတ်ပါ။ ဒါတွေအားလုံးက မှားတဲ့လူတွေချည်းပဲမဟုတ်လား။ မစ္စတာ ဆိုဆန်။ ဗမာစစ်စစ်တွေက လက်နက်ရဖို့ စေတနာ့ဝန်ထမ်း လုပ်နေကြတယ်။

ソウセン So Shein

チャントンが殺されずに生きていたらな。あれは日本で武器の必要を十分知って来た男だ、よろこぶだろうな。 အကယ်၍ ချန်းတုံသာ အသက်ရှင်၍ အသတ်မခံရပါက၊ ဒီလူဟာ ဂျပန်မှာ လက်နက်လိုအပ်မှုအကြောင်း အလုံအလောက် တတ်မြောက်ထားသူမို့ သူပျော်နေရမယ်။

ラモン La Mong

うむ。しかし我々は今、我々の分まで日本の武器を借りるまでもない、敵の兵器を利用出来る時機にそうぐうしたのだ。 ဟမ်။ သို့သော်လည်း ယခုအခါတွင် ဂျပန်လက်နက်များ ချေးစရာမလိုဘဲ ရန်သူ၏လက်နက်များကို အသုံးပြုခွင့်ကို အခွင့်ကောင်းယူနိုင်ပြီဖြစ်သည်။

ソウセン So Shein

そうだ、日本からはもっともっと偉大な崇高なものを借りなくてはならぬのだな、わし等はそれに何をもって報いよう、信賴だ、真心だ、いや血だ全ビルマ人の血だ。 ဟုတ်တယ်၊ ငါတို့က ဂျပန်ဆီက ပိုကြီးကျယ်ခမ်းနားတဲ့ အရာတစ်ခုကို ချေးရမယ်၊ ငါတို့ ဘာပြန်ဆပ်ရမလဲ၊ ယုံကြည်မှု အနီရောင်၊ မဟုတ်ဘူး၊ သွေး၊ မြန်မာအားလုံးရဲ့ သွေး။

ティモン Thi Mong

日本の主張する大東亜建設理念に対抗して、米英はすぐ露骨な策動をしました。去年日独伊三国同盟が成立した直後、米英は米国は対英援助を強化する、カナダとインドが対日 銅・鉄鋼の禁輸です、ルーマニアとスロベキアが三国同盟に参加した、すると米国が日本向けの鉄鋼輸出許可制の実施です。ソウセンさん、これはもう戦争と見ていいじゃないのですか、ただ鉄砲を撃ち合わないだけです。 အရှေ့အာရှကို တည်ဆောက်ရန် ဂျပန်၏ စိတ်ကူးကို တုံ့ပြန်သည့်အနေဖြင့် အမေရိကန်နှင့် မြိတိန်တို့က ချက်ချင်း ပြောင်ပြောင်တင်းတင်း တင်းတင်းကျပ်ကျပ် အရေးယူခဲ့သည်။ ယမန်နှစ်က ဂျပန်-ဂျာမနီ-အီတလီ သုံးပွင့်ဆိုင် သဘောတူညီချက်ကို ထူထောင်ပြီးနောက် ချက်ချင်းဆိုသလိုပင်၊ အမေရိကန် ပြည်ထောင်စုသည် ၎င်း၏ အကူအညီကို မြိတိန်သို့ တိုးမြှင့်ခဲ့သည်။ ကနေဒါနှင့် အိန္ဒိယတို့သည် ဂျပန်နိုင်ငံသို့ ကြေးနီနှင့် သံမဏိ တင်ပို့မှုကို

ပိတ်ဆို့ထားပြီး၊ ရိုမေးနီးယားနှင့် စလိုဗေးနီးယားတို့သည် Tripartite Alliance နှင့် ပူးပေါင်းကာ အမေရိကန်မှ ဂျပန်နိုင်ငံသို့ သံမဏိတင်ပို့မှု ကန့်သတ်ချက်များကို အကောင်အထည်ဖော်ခဲ့သည်။ ဆိုဆန်ဆန်း၊ ဒါကစစ်ပွဲလို့ မယူဆသင့်ဘူးလား။ ဒါက ရိုးရိုး "ကျည်ဆံ မပျံဘူး" တဲ့။

夜明けは近づく。   အရုဏ်တက်ချိန်နီးလာပြီ။
タキン 下から入ってくる。   Thakin သည် အောက်မှဝင်လာသည်။

タキン Thakin

私はすぐタイのバンコックへ行く。ソウセンさん、私どもは非常に危険です、アリア様が知らせて下さることになってはいますが、英国官憲はわれわれの逮捕を開始しようとしています。パーモ君一人をモコック刑務所にかんきんしただけでは足りぬことが、今になって気づいたらしい、いや、それに情勢の緊迫で、英軍は血眼です。

ထိုင်းနိုင်ငံ ဘန်ကောက်ကို အမြန်သွားမယ်။ မစ္စတာ ဆိုဆန်၊ ကျွန်ုပ်တို့သည် အလွန်အန္တရာယ်ရှိသည်။ Aria-sama မှ အသိပေးပါမည်။ ဗြိတိသျှ အာဏာပိုင်များက ကျွန်တော်တို့ကို ဖမ်းဆီးတော့မည်။ မိုးကုတ်ထောင်တွင် ဗန်းမော်တစ်ယောက်တည်း ထားရန် မလုံလောက်ကြောင်း ဗြိတိသျှစစ်တပ်က ယခုမှ သဘောပေါက်သွားပုံရပြီး အခြေအနေများ တင်းမာလာကာ အင်္ဂလိပ်စစ်တပ်က ၎င်းနှင့်ပတ်သက်ပြီး အလေးအနက်ထား လုပ်ဆောင်လာခဲ့သည်။

ソウセン So Sein

いよいよな、いよいよな。   နောက်ဆုံးတော့ ဒီမှာပဲ၊ နောက်ဆုံးတော့ ဒီကိုရောက်ပါပြီ။

タキン Thakin

いよいよです。   နောက်ဆုံးတော့ ဒီကို ရောက်ပါပြီ။

マインゾ 入ってくる。   Ma Inzoi လာ။

マインゾ Ma Inzo

夜明けのスイッチを遅れぬようにしてくださいよ。
ကျေးဇူးပြု၍ အရုဏ်တက်ခလုတ်ကို မနှောင့်နှေးပါနှင့်။

ティモン Thi Mong

オッタマ大僧正のご遺言でした。我々も用意していますよ、おばさん。
ဤသည်မှာ ဘုန်းကြီး ဦးဥတ္တမ၏ အလိုဖြစ်သည်။ အဆင်သင့်ဖြစ်နေပါပြီ အန်တီ။

タキン Takin

東垂の夜明けに立ち遅れぬな。という意味ですね、大僧正らしいお言葉だな。

ဆိုလိုသည်မှာ “အရှေ့အာရှ၏အရုဏ်ဦးအတွက် နောက်ကျမနေနှင့်။” အဲဒါတွေက ဘုန်းကြီးတွေရဲ့ ထုံးစံအတိုင်း စကားတွေပါ။

ティモン Thi Mong
夜明けのスイッチか (立って隅の方のラジオのスイッチを入れる)
အဲဒါ “အရုဏ်တက်ခလုတ်” ပါ။ (ရုပ်ပြိုး ထောင့်နားက ရေဒီယိုကို ဖွင့်လိုက်တယ်)

ティモン Thi Mong
(スイッチを回しながら) シンガポール…香港…重慶…重慶も無言…東京…
東京…これも無言だ… (ジャズ聞こえる) …ハワイ。
(ခလုတ်ကို လှည့်နေစဉ်) စင်္ကာပူ... ဟောင်ကောင်... ချုံကင်း... ချုံကင်း... တိုကျို... ။
တိုကျို... ဒါကလည်း တိတ်ဆိတ်နေတယ်... (ဂျက်ဇ်အသံတွေ ကြားတယ်)... ဟာပိုင်အီ။

ラモン La Mong
これはにぎやかだ。 ဒါက အသက်ဝင်တယ်။

タキン Takin
東亜はまだ眠っているかたちですね、Thein Sein 君、東京か重慶を入れ時たま
え。
မစ္စတာသိန်းစိန်၊ တိုကျို သို့မဟုတ် ချုံကင်းမှ ထုတ်လွှင့်မှုကို ကျေးဇူးပြု၍ နားထောင်ပါ။

ティモン Thi Mong
そうしよう。東京だ。(もどる) လုပ်ကြရအောင်။ တိုကျို။ (ကျော့)၊

ソウセン So Sein
マインゾさん、タキン君はバンコックへ行きます。私とラモンとはアリア様と連絡
をとって、もう少し情勢を見ていたいと思います。
Ma Inzo။ Takin က ဘန်ကောက်သွားမယ်။ La Mong နဲ့ ကျွန်တော် Aria-sama ကို
ဆက်သွယ်ပြီး အခြေအနေကို အနီးကပ်လေ့လာကြည့်ချင်ပါတယ်။

マインゾ Ma Inzo
ソウセンさん、あんたち逃げた方がいいよ、それからバモーさんを救い出さなくて
はならないよ。
So Seini မင်းတို့ ပြေးသင့်တယ်။ ပြီးရင် မစ္စတာဘမော်ကို ကယ်တင်ရမယ်။

アリア 急ぎ入りくる Aria ပြေးဝင်လာသည်။

アリア Aria
みんな出かけろ、英軍がくるぞ。
လူတိုင်း ပြေးကြသည်။ ဗြိတိသျှစစ်တပ်က လာနေတယ်။

ソウセン So Shein
お、アリア様 အို Aria-sama

アリア Aria
もう十分と間があるまい。すぐ出かけろ。

10 မိနစ်ထက်မနည်းကျန်ပါသေးတယ်။ ငါ အခု အပြင်ထွက်ရမယ်။

皆 立つ。間髪を入れず လူတိုင်း မတ်တတ်ရပ်ကြသည်။ ချက်ချင်း

ラジオ Radio

臨時ニュースを申し上げます。大本営陸海軍部発表、十二月八日午前六時。帝国陸海軍は本八日未明、西太平洋において米英軍と戦闘状態に入れり。
သတင်းထူး ဒီဇင်ဘာလ (၈) ရက်နေ့ နံနက် (၆:၀၀) နာရီတွင် ဘုရင့်ဌာနချုပ် ကြည်းတပ်နှင့် ရေတပ်ဦးစီးဌာနမှ ကြေငြာချက်။ ၈ ရက်နေ့ နံနက်အစောပိုင်းတွင် ဧကရာဇ်ကြည်းတပ်နှင့် ရေတပ်တို့သည် အနောက်ပစိဖိတ်သမုဒ္ဒရာအတွင်းရှိ အမေရိကန်နှင့် ဗြိတိသျှတပ်များနှင့် တိုက်ပွဲဖြစ်ပွားခဲ့သည်။

凝然 အံ့အားသင့်စွာ ရပ်လိုက်မိသည်။

ラジオ Radio

(繰り返す) (ထပ်ခါထပ်ခါ)

アリア Aria

やった、やった、日本がやった。日本が、日本が、来ました、あんたの夜明けが、ビルマの夜明けが来ました…
ဂျပန်ရောက်ပြီ။ ဂျပန်ရောက်ပြီ။ ဂျပန်က လုပ်တယ်။ ဂျပန်ရောက်ပြီ ဂျပန်ရောက်ပြီ
မင်းရဲ့အရုဏ်ဦးရောက်ပြီ မြန်မာပြည်ရဲ့အရုဏ်တက်လာပြီ...

ティモン Thi Mong

日本、日本、ばんざい！ ဂျပန်၊ ဂျပန်၊ ဟယ်ရီ!

ラモン La Mong

タキン君、わしもバンコックへ行く。わしらは岡さんと約束があったぞ。
Takin ငါလည်း ဘန်ကောက်သွားမယ်။ Mr. Oka နဲ့ ချိန်းထားတာရှိတယ်။

タキン Takin

岡さんの謎のような話、あれはこのときのことだったのですね。
မစ္စတာ Oka ရဲ့ လျှို့ဝှက်ဆန်းကြယ် ဇာတ်လမ်း။ အဲဒါက ဒီအကြောင်းပါ။

ラジオ Radio

わが軍は陸海軍緊密なる協同のもとに八日早朝、マレー島方面の奇襲上陸作戦を敢行し着々戦火を拡張中なり。
၈ ရက်နေ့ နံနက်အစောပိုင်းတွင်၊ ကျွန်ုပ်တို့၏စစ်တပ်သည် စစ်တပ်နှင့် ရေတပ်တို့နှင့် အနီးကပ်ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ပြီး Murray ကျွန်းဆီသို့ အံ့အားသင့်စွာ ဆင်းသက်စစ်ဆင်ရေးကို ပြုလုပ်ခဲ့ပြီး စစ်ပွဲသည် တဖြည်းဖြည်း ကြီးထွားလာခဲ့သည်။

タキン Takin

奇襲上陸、奇襲上陸！ (急ぎソウセン、チャントンと地図に見入る)
အံ့အားသင့်တိုက်ခိုက်မှု၊ အံ့အားသင့်တိုက်ခိုက်မှု။ (မြန်မြန်လုပ်၊ So shein နဲ့ Chang toung
က မြေပုံကို စေ့စေ့ကြည့်ပြီး ကြည့်နေသည်)

アリア Aria

日本が、50度の炎熱と、マラリアとデング熱とコレラと、毒蛇と猛獣のジャングルに飛び込んできた。諸君、今こそ我々は日本軍に協力するのだ。ビルマの独立に万進するのだ。さ、任務に就き給え。
ဂျပန်စစ်တပ်သည် တိရစ္ဆာန်များ၊ အပူ 130 ဒီဂရီ၊ ငှက်ဖျား၊ သွေးလွန်တုပ်ကွေး၊ ကာလဝမ်းနှင့် အဆိပ်ရှိသော မြေများ၊ နှင့် ပြည့်နေသော တောထဲသို့ ပြေးဝင်ခဲ့သည်။ လူကြီးမင်းတို့၊ ယခုအချိန်သည် ဂျပန်စစ်တပ်နှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရမည့် အချိန်ဖြစ်သည်။ မြန်မာ့လွတ်လပ်ရေးကို မြှင့်တင်ကြပါစို့။ “လာ၊ ‘ ‘ သမဝါယမစနစ်ကို စလိုက်ကြရအောင်။

ソウセン So Shein

アリア様、我々はすぐ出発します。
Aria-sama ၊ ငါတို့ချက်ချင်းထွက်ခွာမည်။

皆々立って叫ぶ。「日本万歳、ビルマ・ドバマー」 急ぎ去る。
လူတိုင်း မတ်တတ်ရပ်ပြီး အော်တယ်။
“ဂျပန်၊ မြန်မာ၊ Dobamah အသက်ရှည်ပါစေ။”
မြန်မြန်ထွက်။

ラジオ Radio

帝国海軍は本八日未明ハワイ方面の米国艦隊並びに航空兵力に対し決死的大空襲を執行せり。
帝国海軍は本八日未明シンガポールを爆撃し大いなる戦果を収めたり。
帝国陸軍は本八日未明戦闘状態に入るや機を失せず香港攻撃を開始せり。
၈ ရက်နေ့ နံနက်အစောပိုင်းတွင် ဧကရာဇ်ရေတပ်သည် ဟာပိုင်အီဒေသရှိ အမေရိကန်ရေတပ်နှင့် လေတပ်များကို ပြတ်ပြတ်သားသား လေကြောင်းတိုက်ခိုက်မှုကို စတင်ခဲ့သည်။
ဧကရာဇ်ရေတပ်သည် စင်္ကာပူကို ၈ ရက်နေ့ အစောပိုင်းတွင် ဗုံးကြဲခဲ့ပြီး ရလဒ်ကောင်းများ ရရှိခဲ့သည်။
ဧကရာဇ်စစ်တပ်သည် ၈ ရက်နေ့ အစောပိုင်းတွင် တိုက်ပွဲများ ဖြစ်ပွားနေပြီး အခွင့်အရေးကို သိမ်းပိုက်ကာ ဟောင်ကောင်ကို တိုက်ခိုက်ခဲ့သည်။

マインゾ 静かに膝まづいている。
Ma Inzo ငြိမ်ငြိမ်လေး ဒူးထောက်နေတယ်။

下での扉を開けて、後ろ手に縛られたセイエンと英駐屯軍将校を先頭に十五、六名の英兵現れる。

အောက်ခြေက တံခါးပွင့်လာပြီး၊ ကျောနောက်မှာ ကြိုးချည်ထားတဲ့ **Seien** ဦးဆောင်တဲ့ ဗြိတိန်စစ်သား ဆယ့်ငါးခြောက်ယောက် ပေါ်လာပြီး ဗြိတိသျှ တပ်စောင့်အရာရှိတစ်ယောက် ပေါ်လာပါတယ်။

アリア Aria

(突然大声をあげて笑う)
(ရုတ်တရက် ကျယ်လောင်စွာ ရယ်သည်)

英将 ဗြိတိသျှဘားမားတပ် အရာရှိ

おや、キチガイ坊主が笑ってるぞ、こ奴とマインゾだけか、はてな。(部下に) 搜索しろ。

အို၊ အရူးဘုန်းကြီး ရယ်နေတယ်၊ သူနဲ့ Ma Inzo ပဲလား။ Aha?
(လက်အောက်ငယ်သားသို့) “ရှာပါ”

英兵たち 窓のカーテンを開け、四方を探す。
ဗြိတိသျှ စစ်သားများက ပြတင်းပေါက် ကုလားကာများကို ဖွင့်ကာ လမ်းကြောင်း အရပ်ရပ်တွင် ရှာဖွေကြသည်။

アリア Aria

わしと妹だけだよ。 ကျွန်တော်နဲ့ ညီမလေးပဲရှိတာ။

英将 ဗြိတိသျှဘားမားတပ် အရာရှိ

黙っとれキチガイ坊主、貴様なんぞに用はないわ。それとも縛られたいかね。 このセイエン君のように。 မင်း ပါးစပ်ပိတ်ထား ငါမင်းကို မလိုအပ်ဘူး ကောင်လေး။ ဒါမှမဟုတ် ချည်နှောင်ထားချင်သလား။ ဒီ **Seien** နဲ့ တူတယ်။

アリア Aria

はははは・・・。 わしはお芝居が大嫌いじゃ。 ဟားဟား... သရုပ်ဆောင်တာကို မုန်းတယ်။

英将 ဗြိတိသျှဘားမားတပ် အရာရှိ

居たはずだがな。 札付きの連中が、ピストルを持った護衛もいると密告した男がいたがな。(急に部下に) 身体検査をしろ。 ငါ့အဲဒီမှာရှိသင့်တယ်။ ပစ္စတိုသေနတ်ပါသော အစောင့်တစ်ဦးလည်း ရှိသည် ဟု တင်ကောင်များက ပြောကြသည်။ (ရုတ်တရက် သူ့လက်အောက်ငယ်သားကို) ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ စစ်ဆေးမှုကို လုပ်ပါ။

英兵たちアリアの身体検査をする。
မြိတိသျှစစ်သားများသည် Aria ကို ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ စစ်ဆေးမှုများ ပြုလုပ်ခဲ့သည်။

英兵 စစ်သား

何も持っとらんです。   ဘာမှမရှိဘူး။

英将 မြိတိသျှဘားမားတပ် အရာရှိ

はて、殊勝なものだね。わしはワルフィールド大尉に聞いていたが、お前たちの兄のオッタマと言うやつもなかなかの人物じゃったそうだ。それに引き換え弟のお前はキチガイとは恐れ入ったよ。しかしまさか我々をだまそうというのではあるまいね。(急に部下に) ムチ十本。

အင်း၊ အဲဒါ ရိုးရိုးသားသားပဲ။ မင်းအစ်ကိုဥတ္တမလည်း တော်တော်ယောက်ျားပီသတယ်လို့ Captain Walfield က ငါကြားတယ်။ တစ်ဖက်မှာ မင်းက ငါ့ညီလေး ဒီလောက် ရူးသွပ်တဲ့လူ ဖြစ်နေလို့ ငါ ထိတ်လန့်သွားတယ်။ ဒါပေမယ့် မင်း ငါတို့ကို လှည့်စားဖို့ ကြိုးစားနေတာလား။ (ရုတ်တရက် သူ့လက်အောက်ငယ်သားထံသို့) ကြာပွတ်ဆယ်ချောင်း။

英兵   アリアを打ち始める。
မြိတိသျှစစ်သားက   Aria ကို စတင်ရိုက်သည်။
アリア、   泣き笑いして倒れる。
Aria   ငိုပြီး ရယ်သည်။

英将 မြိတိသျှဘားမားတပ် အရာရှိ

どうだねセイエン君、君たちは一にも二にも日本とっているが、このムチの音を日本へ放送してやりたいね。(急に強く) 日本に何が出来る！
Seien-kun ဘယ်လိုထင်လဲ။ မင်းက ဂျပန်ကို ချက်ချင်းပြောတာ။ (ရုတ်တရက် ပြင်းပြင်းထန်ထန်ပြော) ဂျပန် ဘာလုပ်နိုင်သလဲ။

ラジオ Radio

大本営海軍部発表、帝国海軍は本八日未明 上海において英国砲艦「ベトレル」を撃沈せり。米国砲艦「ウェーク」は同時刻我に降伏せり。
“ကေရာဇ်ဌာနချုပ် ရေတပ်ဌာနမှ ကြေငြာချက်” ၈ ရက်နေ့ အစောပိုင်းတွင် ကေရာဇ်ရေတပ်သည် ရှန်ဟိုင်းရှိ မြိတိသျှ တိုက်ရေယာဉ် “Betrell” ကို နစ်မြုပ်ခဲ့သည်။ အမေရိကန် တိုက်ရေယာဉ် Wake သည် တစ်ချိန်တည်းတွင် ကျွန်ုပ်တို့ထံ လက်နက်ချခဲ့သည်။

一瞬 シーンとなる。   ခဏတာ တိတ်ဆိတ်နေတယ်။
セイエン、叫んでアリアに駆け寄ろうとするが引き戻される。
Seien အော်ဟစ်ပြီး Aria ဆီသို့ ပြေးရန် ကြိုးစားသော်လည်း နောက်ပြန်ဆွဲသွားခဲ့သည်။

英将 **မြိတိသျှဘားမားတပ် အရာရှိ**

笑い出して、寝ぼけ日本め、朝っぱらから夢みたいなラジオ・ドラマをやっているぞ、はははは・・・。
ရယ်တော့တယ်၊ အိပ်ငိုက် ဂျပန်။ မနက်အစောကြီးကတည်းက
စိတ်ကူးယဉ်ရေဒီယိုဒရာမာလေး လာကစားနေတယ် ဟားဟားဟား...

ラジオ Radio

バンコク発同盟、かねてより英国軍が十二月八日南タイに侵入計画の確証をつかみおりたるところ、突然八日早朝マレー国境を突破しタイ国に侵入せり、日本は南太平洋の平和維持とタイ国の独立維持につきタイ国政府と交渉を開始するとともに、帝国陸軍はタイ国の独立を救うため直ちにこれを反撃、英軍をタイ国外に掃討しつつあり。

ဘန်ကောက် မဟာမိတ်အဖွဲ့ထံမှ သိရသည်။ မြိတိသျှတပ်များသည် ဒီဇင်ဘာ ၈ ရက် တွင် ထိုင်းတောင်ပိုင်းကို ကျူးကျော်ရန် အကြံအစည် ခိုင်လုံသော အထောက်အထားများဖြင့် အချိန်အတန်ကြာ ရောက်ရှိလာခဲ့သော်လည်း ၈ ရက် နံနက်အစောပိုင်းတွင် ရုတ်တရက် မလေးနယ်စပ်ကို ဖြတ်ကျော်ဝင်ရောက်ကာ ထိုင်းကို ကျူးကျော်ခဲ့သည်။ ဂျပန်သည် တောင်ပစိဖိတ်ဒေသ ငြိမ်းချမ်းရေး ထိန်းသိမ်းမှုနှင့် ထိုင်းနိုင်ငံ၏ လွတ်လပ်ရေး ထိန်းသိမ်းမှုတို့နှင့် စပ်လျဉ်း၍ ထိုင်းအစိုးရနှင့် စတင် ဆွေးနွေးခဲ့ပြီး ဂျပန်စစ်တပ်သည် ထိုင်းနိုင်ငံ၏ လွတ်လပ်ရေးကို ကယ်တင်ရန်အတွက် မြိတိသျှတပ်များကို ချက်ချင်း တန်ပြန်တိုက်ခိုက်ပြီး သုတ်သင်ရှင်းလင်းခဲ့သည်။

英将 **မြိတိသျှဘားမားတပ် အရာရှိ**

おい、ラジオを止めろ、下らん、何というバカなドラマだ。
ဟေး ရေဒီယိုကို ပိတ်လိုက်ပါ! မိုက်မဲတဲ့ ဒရာမာပါပဲ။

アリア Aria

ははははは・・・。わしもお芝居は嫌いじゃよ。
ဟားဟား... သရုပ်ဆောင်ရတာလည်း မကြိုက်ဘူး။

伝令一名駆け込む
Messenger က အလျင်စလို ဝင်လာသည်

英将 **မြိတိသျှဘားမားတပ် အရာရှိ**

なんだ、騒々しい、戦争でも始まったというのか？
ဆူညံသံတွေဘာတွေလဲ စစ်ပွဲစနေပြီလို့ ပြောနေတာလား။

伝令 Messenger

伝令 အမိန့်တစ်ခုဖြစ်သည်။

英将 **မြိတိသျှဘားမားတပ် အရာရှိ**

伝令は分かっている、早く要件をいえ。
မက်ဆေ့ချ်ကို နားလည်ပါတယ်၊ ကျေးဇူးပြုပြီး မင်းရဲ့လိုအပ်ချက်တွေကို မြန်မြန်ပြောပြပါ။

伝令 Messenger

貴官は直ちに帰營せよ。
အရာရှိများ ကျေးဇူးပြု၍ အခြေစိုက်စခန်းသို့ အမြန်ပြန်ပါ။

英将 **မြိတိသျှဘားမားတပ် အရာရှိ**

やれやれ、司令の物好きにもあきれたものだ。さあセイエン君、司令がお待ちかねだ、すぐ行こう。不幸にして吾輩はキチガイ坊主の逮捕状は頂戴して来なかったからな。

ဟုတ်လား။ စစ်သူကြီးရဲ့ အရာတွေကို ချစ်မြတ်နိုးလို့ အံ့ဩသွားတယ်။ လာ၊ Seien-kuni စစ်သူကြီး မင်းကို စောင့်နေတယ်၊ ဒါဆို အခု သွားလိုက်ရအောင်။ ကံမကောင်းစွာဖြင့်၊ ကျွန်တော်သည် အရူးကောင်လေးအတွက် ဖမ်းဝရမ်းမရရှိခဲ့ပါ။

伝令 Messenger

申し上げます。貴官は直ちに第三十七大隊を率いてビクトリア戦線に参加すべし。日本軍は今未明西南太平洋全域において我が軍事施設の攻撃を開始せり。アミダハルは、だんだん တပ်ရင်း ၃၇ ကို ချက်ချင်းဦးဆောင်ပြီး ဝိတိုရိယတပ်ဦးတွင် ပါဝင်ရမည်။ သင်သည် တပ်ရင်း ၃၇ ကို ချက်ချင်းဦးဆောင်ပြီး ဝိတိုရိယတပ်ဦးတွင် ပါဝင်ရမည်။ ဂျပန်စစ်တပ်သည် နံနက်အစောပိုင်းတွင် အနောက်တောင်ပစိဖိတ်သမုဒ္ဒရာတစ်လျှောက်ရှိ ကျွန်ုပ်တို့၏စစ်ဘက်ဆိုင်ရာအဆောက်အအုံများကို စတင်တိုက်ခိုက်ခဲ့သည်။

英将 **မြိတိသျှဘားမားတပ် အရာရှိ**

(あきれて) ばか、何故それを早く言わんのだ。司令官のばか野郎、こっちから攻める攻めると言っながら、見ろ、日本軍の後手を引いてしまいやがった。みんな帰營だ。

(Aghast) မင်း လူမိုက်၊ မင်းဘာလို့ စောစောက မပြောတာလဲ။ စစ်သူကြီး မင်း လူမိုက်။ စစ်သူကြီး မင်း လူမိုက်။ သူတို့က ဒီကနေ တိုက်ခိုက်မယ်လို့ ပြောကြပေမယ့် ကြည့်လိုက်တော့ ဂျပန်စစ်တပ်က အရင်သွားခဲ့တယ်။ အားလုံးပဲ တန်းလျားကို ပြန်သွားကြရအောင်။

英兵たち急ぎ去る。 အင်္ဂလိပ်စစ်သားတွေ အမြန်ထွက်သွားတယ်။

どこからともなく底力のある響きが聞こえて来る。それは徐々に高まって、ついに大民衆の叫び声であることが分かる。

ပြင်းထန်သော အသံကို တစ်နေရာမှ ကြားနိုင်သည်။ တဖြည်းဖြည်းနှင့် ကျယ်လောင်လာကာ နောက်ဆုံးတွင် လူထု၏ အော်ဟစ်သံဖြစ်ကြောင်း ထင်ရှားလာသည်။

アリア、すくっと立つ。 Aria က တည့်တည့်မတ်တပ်ရပ်တယ်။

アリア Aria

マインゾ、わし等は皆任務がある。わしはあの民衆の中に入って、あれらが迷わぬよう指導しなければならぬ、わしらは敵の情報を集めて日本軍に提供しよう。行軍には馬もいる牛もいる車も船もいる。食料もいる。負傷兵の看護はわしらの仕事だ。英軍や蒋介石の軍は必ずゲリラ戦に出る。それに対抗してわしらも槍と刀を持って戦うのだ。マインゾ、お前は子供たちを守っているのだぞ。

Ma Inzo ငါတို့အားလုံးမှာ mission တစ်ခုရှိတယ်။ အဲဒီလူတွေကြားထဲသွားပြီး လမ်းပြရမှာဖြစ်သလို ရန်သူနဲ့ပတ်သက်တဲ့ အချက်အလက်တွေကို စုဆောင်းပြီး ဂျပန်စစ်တပ်ကို ပေးတော့မယ်။ စစ်တပ်တစ်ခုတွင် မြင်းများ၊ နွားများ၊ လှည်းများနှင့် သင်္ဘောများ လိုအပ်သည်။ အစားအသောက်လည်း လိုအပ်တယ်။ ဒါဏ်ရာရ စစ်သားတွေကို ပြုစုစောင့်ရှောက်ဖို့က ငါတို့အလုပ်ပဲ။ ဗြိတိသျှစစ်တပ်နှင့် ချန်ကေရှိတ်၏တပ်များသည် ပြောက်ကျားစစ်ဆင်ရေးတွင် အမြဲပါဝင်နေပါသည်။ အဲဒါကို ဆန့်ကျင်ပြီး လှုံ့တွေ၊ ဓားတွေနဲ့ တိုက်ခိုက်တယ်။ Ma Inzo မင်းက ကလေးတွေကို ကာကွယ်ပေးနေတာ။

マインゾ Ma Inzo
(無言で立つ) (တိတ်ဆိတ်စွာ ရပ်နေသည်)

アリア Aria
オッタマ兄さんの霊に報告しなければならぬ、伊藤さんの霊にも報告しなければならぬ、殺された同志にも報告するのだ。いまこそ日本軍に協力するときなのだ。マインゾ、過去の我々のいかなる暴動もストライキも学生運動も、他愛なくつぶされてしまったことを考えてみるがいい。武器がなかったからだ。武器のない平和がどこにある。米英を破砕しつくすまで武器と血が必要なのだ。

သေတယ် ဦးဥတ္တမအစ်ကိုကြီး သတင်းပို့ရမယ်။ ကျွန်ုပ်သည် မစ္စတာ Ito ၏ ဝိညာဉ်အား သတင်းပို့ရမည်ဖြစ်ပြီး အသတ်ခံခဲ့ရသော ကျွန်ုပ်၏ရဲဘော်ကိုလည်း သတင်းပို့ရန် လိုအပ်ပါသည်။ ယခုအချိန်သည် ဂျပန်စစ်တပ်နှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရမည့်အချိန်ဖြစ်သည်။ Ma Inzo၊ အတိတ်က ကျွန်ုပ်တို့၏ အဓိကရုဏ်းများ၊ သပိတ်များနှင့် ကျောင်းသားလှုပ်ရှားမှုအားလုံးကို မည်ကဲ့သို့ လွယ်ကူစွာ ချေမှုန်းနိုင်သည်ကို စဉ်းစားကြည့်ပါ။ ဘာလက်နက်မှမရှိလို့။ လက်နက်မပါဘဲ ငြိမ်းချမ်းရေး ဘယ်မှာ ရနိုင်မလဲ။ အမေရိကန်နဲ့ ဗြိတိန်ကို ဖျက်ဆီးဖို့ လက်နက်နဲ့ သွေးတွေ ယူလိမ့်မယ်။

叫び声はしだいに大行進の足音になる。
အော်ဟစ်သံတွေက တဖြည်းဖြည်းနဲ့ ချီတက်နေတဲ့ ခြေသံတွေ ဖြစ်လာတယ်။

アリア Aria
大東亜のために日本は命を投げ出して立った。必ず勝つ、必ず勝つ、ビルマの太陽が昇ったのだ、ビルマの太陽が . . . .
ဂျပန်သည် အရှေ့အာရှအတွက် ၎င်း၏အသက်ကို စတေးခဲ့သည်။ ကျိန်းသေ အောင်မယ် ၊

ငါတို့ နိုင်မယ် ၊ မြန်မာ နေထွက်ပြီ။ မြန်မာနေမင်း...

足音いよいよ高く   ခြေသံတွေက ပိုကျယ်လာသည်

アリア Aria

あの足音、日本軍の進撃だ、兄さんも地下で聞いている。堂々の行進だ、ビルマの太陽、東亜の太陽だ。

အဲဒီခြေရာတွေက ဂျပန်စစ်တပ်ရဲ့ ခြေလှမ်းတွေဖြစ်ပြီး ငါ့ညီလည်း မြေအောက်ခြေသံကြားတယ်။ ဒါဟာ ဂုဏ်သိက္ခာရှိတဲ့ ချီတက်ပွဲပါ။ မြန်မာနေမင်း။ အရှေ့အာရှ၏ နေရောင်ဖြစ်သည်။

陽光サンサンとして。
နေမင်းကြီးသည် တောက်ပစွာ ထွန်းလင်းနေသည်။

著 者 略 歴   စာရေးသူ သမိုင်းအကျဉ်း

昭和四年立教大学文学部英文科
昭和十四年まで放送協会札幌中央放送局勤務
著書「沃土満州を拓く」「屯田兵—伝承と展開」
(オッタマ比丘顕彰会常任委員、伝記編纂)

စာရေးသူ သမိုင်းအကျဉ်း

1930 ခုနှစ်တွင် Rikkyo University, Faculty of Letters, English Literature Department
1945 ခုနှစ်အထိ Broadcasting Corporation ၏ Sapporo Central Broadcasting Station တွင် တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့သည်။

စာအုပ်များ- ``မန်ချူးရီးယား၏ မြေဩဇာကောင်းသော မြေကိုဖွင့်ခြင်း´´ နှင့် ``Tundenhei အစဉ်အလာနှင့် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု´´

(オッタマ比丘顕彰会常任委員、伝記編纂)

覚書 စာချွန်လွှာ

これは私の取り上げた戯曲「ビルマの太陽」の骨子となったもので○氏、伊藤家の談話、三上孝基氏の稿本「ビルマの傑僧オッタマ僧正と先代伊藤次郎左衛門」等に私の調査を加えた「覚書」である。

ဤသည်မှာ `မြန်မာဆန်း´ ဟူသော ပြဇာတ်အတွက် အခြေခံဖြစ်ခဲ့ပါသည်။ ဤသည်မှာ Mr. O နှင့် Ito မိသားစုကြား စကားဝိုင်းများ အပါအဝင် Takaki Mikami ၏ လက်ရေးစာမူ `မြန်မာ့ ဘုန်းကြီး ဘုန်းကြီး ဦးဥတ္တမ နှင့် နောင်တော် Ito Jirozaemon´ တို့ အပါအဝင် ကျွန်ုပ်၏ ကိုယ်ပိုင် သုတေသန စာတမ်း ပါဝင်သော `စာချွန်လွှာ´ တစ်ခု ဖြစ်ပါသည်။

ここには勿論政治方面でのオッタマの行動は、扱っていない。これはまた他にずっと適任の人がいるからで、私としては「日本なくしてビルマの独立なし」と喝破し、日本の殉皇精神を自ら躰認することによって東亜の東亜建設あるのみという崇厳な真底に東亜民族として覚醒し、これのみを独立運動の唯一無二の推進力としたビルマの一僧正と、一人の「日本人」伊藤次郎左衛門との心の交渉を脚色したものである。

နိုင်ငံရေးနယ်ပယ်မှာ ဦးဥတ္တမရဲ့ လုပ်ရပ်တွေက ဒီမှာ အကျိုးမဝင်ပါဘူး။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် အရည်အချင်းပြည့်မီသော အခြားသူများလည်း ရှိသေးသည်။ ``ဂျပန်မရှိရင် ဗမာပြည်လွတ်လပ်ရေးရနိုင်တော့မှာမဟုတ်ဘူး´ လို့ ကိုယ်တိုင်ကိုယ်ကျ ယုံကြည်ခဲ့ပြီး ဂျပန်ဧကရာဇ်မင်းထံ အပ်နှံတဲ့စိတ်ဓာတ်ကို ကိုယ်တိုင်ကိုယ်ကျ ခံစားခဲ့ရတယ်။ ရလဒ်အနေဖြင့် အရှေ့အာရှလူမျိုးများသည် အရှေ့အာရှကိုတည်ဆောက်ရန် တစ်ခုတည်းသောနည်းလမ်းမှာ အရှေ့အာရှလူမျိုးများမှဖြစ်ကြောင်း သဘောပေါက်ခဲ့ကြသည်။ ဒါဟာ လွတ်လပ်ရေး လှုပ်ရှားမှုကို အားပေးနေတဲ့ မြန်မာဘုန်းကြီးတစ်ပါးနဲ့ ဂျပန်လူမျိုး Jirozaemon Ito တို့ကြား စိတ်ခံစားမှု ဖလှယ်တဲ့ ဇာတ်ဝင်ခန်း ဖြစ်ပါတယ်။

したがって「覚え書」に於いても政治と独立運動に関する限り希薄になっていることは事実である。ただどういう資料で制作したか、それを明らかにしたのである。

ထို့ကြောင့် စာချွန်လွှာတွင်ပင် နိုင်ငံရေးနှင့် လွတ်လပ်ရေး လှုပ်ရှားမှုနှင့် ပတ်သက်သည့် အကြောင်းအရာ နည်းပါးသည်မှာ မှန်ပါသည်။ သို့သော် ၎င်းကိုဖန်တီးရန် မည်သည့်ပစ္စည်းများကို အသုံးပြုခဲ့သည်ကို ရှင်းရှင်းလင်းလင်းပြောပြခဲ့သည်။

明治四十三年三月、栄町の一角に出現したという松坂屋、当時はいとう呉服店といていたが、その近世式偉容は名古屋市の一偉観を呈した。この建物はまだ建っていて、当時の人にとっては全く斬新華麗、驚異の的になったであろうと想像出来るものである。

မတ်လ 1903 တွင် Sakaemachi ၏ထောင့်တစ်နေရာတွင်ပေါ်လာသည်ဟုဆိုရသော Matsuzakaya သည် ထိုအချိန်က Ito Kimono Store ဟုခေါ်တွင်ခဲ့ပြီး ၎င်း၏အစောပိုင်းခေတ်မီသောအသွင်အပြင်သည် Nagoya City ၏ရှုခင်းကိုကောင်းမွန်စေသည်။ ဤအဆောက်အအုံသည် တည်ဆဲဖြစ်ပြီး၊ ၎င်းသည် ခေတ်ကာလကလူများအတွက် လုံးဝကို ဆန်းသစ်ပြီး အံ့ဩဖွယ်ကောင်းသည့် အရာတစ်ခုဖြစ်မည်ဟု

စိတ်ကူးနိုင်သည်။

座売り式の呉服小間物店中 三越、白木屋、大丸、高島屋などの有力者が、競って欧米式デパートメントストアに改めだしたのは、明治三十年前後から四十年であった。東京上野広小路のいとう松坂屋は三十九年の十一月に店舗の改造に着手して、四十年一月陳列式の開店披露を行い、同年九月に合資会社に改組し、翌年九月には三階建の洋館増築も落成してデパートとしての名実がともなった。これが我が国における会社組織百貨店の最初のものであると言っている。

Mitsukoshi, Shirokiya, Daimaru နှင့် Takashimaya ကဲ့သို့သော သြဇာကြီးသော ကုမ္ပဏီများသည် 1890 မှ 1901 ခုနှစ်အတွင်းတွင် အဆိုပါ ကီမိုနိုနှင့် haberdashery စတိုးဆိုင်များကို အနောက်တိုင်းပုံစံ စတိုးဆိုင်များအဖြစ် ပြောင်းလဲရန် ယှဉ်ပြိုင်ခဲ့ကြသည်။ တိုကျို Ueno Hirokoji ရှိ Ito Matsuzakaya သည် 1939 ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလတွင် ၎င်း၏စတိုးဆိုင်ကို ပြန်လည်မွမ်းမံခြင်း စတင်ခဲ့ပြီး 1940 ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလတွင် ဖွင့်ပွဲအခမ်းအနားကျင်းပခဲ့ပြီး ထိုနှစ်စက်တင်ဘာလတွင် ကန့်သတ်တာဝန်ခံကုမ္ပဏီအဖြစ် ပြန်လည်ဖွဲ့စည်းကာ နောက်နှစ် စက်တင်ဘာလတွင် ပိတ်သိမ်းခဲ့သည်။ အနောက်တိုင်းပုံစံ အဆောက်အအုံကို 2015 ခုနှစ်တွင် အပြီးတည်ဆောက်ခဲ့ပြီး စတိုးဆိုင်သည် ဌာနဆိုင်တစ်ဆိုင်အဖြစ် ကျော်ကြားခဲ့သည်။ ဤသည်မှာ ကျွန်ုပ်တို့နိုင်ငံတွင် ပထမဆုံးသော ကော်ပိုရိတ်စတိုးဆိုင်တစ်ခုဟု ဆိုနိုင်သည်။

形式的に見た場合は三越の方がこれより先であるが、そうばかりはいえぬ。例えば勸工場（カンコウバ・勸商場：百貨店の前身）のごとき、明らかに百貨店たる要素を多分に含まれているし。百貨店そのものから考えても白木屋が洋服部を新設したのは 1886 年同店が座売りから陳列式にしたのが 1902 年であり。そうなると三越も 1895 年に既に陳列式売場をもうける一方見切り品売り場を特設したことも一応考えなければならず。また関西方面でさえ二十九年に高島屋が一部を陳列式に改め。1904 年には大丸名古屋支店にこれも一部であるが、現在と同じ土足の陳列すら現れたと言われている。しかし今はそういう詮索はどうでもいいとして、ともかくいとう呉服店の名古屋本店より、この上野店が一足先に改革を行ったというところに、実は先代次郎左衛門の人となりがかうかがわれて面白いことがあるのである。

ပုံစံအရ Mitsukoshi က ဒီထက် ပိုမြန်တယ်။ သို့သော်လည်း ဥပမာအားဖြင့်၊ စတိုးဆိုင်များ၏ ရှေ့က Kankoba (kanshoba) သည် ဌာနဆိုင်များ၏ ပုံစံများစွာကို လက်ခံကျင့်သုံးခဲ့သည်။ Shirokiya သည် 1886 ခုနှစ်တွင် အဝတ်အထည်ဌာနကို တည်ထောင်ခဲ့ပြီး 1902 ခုနှစ်တွင် စတိုးဆိုင်သည် ပစ္စည်းများရောင်းချခြင်းမှ ပစ္စည်းများပြသရန် ပြောင်းလဲခဲ့သည်။ 1895 ခုနှစ်တွင် Mitsukoshi သည် အရောင်းပြခန်းပုံစံ အရောင်းဧရိယာကို တည်ထောင်ခဲ့ပြီး၊ အနီးကပ်ပစ္စည်းများအတွက် အထူးအရောင်းဧရိယာကိုလည်း တည်ထောင်ခဲ့သည်။

当時三十才そこそこの守松（先代の幼名）が、鬼頭幸七という日露戦争凱旋の番頭を股肱の臣としてこの大改革を計画し、父の先々代次郎左衛門にはかった。ところが先々代というのが根っからの古い考えの方で、すこぶる頑固者であった。そういう舶来式の真似は絶対まかりならんというのであった。先代はしばしば東京から名古屋に行って説得に努めたが。そうなると幸七などがついていからとんでもない考えを起こすのだとあって、一時は幸七もあぶないところまでいったそうである。

ထိုအချိန်က အသက် 30 ဝန်းကျင်ရှိ မိုရီမတ်ဆု (၎င်း၏နောင်တော် ကလေးဘဝအမည်) သည် ရုရှား-

ဂျပန်စစ်ပွဲ၏ အောင်ပွဲခံပြန်လာသူ Koshichi Kito ၏ ဦးဆောင်မှုအောက်တွင် ကြီးကြီးမားမားပြုပြင်ပြောင်းလဲရန် စီစဉ်ခဲ့ပြီး ၎င်း၏ဖခင် Jirozaemon နှင့် တိုင်ပင်ခဲ့သည်။ သို့သော် သူသည် အလွန်ခေါင်းမာသူတစ်ဦးဖြစ်ပြီး မျိုးဆက်နှစ်ဆက် သူ့ရှေ့မှောက်တွင် ပေါက်ဖွားလာသော ရှေးခေတ်အယူအဆတစ်ခုဖြစ်သည်။ ဒီလို နိုင်ငံခြားနည်းလမ်းတွေကို အတုခိုးတာ လုံးဝလက်မခံနိုင်ဘူးလို့ သူတို့က ပြောပါတယ်။ Morimatsu သည် မကြာခဏဆိုသလို တိုကျိုမြို့ နာဂိုယာသို့ ဖခင်ဖြစ်သူကို စည်းရုံးရန် ခရီးထွက်ခဲ့သည်။ ဒီလိုဖြစ်တဲ့အခါ သူက `Koshichi ရဲ့ တည်ရှိမှုက ငါ့ကို ထူးဆန်းတဲ့ အတွေးတွေကို တွေးစေတယ်´´ လို့ ပြောပြီး တစ်ချိန်မှာတော့ Koshichi ဟာ အန္တရာယ်များတဲ့ အထိ ဖြစ်သွားခဲ့ပါတယ်။

先々代は後年、京都嵯峨野に三代目祐藏（すけくら）の故事に倣って庵室をむすび、仏籍にまで入って写経と念仏三枚の生活を送った位の間人であるから、言う事も相当なものだった。なかなかおいそれとはうなづかない。先代の方もこれまた強情な一面をもっているの、再三再四出かけて行っては談判をする。時世というもの、商売道といったものを説く。よくある保守派と革新派の典型的なもので、それのかなり激しい実例と思えば間違いない、とにかく大いにやっただらう。とどのつまりは父の方が子供の根気に負けて、じゃあまあやってみてもいいということになり、一瀉千里（いっしやせんり）、まづ上野店の改革をやってしまったのである。

နောက်မှ Morimatsu ရဲ့အဖေ။ သူသည် ကျိုတိုနှင့် Sagano တွင် တတိယမြောက် Sukezo ပုံပြင်ကို လိုက်နာကာ သင်္ခမ်းကျောင်းကို တည်ထောင်ကာ ဗုဒ္ဓဘာသာ စာရင်းသွင်းကာ သုတ္တန်နှင့် နန္ဒဘူဆုတို့ကို ကူးယူကာ စာမျက်နှာ သုံးမျက်နှာရှိသော ဘဝနေထိုင်သူ တစ်ဦးဖြစ်သောကြောင့် သူပြောစရာ စကားများစွာရှိသည်။ လွယ်လွယ်နဲ့ ခွင့်မလွတ်ဘူး။ Morimatsu မှာလည်း ခေါင်းမာတဲ့ ဘက် ပါနေတာကြောင့် သူ ညှိနှိုင်းဖို့ ထပ်ခါထပ်ခါ ထွက်သွားတယ်။ အချိန်နှင့် စီးပွားရေးနည်းလမ်းများ ပြောင်းလဲခြင်းကဲ့သို့သော အရာများကို သူရှင်းပြသည်။ ၎င်းသည် ရှေးရိုးစွဲဝါဒီများနှင့် တိုးတက်သူများ၏ သာမန်ဥပမာတစ်ခုဖြစ်ပြီး ၎င်းသည် သေချာပေါက် အလွန်ပြင်းထန်သော ဥပမာတစ်ခုဖြစ်ပြီး ဆွေးနွေးမှုများစွာရှိခဲ့သည်။ အဆုံးမှာတော့ ဖခင်ဟာ ကလေးရဲ့ စိတ်ရှည်သည်းခံမှုကို ဆုံးရှုံးခဲ့ရပါတယ်။ `ဒါဆို စမ်းကြည့်ပါဦး´´ လို့ ခွင့်ပြုလိုက်တယ်။ ပထမဦးစွာ Ueno စတိုးကို ပြုပြင်ပြောင်းလဲခဲ့သည်။

果たして、成績極めて良好だった。父の方も今更何も言うところはない、ついに名古屋本店の方も改組改築することになって出来たのが栄町の新店舗なのである。မျှော်လင့်ထားသည့်အတိုင်း ရလဒ်များသည် အလွန်ကောင်းမွန်ခဲ့သည်။ Nagoya ပင်မစတိုးကို နောက်ဆုံးတွင် ပြန်လည်ဖွဲ့စည်းပြီး Sakaemachi ရှိ စတိုးဆိုင်အသစ်ဖွင့်လှစ်သောကြောင့် ကျွန်တော့်အဖေက ယခုအချိန်တွင် ပြောစရာမရှိပေ။

これは近世復興式を基調にして鈴木禎次という人が設計した三階建の高さ四十九尺、北と東の両面全部が飾窓になっている延べ一千百坪（約4,000㎡）のものである。၎င်းသည် အနောက်တိုင်းစတိုင်လ်ကို အခြေခံ၍ အမြင့် 49 ပေရှိသော Teiji Suzuki မှ ဒီဇိုင်းထုတ်ထားသည့် သုံးထပ်အဆောက်အအုံဖြစ်ပြီး မြောက်နှင့်အရှေ့ဘက်နှစ်ဖက်စလုံးတွင် အလှဆင်ပြတင်းပေါက်များနှင့် စုစုပေါင်းဧရိယာ 1,000 စတုရန်းမီတာ (ခန့်မှန်းခြေအားဖြင့် 4,000

စတုရန်းမီတာ) ရှိသည်။ ပိုင်သည်။

敷地というのが、もと市庁舎のあったあとで、1907年の十月の火災後は板囲いそのまま放ってあった、何時までも目抜きに空地のあるのはもったいない話だし、かつ又1910年を期して名古屋開府三百年を記念して大共進会を開催しようという矢先に、あまり見っともい話でもない、ついてはお前の方で買い取って何か市の発展に資するように利用してくれぬか、という因縁のある場所なのである。

အဆိုပါနေရာသည် မြို့တော်ခန်းမ၏နေရာဖြစ်ခဲ့ဖူးပြီး ၁၉၀၇ ခုနှစ် အောက်တိုဘာလတွင် မီးလောင်ကျွမ်းပြီးနောက် ဘုတ်ဖြင့် ခြံစည်းရိုးခတ်ထားခဲ့သည်။ တစ်ချိန်လုံးမြင်နေရသော နေရာတွင် လစ်လပ်နေသော နေရာတစ်ခုထားရှိခြင်းသည် ဖြန်းတီးရာရောက်ပေလိမ့်မည်။ ထို့အပြင်၊ ၁၉၁၀ ခုနှစ်တွင် နာဂိုယာဖွင့်ပွဲ နှစ် ၃၀၀ ပြည့် အထိမ်းအမှတ်အဖြစ် ကြီးကျယ်ခမ်းနားသော ပူးတွဲပြပွဲကို ကျင်းပရန် စီစဉ်နေသကဲ့သို့၊ ၎င်းသည် အလွန်ကောင်းမွန်သော အကြံအစည်မဟုတ်သောကြောင့် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုအတွက် အထောက်အကူဖြစ်စေရန် သင့်အား ဝယ်ယူပြီး ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် တစ်ခုခုလုပ်ရန် တောင်းဆိုခဲ့သည်။ မြို့တော်သည် ငါသည် အသုံး ချ လိမ့် မည် ဟု ငါ မျှော် လင့် ၏။

そこへ堂々たる建築物が現れたのであるから、これが人気を呼ばないはずはない。

市の共進会が、これがまた三府二十八県総合の当時としては大掛かりな珍しいものだったので、近郷近在京阪地方からもおびただしい見物人が来る、この見物人が帰りには演芸場で半井桃水作の「機綾の里」や「四季の花」を踊って見せるという いう 呉服店の開店披露売出しに、なだれ込んでくるのは必然の結果であった。

ခမ်းနားထည်ဝါသော အဆောက်အအုံတစ်ခု ပေါ်ထွန်းလာသောအခါ ဤအရာသည် ရေပန်းစားလာမည်မှာ သေချာသည်။ မြို့တော်၏ပူးတွဲပြပွဲသည် စီရင်စု ၃ ခုနှင့် ၂၈ ခရိုင်အတွက် ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့်ကျင်းပသည့် ထိုအချိန်က ကြီးမားသောပွဲဖြစ်ပြီး အနီးနား Keihan ဒေသမှ ပရိသတ်အများအပြား လာရောက်ခဲ့ကြသည်။ အိမ်အပြန်လမ်းတွင် ဤပရိသတ်သည် Nakai Tosui ၏ `HataAya no Sato` နှင့် `Shiki no Hana` တို့ကို ဖျော်ဖြေရန် ဖျော်ဖြေရေးခန်းမသို့ သွားခဲ့သည်။ Ito Kimono Store ၏ ဖွင့်လှစ်ရောင်းချမှုသည် ရောင်းအားများ ပြည့်လျှံနေမည်မှာ မလွဲမသွေပင်ဖြစ်သည်။

一日に三万から四万の入場客が押しかけ、当時は入口で下足を預かりお帰りには出口の方へ廻してある店内畳敷き（震災前のデパートは皆この様だった、知っている人が多いはずである）よく支障もなく処理できたものだと言われている。

共進会場と間違えて入場料はいくらだとたずねた草履掛けの近在の人が、沢山いたそうである。

ထိုအချိန်တွင် ပွဲရုံသို့ နေ့စဉ်လာရောက်လည်ပတ်သူ ၃၀,၀၀၀ မှ ၄၀,၀၀၀ ခန့် လာရောက်ကြပြီး ထိုအချိန်တွင် လူများသည် ၎င်းတို့၏ဖိနပ်များကို အဝင်ပေါက်တွင်ထားခဲ့ကာ ၎င်းတို့ထွက်ခွာချိန်တွင် ထွက်ပေါက်တွင် ပြန်လည်ပေးအပ်ကြသည်။ (ကန်တိုလျင်မလှုပ်မီ ဌာနဆိုင်များအားလုံးသည် ဤကဲ့သို့ဖြစ်ခဲ့ကြသည်။) ဤနည်းလမ်းသည် ပြဿနာတစ်စုံတစ်ရာမရှိဘဲ ပြဿနာကို ကိုင်တွယ်ဖြေရှင်းနိုင်ခဲ့သည်ဟု ဆိုပါသည်။ ထင်ရှားသည်မှာ၊ ဇိုရီခြေညှပ်ဖိနပ်များ ဝတ်ဆင်ထားသည့် ဒေသခံအများအပြားသည် ပူးတွဲပြပွဲကျင်းပမည့်နေရာကို အထင်လွဲကာ ဝင်ကြေးမည်မျှရှိသည်ကို မေးမြန်းကြသည်မှာ ထင်ရှားပါသည်။

1910 年が名古屋市の三百年なら、伊藤家もまた三百年に相当していた。

そして同年三月は店祖創業三百年祭を行ったのである。

同家の家系によると、同家の始祖というのは織田信長 (Oda Nobunaga) の家臣で三蘭丸 (San-Ranmaru) の一人、伊藤蘭丸祐広 (Ito RanmaruSukehiro) となっている。

အကယ်၍ 1910 သည် Nagoya City ၏ နှစ် 300 နှစ်မြောက်ဖြစ်ခဲ့လျှင် Ito မိသားစု၏ နှစ် 300 နှစ်မြောက်လည်းဖြစ်သည်။

ထိုနှစ် မတ်လတွင် စတိုးဆိုင်တည်ထောင်ခြင်း နှစ် ၃၀၀ ပြည့် နှစ်ပတ်လည်နေ့ကို ကျင်းပခဲ့သည်။

မိသားစုသစ်ပင်အရ မိသားစုကို တည်ထောင်သူမှာ Oda Nobunaga နှင့် San-Ranmaru ၏ လက်အောက်ခံတစ်ဦးဖြစ်သည့် Ito Ranmaru Sukehiro ဖြစ်သည်။

祐広は信長の小姓役、禄高八百石、元正元年十一月（一五七三年）、信長は三好義継を河内の国若江城に攻めてこれを滅ぼしたが、蘭丸祐広もこの戦いで討死した。

Sukehiro သည် Nobunaga ၏ စာမျက်နှာစောင့်ဖြစ်ပြီး Rokutaka ၏ 80 koku ရှိသည်။နိုဝင်ဘာ 1573

တွင် Nobunaga သည် Kawachi ပြည်နယ်ရှိ Miyoshi Yoshitsugu ၏ Wakae ရဲတိုက်ကို ဖျက်ဆီးခဲ့ပြီး

Ranmaru Sukehiro သည်လည်း ထိုတိုက်ပွဲတွင် သေဆုံးသွားခဲ့သည်။

時に祐広の一子源左衛門祐道が未だいたって幼少だった。信長はこれを憐れんで、美濃の国久々里に住む千村平右衛門という者に養育させ、長じてこれを召し出し父の跡を継がせたのである。

ထိုအချိန်တွင် Sukehiro ၏ ပထမဆုံးကလေး Genzaemon Sukemichi သည် အလွန်ငယ်သေးသည်။

Nobunaga သည် သူ့ကိုသနားပြီး Mino ပြည်နယ် Kuguri တွင်နေထိုင်သော Chimura Heiemon မှ

ကြီးပြင်းလာကာ အသက်ကြီးလာသောအခါတွင် သူ့အဖေကို ဆက်ခံရန် ဆင့်ခေါ်ခဲ့သည်။

しかるに信長は天正十六年(1588年)、本能寺で光秀の今日にはたおれてしまった。源左衛門祐道は岐阜城にあって主人の変に間合わず、この事を悔いて遂に自ら浪人となり、久々里に隠棲してしまっただのである。ついで尾張の清州に出た。

Genzaemon Sukemichi သည် Gifu Castle တွင်ရှိနေသောကြောင့် Nobunaga Incident အတွက်

အချိန်မီမဆောင်ရွက်နိုင်သဖြင့် နောင်တရကာ နောက်ဆုံးတွင် သူ့ကိုယ်တိုင် ronin ဖြစ်လာပြီး KUKuri သို့

အနားယူခဲ့သည်။

やがて徳川家康の世となり、清洲の城主だった福島正則を安芸に移してそのあとへ、自分の第四子松平忠吉を封じ、忠吉の死後には秀忠の弟の義直を甲府から移し住ませた。これが慶長十年(1605年)四月である。

နောက်ဆုံးတွင် Tokugawa Ieyasu အာဏာရလာပြီး Kiyosu ရဲတိုက်၏အရှင်ဖြစ်သော Masanori

Fukushima ကို Aki သို့ ပြောင်းရွှေ့ပြီးနောက်တွင် သူ၏လေးယောက်မြောက်သား Tadayoshi

Matsudaira နှင့် Tadayoshi ကွယ်လွန်ပြီးနောက် Hidetada ၏ညီဖြစ်သူ Yoshinao ကို

ပြောင်းရွှေ့ပေးခဲ့သည်။ Kofu မှ.. ၁၆၀၅ ခုနှစ် ဧပြီလ ဖြစ်ခဲ့သည်။

ところが清洲は元来低湿の地であって、井戸水に乏しいうらみがあり、また洪水と、まさかの時には水攻めにあう恐れがあるというところから遷府の議が起こって名古屋に出ることになったのである。

သို့သော်လည်း Kiyosu သည် မူလက စိမ့်ပေါက်တစ်ခုဖြစ်ပြီး ရေတွင်းများ ရှားပါးကာ ရေကြီးမှုနှင့်

စစ်ဖြစ်ချိန်များတွင်လည်း ရေလွှမ်းမိုးခံရနိုင်သည့် အန္တရာယ်ရှိသည်။ ရလဒ်အနေဖြင့် မြို့တော်ကို လွှဲပြောင်းပေးရန် ဆွေးနွေးမှုများ ပြုလုပ်ခဲ့ပြီး နာဂိုယာသို့ ပြောင်းရွှေ့ရန် ဆုံးဖြတ်ခဲ့သည်။

家康は慶長十四年（1609年）新たに城地をあわせしめ、いよいよ諸大名に命じ次いで築城の大工事に着手したのは翌年二月であった。これがため約二十万人の工役が入って年内に大半の工事を終了し、残りの細かい部分は十七年まで続けられた。

Ieyasu သည် 1609 ခုနှစ်တွင် မြေယာအသစ်ကို ရယူခဲ့ပြီး နောက်တစ်နှစ် ဖေဖော်ဝါရီလတွင် ရဲတိုက်ကြီးတွင် ဆောက်လုပ်ရေးလုပ်ငန်းကြီးများ စတင်ရန် မြေရှင်ပဒေသရာဇ် အသီးသီးကို အမိန့်ပေးခဲ့သည်။ လုပ်သား ၂၀၀,၀၀၀ ခန့် အလုပ်အကိုင်ရရှိပြီး ဆောက်လုပ်ရေးလုပ်ငန်းအများစုသည် ယခုနှစ်ကုန်တွင် ပြီးစီးခဲ့ပြီး ကျန်အသေးစိတ်အချက်အလက်များမှာ ၁၆၁၂ ခုနှစ်အထိ ဆက်လက်လုပ်ဆောင်ခဲ့သည်။

二十万という人間が名古屋に集中して、そこへ大工事につきものの飲食店、宿屋、運送、土木業、遊女屋が続出したのだから、たちまちにして都市を形成したのはいうまでもなかった。そして清洲からいわゆる「Kiyosu-Goe」清州越えをした神社仏閣、商工者に交じって、祐道「GenzaemonSukemiti」も又移ってきたのである。

နာဂိုယာတွင် လူပေါင်း ၂၀၀,၀၀၀ ခန့် စုစည်းနေပြီး စားသောက်ဆိုင်များ၊ တည်းခိုခန်းများ၊ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး၊ မြို့ပြအင်ဂျင်နီယာနှင့် ပြည့်တန်ဆာများ ပေါက်ကြားလာသောကြောင့် ထိုမြို့ကြီးဖြစ်လာသည်။ `Kiyosu-Goe` ဟုလူသိများသော Kiyosu မှ ပြောင်းရွှေ့လာသော ဘုရားကျောင်းများ၊ ဘုရားကျောင်းများနှင့် ကုန်သည်များနှင့်အတူ Genzaemon-Sukemichi သည်လည်း ထိုနေရာသို့ ပြောင်းရွှေ့သွားခဲ့သည်။

祐道は長男の信宗を清洲にのこし、妻と次男の祐基を伴って新しい城下町の基盤割地の本町で、呉服小物の小売り渡世を始めたのである。

Sukemichi သည် ၎င်း၏အကြီးဆုံးသား Nobumune ကို Kiyosu တွင် ထားခဲ့ပြီး ၎င်း၏ဇနီးနှင့် ဒုတိယသားဖြစ်သူ Sukemoto တို့နှင့်အတူ Honmachi ရဲတိုက်မြို့သစ်တွင် ကီမိုနိုနှင့် အသုံးအဆောင်ပစ္စည်းများကို စတင်ရောင်းချခဲ့သည်။

彼としては、戦いに父を失い、乱世に主は家臣に殺され、あわせ一般人心もまた応仁依頼の久しき戦乱時代に飽きて、いまはひたすら治安をもとめてやまぬときでもあったし、主家の滅亡にはげしい有為転変の無常観を持つに至ったのであろう、遂にこれを機会に武士を捨てて商いに転じたのである。これが伊藤家の店祖である。

သူ့ဘက်ကတော့ တိုက်ပွဲမှာ သူ့အဖေကို ဆုံးရှုံးခဲ့ရပြီး ရုန်းရင်းဆန်ခတ် ဖြစ်နေချိန်မှာတော့ သူ့သခင်ကို သူ့လက်အောက်ခံတွေက သတ်ပစ်ခဲ့ပါတယ်။ တစ်ချိန်တည်းမှာပင် ပြည်သူ့အများ သည် အိုမင်းခေတ်ကတည်းက ရှည်လျားသော စစ်ပွဲကာလကို ငြီးငွေ့လာခဲ့ကြပြီး ယခုအချိန်သည် ငြိမ်းချမ်းရေးနှင့် စည်းစိမ်ကို အပြင်းအထန် ကြိုးပမ်းနေသည့် ကာလဖြစ်သည်။ သူ၏သခင်မိသားစုကို ဖျက်ဆီးခြင်းသည် အပြောင်းအလဲ၏ မမြဲခြင်းနှင့် ပြောင်းလဲမှု၏ ခိုင်မာသောသဘောကို ပေးဆောင်စေမည်ဖြစ်ကာ နောက်ဆုံးတွင် သူသည် ၎င်း၏ဆာမိုရိုင်းအသက်မွေးဝမ်းကြောင်းကို စွန့်လွှတ်ကာ အရောင်းအဝယ်လုပ်ရန် ဤအခွင့်အရေးကို ရယူခဲ့သည်။ ၎င်းသည် Ito မိသားစုကို တည်ထောင်သူဖြစ်သည်။

しかし彼は、いくばくもなく起こった大阪夏の陣に義憤を感じ、妻子を残して孤剣飄然、大阪に行ったがその後は消息を絶ってしまった。伊藤家の記録では祐道当時五十余歳、まことに数奇を極めた人生であった。彼の妻女が七才になる祐基を守って家業の礎を固めたというがこれも女丈夫というべきであろう。

သို့သော်လည်း မကြာမီ ဖြစ်ပွားခဲ့သည့် Osaka Summer Siege တွင် ဖြောင့်မတ်သော ဒေါသကို ခံစားရပြီး ၎င်း၏ ဇနီးနှင့် ကလေးကို အိုဆာကာသို့ သွားရန် တစ်ယောက်တည်း ထားခဲ့ပြီးဖြစ်သော်လည်း ၎င်းထံမှ ထပ်မံမကြားရပေ။ Ito မိသားစုရဲ့ မှတ်တမ်းတွေအရ Sukemichi ဟာ အဲဒီအချိန်က အသက် 50 ကျော်နေပြီး တကယ့်ကို ထူးထူးခြားခြား ဘဝကို ပိုင်ဆိုင်ထားပါတယ်။ ဇနီးသည်က အသက် ခုနစ်နှစ်အရွယ် Sukemoto ကို အကာအကွယ်ပေးပြီး မိသားစုလုပ်ငန်းရဲ့ အခြေခံအုတ်မြစ်ကို ခိုင်မာစေတယ်လို့ ဆိုထားပေမယ့် ဒါကို သန်မာတဲ့ အမျိုးသမီးတစ်ဦးအဖြစ်လည်း ဖော်ပြနိုင်ပါတယ်။

三代目に祐藏というのがあ。これが家督を継いで初めて次郎左衛門を称した。代々当主が次郎左衛門を襲名することになったのはこのときからである。

တတိယမျိုးဆက်ကို Sukezo ဟုခေါ်သည်။ သူသည် မိသားစုခေါင်းဆောင်အဖြစ် တာဝန်ယူခဲ့ပြီး သူ့ကိုယ်သူ Jirozaemon ဟုခေါ်သော ပထမဆုံးသူဖြစ်သည်။ ဤအချိန်မှစပြီး မိသားစု၏ မျိုးဆက် အဆက်ဆက် Jirozaemon ဟူသော အမည်ကို အမွေဆက်ခံခဲ့သည်။

この三代目が非常に厚く仏教に帰依し、家督を祐政に譲ってからは薙髪（髪をそり落とし）橘町に小さな庵室を結んで常住し、仏教三昧に耽っていたという。伊藤家の仏教尊嵩（うやまう）の思想も、この三代目にはじまったのだから随分古い話である。

ဤတတိယမျိုးဆက်သည် ဗုဒ္ဓဘာသာကို အလွန်ခိုင်မာသော ယုံကြည်သူဟု ဆိုကြပြီး၊ မိသားစု၏ ဦးစီးမှုကို Sukemasa အား လွှဲပြောင်းပေးပြီးနောက် ခေါင်းရိတ်ကာ Tachibana-cho ရှိ သင်္ခမ်းငယ်တစ်ခုတွင် ထာဝရနေထိုင်ကာ ဗုဒ္ဓဘာသာကို ဆည်းပူးခဲ့သည်။ Ito မိသားစု၏ ဗုဒ္ဓဘာသာကို လေးစားလိုက်နာသော အတွေးအခေါ်သည်လည်း ဤတတိယမျိုးဆက်မှ စတင်ခဲ့ပြီး ဖြစ်သောကြောင့် အလွန်ရှေးကျသော ဇာတ်လမ်းဖြစ်သည်။

だから三百年の伝統を改めたデパート開業の記念売出の日に、異国の僧侶が自分に会いたいと言ってきたと聞いては、十五代次郎左衛門にとっても仏縁の豊かさを感じて、余程うれしかっただろうと思うのである。早速一階にあった貴賓室、これは一部であろうが茶室風に来ていたそうである、それに案内した。

နှစ် ၃၀၀ ပြည့် အစဉ်အလာကို ပြောင်းလဲခဲ့သည့် အရောင်းဆိုင်ဖွင့်ပွဲ အထိမ်းအမှတ် ရောင်းချသည့်နေ့တွင် နိုင်ငံရပ်ခြားမှ ဗုဒ္ဓဘာသာ ဘုန်းကြီးတစ်ပါးက ၎င်းအား တွေ့ဆုံရန် တောင်းဆိုခဲ့သည်။ 15 မျိုးဆက် Jirozaemon သည် ဤစကားကိုကြားသောအခါ သူသည် ဗုဒ္ဓဘာသာနှင့် ဆက်နွယ်မှု ကြွယ်ဝမှုကို ခံစားခဲ့ရပြီး အလွန်ပျော်ရွှင်နေမည်ဖြစ်သည်။ ကျွန်တော် သူ့ကို လက်ဖက်ရည်ဆိုင်ပုံစံနဲ့ တည်ဆောက်ထားတဲ့ ပထမထပ်က VIP အခန်းကို ချက်ချင်း ခေါ်သွားတယ်။

名前はウ・オッタマ。ビルマの僧侶、しかも仏縁を頼ってあんたにもとめ、ビルマ独立の盟主たるべき日本を知りに来たのだというのである。

သူ့နာမည်က ဆရာတော် ဦးဥတ္တမပါ။ ဗမာဘုန်းကြီး။ ထို့အပြင် မြတ်စွာဘုရားနှင့် အဆက်အစပ်ရှိသောကြောင့် အထံတော်သို့ လာရန် တောင်းဆိုခဲ့ပြီး မြန်မာနိုင်ငံ လွတ်လပ်ရေးဖခင်ကြီး

ဖြစ်သင့်သော ဂျပန်အကြောင်း လေ့လာရန် လာခဲ့ကြောင်း၊

この初対面というよりも日本来訪のオッタマの動機については、私の扱った脚本に取り上げた説以外にもう一つの説がある。オッタマはビルマ出立のときから先代を頼ってきたのではなく、前から大谷光瑞（おおたにこうずい）師に招かれて京都に来ていて、たまたま名古屋の共進会を見物にきたところがデパートの売り出しというので入って見た、それを珍しく思って先代の方から声をかけたといいい残されている。

ကျွန်ုပ်၏ သီအိုရီအပြင်၊ ဦးဥတ္တမ၏ ရည်ရွယ်ချက်နှင့် ပတ်သက်သော အခြားသီအိုရီတစ်ခုလည်း ရှိသေးသည်။ Ottama သည် အစကတည်းက သူ့ရှေ့သူအား အားမကိုးဘဲ Reverend Otani Kozui ၏ ဖိတ်ကြားချက်ဖြင့် ကျိုတိုသို့ ရောက်ရှိလာခဲ့သည်။ Nagoya မှာကျင်းပတဲ့ ပြပွဲတစ်ခုမှာ ကျွန်မက စတိုးဆိုင်တစ်ဆိုင်မှာ ရောင်းချနေတာကြောင့် ဝင်ကြည့်မိပါတယ်။ Jirozaemon သည် ဤအရာသည် အထူးအဆန်းဟု ထင်ကာ သူ့ထံသို့ ချဉ်းကပ်သွားသည်ဟု ဆိုကြသည်။

しかしこれは、主として先代生前の談話によるものであって、現ビルマ軍政部報道班に活躍しているO氏の説によれば、大谷光瑞師に招かれてきていたことは1907年であるが、オッタマは光瑞師招聘とは全く別の目的で最初から次郎左衛門をいわば在野の仏教徒とし、仏教を頼って日本研究にきたのだ、というのである。

သို့သော် ၎င်းသည် မကွယ်လွန်မီ ယခင်ပြောဆိုခဲ့သော စကားအပေါ် အဓိကအခြေခံပြီး မြန်မာစစ်အစိုးရ၏ သတင်းအဖွဲ့တွင် လက်ရှိလုပ်ဆောင်နေသည့် မစ္စတာ O ၏ သီအိုရီအရ၊ သူ့ကို ၁၉၀၇ ခုနှစ်တွင် သိက္ခာတော်ရ Otani Kozui မှ ဖိတ်ကြားခဲ့သည်။ သူ့အဆိုအရ၊ ဦးဥတ္တမသည် ရှေးဦးစွာကတည်းက Jirozaemon ကို လူဝတ်ကြောင် ဗုဒ္ဓဘာသာအဖြစ် သတ်မှတ်ပြီး ဂျပန်သို့ လာရောက်လေ့လာကာ ဆရာကြီး Kozui ကို ဖိတ်ခေါ်ခြင်းနှင့် လုံးဝမတူသော ရည်ရွယ်ချက်အတွက် သူ့ကို အားကိုးပြီး ဂျပန်သို့ လာရောက်ခဲ့သည်။

岡氏というのはオッタマの死の直前、すなわち1939年四月にビルマに行き、九月にオッタマ死ぬまで彼の傍に居り、終夜を共にすごしたことも、十数回にとどまらなかった。相当突っ込んだ話が多く、時にはまた日本を語り、先代を語り、ビルマ国を述懐した、そのいずれもがオッタマには懐かしい懐奮の情と、鮮烈な独立への抱負となって、よみがえっていた。そういうO氏の話であり直接きいたところであるから、渡日以前すでに光瑞師とは別に先代を求めてきたという方が正しいようであり、そして先代の口述の方はおそらく彼の陰徳の人格がそうさせたのであろうと思われる。

O သည် ၁၉၃၉ ခုနှစ် ဧပြီလတွင် ဦးဥတ္တမ မကွယ်လွန်မီ မြန်မာနိုင်ငံသို့ သွားရောက်ခဲ့ပြီး စက်တင်ဘာလတွင် ဦးဥတ္တမ ကွယ်လွန်ချိန်အထိ သူ့ဘေးနားတွင် တစ်ညတာ အကြိမ်ပေါင်း တစ်ဒါဇင်ထက် မနည်း အတူနေခဲ့သည်။ လေးနက်တဲ့ ဇာတ်လမ်းတွေ အများကြီးရှိတယ်။ တစ်ခါတလေမှာ ဂျပန်အကြောင်း ပြောပြန်တယ်။ Jirozaemon အကြောင်းပြောပါ။ မြန်မာပြည်အကြောင်းပြောဖူးတယ်။ ဒါတွေအားလုံးက ဦးဥတ္တမကို လွမ်းဆွတ်လွမ်းဆွတ်တဲ့ ခံစားချက်နဲ့ လွတ်လပ်ရေး အတွက် ပြင်းပြတဲ့ ဆန္ဒကို ဆောင်ကြဉ်းပေးတယ်။ ဒါက Mr. K ရဲ့ ဇာတ်လမ်းဖြစ်ပြီး၊ ကျွန်တော် တိုက်ရိုက်ကြားဖူးတာဖြစ်လို့ သူက ဆရာကြီး Kozui နဲ့ သီးသန့် Jirozaemon ကို တောင်းထားပြီးသားလို့ ပြောရတာ ပိုမှန်ပုံရပြီး Mr. Jirozaemon ပြောတဲ့စကားက သူ့ရဲ့ ကြိုတင်စာရင်းသွင်းမှုကြောင့် ဖြစ်နိုင်တယ်လို့ ယူဆရပါတယ်။ ဖြစ်ပါစေ။

さらにまた他説によると宮津の和尚鈴木真静氏とカルカッタで知り、同氏の兄幸馬氏（鈴木

圭齋遺稿) を頼って 1906 年に、初めて日本訪問をかなえたともいわれ、丹羽礼介氏 (にわ れいすけ : 「学校家庭 教育略画集とその書き方」岡田三郎助 共著) と親交をむすんだのもそのころだと言われている。そして真静氏の奔走で大谷光瑞師の庇護も受ける様になり、1909 年には京都の龍谷大学で外国語を教授し、晩年まで政治方面に力を尽くした若林半氏 (回教世界と日本) と例の有名な街頭の遭遇も同じころだったし、非常に逸話に富んだ交友となった神戸の小林義道師 (こばやしぎどう「頼夢遺文集」) や大阪の日下義禪師 (くさかぎぜん「宝塚の聖天さん」)、さらに東京の国分正三 (こくぶしょうぞう) 氏、金子豊次 (かねことよじ) 氏、等と盟友の交流を持つに至ったのもこの年だった。

ထို့အပြင် အခြားသိအိုရီတစ်ခုအရ ကတ္တားတွင် မိယာဇူနန်းကြီး Suzuki Masashizu နှင့် တွေ့ဆုံခဲ့သည်။ သူ့အစ်ကို Kouma (Suzuki Keisai ရေးတဲ့ နောက်ပိုင်း) ရဲ့အကူအညီနဲ့ 1906 ခုနှစ်မှာ သူ့ရဲ့ပထမဆုံးဂျပန်ကိုလာရောက်လည်ပတ်နိုင်ခဲ့တယ်လို့ဆိုပါတယ်။ ထိုအချိန်က သူသည် Mr. Niwa Reisuke (ကျောင်းနှင့် မိသားစု- ရိုးရှင်းသော ပညာရေးရုပ်ပုံများ စုစည်းမှုနှင့် ၎င်းတို့ကို Okada Saburosuke ၏ တွဲဖက်ရေးသားသူ) နှင့် ရင်းနှီးလာခဲ့သည်။ Mr. Mashizu ၏ ကြိုးစားအားထုတ်မှုမှတစ်ဆင့် ဆရာကြီး Otani Kozui ၏ ပံ့ပိုးကူညီမှုကိုလည်း ရရှိခဲ့ပါသည်။ ၁၉၀၉ ခုနှစ်တွင် ကျိုတိုမြို့ရှိ Ryukoku တက္ကသိုလ်တွင် နိုင်ငံခြားဘာသာစကားကို သင်ကြားခဲ့သည်။ ၎င်းသည် ၎င်း၏နောက်ပိုင်းနှစ်များအထိ နိုင်ငံရေးအရ ပံ့ပိုးပေးခဲ့သော မစ္စတာ Wakabayashi Han နှင့် ကျော်ကြားသော လမ်းပေါ်၌ တွေ့ဆုံသည့်အချိန်နှင့် တစ်ချိန်တည်းတွင်ဖြစ်သည်။ ကိုဘေးမှ Kobayashi Gido နှင့် Osaka မှ Kusaka Gizen တို့အပြင် တိုကျိုမြို့မှ Kokubu Shozo နှင့် Kaneko Toyoji တို့သည်လည်း ယခုနှစ်အတွင်းတွင် မစ္စတာ Toyoji နှင့် အခြားသူများနှင့် မိတ်ဆွေများဖြစ်ခဲ့ကြသည်။

だから、もしオッタマが岡氏にもらしらしたようであれば、ビルマを発つときから次郎左衛門を頼ってきたというのは少し誇張過ぎるようである。来日中に次郎左衛門の家柄や人格を聞いて、飛び込んでいったとみるのが真相のようでもある。

ထို့ကြောင့် ဦးဥတ္တမသည် မစ္စတာ K ကို ပြောသည့်အတိုင်းဆိုလျှင်၊ သူ မြန်မာပြည်မှ ထွက်သွားကတည်းက Jirozaemon ကို အားကိုးသည်မှာ အနည်းငယ် မှားပုံရသည်။ Jirozaemon ၏ မိသားစု နောက်ခံနှင့် ပင်ကိုယ်စရိုက်ကို ဂျပန်သို့ သွားရောက်လည်ပတ်စဉ် ကြားသိပြီးနောက် ခုန်ချသွားသည်ဟု ထင်ရသည်မှာ မှန်ကန်ပုံရသည်။

先代という人は 例えば、名古屋では「いとう呉服店」といわずに「いとうさん」とよばれていた、先代はこれを恐縮して何とかして「さん」をとってもらはねば申し訳ない、仮にも一般大衆の百貨店たるものがそのようなことをしてもらうのは、あまりに有難すぎる、とて、上野店の名称「松坂屋」を呼称することに変革したというように、この一例に見てもわかる通りの人柄である。

ဥပမာအားဖြင့်၊ နာဂိုယာတွင် ယခင်ပိုင်ရှင်ကို `Ito Kimono Store' အစား `Ito-san' ဟုခေါ်သည်။ Jirozaemon က ဂုဏ်ပြုသော `san' ကို စတိုးဆိုင်၏ နာမည်တွင် ထည့်ရခြင်းမှာ ရှက်စရာဟု ထင်ခဲ့သည်။ လူတိုင်းရဲ့ ကုန်စုံဆိုင်တွေမှာ ဒီလိုမျိုး လုပ်ကြရင်တောင် အရမ်းကျေးဇူးတင်မိမှာပါ။

ともかくそう言う訳でオッタマは、その場から伊藤家の大事な客人となって逗留することになった。

ထို့ကြောင့် Ottama သည် Ito မိသားစု၏ အရေးကြီးသော ဧည့်သည်အဖြစ် ထိုနေရာတွင် တည်းခိုရန်

ဆုံးဖြတ်ခဲ့သည်။

オッタマは既に八か国語に通じ、日本語も京都弁で都々逸をうたうほど巧だったそうである。その上、独立運動を起こす位のおとこであるから自信も非常に強い。そして彼は何事も自力で会得しなければ承知しなかった。

ဦးOttamaသည် ဘာသာစကား ရှစ်မျိုးဖြင့် ကျွမ်းကျင်နေပြီဖြစ်ပြီး ၎င်း၏ဂျပန်စကားသည် ကျိုတိုဒေသိယဘာသာစကားဖြင့် "Todoitsu" စကားကို အလွန်ကျွမ်းကျင်စွာ သီဆိုနိုင်သည်ဟု ဆိုသည်။ ထို့အပြင် သူသည် လွတ်လပ်ရေးလှုပ်ရှားမှုကို စတင်ခဲ့သူဖြစ်သောကြောင့် အလွန်ယုံကြည်မှုရှိသည်။ သူ့ဘာသာသူ မလေ့လာဘဲနဲ့ ဘာမှ မကျေနပ်ဘူး။

あらゆる方面から日本国内の事情とか、日本人の国民性などを調べ始めた。また日本の理想を学ぶために払った努力というものは、並々ならぬものだった。

ဂျပန်ပြည်တွင်းအခြေအနေနဲ့ ဂျပန်လူမျိုးတွေရဲ့ အမျိုးသားရေးစရိုက်ကို ရှုထောင့်ပေါင်းစုံကနေ စူးစမ်းလေ့လာခဲ့တယ်။ သူသည် ဂျပန်လူမျိုးတို့၏ စံနှုန်းများအကြောင်း လေ့လာရန် ကြိုးစားအားထုတ်မှုမှာလည်း ထူးထူးခြားခြားပင်။

たとえば程小さくとも神社仏閣の由来縁起を調べ、また偉人や特に明治維新に活躍した志士の人格や業績を調べた。彼は驚くべき熱心さでこれに取り組み、しかも極めて短日時のうちにかつ然として達観し、そして自分の推断に誤りなかったことと、日本こそはじめから東亜の盟主になるための国であったという事を確認し、次郎左衛門に堂々と言ったそうである。

မည်မျှပင်သေးငယ်သည်ဖြစ်စေ သူသည် နတ်ကွန်းများနှင့် ဘုရားကျောင်းများ၏ ဇစ်မြစ်နှင့် ဇစ်မြစ်ကို စူးစမ်းလေ့လာခဲ့ပြီး အထူးသဖြင့် မေဂျီပြန်လည်ထူထောင်ရေးကာလတွင် တက်ကြွလှုပ်ရှားခဲ့သော မျိုးချစ်ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးများ၏ ကိုယ်ရည်ကိုယ်သွေးများနှင့် အောင်မြင်မှုများကိုလည်း သုတေသနပြုခဲ့သည်။ သူသည် ဤပရောဂျက်ကို အံ့သြဖွယ် စိတ်အားထက်သန်မှုဖြင့် ကိုင်တွယ်ခဲ့ပြီး အလွန်တိုတောင်းသော အချိန်အတွင်းတွင်၊ သူသည် အလှမ်းဝေးသော မြင်ကွင်းကို ရှင်းရှင်းလင်းလင်း သိမြင်လာခဲ့သည်။ သူသည် သူ၏ ကောက်ချက်ချရာတွင် မှန်ကန်ကြောင်း၊ ဂျပန်သည် အစကတည်းက နိုင်ငံဖြစ်လာရန် ရည်ရွယ်ထားသည့် နိုင်ငံဖြစ်သည်၊ အရှေ့အာရှခေါင်းဆောင်က ဒါကို အတည်ပြုပြီး Jirozaemon ကို ယုံကြည်မှုအပြည့်နဲ့ ပြောခဲ့တယ်လို့ ဆိုပါတယ်။

困ったのは貞子夫人と女中たちである。

一体ビルマ人は、熱帯地方民であり、とくに亡国後はイギリスの魔手に陥って健全な社会思想とか雄志などは無く、壮志は消沈していて淫靡（風俗は乱れ）迷信に強いばかりであった。

မစ္စဆာဒါကိုနှင့် အိမ်ဖော်များ စိတ်ရှုပ်သွားသည်။

မြန်မာလူမျိုးများသည် အပူပိုင်းဒေသမှ လူမျိုးများဖြစ်ကြပြီး အထူးသဖြင့် ၎င်းတို့၏နိုင်ငံသည် ဗြိတိသျှတို့ လက်အောက်သို့ ကျရောက်ပြီးနောက် ကျန်းမာသော လူမှုအတွေးအခေါ် သို့မဟုတ် သတ္တိမရှိကြဘဲ ၎င်းတို့၏ ဆန္ဒများ ဆုတ်ယုတ်လာကာ ၎င်းတို့၏ ဓလေ့ထုံးတမ်းများ ဖရိုဖရဲဖြစ်ကာ နက်နက်ရှိုင်းရှိုင်း အယူသီးလာကြသည်။

イギリス人はその民族意識や革命思想を押さえるために、圧迫政策を変えて巧みに懐柔政策をとった。立法議会を設けてビルマ人に参政権を与え、郷村自治条令といったものを通過せしめて感情的な方面を帰結させる一方、平民学校を設立して親英教育の普及を計り地方寺院を保護して信教の自由を示し、いわばビルマ人のよろこびそうなものは余すところなく汲々（きゅう

きゆう) として施してあった。

အမျိုးသားရေးအသိစိတ်နှင့် တော်လှန်သောအတွေးအခေါ်များကို ဖိနှိပ်ရန်အတွက် ဗြိတိသျှတို့သည် ၎င်းတို့၏ ဖိနှိပ်သောမူဝါဒများကို ပြောင်းလဲကာ ကျေအေးရေးမူဝါဒကို ကျွမ်းကျင်စွာ ချမှတ်ခဲ့သည်။ ဗြိတိသျှတို့သည် ဥပဒေပြုလွှတ်တော်တစ်ရပ်ကို ထူထောင်ကာ ဗမာများကို မဲပေးပိုင်ခွင့်ပေးခဲ့ပြီး စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ တုံ့ပြန်မှုကို နှိမ်နင်းရန် ဒေသဆိုင်ရာ ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့် စည်းမျဉ်းများကို ပြဋ္ဌာန်းခဲ့သည်။ အခြားတစ်ဖက်တွင် ၎င်းတို့သည် အင်္ဂလိပ်လိုလားသော ပညာရေးပြန့်ပွားစေရန် ဘုံကျောင်းများကို တည်ထောင်ကာ ဘာသာရေးလွတ်လပ်ခွင့်ကို သရုပ်ပြရန် ဒေသခံဘုရားကျောင်းများကို အကာအကွယ်ပေးကာ မြန်မာလူမျိုးများ နှစ်သက်စေမည့်အရာအားလုံးအတွက် ထောက်ပံ့ပေးခဲ့သည်။

これがため、ただ逸楽あって奮闘を知らぬビルマ人と化し去り、更に独立の思想が無く、壮烈な反英運動のとりべきものの居ないのは当然であった。それが約五十年続いたのである。

その間にオッタマは成長していった。オッタマが七、八才の頃、全ビルマがイギリスの前に屈服したわけである。幼年のオッタマには無論難しい話は分からないが、彼の父や祖父から聞いた同胞相剋の真相と英国の老獪な政策については、青年期に及んで次第に理解できるようになった。父は早く死んだので、妹のマインゾは母が再婚してから生まれた。彼はアキャブ（現シットウェー ラカイン州の州都）のシュエ・デジ・キャングのラザラマ・サヤダウ和尚に弟子入りし、一方英語を習った。

ရလဒ်အနေဖြင့် မြန်မာတို့သည် မည်သို့ရုန်းကန်ရမှန်းမသိသော ပျော်ရွှင်သွားသော ကံကောင်းသောမြန်မာများအဖြစ်သို့ ပြောင်းလဲသွားကာ လွတ်လပ်ရေးရရန် စိတ်ကူးမရှိသလို အင်္ဂလိပ်ဆန့်ကျင်ရေး ပြင်းပြင်းထန်ထန် လှုပ်ရှားမည့်သူလည်း မရှိသည်မှာ သဘာဝကျပါသည်။ ဤသည်မှာ အနှစ်ငါးဆယ်ခန့် ကြာမြင့်ခဲ့သည်။ ထိုအချိန်တွင် ဦးဥတ္တမသည် ကြီးပြင်းခဲ့သည်။ ဦးဥတ္တမ အသက် ခုနစ်နှစ် ရှစ်နှစ်ရှိသောအခါ ဗမာပြည်သည် အင်္ဂလိပ်လက်သို့ လက်နက်ချခဲ့သည်။ ဟုတ်ပါတယ်၊ Ottawa လူငယ်ဟာ ရှုပ်ထွေးတဲ့အကြောင်းအရာတွေကို နားမလည်နိုင်ခဲ့ပါဘူး။ သို့သော် သူကြီးကောင်ဝင်စအရွယ်တွင် သူ့အဖေနှင့်အဖိုးထံမှကြားသိခဲ့ရသည့် လိမ္မာသောဗြိတိသျှမူဝါဒများနှင့် လူမျိုးကြားပဋိပက္ခများ၏အမှန်တရားကို တဖြည်းဖြည်းနားလည်လာခဲ့သည်။ အဖေက အစောကြီး ဆုံးသွားတော့ အမေက နောက်အိမ်ထောင်ပြုပြီး ညီမလေး Ma Inzo ကို မွေးတယ်။ သူသည် စစ်တွေမြို့ (ယခုရခိုင်ပြည်နယ် မြို့တော် စစ်တွေ) တွင် ရွှေဒီဇီကြိုင် ဆရာတော် လာဇာရာမ ၏ တပည့်ဖြစ်ခဲ့ပြီး အင်္ဂလိပ်စာ သင်ယူခဲ့သည်။

後カルカッタに出てサンスクリットやインド哲学を修業した。日清戦争後インドの国民会議派が結成されたが、彼はこれに加盟した。カルカッタの大学を出ると、イギリスに渡って牛津大学（オックスフォード）に学び政治学部に籍を置いていたと言われている。しかし それはあくまで英国に対する表面だけの装いであって、彼がひそかに力を打ち込んだのは、ビルマ国内では学ぶことを禁じられていた歴史だったのである。

နောက်ပိုင်းတွင် သူသည် ကတ္တားသို့သွားကာ သက္ကတနှင့် အိန္ဒိယဒဿနတို့ကို လေ့လာခဲ့သည်။ တရုတ်-ဂျပန်စစ်ပွဲအပြီးတွင် အိန္ဒိယအမျိုးသားကွန်ဂရက်ပါတီကို ဖွဲ့စည်းခဲ့ပြီး ၎င်းနှင့်ပူးပေါင်းခဲ့သည်။ ကလကတ္တားတက္ကသိုလ်မှ ဘွဲ့ရပြီးနောက် အင်္ဂလန်သို့ ပြောင်းရွှေ့ကာ နိုင်ငံရေးသိပ္ပံဌာန၏ အဖွဲ့ဝင်ဖြစ်ရာ Oxford တက္ကသိုလ် တွင် ပညာသင်ကြားခဲ့သည်ဟု ဆိုသည်။ သို့သော်လည်း ယင်းသည်

မြတ်နိုးပတ်သက်သည့် အပေါ်ယံဟန်ဆောင်မှုမျှသာဖြစ်ပြီး သူလျှို့ဝှက်စွာအာရုံစိုက်ခဲ့သည့်အရာမှာ မြန်မာနိုင်ငံတွင် လေ့လာရန် တားမြစ်ခံထားရသော သမိုင်းကြောင်းဖြစ်သည်။

イギリスがビルマの青年たちに彼らの国の歴史をひたかくしにかくしたのは、とりもなおさず、歴史を知ればイギリスの奸計と亡国に至った経過を知り、せっかく馴化政策（じゅんかせいさく）に麻痺して好成績を挙げているビルマ人に万一民族意識を萌起させては大変なことになるからであった。彼が国外に出て祖国を振り返って見て愕然としたのはこの点であった。

အင်္ဂလိပ်တို့သည် မြန်မာလူငယ်များထံမှ မိမိတို့နိုင်ငံ၏သမိုင်းကို လျှို့ဝှက်ဝှက်ထားကာ သမိုင်းကြောင်းကို သိလျှင် မြတ်သူတို့၏ လှည့်စားမှုနှင့် တိုင်းပြည်ကျဆုံးသွားသည့် ဖြစ်စဉ်ကို နားလည်နိုင်မည်ဖြစ်သည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ကိုလိုနီခေတ်ကို လိုက်လျောညီထွေ လိုက်လျောညီထွေဖြစ်စေသော မူဝါဒများကို ကျင့်သုံးပြီး ရလဒ်ကောင်းများ ရရှိနေသော မြန်မာများသည် လူမျိုးစုအလိုက် သတိရှိလာကြပါက ဘေးဥပဒ်ဖြစ်လာနိုင်သောကြောင့် ဖြစ်သည်။ ဤအချက်မှာ မိမိနိုင်ငံမှ ထွက်ခွာပြီးနောက် မိမိဇာတိမြေကို ပြန်ကြည့်သောအခါ အံ့အားသင့်ခဲ့ရပါသည်။

明治三十六年頃一旦帰国した彼は、三十八年に再びロンドンに渡った。そこで彼は日露戦争の日本大勝利を知ったのである。これこそ青天の霹靂ともいふべき大事件であった。東洋の一小国がロシアに勝ったという、このことは一時は教壇に立ってビルマ青年の教師となったりした彼に、一大転機を画していったのである。と同時に東洋全体に鬱勃（うつぼつ：盛んに湧き上がる）として起こった民族意識の潮流に、ごく徐々にではあるがビルマ人も乗っていったのである。

၁၉၀၃ ခုနှစ်ဝန်းကျင်တွင် ဂျပန်နိုင်ငံသို့ ပြန်လာခဲ့ပြီး ၁၉၀၅ ခုနှစ်တွင် လန်ဒန်သို့ ပြန်လာခဲ့သည်။ ရုရှား-ဂျပန်စစ်ပွဲတွင် ဂျပန်၏ ကြီးကျယ်သော အောင်ပွဲအကြောင်းကို ထိုနေရာတွင် သူသင်ယူခဲ့သည်။ ဤသည်မှာ အပြာရောင်မှ ကျည်ဆန်ဟု ခေါ်နိုင်သည့် အဓိက ဖြစ်ရပ်တစ်ခု ဖြစ်သည်။ အရှေ့တိုင်းရှိ နိုင်ငံငယ်တစ်ခုသည် ရုရှားကို အနိုင်ယူခဲ့ပြီး ၎င်းသည် တစ်ချိန်က စင်မြင့်ထက်တွင် သင်ကြားခဲ့ဖူးပြီး မြန်မာကျောင်းသားလူငယ်များကို သင်ကြားပို့ချပေးခဲ့သော သူ့အတွက် အဓိက အချိုးအကွေ့တစ်ခုဖြစ်သည်။ တစ်ချိန်တည်းမှာပင်၊ မြန်မာလူမျိုးများသည် အာရှတစ်ခွင်တွင် လျင်မြန်စွာ မြင့်တက်လာနေသော အမျိုးသားရေးအသိရေစီးကြောင်းတွင် ပါဝင်လာခဲ့သည်။

またビルマ人の男性は一生に一度は僧侶の修行をしなければならない習わしの、徹底的な仏教国である。二十才を過ぎても自分の名前の上にウが付けられないのでは人間とされないのである。

ဗမာအမျိုးသားများသည် ဗုဒ္ဓဘာသာ တင်းကြပ်သော နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံဖြစ်ပြီး အမျိုးသားများ တစ်သက်တွင် အနည်းဆုံး တစ်ကြိမ် ဘုန်းကြီးအဖြစ် လေ့ကျင့်ပေးရသည့် ဓလေ့ထုံးစံလည်း ဖြစ်သည်။ အသက် 20 ကျော်လွန်သွားသည့်တိုင် လူတစ်ဦးသည် ၎င်းတို့၏အမည်တွင် ‘U’ ကို မထည့်နိုင်ပါက ၎င်းတို့ကို လူသားအဖြစ် သတ်မှတ်မည်မဟုတ်ပေ။

もともとビルマ仏教は古くはラマ教と密教の混合したものでこれに西暦十一世紀のバガン王朝アナウラタ王（アノーヤター）にタライン人の間につたえられていたスリランカ仏教が融合して出来たのである。だからこの北方の仏教と南方の仏教との混合した小乗派の僧侶生活というものは、大乘仏教を信仰する日本人の宗教生活とは趣を大いに異なり、様々な戒律があってそれを真剣に守っていたのである。

မြန်မာဗုဒ္ဓဘာသာသည် မူလက Lamaism နှင့် Esoteric ဗုဒ္ဓဘာသာတို့ ရောနှောပြီး အေဒီ ၁၁ ရာစုတွင် ပုဂံမင်းဆက်၏ အနော်ရထာမင်း လက်ထက်က တာရီန်းလူမျိုးများကြားတွင် ဆင်းသက်လာခဲ့သည့် သီရိလင်္ကာ ဗုဒ္ဓဘာသာနှင့် ပိုမိုပေါင်းစပ်ခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် မြောက်ပိုင်း ဗုဒ္ဓဘာသာ နှင့် တောင်ပိုင်း ဗုဒ္ဓဘာသာ ရောယှက်နေသည့် ဟိယာန ဘုန်းတော်ကြီး ဘဝသည် မဟာယာန ဗုဒ္ဓဘာသာကို ယုံကြည်သော ဂျပန်လူမျိုးများ၏ ဘာသာရေးဘဝနှင့် အလွန်ကွာခြားပြီး အလေးအနက်ထား လိုက်နာရမည့် သီလအမျိုးမျိုးရှိသည်။

そこで貞子夫人と女中とが困るのである。

オツタマはオツタマは第一に朝食を食べない、これはまあいいとして問題は昼食である。正午十二時にたとえ一分遅れても、もう箸をいや手をつけようとしない。それにはじめの内は「日本食はまづい、口に合わん」と、平気でいってそれも手掴み食である。そこへもって来て非常に厳格な非時食（ひじじき：僧が食事をしてはならないと決めた時の食事）の戒律を守るのであるから、昼食が少しでも遅れると頑として食べない。

ဤနေရာတွင် မစ္စင်ဆာဒါကိုနှင့် အိမ်အကူတို့ ဒုက္ခရောက်နေသည်။

ဥတ္တမ မနက်စာမစားဘူး။ ဒါအဆင်ပြေပေမယ့် ပြဿနာက နေ့လယ်စာပါ။ နေ့လည် 12:00 မှာ တစ်မိနစ်နောက်ကျရင်တောင် မစားတော့ဘူး။ ဒါ့ပြင် အစပိုင်းမှာတော့ ``ဂျပန်အစားအစာက ဆိုးပြီး အရသာနဲ့ မကိုက်ညီဘူး´´ လို့ပြောပြီး လက်နဲ့စားတာ ဒီလောက်ပါပဲ။ အလွန်တင်းကျပ်သော ဥပုသ်စောင့်စည်းမှုကို လိုက်နာသောကြောင့် နေ့လည်စာစားရန် အနည်းငယ်နောက်ကျလျှင်ပင် ဇွတ်အတင်း မစားဘဲနေ၏။

細心の注意を払ってまずオツタマの居室の次の間まで隠密に膳部を揃えて柱時計をにらんでいる。時計が十二時を打つ前に必ず、間の襖をサッと開けて、さあ召し上がり下さいということになる。そのためには、居室、台所、と家中の時計という時計を常に正確に合わせておいて、更に何一つそつのない様に膳部をそろえておかねばならぬ。

အိမ်အကူများသည် ဦးဥတ္တမ၏အခန်းဘေးရှိ အခန်းတွင် စားပွဲကို တိတ်တဆိတ် ထားကာ တိုင်ကပ်နာရီကို စိုက်ကြည့်ကြသည်။ ဆယ့်နှစ်နာရီမထိုးမီ အိမ်အကူများသည် လျှောက်ခါးများကို အမြန်ဖွင့်ကာ ``ကဲ ထမင်းစားကြစို့´´ ဟုဆိုလေသည်။ ထိုသို့ပြုလုပ်ရန်အတွက် ဧည့်ခန်း၊ မီးဖိုချောင်နှင့် အိမ်၏အခြားအစိတ်အပိုင်းများရှိ နာရီများကို အမြဲတိကျစွာသတ်မှတ်ထားရမည်ဖြစ်ပြီး ထမင်းစားခန်းကိုလည်း ပြီးပြည့်စုံအောင် စီစဉ်ပေးရမည်ဖြစ်သည်။

また後で必ず先代は、オツタマのお昼はときくことになっているので、食べないものをまさか食べたともいえないから、是が非でもこれを履行しなければならぬ。こうなると女中に任せっきりに絶対出来ぬといった具合で、子供たちの朝食がすむとやれやれという間もなく、あとはオツタマのお昼のことで一杯だった。

အဲဒီနောက် Jirozaemon က ``ဥတ္တမနေ့လယ်စာ စားပြီးပြီလား´´ ဟု အမြဲမေးသည်။ မစားဖူးတဲ့ အရာကို `စားတယ်´ လို့ ပြောလို့ မရဘူး။ ဒါကို ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် ဆောင်ရွက်ရမယ်။ ဒီလိုအခြေအနေမျိုးမှာ အိမ်အကူအတွက် အရာအားလုံးကို ချန်ထားခဲ့ဖို့ မဖြစ်နိုင်တော့တဲ့အတွက် ကလေးတွေ မနက်စာစားပြီးတာနဲ့ မစ္စင်ဆာဒါကိုက ဦးဥတ္တမရဲ့ နေ့လည်စာအကြောင်း စဉ်းစားရင်း အလုပ်ရှုပ်နေခဲ့ပါတယ်။

まだある。入浴の習慣である。着衣のまま風呂につかるのは間もなく慣れてしまったが、うっかり中仕切りの戸でも開けるのではないか、といった気配だけでもしょうものなら、それこ

そ百雷一時に落つるが如き大喝を食わされるのである。

နောက်ထပ်ရှိသေးတယ်။ ဒါဟာ ရေချိုးတဲ့ ဓလေ့ပါ။ မကြာခင်မှာ အဝတ်အစားတွေဝတ်ပြီး ရေချိုးလေ့ရှိပေမယ့် တစ်ယောက်ယောက်က အခန်းတံခါးကို မတော်တဆဖွင့်မိနိုင်တယ်ဆိုတဲ့ အရိပ်အမြွက်လေးတောင် ရှိခဲ့ရင် မိုးခြိမ်းသံလို ကျယ်လောင်သွားလိမ့်မယ်။

熱帯人であるから少しでも熱い湯は無論いけない、しまいには寒暖計を備えて温度を調節し、入浴中は外扉にお客様ご入浴中と札を下げたが、ただお客様ではまたまた粗相があつてはならぬと言って「オッタマ僧正さまご入浴中 注意注意」と書き換えたそうである。

အပူပိုင်းဒေသခံတစ်ယောက်အနေနဲ့ ရေနွေးနည်းနည်းလေးနဲ့ ရေချိုးလို့မရပါဘူး။ နောက်ဆုံးတွင် အပူချိန်ထိန်းရန် သာမိမိတာကို အသုံးပြုခဲ့သည်။ ရေချိုးနေစဉ် အပြင်ဘက်တံခါးတွင် ‘ဖောက်သည်ရေချိုးခြင်း’ ဟူသော ဆိုင်းဘုတ်တစ်ခု ချိတ်ဆွဲထားသည်။ သို့သော် ‘ညှော်သည်’ ဟု ရိုင်းရိုင်းစိုင်းစိုင်း ပြောရလျှင် ‘ဘုန်းကြီး ဦးဥတ္တမ ရေချိုးရင် သတိထား’ ဆိုတဲ့ စာသားကို ပြောင်းလိုက်တယ်။

伊藤家三百年の家憲で、先代も決して政治のことは口にしない。そこでオッタマと先代はとの話は、主に宗教上の事であるが、しかし自国の歴史とか国体とか国情という話になると、お互いに聞かせたい聞いてもらいたいが肝一杯であるから相当に突っ込んだ点にも触れてゆく。

Ito မိသားစု၏ နှစ် 300 သက်တမ်းရှိ မိသားစုဆောင်ပုဒ်သည် နိုင်ငံရေးအကြောင်းကို ဘယ်တော့မှ မပြောလိုပါ။ ထို့ကြောင့် ဦးဥတ္တမနှင့် ဂျိရိုဇာမုန်တို့ စကားဝိုင်းသည် အဓိကအားဖြင့် ဘာသာရေးကိစ္စများ ဖြစ်သော်လည်း ၎င်းတို့၏ နိုင်ငံ၏ သမိုင်း၊ အမျိုးသားရေး မူဝါဒနှင့် အမျိုးသားရေး အခြေအနေတို့ကို ရောက်ရှိလာသောအခါတွင် အချင်းချင်း မေးမြန်းလိုသော အကြောင်းအရာများ အများအပြားရှိ၍ စကားဝိုင်းမှာ အတော်လေး ကောင်းမွန်ပါသည်။ လေးနက်၍ ဖြစ်လာသည်။

ところが面白いことに双方とも三十三才、五黄の寅（ごおうのとら：中国の占いの一つ「九星気学」で云われている三十六年に一度現れる強い運勢の人）という完全な相性である。両者ともけんけんがくがくで議論好きであると来ているし、明けっ放しで冗談好きな面もよく似ている。次郎左衛門の方がオッタマを揶揄すると相手はムキになって食って掛かる、オッタマが得意の日本語で洒落を飛ばし皮肉ったりすると、こっちがたちまち引っかかって怒号するといった訳で、毎日議論の絶え間が無い。

သို့သော် စိတ်ဝင်စားစရာကောင်းသည်မှာ ၎င်းတို့နှစ်ဦးစလုံးသည် အသက် 33 နှစ်ရှိကြပြီး Gou no Tora ကဲ့သို့ ပြီးပြည့်စုံသော လိုက်ဖက်ညီမှုရှိသည်။ (၃၆ နှစ်လျှင် တစ်ကြိမ်ပေါ်လာသော ကံကောင်းခြင်းရှိသူ၊ တရုတ်ဗေဒင်ဆရာ ‘Nine Star Qigaku’ တွင် ပြောထားသည့်အတိုင်း)။ အဲဒါ။ နှစ်ယောက်စလုံးဟာ စိတ်အားထက်သန်ပြီး အငြင်းအခုံသန်သူလို့ ပြောကြပြီး ပွင့်လင်းမြင်သာပြီး ဟာသလုပ်ရတာ သဘောကျကြပါတယ်။ Jirozaemon က Ottama ကို လှောင်ပြောင်တဲ့အခါ တစ်ဖက်လူက ဒေါသထွက်ပြီး သူ့ကို တိုက်ခိုက်ပြီး Ottama က သူ့ဇာတိ ဂျပန်လို ဟာသလုပ်တဲ့အခါ ဒါမှမဟုတ် ရွဲ့စောင်းတဲ့ မှတ်ချက်ပေးတဲ့အခါ ချက်ခြင်းပြန်တုံ့ပြန်ပြီး နေ့တိုင်း အငြင်းအခုံတွေ ဖြစ်ကုန်ပါတယ်။

まあ昼間は次郎左衛門は自分の用、商売ばかりでなく色々な公職についていたから忙しいし、オッタマも外出して上下あらゆる階級の人々に面接して日本究明に専念していたのであるから、伊藤家の奥座敷はいたって静かでもいかにも大家の様相である。

နွေခင်းဘက်တွင် Jirozaemon သည် ၎င်း၏ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်းနှင့် စီးပွားရေးသာမက

အစိုးရအလုပ်မျိုးစုံဖြင့် အလုပ်များနေသဖြင့် ဦးဥတ္တမသည် အထက်နှင့်အောက် လူတန်းစားပေါင်းစုံမှ လူများကို အင်တာဗျူးကာ ဂျပန်ကို သုတေသနလုပ်ရန် စိတ်အားထက်သန်ခဲ့သည်။ Ito မိသားစု၏ နောက်ဖေးခန်းသည် အလွန်ဆိတ်ငြိမ်ပြီး ကြီးမားသောအိမ်ကြီးတစ်ခုအသွင်အပြင်ရှိသည်။

しかるに夕食後ともなれば、先ずオッタマが今日は誰氏に会ってこういうことを聞いたが、あれはこういうことを言ってるに違いない、いや、あの何々町の横丁のどぶ板の浮き上がった路地で、印半纏を着たお主婦さんが「今日さまを拝みなさいよ」としきりに子供に教えていたが、今日さまとは通りかかったわしのことを言ってるのじゃあるまいか、などとなると、たちまち台風が巻き起こるのである。

သို့သော် ညစာစားပြီးသည်နှင့်။ ရှေးဦးစွာ ဦးဥတ္တမ က ``ဒီနေ့ အသိမိတ်ဆွေတစ်ယောက်နဲ့တွေ့ပြီး ဒီအကြောင်းမေးတော့ သူဒီလိုပြောနေတာ သေချာပါတယ် ` ` တဲ့။ ထိုမြို့၏လမ်းကြားတွင် Shirusi-banten ဝတ်ဆင်ထားသောအိမ်ရှင်မတစ်ဦးသည်သူမ၏ကလေးများကို "Komniti-sama ကိုကိုးကွယ်သင့်သည်" ဟုပြင်းပြင်းထန်ထန်သွန်သင်ခဲ့သည်။ "Komniti-sama" သည် ဖြတ်သွားသော ကျွန်ုပ်အား ရည်ညွှန်းနေသလားဟု တွေးမိသည်။ ငြင်းခုံမှုတစ်ခု ချက်ချင်းပေါ်လာသည်။

遠くの座敷で、夫人と共にちいさくなっている子供達も、この笑い声ではじめて幼い胸を撫でおろすといった有様であった。

အဝေးက ညွှန်ခန်းထဲမှာ သူမိန်းမနဲ့ ထိုင်နေတဲ့ ကလေးလေးတွေတောင် ဒီရယ်သံကြောင့် ပထမဆုံးအကြိမ် ငြိမ်သက်သွားပုံရတယ်။

オッタマが当時のいわゆる政治家に会おうとしなかったのは、一見識を持っていたからであるらしい。彼の前後四回の来日亡命中に、自ら求めてその門をたたいた名士は頭山満、大川周明の両氏と松村介石氏、他に故人では後藤新平、渋沢栄一位のものだったそうである。それも他の亡命志士とは全く違っていて別にものをねだるでもなかった。故犬養毅に会って独立運動を示唆され、そのため彼の世界観が一変してこの運動に挺身するようになり、その後先代に会ったという。

ဦးဥတ္တမသည် ခေတ်က နိုင်ငံရေးသမားများနှင့် တွေ့ဆုံရန် မကြိုးစားရခြင်း၏ အကြောင်းအရင်းမှာ သူ့တွင် ကိုယ်ပိုင် အကြံဉာဏ်များ ရှိသောကြောင့် ဖြစ်သည်။ သူ့ရဲ့ဂျပန်မှာ ပြည်နှင့်ဒဏ်ခံရစဉ်အတွင်း သူတံခါးကိုလာခေါက်တဲ့ နာမည်ကြီးသူတွေကတော့ Toyama Mitsuru ၊ Okawa Shumei နဲ့ Matsumura Kaiseki တို့အပြင် သေဆုံးသွားတဲ့ Goto Shinpei နဲ့ Shibusawa Eiichi တို့ပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါက တခြားပြည်ပြေးမျိုးချစ်တွေနဲ့ လုံးဝမတူဘဲ သူ့ဘာမှ မတောင်းဆိုခဲ့ဘူး။ ကွယ်လွန်သူ Tsuyoshi Inukai နှင့်တွေ့ဆုံသောအခါတွင် သူသည် သူ၏ကမ္ဘာ့အမြင်ကို လုံးဝပြောင်းလဲသွားစေပြီး ဤလှုပ်ရှားမှုအတွက် ဇောက်ချလုပ်ဆောင်သည့် လွတ်လပ်ရေးလှုပ်ရှားမှုတစ်ခုအဖြစ် အကြံပြုခဲ့သည်။ အဲဒီနောက်မှာတော့ သူ့ရှေ့သူနဲ့တွေ့တယ်။

1910 年のある晩、オッタマはビルマの青年教育について、いかにイギリスの懐柔政策が浸透し青年をして脱骨軟化せしめたかを、一々実例を挙げて語った。

၁၉၁၀ ခုနှစ် တစ်ညနေခင်းတွင် ဦးဥတ္တမသည် မြန်မာနိုင်ငံရှိ လူငယ်များ၏ ပညာရေးနှင့် ပတ်သက်၍ ဗြိတိသျှ ညှိနှိုင်းရေး မူဝါဒများ တိုင်းပြည်အတွင်း စိမ့်ဝင်ပြီး လူငယ်များ အားပျော့သွားပုံကို ဥပမာပေး၍ ဟောပြောခဲ့ပါသည်။

各地に平民学校を中心にして教育施設を設けはしたものの、とくにその方針として科学教育を

厳禁しもっぱら美術・文学に重点をおいて教育したこと、これが独立運動に有為な青年の出現せぬ最大の原因となり、したがって、自分の大きな悩みはこれ等科学部門を国内で教育せしめることが全く不可能な状態にあることだと、憂いかなしんだ。

နိုင်ငံတစ်ဝှမ်းတွင် ပညာရေးဆိုင်ရာ အဆောက်အအုံများကို တည်ထောင်ထားသော်လည်း သာမန်ကျောင်းများတွင် အဓိကအားဖြင့် ၎င်းတို့၏ မူဝါဒမှာ သိပ္ပံပညာကို တင်းတင်းကျပ်ကျပ် တားမြစ်ရန်နှင့် ၎င်းတို့၏ ပညာရေးကို အနုပညာနှင့် စာပေကိုသာ အာရုံစိုက်ရန်ဖြစ်သည်။ ဤသည်မှာ လွတ်လပ်ရေးလှုပ်ရှားမှုတွင် ပါဝင်လှုပ်ရှားနေသော လူငယ်များ မပေါ်ထွက်ရခြင်း၏ အကြီးမားဆုံး အကြောင်းရင်းဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ကျွန်ုပ်၏ပြဿနာကြီးမှာ ဤသိပ္ပံပညာရပ်များကို ပြည်တွင်း၌ သင်ကြားရန် လုံးဝမဖြစ်နိုင်သောကြောင့် ကျွန်ုပ်ဝမ်းနည်းမိပါသည်။

そこで先代が ဒီတော့ နောင်တော်

「じゃ日本へ寄こしたらどうだね、日本へ。日本ならビルマ人であろうがどこの国であろうが、日本の青年と同様に学校へも入れるし、望む学問も教えるのだから」

「私もそのことは考えていたのだが、なんせ日本にはビルマの先輩が居ないのだ、世話をしてくれる人が居ない」

「いや、大谷光瑞さんが六甲山で特殊な英才教育をやっておられることは、あんたも知っているはずだ、光瑞さんに頼んでみたらどうだろう、あの方ならきっと引き受けてくださる」

「うむ、成るほど大谷さんは立派なお方だ。しかし現在のビルマ青年を託するにはどうも適当でないと考えているのだ」

「どういう訳だね」

「訳というのはいまはいわん、まあ云わば私の直感としておこう」

“ဒါဆို သူတို့က ဂျပန်ကို ဘာလို့ မပို့တာလဲ၊ ဂျပန်မှာ ဗမာပဲ ဖြစ်ဖြစ် တခြားနိုင်ငံက ဖြစ်ဖြစ် ဂျပန်လူငယ်တွေလို ကျောင်းတက်နိုင်ပြီး သူတို့ လိုချင်တဲ့ ဘာသာရပ်ကို သင်ပေးမယ်။”

“ကျွန်တော်လည်း စဉ်းစားနေပေမယ့် ဂျပန်မှာ မြန်မာလူမျိုးတွေ မရှိဘူး၊ သူတို့ကို စောင့်ရှောက်ပေးမယ့်သူ မရှိဘူး”

“မဟုတ်ဘူး၊ Otani Kozui က တောင် Rokko မှာ ပါရမီရှင်ကလေးတွေအတွက် အထူးပညာရေးလုပ်နေတယ်ဆိုတာ မင်းသိသင့်တယ်၊ ဒါကြောင့် မင်း Kozui-san ကို ဘာလို့မမေးတာလဲ၊ သူက မင်းအတွက် လုပ်ပေးမယ်ဆိုတာ သေချာတယ်။”

“ဟမ်၊ ကျွန်တော်မြင်ပါတယ်။ မစ္စတာ Otani က လူကောင်းတစ်ယောက်ပါ။ ဒါပေမယ့် လက်ရှိမြန်မာလူငယ်တွေကို အပ်နှင်းဖို့ မှန်ကန်တဲ့လူလို့တော့ မထင်ပါဘူး။”

“ဘာကိုဆိုလိုတာလဲ?”

“အကြောင်းပြချက်ကို လောလောဆယ် မပြောနိုင်သေးပေမယ့် အဲဒါကို ကျွန်တော့်ရဲ့ ပင်ကိုယ်စိတ်လို့ပဲ ခေါ်ရအောင်။”

そこで先代が話の勢いではあり、元来が世話好きなので、つい 私で良かったら預かってあげても良いが、と言ってしまった。

「あんたが」とたちまち相好を崩したオッタマは

「あんたが預かってくれるといふならこの上ない幸せだ。いずれお頼みすることがあるだろう

うから、その節はよろしく願います」

ဒါကြောင့် Jirozaemon က သဘာဝအတိုင်း ဂရုစိုက်တတ်တဲ့သူတစ်ယောက်ဖြစ်တာကြောင့် ``မင်း စိတ်မဆိုးဘူးဆိုရင် ငါမင်းကို ပြုစုပေးနိုင်ပါတယ်´

“မင်း” လို့ ချက်ခြင်းဝမ်းသာနေတဲ့ ဥတ္တမ က ပြောပါတယ်။

“မင်းငါ့ကို ဂရုစိုက်ပေးရင် ငါအရမ်းပျော်နေလိမ့်မယ်။ တစ်နေ့နေ့ တစ်ချိန်ချိန်မှာ မင်းကို တစ်ခုခုတောင်းရမယ်ဆိုတာ သေချာပါတယ်။ ဒါကြောင့် ကျေးဇူးပြုပြီး ငါ့ကို ဂရုစိုက်ပါ”

といたが、先代も実はその場限りの座談位にとって、深くは気にも留めず何時か忘れてしまっていたのである。ところが一年ほどたったある日、突然神戸の大阪商船支店から電話が来た。いま着いた欧州航路の船で、ビルマからあなた宛ての子供が六人来ていて、すぐ受け取らなければ次の便船で送り返すことになっているというのである。

သို့သော်လည်း Jirozaemon သည် ၎င်းသည် တစ်ခုတည်းသော အဖြစ်အပျက်မျှသာဟု ထင်ကာ ၎င်းကို သိပ်ဂရုမစိုက်ဘဲ ထိုအချိန်က မည်သည့်အချိန်ဖြစ်သည်ကို မေ့သွားခဲ့သည်။ ဒါပေမယ့် တစ်ရက်၊ တစ်နှစ်လောက်ကြာတော့ ကိုဘေးမှာရှိတဲ့ Osaka Merchant Marine ဌာနခွဲကနေ ရုတ်တရက် ဖုန်းခေါ်လာတယ်။ ဥရောပလမ်းကြောင်းမှာ မကြာသေးမီက ရောက်ရှိလာတဲ့ သင်္ဘောမှာ မြန်မာနိုင်ငံက သားသမီး ခြောက်ဦးပါရှိပြီး သူတို့ကို ချက်ချင်း မပို့ဆောင်ရင် နောက်သင်္ဘောပေါ်ပြန်ပို့ပေးမှာပါ။

なにぶん突然の事なので

「俺はビルマに落とし子を作った覚えは無いのだが人違いじゃないか、もう一度確かめて見い」

落とし子など、とっさに口を突いて出るところが先代の一面で、相当な人たちの前で相当な冗談を至極真面目な顔をして、平気で飛ばしていたそうである。

ရုတ်တရက်ဖြစ်သွားတဲ့အတွက်

``Otosigo´ ကို မြန်မာပြည်မှာ ဖန်တီးခဲ့တာ မမှတ်မိတော့ဘူး။ လူမှားသလားဆိုတာ ပြန်စစ်ကြည့်ပါဦး။´´

Jirozaemon ၏ တစ်ဖက်တစ်ချက်မှာ ``Otosigo´ ကဲ့သို့ စကားလုံးများကို ပြောင်ပြောင်တင်းတင်းပြောပြီး အလွန်လေးနက်သော မျက်နှာထားဖြင့် လူများစွာရှေ့တွင် ဟာသများ ပြောနိုင်သည်ဟု ဆိုခဲ့သည်။

「間違いない、宛名がはっきりと名古屋の伊藤守松となっている。それにオッタマという人の手紙をもって来ている」

``ဒါနဲ့ ပတ်သက်ပြီး သံသယဖြစ်စရာ မရှိပါဘူး။ လိပ်စာပေးသူဟာ နာဂိုယာမြို့က Ito Morimatsu ဖြစ်တယ်လို့ ရှင်းရှင်းလင်းလင်း သိထားပြီးတော့ ဥတ္တမအမည်ရှိတဲ့ သူတစ်ယောက်ဆီက စာတစ်စောင် ယူလာခဲ့ပါတယ်။

先代は、危うく忘れていたオッタマとの約束を思い出した。早速店員を神戸に走らせるやら、店から必要な品物を運ばせるやら、大変な騒ぎをやって引き取ったのである。

やがて伴われてきたというのが、いづれも真っ黒な顔の異様な服装をした十一二から二十才前後の男女の青少年である。もちろん日本語は全然わからぬ、話のしようもない。これには先代もほとほと後悔したらしいが、しかしともかく約束は約束だ、とりあえず自分の屋敷に置いて、自分の五人の子供たちと一緒に寝起きさせ世話をすることにしたのである。

Jirozaemon သည် ဥတ္တမအား ကတိကို မေ့ပျောက်လုနီးပါးဖြစ်ခဲ့သည်။ Jirozaemon သည် စတိုးဆိုင်စာရေးအား Kobe သို့ ချက်ခြင်းပို့ပြီး လိုအပ်သောပစ္စည်းများကို စတိုးဆိုင်မှယူကာ ကလေးများ သင်္ဘောပေါ်မှ ခဲယဉ်းစွာ ခေါ်သွားခဲ့သည်။

နောက်ဆုံးတွင် အသက် 12 နှစ်မှ 20 အတွင်း ယောက်ျားလေးများနှင့် အမျိုးသမီးငယ်များ အားလုံးသည် အနက်ရောင်မျက်နှာနှင့် ထူးဆန်းသောအဝတ်အစားများဖြင့် ရောက်ရှိလာကြသည်။ ဟုတ်ပါတယ်၊ သူတို့က ဂျပန်ကို လုံးဝနားမလည်ဘူး၊ သူတို့နဲ့ စကားပြောဖို့ နည်းလမ်းမရှိဘူး။ အရင်မျိုးဆက်တွေက ဒါကိုနောင်တရနေပုံရပေမယ့် ကတိတစ်ခုက ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် ကတိတစ်ခုဖြစ်တဲ့အတွက်ကြောင့် ကလေးတွေကို သူ့အိမ်မှာထားခဲ့ပြီး သူ့သားသမီးငါးယောက်နဲ့ ပြုစုစောင့်ရှောက်ဖို့ ဆုံးဖြတ်ခဲ့ပါတယ်။

これがオッタマの妹マインゾ、ソウテン（戯曲ではソウセン）とその妻マソ、セイエン、チャントン、ラモン氏等で、しかもこの名前呼び方も正当なのが有るのであろうが、今は伊藤家で呼びなれているままにしておく。またマインゾ女史の話では、オッタマ自信が彼らを引率して大阪に入り、マインゾを丹羽氏の京都の家に託して、他の学生達は自分で監督していたともいわれているが、この辺りはまだ定かにされてないのである。ともかくこれがビルマの第一回留学生団なのである。

၎င်းတို့မှာ ဥတ္တမ၏ညီမ Ma Inzo၊ So Tein (So Shein in play) နှင့် သူမ၏ဇနီး Ma So၊ Seien၊ Chang Toung၊ La Mong စသည်တို့ဖြစ်ပြီး ၎င်းတို့အတွက် တရားဝင်အမည်များ ရှိကောင်းရှိနိုင်သော်လည်း ယခုအခါ Ito မိသားစုမှ ခေါ်ဝေါ်နေကြပြီဖြစ်သည်။ ထားပါတော့။ မစ္စ Ma Inzo၏ အဆိုအရ ဦးOttama ကိုယ်တိုင် ၎င်းတို့ကို အိုဆာကာသို့ ခေါ်သွားခဲ့သည်။ Mainzo ကို ကျိုတိုမြို့ရှိ မစ္စတာ နီဝါ နေအိမ်တွင် အပ်နှံထားပြီး ကျန်ကျောင်းသားများကို ဦးOttamaကိုယ်တိုင် ကြီးကြပ်ခဲ့သည်ဟုလည်း ဆိုသော်လည်း အတည်ပြုနိုင်ခြင်း မရှိသေးပေ။ ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် ဒါဟာ မြန်မာနိုင်ငံက ပထမဆုံးသော နိုင်ငံတကာ ကျောင်းသားအဖွဲ့ပါ။

ところが実に面白いことに、いまさっきまで後悔に似た気持ちでいた先代がいきなり立ち上がって演説を始めたのである。西も東もわからず日本語も知らぬ子供たちに向かって先代はその時、万国無比のわが国体の尊さ、世にも有難い我が皇室の御事、世界に君臨する日本人の道義と日本軍の正義に強いことを、滔々（とうとう：よどみなく）として演説したのである。子供達がわかろうがわかるまいが頓着なしに、このしいたげられたみじめな国の子供たちを見ては矢も楯もかまわず、心底からの熱情が思わずほとばしり出たのであろう。

ဒါပေမယ့် တကယ်စိတ်ဝင်စားဖို့ကောင်းတာက မကြာသေးခင်ကမှ နောင်တရသလိုခံစားရတဲ့ Jirozaemon က ရုတ်တရက် ထရပ်ပြီး စကားစပြောပါတော့တယ်။ ထိုအချိန်တွင် Jirozaemon သည် အနောက် သို့မဟုတ် အရှေ့ကို မသိ၍ ဂျပန်မသိသော ကလေးများနှင့် စကားပြောသည်။ လူမျိုးတိုင်းတွင် တုနှိုင်းမယှဉ်နိုင်သော၊ ကျွန်ုပ်တို့၏ နယ်ချဲ့မိသားစု၏ အရေးပါမှု၊ ကမ္ဘာကို အုပ်စိုးသော ဂျပန်လူမျိုးများ၏ ကိုယ်ကျင့်တရားနှင့် ဂျပန်စစ်တပ်၏ တရားမျှတမှုတို့အကြောင်း ကျယ်လောင်ရှင်းလင်းစွာ မိန့်ခွန်းပြောခဲ့သည်။ . ကလေးများ နားလည်သည်ဖြစ်စေ နားမလည်သည်ဖြစ်စေ အဖိနှိပ်ခံ သနားစရာကောင်းတဲ့ ဒီတိုင်းပြည်က ကလေးတွေကို ကြည့်ပြီး မြားတွေ ဒိုင်းတွေ သုံးနိုင်မလား ဂရုမစိုက်ဘဲ သူ့လုံးသားထဲက ကိလေသာတွေ ပြည့်လှုံနေလိမ့်မယ်။

子供達もはじめの内は何が何やらわからずただびっくりしていたそうであるが、しまいには先代の熱情に動かされて子供ながらもこれがオッタマ僧正から聞いてきた有難い話に違いない

という事を、はっきり感得することが出来た、と三十年も後になってからの思い出話に述べているところである。

ကလေးတွေက အစပိုင်းမှာ ဘာတွေဖြစ်နေမှန်းမသိဘဲ အံ့ဩသွားပုံရတယ်။

အဆုံးတွင် ကျွန်ုပ်သည် နောင်တော်၏ စိတ်အားထက်သန်မှုဖြင့် တုန်လှုပ်သွားကာ ကျွန်ုပ်သည် ငယ်စဉ်ကပင် ဘုန်းကြီး အရှင်ဥက္ကမထံမှ ကြားနာခဲ့ရသည့် အလွန်အကျိုးရှိသော ပုံပြင်ဖြစ်ရမည်ကို ရှင်းရှင်းလင်းလင်း သိမြင်နိုင်လေသည်။ အနှစ်သုံးဆယ်အကြာတွင် သူသည် သူ၏အမှတ်တရအဖြစ် ပြောခဲ့သည်။

一方しかし再び大恐慌を来したのは、貞子夫人と女中たちであった。

オッタマ僧正は日本語も話し大人でもあるからまだ何といっても扱い易い方であった。自分の五人の子供の他に、いっぺんに六人の同じ年頃の子供を引き受けた上、これがまたオシ（口のきけない人）も同様のところえもってきて、ご飯は手づかみ、庭も道路もはだしで歩いてそのまま座敷であろうと駆け上がる、風呂へ入れと言えは着物のままでなくては嫌だという、入れば「熱い、死んでしまう」と泣き出す、これを一々手真似で教えるというのだから女中たちもつい腹が立つ、と言っても主人からは、うちの子と差別を付けるなと嚴重に申し渡されているのである。いやもう大変な騒ぎである。当時貞子夫人は六人目の子供を宿していたが、その気骨の折れることと言ったらなかった。

သို့ရာတွင်၊ ၎င်းမှာ မစ္စစ်ဆာဒါကိုနှင့် ၎င်း၏အိမ်ဖော်များဖြစ်ပြီး စီးပွားပျက်ကပ်ကြီးကို တစ်ဖန်ကြုံတွေ့ခဲ့ရပြန်သည်။

ဘုန်းကြီး ဦးဥက္ကမသည် ဂျပန်စကားပြောတတ်ပြီး အရွယ်ရောက်ပြီးသူဖြစ်သောကြောင့် ဆက်ဆံရလွယ်ကူဆဲဖြစ်သည်။ ငါ့ကိုယ်ပိုင်ကလေးငါးယောက်အပြင် အသက်တူကလေးခြောက်ယောက်ကိုလည်း တစ်ပြိုင်နက်ယူခဲ့တယ်။ ဒါကလည်း Oshi (လူမိုက်) နဲ့လည်း မှန်ပါတယ်။ ထမင်းကို လက်နဲ့စားပါ။ ထို့နောက် ပန်းခြံနှင့် လမ်းပေါ်တွင် ခြေလှမ်းဖြင့် လမ်းလျှောက်ကာ တာတာမီအခန်းဆီသို့ တန်းတန်းမတ်မတ် လျှောက်လာခဲ့သည်။ ရေချိုးဖို့ပြောတော့ သူက "ငါကီမိုနိုကို မချွတ်ဘူး" လို့ပြောလိုက်တယ်။ ရေချိုးတော့ "ပူတယ်၊ ငါသေတော့မယ်" လို့ ငိုတယ်။ ဒါကို တစ်ခုပြီးတစ်ခု အတုယူ သင်ပေးတယ်။ အဲဒါကြောင့် အိမ်အကူတွေ ဒေါသအရမ်းထွက်ကြတယ်။ သို့သော် ကျွန်ုပ်၏ခင်ပွန်းသည် ကျွန်ုပ်၏ကလေးကို ခွဲခြားဆက်ဆံခြင်းမပြုရန် တင်းတင်းကျပ်ကျပ် ညွှန်ကြားထားသည်။ မဟုတ်ဘူး၊ ဒါဟာ ကြီးမားတဲ့ ရုန်းရင်းဆန်ခတ် ဖြစ်နေပါပြီ။ ထိုအချိန်တွင် မစ္စစ်ဆာဒါကိုသည် သူမ၏ ဆဋ္ဌမမြောက်ကလေးနှင့် ကိုယ်ဝန်ရှိနေပြီဖြစ်သော်လည်း ဆောင်ရွက်ရန်မှာ အလွန်ခက်ခဲပါသည်။

しかし妙なのは子供たちの世界である。彼らの間にあっては国の別も人種の別も全くなかった。当時十二、十一、十才の長男松之助（当主）氏、次男銃次郎（日露戦争を記念してかく命名）氏、三男鈴三郎（ご大典を記念して命名）氏、の男の兄弟は、その日のうちに、この新来の外国の子供たちと仲良くなってしまうのである。そうして一日、二日のうちには、日本語とビルマ語をチャンポンにした子供独特の巧みな国際語を作り、少しも不自由なく用を足すのみか、愉快に遊び廻っているのである。

ဒါပေမယ့် ထူးဆန်းတာက ကလေးတွေရဲ့ကမ္ဘာ။ ၎င်းတို့တွင် လူမျိုး သို့မဟုတ် လူမျိုးခွဲခြားမှု မရှိခဲ့ပါ။ ထိုအချိန်တွင် အကြီးဆုံးသား Matsunosuke (အိမ်ထောင်ဦးစီး)၊ ဒုတိယသား Jujiro (ရုရှား-

ဂျပန်စစ်ပွဲအထိမ်းအမှတ်အမည်) နှင့် တတိယသား Suzuzaburo (ကေရာမ်မင်းမြတ်ဝင်ရောက်ခြင်းအထိမ်းအမှတ်အမည်) တို့သည် 12၊ 11၊ 10 နှင့်။ အဲဒီနေ့မှာပဲ ကောင်လေးရဲ့အစ်ကိုက ဒီနိုင်ငံခြားသားအသစ်လေးတွေနဲ့ သူငယ်ချင်းဖြစ်သွားတယ်။ တစ်ရက် သို့မဟုတ် နှစ်ရက်အတွင်း ကလေးများသည် ဂျပန်နှင့် မြန်မာကို ပေါင်းစပ်ကာ ကျွမ်းကျင်သော နိုင်ငံတကာဘာသာစကားကို ဖန်တီးနိုင်ခဲ့ပြီး အဆင်မပြေမှုမရှိဘဲ သက်သာရာရကာ ပျော်ရွှင်စွာ လှည့်ပတ်ဆော့ကစားနေကြသည်။

「こりゃいいぞ。ここまでわしも考えていなかったが、子供は子供からだ。わしの子供とこのビルマの子供達を、あくまで一緒に住ませるのだ。まあ誰か適当な人間を頼んで日本語を教え、かたわら、うんと一緒に遊ばせてやるのだ。オッタマもこれはというのを選んでよこしたのだから、一つたくましい青少年にしたてなくちゃいかん。うちの子と暴れるにいいだけ暴れさせてやるのだ」

``အဆင်ပြေပါတယ်။ ``ကျွန်တော် အခုအချိန်အထိ မစဉ်းစားရသေးပေမယ့် ကလေးက ကလေးပါ။

``ငါ့သားသမီးတွေနဲ့ ဒီဗမာကလေးတွေ အတူတူနေခွင့်ပေးမယ်´´ ``ကောင်းပြီ၊ ကျွန်မကို ဂျပန်စာသင်ပေးခိုင်းပြီး Un နဲ့ ကစားခွင့်ပေးမယ်။ `` ဦးဥတ္တမသည် အကောင်းဆုံးကို ရွေးချယ်ခဲ့ပေလိမ့်မည်။ ``လူငယ်တွေကို သန်မာကြံ့ခိုင်အောင် လုပ်ရမယ်။ ``မင်းကို ငါ့သားသမီးတွေနဲ့ ရိုင်းချင်သလောက် ပြေးခွင့်ပေးမယ်´´

``အဆင်ပြေပါတယ်။ ``ကျွန်တော် အခုအချိန်အထိ မစဉ်းစားရသေးပေမယ့် ကလေးက ကလေးပါ။

``ငါ့သားသမီးတွေနဲ့ ဒီဗမာကလေးတွေ အတူတူနေခွင့်ပေးမယ်´´ ``ကောင်းပြီ၊ ကျွန်မကို ဂျပန်စာသင်ပေးခိုင်းပြီး Un နဲ့ ကစားခွင့်ပေးမယ်။ `` ဦးဥတ္တမသည် အကောင်းဆုံးကို ရွေးချယ်ခဲ့ပေလိမ့်မည်။ ``လူငယ်တွေကို သန်မာကြံ့ခိုင်အောင် လုပ်ရမယ်။ ``မင်းကို ငါ့သားသမီးတွေနဲ့ ရိုင်းချင်သလောက် ပြေးခွင့်ပေးမယ်´´

後年の彼が、インド・タイ等南方諸国の留日学生教育を引き受け、更にこれを当代次郎左衛門が中国、満州、蒙古も加えて名古屋の東郊外覚王山の別荘を開放してその宿舎にあてているいわゆる衆善会の国際的事業も、もとわといえはこの「ビルマ園」に出発したのである。

နောက်ပိုင်းနှစ်များတွင် အိန္ဒိယနှင့် ထိုင်းနိုင်ငံကဲ့သို့သော တောင်ပိုင်းနိုင်ငံများမှ နိုင်ငံတကာ ကျောင်းသားများကို ပညာသင်ကြားခဲ့သည်။ ထို့အပြင် လက်ရှိ Jirozaemon က ``တရုတ်၊´´ ``မန်ချူးရီးယား´´ နှင့် ``မွန်ဂိုလီးယား´´ တို့ကို ထည့်သွင်းပြီး နိုင်ငံခြားကျောင်းသားများကို တည်းခိုရန် Nagoya အရှေ့ဘက်စွန်ရှိ Kakuozan တွင် ဗီလာတစ်ခုဖွင့်လှစ်ခဲ့သည်။ Shuzenkai ဟုခေါ်သော နိုင်ငံတကာ ပရောဂျက်များကိုလည်း ဤ ``မြန်မာဥယျာဉ်´´ မှ စတင်ခဲ့ပါသည်။

だから「ビルマ園」こそは、現代衆善会の常務理事三上孝基（みかみ こうき）氏の云っているように「松下村塾（しょうかそんじゅく）の精神を取って将来のビルマの国士たるべきものを養成しようとする意図があったらしい」のである。

ထို့ကြောင့် ``Burma Garden´´ သည် Gendai Shuzenkai ၏ အမှုဆောင်ဒါရိုက်တာ Mikami Koki က `` Shokasonjuku ၏ စိတ်ဓာတ်ကိုခံယူပြီး အနာဂတ်မြန်မာ့အမျိုးသားရေးဝါဒီများအား ပညာပေးခြင်း´´ ဟူသော ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် ပြုစုပျိုးထောင်ရန် ရည်ရွယ်ထားပုံရသည်။ မှန်တဲ့လူတွေ။´´

マインゾとマソの二人の女の子には、日本の行儀作法を習わせる意味で日本髪を結び、着物を着せて来客にお茶を運ばせたりした。

Ma Inzo နှင့် Ma So တို့သည် ဂျပန်စတိုင် ဆံပင်ကို ကီမိုနို ဝတ်ဆင်ထားပြီး ဧည့်သည်များကို ဂျပန်အမူအကျင့်များ သင်ယူနိုင်စေရန် လက်ဖက်ရည် ဖျော်ပေးခဲ့သည်။

ところがはじめての客の中には

「お宅ではどうしてあんな色の黒い女中を選んでお使いになるのですか」と聞く者もあって、夫人などは返答に窮し、閉口することがあったそうである。
သို့သော် အချို့သော ပထမအကြိမ် ဖောက်သည်များ

“မင်းအိမ်မှာ အလုပ်လုပ်ဖို့ ဒီလောက် အသားမည်းတဲ့ အိမ်အကူကို ဘာလို့ ရွေးတာလဲ။”

တစ်ချို့လူတွေက သူ့ကို ဒီမေးခွန်းမေးကြသလို သူ့မိန်းမနဲ့ တခြားသူတွေလည်း အဖြေအတွက် ဆုံးရှုံးပြီး ဆုံးရှုံးသွားတယ်လို့ ဆိုပါတယ်။

オッタマの第二回目（或いは三回目）の渡日は1913年である。この時オッタマは金を一万円持ってきた。この金というのは、一説では大谷光瑞師の大学でサンスクリットを教えた謝礼に五万円（物価指数からだると2千7百万）もらい、内二万円は自分の世界一周に、他二万円を独立運動に、残りの1万円を伊藤家に託したという事である。

ဦးဥတ္တမ၏ ဒုတိယ (သို့မဟုတ်) တတိယမြောက် ဂျပန်ခရီးစဉ်သည် ၁၉၁၃ ခုနှစ်တွင် ဖြစ်သည်။ ထိုအချိန်တွင် ဦးဥတ္တမသည် ရွှေ ယန်း ၁၀၀၀၀ ယူဆောင်လာသည်။ သီအိုရီတစ်ခုကတော့ Reverend Kozui Otani က တက္ကသိုလ်တစ်ခုမှာ Sanskrit သင်ကြားမှုအတွက် လျော်ကြေးအဖြစ် သူရရှိခဲ့တဲ့ ယန်းငွေ 50,000 မှ လာတာဖြစ်ပါတယ်။ (ငွေ သို့မဟုတ် အစိုးရဝန်ထမ်းတစ်ဦး၏ လစာအပေါ်အခြေခံ၍ ယန်းသန်း ၁၃၀ ခန့်၊ ဈေးနှုန်းညွှန်းကိန်းအပေါ်အခြေခံ၍ ယန်း ၂၇ သန်း)၊ ယင်းတို့အနက်မှ ကမ္ဘာတစ်ဝှမ်းသို့ ခရီးသွားရန် ယန်း ၂၀၀၀၀ ကို အသုံးပြုခဲ့ပြီး လွတ်လပ်ရေးလှုပ်ရှားမှုအတွက် နောက်ထပ် ယန်း ၂၀၀၀၀ ကို အသုံးပြုခဲ့သည်။ ကျန် ယန်း ၁၀,၀၀၀ ကို အိုင်တို မိသားစုထံ အပ်နှံခဲ့သည်။

後にも書くように、僧侶の合宿を作る金などもかなりの額を持っていたというから、この金もやはり信徒の浄財であったかも知れぬがとにかく大谷師の援助を彼は次郎左衛門と共に一生の徳としていたそうであるから、そのどちらであろうと何らかまいなくうれしいものであり、有意義なものである。このことは再調査の必要ありといえはいえるが、また枝葉末節にかかわりすぎて不謹慎のようであるし、どちらにしても双方の人格を語る上の一個の挿話的な問題であるから、これ以上は詮索の必要を認めない。

နောက်မှရေးမယ် ဆိုရင် ဘုန်းကြီးတွေအတွက် လေ့ကျင့်ရေးစခန်း ထူထောင်ဖို့ သူ့မှာ ငွေအမြောက်အမြားရှိတယ်။ ဤငွေကို ယုံကြည်သူများ လှူဒါန်းခြင်းဖြစ်နိုင်သော်လည်း Otani Master နှင့် Jirozaemon တို့၏ ပံ့ပိုးကူညီမှုကို တစ်သက်တာ သီလတစ်ခုအဖြစ် မှတ်ယူသည်ဟု ဆိုသည်။ ဘယ်ဟာက အရေးမကြီးပါဘူး၊ အဲဒါက မင်းကို ပျော်ရွှင်စေတဲ့အရာဖြစ်ပြီး အဓိပ္ပါယ်ရှိစေတဲ့အရာပါ။ ဤကိစ္စအား ပြန်လည်စစ်ဆေးရန် လိုအပ်သည်ဟု ဆိုနိုင်သော်လည်း ဘေးထွက်ဆိုးကျိုးများလွန်းသောကြောင့် မရိုးသားပုံရပြီး မည်သို့ပင်ဆိုစေကာမူ နှစ်ဖက်စလုံး၏ ကိုယ်ရည်ကိုယ်သွေးများအကြောင်း ပြောဆိုသည့်အခါ မတော်တဆကိစ္စတစ်ခုမျှသာဖြစ်သည်။ စိစစ်ဖို့ လိုတယ်လို့ မမြင်ပါဘူး။

ただ、子供たちの育成資金にあてて欲しい金だということのはっきり言っていたそうである。

သို့သော်လည်း သူသည် သူ့သားသမီးများ ကြီးပြင်းလာစေရန် ငွေကြေးကို အသုံးပြုလိုကြောင်း ရှင်းရှင်းလင်းလင်း ဖော်ပြခဲ့သည်။

面白いことに、先代は断りもせず、この金を快く預かったのである。同家の記録を見ると、預かった日、つまり預金した日付がちゃんと記されてある。もちろんその中から、場合に依じて必要なだけ使った、また毎年五百円づつオツタマに送っていたこともあるそうである。

先頃も伝があつてマインゾ女史に、この金をどう処理したらいいかとたずねてやったら、その返事は、近いうちにまた青少年達を日本にやるから、その時の費用に充てて欲しいと言ってよこしたそうである。

စိတ်ဝင်စားစရာကောင်းတာက အရင်မျိုးဆက်တွေက မငြင်းဘဲ ဒီပိုက်ဆံတွေကို ပျော်ရွှင်စွာ သိမ်းထားကြတယ်။ မိသားစု၏ မှတ်တမ်းများကို ကြည့်ပါက အပ်နှံသည့်ရက်စွဲကို ရှင်းရှင်းလင်းလင်း မှတ်တမ်းတင်ထားသည်။ အခြေအနေပေါ် မူတည်ပြီး လိုအပ်သလောက် ပိုက်ဆံ များများ သုံးစွဲပြီး နှစ်စဉ် ယန်း ၅၀၀ ကို ဦးဥတ္တမထံ ပို့ပေးပါတယ်။

မကြာသေးမီက မစ္စ Ma Inzo ထံမှ ကြားသိရပြီး ဒီငွေကို ဘာလုပ်ရမလဲဟု မေးသောအခါတွင် သူက လူငယ်များကို မကြာမီ ဂျပန်သို့ ပြန်ပို့မည်ဟု ပြောကာ ထိုငွေများကို ထိုအချိန်တွင် အသုံးပြုလိုကြောင်း ပြောပြသည်။

大正二年の頃には「ビルマ園」の子供達も日本語が上達し、やがて各自の志望する方面に進む頃であった。しかし何といつても年少のチャントン、ラモン、の二氏は十三～四の遊び盛り、同じ年頃の松之助、銃次郎両氏とは特に仲がいい、この四～五人はいつも一緒にいて乱暴なイタズラをやっていた。

1913 တွင် ဗမာ့ကျောင်းမှ ကလေးများသည် ၎င်းတို့၏ဂျပန်များကို တိုးတက်ကောင်းမွန်လာကာ မိမိတို့နှစ်သက်ရာနယ်ပယ်သို့ ပြောင်းရွှေ့ရန် အဆင်သင့်ဖြစ်နေပြီဖြစ်သည်။ သို့သော် ငယ်ရွယ်သူများဖြစ်သည့် Chang Toung နှင့် La Mong တို့သည် အသက် ၁၃ နှစ်မှ ၄ နှစ်ဝန်းကျင်ခန့်ရှိပြီး အလွန်ဆော့ကစားကြပြီး အထူးသဖြင့် အသက်ရွယ်တူဖြစ်သော Matsunosuke နှင့် Jujiro တို့နှင့် နီးစပ်ပါသည်။

一番よろこんでやったのは戦争ごっこである。毎日日課のように、名古屋練兵場に出掛けて兵隊の練兵ぶりを見る。帰ると竹で鉄砲や剣を作つては暴れまわるから、庭も庭木もあつたものじゃない。それを時々訪れてきては、先代が嬉しそうに眺めている。そこで一番困るのは女中達で、バケツをもって足跡を追っかけあるいている、といった次第であつた。

自分のくのにの軍隊も持たぬ彼ら幼心にも、聞き知るイギリスの横行闊歩にまかせ切つた祖国を思い、日本の武力や軍隊に大きな憧れを持っていたこの子供達のすがたは、いじらし位であつたという。

သူတို့အနှစ်သက်ဆုံးအရာကတော့ စစ်ကစားခြင်းပါပဲ။ ကျွန်တော့်နေ့စဉ်လုပ်ရိုးလုပ်စဉ်အရ စစ်သည်လေ့ကျင့်မှုကိုကြည့်ရှုရန် Nagoya Drill Ground သို့သွားပါသည်။ အိမ်ပြန်ရောက်တော့ သေနတ်တွေ၊ ဓားတွေကို ဝါးနဲ့ထုပြီး သောင်းကျန်းတော့ ဥယျာဉ် ဒါမှမဟုတ် သစ်ပင်တွေတောင် မရှိတော့ဘူး။ နောင်တော်က ရံဖန်ရံခါ လာရောက်ပြီး ဝမ်းသာအားရ ကြည့်သည်။ အိမ်အကူများသည် အခက်ခဲဆုံးသော သူများဖြစ်ပြီး အချင်းချင်း ခြေရာများကို ပုံးများဖြင့် လိုက်ဖမ်းကြသည်။ ၊

သူတို့၏ ငယ်ရွယ်သော စိတ်ထဲတွင်ပင် ကိုယ်ပိုင်စစ်တပ်မရှိသော ဤကလေးများသည်

သူတို့ကြားသိဖူးသော ဗြိတိသျှတို့၏ ရင်ကော့ သောင်းကျန်းသူများထံ ထားခဲ့သော မွေးရပ်မြေကို တွေးတောကာ ဂျပန်၏ စစ်အင်အားနှင့် စစ်အင်အားကို အလွန်လေးစားကြသည်ဟု ဆိုကြသည်။ ဖြစ်ခဲ့သည်။

オッタマは「よ〜く見て置くのだぞ、今にこの神の軍隊が、ビルマを救ってくれるのだ。この足音を覚えておけよ。これがビルマからイギリス軍を駆逐し去る足音なのだ。あの大砲、小銃、みんなよく覚えているのだぞ、あれは人を殺す為のじゃない、人を生かす武器だ。日本には活人剣という武道のご悟法（ごほう：悟りを開いた後に得る神秘的な力）があるのだ」と言い聞かせていた。

ရှင်ဥတ္တမ က ``ဤဘုရားရှင်၏စစ်တပ်သည် မြန်မာနိုင်ငံကို ကယ်တင်တော့မည်ကို သေချာကြည့်၍ ဤခြေရာများကို မှတ်သားထားလော့၊ လူတိုင်းက အဲဒီအမြောက်တွေနဲ့ ရှင်ဖယ်သေနတ်တွေကို ကောင်းကောင်းမှတ်မိတယ်၊ လူတွေကို သတ်ဖို့မရည်ရွယ်ဘူး၊ လူတွေကို အသက်ဆက်ရှင်စေမယ့် လက်နက်တွေဖြစ်တယ်။

ဦးဥတ္တမ က ``ဂျပန်မှာ ဉာဏ်အလင်းရပြီးနောက် ရရှိလာတဲ့ ဆန်းကြယ်တဲ့ သိုင်းပညာတစ်ခုဖြစ်တဲ့ Katsujinken လို့ ခေါ်ပါတယ်´´

後年彼は「日本」という著述をなした。（その他「支那と日本」等もある）これは相当量のあるもので、その摘要は要約されてリーフレットとなりビルマ全土に頒布（広く配られ）されほとんど独立運動の聖典ともなったという。

(``တရုတ်နှင့်ဂျပန်´´ ကဲ့သို့သော အခြားသော လက်ရာများလည်း ရှိပါသည်။) ဤစာအုပ်သည် အလွန်ကြီးမားပြီး အကျဉ်းချုပ်များကို မြန်မာနိုင်ငံအနှံ့ လက်ကမ်းစာစောင်များအဖြစ် ဖြန့်ဝေခဲ့ပြီး လွတ်လပ်ရေးလှုပ်ရှားမှု၏ ကျမ်းဂန်များ ဖြစ်လာလုနီးပါးဟု ဆိုကြသည်။

彼は「また武器なくして平和なし、血なくして独立なし、我らも、満身の血を捧げねばならぬ。日本人は御国のために幾多の鮮烈な血の戦いをしているのではないか」と常々説いていたそうである。

လက်နက်မရှိသော ငြိမ်းချမ်းရေးမရှိ၊ သွေးမပါဘဲ လွတ်လပ်ရေးလည်းမရှိ၊ ငါတို့၏သွေးကိုလည်း စတေးရပေတော့မည်။ဂျပန်တို့သည် စစ်ပွဲများစွာဆင်နွှဲပြီး မိမိတို့နိုင်ငံအတွက် သွေးသွန်းလောင်းခဲ့ကြသည်ဟု သူထင်သည်။ ဒါကို အမြဲဟောတယ်။

最年長のソウテン氏の父というのが、イーナージョンの石油抗をもっている。イギリスは石油採掘の機械も売らなければ無論使用も厳禁し、陰に回っては何か事を構えてこれを没収せんと機会を伺っている。そこでソウテン氏の父は実に手掘り手汲みで事業を継続し、イギリスの手からあくまでも死守しようとしていた。ソウテン氏は滞日一か年余りでアメリカへ渡ったが、その間長岡の石油事業を研究にも行った。彼はアメリカでも永いことこれを研究して帰ったが、その結果は、後章に出てくる彼の演説の通り悲惨である。

အကြီးဆုံးသားမစ္စတာ Soe Thain ၏ဖခင်သည် Inanjong တွင်ရေနံစိတ်ဝင်စားမှုရှိသည်။ ဗြိတိန်သည် ရေနံတူးဖော်သည့် စက်ကိရိယာများ ရောင်းချခြင်း သို့မဟုတ် အသုံးပြုခြင်းတို့ကို တင်းတင်းကျပ်ကျပ် တားမြစ်ထားပြီး ၎င်းအား သိမ်းယူမည့် အခွင့်အရေးကို လျှို့ဝှက်စွာ စောင့်မျှော်နေပါသည်။ ထို့ကြောင့် မစ္စတာဆို၏ဖခင်သည် ဗြိတိသျှလက်မှ ကာကွယ်ရန် ကြိုးစားရင်း လက်ဖြင့် စီးပွားရေးကို ဆက်လက်လုပ်ကိုင်ခဲ့သည်။ မစ္စတာဆိုသည် ဂျပန်နိုင်ငံတွင် တစ်နှစ်ကျော်နေထိုင်ပြီးနောက် အမေရိကန်သို့

ပြောင်းရွှေ့နေထိုင်ခဲ့ပြီး ထိုအချိန်တွင် နာဂါအိုကာရှိ ရေနံလုပ်ငန်းကိုလည်း သုတေသနပြုခဲ့သည်။ ၎င်းကို အမေရိကန်တွင် အချိန်အတော်ကြာ လေ့လာပြီး အိမ်သို့ ပြန်လာခဲ့သော်လည်း နောက်ပိုင်းအခန်းတွင်ပါရှိသည့် ၎င်း၏မိန့်ခွန်းတွင် ပြထားသည့်အတိုင်း ရလဒ်များမှာ ဆိုးရွားခဲ့သည်။

マインゾ女史は京都に出て手芸を習った。女は独立運動の直接の力にはなれないのだから、どうしてもビルマの民衆に役立つものをまなばせたいという、これも先代の心配りからであった。

မစ္စ Ma Inzo သည် လက်မှုပညာများကို လေ့လာရန် ကျိုတိုသို့ သွားရောက်ခဲ့သည်။ အမျိုးသမီးများသည် လွတ်လပ်ရေးလှုပ်ရှားမှုတွင် တိုက်ရိုက်မပါဝင်နိုင်သောကြောင့် Jirozaemon သည် မြန်မာပြည်သူပြည်သားများအတွက် အသုံးဝင်မည့်အရာများကို သင်ယူစေလိုပါသည်။ ၎င်းသည် Jirozaemon ၏စိုးရိမ်မှုလည်းဖြစ်သည်။

他の三名は東京に出た。遊び仲間の三男鈴三郎氏が、早くから東京へ出ていたので、初めは、そこから通ったのもいたそうであるが、後には近所に下宿した。

この三名が戦争ごっこを卒業して次に覚えたのはオートバイであった。下宿の近所にある自転車屋で時間借りをして、飛び回るのがたのしみだったらしく、毎日のようにやって来たと自転車屋の主婦がまだ覚えているそうである。

またセイエン氏は別に剣道にも精進していたという
一行はマインゾ女史の大正四年を最後としてそれぞれ帰国した。

သူ၏ကစားဖော်ဖြစ်သော သူ၏တတိယမြောက်သား ဆူဇောဘူရှိသည် တိုကျိုမြို့သို့ အစောပိုင်းတွင် ထွက်ခွာသွားသောကြောင့် အချို့မှာ အစပိုင်းတွင် ထိုနေရာမှ ခရီးထွက်ခဲ့ကြသော်လည်း နောက်ပိုင်းတွင် အနီးနားတွင် တည်းခိုနေထိုင်ခဲ့ကြသည်။ ဒီလူသုံးယောက် သိလိုက်ရတဲ့ နောက်တစ်ခုက ဖော်တော်ဆိုင်ကယ်စီးတာ တဲ့။ ဘော်ဒါဆောင်နားက စက်ဘီးဆိုင်မှာ ငှားပြီး လှည့်ပတ်စီးရင်း အချိန်ကို စောင့်မျှော်နေခဲ့တယ်။ စက်ဘီးဆိုင်မှာ အလုပ်လုပ်တဲ့ အိမ်ရှင်မကတော့ သူ့ဒီကို နေ့တိုင်းလိုလို ရောက်နေတာကို မှတ်မိနေပါသေးတယ်။ Seien သည် Kendo ကိုလည်း မှီခိုခဲ့သည်။

အဖွဲ့တစ်ခုစီသည် မြန်မာနိုင်ငံသို့ ပြန်လာကြပြီး 1915 ခုနှစ်တွင် မစ္စ Ma Inzo သည် နောက်ဆုံးပြန်လာခဲ့သည်။

オッタマが「全ビルマ仏教青年会」を設立したのも同年である。この宗教団体が宗教問題を超越して、強力な民族覚醒運動に移っていったのも彼の指導によるものであった。ついには大小八千の地方部会を持つに至り、ビルマ独立の急先鋒となった。次いでインド パンジャブに起こった反イギリス ラホール事件に参画し、大正八年にはガンジー指揮下のデリー事件、アムリツァルの虐殺等の反イギリス戦争にも加わり、ビルマでは全ビルマ学生連盟の盟休事件を指導するなど、陰に日なたにイギリスのいわゆる「両頭政治」と懐柔政策に反抗し続けた。日下義禅師がインドへ渡ったのもその頃であって、オッタマにはイギリス官憲が尾行十五名を付けていたと言われている。

၁၉၁၅ ခုနှစ်တွင် ဦးဥတ္တမသည် မြန်မာနိုင်ငံလုံးဆိုင်ရာ ဗုဒ္ဓဘာသာလူငယ်အစည်းအရုံးကို တည်ထောင်ခဲ့သည်။ သူ၏ ဦးဆောင်မှုအောက်တွင် ဤဘာသာရေးအုပ်စုသည် ဘာသာရေးပြဿနာများကို ကျော်လွန်ကာ အင်အားကြီးမားသော အမျိုးသားရေး နိုးကြားရေးလှုပ်ရှားမှု ဖြစ်လာခဲ့သည်။ နောက်ဆုံးတွင် ပြည်တွင်း ဆပ်ကော်မတီ အကြီးအငယ် ၈၀၀၀ ရှိပြီး မြန်မာ့လွတ်လပ်ရေး၏ ရှေ့ပြေးအဖွဲ့ ဖြစ်လာခဲ့သည်။

ထို့နောက် အိန္ဒိယနိုင်ငံ ပန်ဂျပ်မြို့တွင် ဖြစ်ပွားခဲ့သော ဗြိတိသျှဆန့်ကျင်ရေး လာဟိုးအရေးအခင်းတွင် ပါဝင်ခဲ့ပြီး ၁၉၁၉ ခုနှစ်တွင် ဒေလီ ဆူပူမှုနှင့် အမ်ရစ်ဆာ သတ်ဖြတ်မှုကဲ့သို့သော ဗြိတိသျှဆန့်ကျင်ရေးစစ်ပွဲများတွင်လည်း မဟတ္တမဂန္ဓီ၏ ကွပ်ကဲမှုအောက်တွင် ပါဝင်ခဲ့ပြီး မြန်မာနိုင်ငံတွင်လည်း ပါဝင်ခဲ့သည်။ ဗမာနိုင်ငံလုံးဆိုင်ရာ ကျောင်းသားများ အဖွဲ့ချုပ်၏ ဆိုင်းငံ့ခြင်း ဖြစ်ရပ်သည် ဗြိတိန်၏ ‘နိုင်ငံရေးနှစ်ထပ်’ ဟုခေါ်သော မှောင်ရိပ်နှင့် နေရောင်အောက်တွင် လမ်းညွှန်မှု နှင့် အခြားနည်းလမ်းများဖြင့် ဆက်လက် ပုန်ကန်ခဲ့သည်။ Kusaka Gizen သည် အိန္ဒိယသို့ ဤအချိန်၌ပင် ဖြစ်သည်။ ဦးဥတ္တမသည် အင်္ဂလိပ်အရာရှိ ၁၅ ပါး၏နောက်တွင် လိုက်ပါခဲ့သည်ဟု ဆိုသည်။

これ等オッタマの政治運動については、いづれ詳細なものが発表される時期も有ろう。話はとんで昭和九年になる。

အဆိုပါ ဦးဥတ္တမ နိုင်ငံရေးလှုပ်ရှားမှုများနှင့် ပတ်သက်၍ အသေးစိတ်ကို ထပ်မံကြေညာမည့် အချိန်လည်း ရှိဦးမည်ဖြစ်သည်။

ဇာတ်လမ်းက 1934 မှာ ရုတ်တရက် စတင်ခဲ့တာပါ။

1934 年はあたかも仏生二千五百年に当たるので仏教徒の間にも色々と記念行事が国際的に催された。同年四月東京の汎太平洋仏教青年大会もその一つで、これにはオッタマもビルマの代表として出席することになっていた。

先代はオッタマが来れば彼の帰途、同行して、かねて念願の仏跡行脚に出掛けるつもりであった。しかるにこのビルマ独立運動の中心人物であり一千万ビルマ仏教徒の生き仏は、イギリス官憲にとって爆弾のごときものである。

当時彼は何度目かの国外追放でインド政庁監視下にインドにいた。もちろんイギリス官憲が彼の渡日に許可を与えぬのは当然すぎる位であった。

၁၉၃၄ ခုနှစ် မြတ်စွာဘုရား ဖွားမြင်တော်မူသည့် နှစ် ၂၅၀၀ ပြည့် အထိမ်းအမှတ် အခမ်းအနားများကို နိုင်ငံတကာတွင် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်များကြားတွင် အမျိုးမျိုး ကျင်းပကြသည်။ ထိုကဲ့သို့သော ပွဲတစ်ခုမှာ ထိုနှစ် ဧပြီလတွင် တိုကျို၌ ကျင်းပသည့် Pan-Pacific ဗုဒ္ဓဘာသာလူငယ်ညီလာခံဖြစ်ပြီး မြန်မာနိုင်ငံမှ ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ် ဦးဥတ္တမလည်း တက်ရောက်ရန် စီစဉ်ထားသည်။

ဥတ္တမ၏အချိန်ဇယားနှင့်အညီ Jirozaemon သည် ဗုဒ္ဓဘာသာအပျက်အစီးများဆီသို့ နှစ်ရှည်လများ ဘုရားဖူးသွားရန် စီစဉ်နေခဲ့သည်။ သို့သော် ဗမာ့လွတ်လပ်ရေး လှုပ်ရှားမှု၏ အဓိကကျသော နိမိတ်ပုံနှင့် ဗမာ့ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် ၁၀ သန်း၏ သက်ရှိထင်ရှားရှိသော ဗုဒ္ဓရုပ်ပွားတော်သည် ဗြိတိသျှအာဏာပိုင်များအတွက် အန္တရာယ်ရှိသည်။

ထိုအချိန်တွင် သူသည် အိန္ဒိယသို့ ပထမဆုံးအကြိမ် နယ်နှင့်ခံရပြီးနောက် အိန္ဒိယအစိုးရ၏ စောင့်ကြည့်မှုအောက်တွင် ရှိနေခဲ့သည်။

ထိုအချိန်တွင် သူသည် အိန္ဒိယသို့ ပထမဆုံးအကြိမ် နယ်နှင့်ခံရပြီးနောက် အိန္ဒိယအစိုးရ၏ စောင့်ကြည့်မှုအောက်တွင် ရှိနေခဲ့သည်။

ဟုတ်ပါတယ်၊ ဗြိတိသျှအာဏာပိုင်တွေက သူ့ကို ဂျပန်ကို ခရီးသွားခွင့်မပေးတာက သဘာဝကျပါတယ်။

先代次郎左衛門は既に五十五才、すべての公職をそれぞれ適当な後任者に譲った気安さもあって、この度の行はオッタマなくとも初志を翻さずに出発した。一つには彼の世話したインド美術青年ハリハランが帰国に当たり案内人として好都合だったにもよる。

သူ့ရှေ့က Jirozaemon သည် အသက်ငါးဆယ့်ငါးနှစ်ရှိနေပြီဖြစ်ပြီး
၎င်း၏အများပြည်သူဆိုင်ရာရုံးအားလုံးကို သင့်လျော်သောဆက်ခံသူများထံ လွှဲပြောင်းပေးအပ်လိုက်သော
လုံခြုံရေးအသိတစ်ခုရှိသည်။ ဒီခရီးစဉ်မှာ ဦးဥတ္တမ မပါပေမယ့် မူလရည်ရွယ်ချက်ကို မပြောင်းလဲဘဲ
ထွက်ခွာခဲ့ပါတယ်။ အကြောင်းရင်းတစ်ခုကတော့ သူပြုစုခဲ့တဲ့ အိန္ဒိယလူငယ်အနုပညာရှင် Hariharan ဟာ
ဂျပန်ကိုပြန်လာချိန်မှာ သူ့အတွက် အဆင်ပြေစေမယ့် လမ်းညွှန်တစ်ယောက်ဖြစ်ခဲ့လို့ပါပဲ။

彼はこの行を出立前に名づけて
感謝報恩の旅
追善菩提の旅
難行苦行の旅
မထွက်ခင် ဒီလိုင်းကို နာမည်ပေးထားတယ်။
ကျေးဇူးတရားခရီး
ဗောဓိကိုလိုက်စားခြင်းခရီး
အခက်အခဲခရီး

となし、帰国後、更に次のように
宇宙神秘の旅
原始風俗の旅
同情親愛の旅
考古美術の旅

ဂျပန်သို့ ပြန်ရောက်ပြီးနောက် အောက်ပါအတိုင်း ထပ်လောင်းပြောကြားပါသည်။
အာကာသအတွင်း လျှို့ဝှက်ဆန်းကြယ်သော ခရီးတစ်ခု
ရှေးယခင် ဓလေ့ထုံးတမ်းများ ဖြတ်သန်းရာ ခရီးတစ်ခုဖြစ်သည်။
ကရုဏာနဲ့ မေတ္တာခရီး
ရှေးဟောင်းသုတေသနအနုပညာခရီး

とつけくわえている、このことは後段を読んでいくと自然に了解できるが、更にその目的を
仏生二千五百年の記念の年に仏跡を巡拝したこと
သူကထပ်ပြောသည်။ နောက်ဆုံးအပိုင်းကို ဖတ်လိုက်တဲ့အခါ ဒါက သိသာထင်ရှားလာပါလိမ့်မယ်။

ထို့ပြင် ရည်ရွယ်ချက်မှာ ဗုဒ္ဓဖွားမြင်တော်မူခြင်း နှစ် ၂၅၀၀ ပြည့် အထိမ်းအမှတ် နှစ်တွင်
ဗုဒ္ဓဘာသာနေရာများသို့ သွားရောက်လည်ပတ်ရန် ရည်မှန်းထားကြောင်း သိရသည်။

ここ二～三年来知人先輩の死亡 とくに多くこれの靈意追善のため
あつめ養育したビルマ学生の有様が見たき事
インド美術家ハリハランの帰国は案内者として好都合なりし事
オッタマのインドにありしは仏跡案内に最適なる事
タゴールに面会の事
ヒマラヤの大自然に接したき事
仏生のインドに仏教の滅びたる原因を極めたき事
イギリスの治め方、インド人の思想
現在の日本人の地位

လွန်ခဲ့သည့် နှစ်နှစ်မှ သုံးနှစ်အတွင်းတွင် ကျွန်ုပ်၏ အကြီးတန်း အသိမိတ်ဆွေ အများအပြား

ကွယ်လွန်သွားကြပြီး ကျွန်ုပ်သည် ၎င်းတို့အား ဝမ်းနည်းပူဆွေးနေပါသည်။

မြန်မာကျောင်းသားများသတင်း

အိန္ဒိယ အနုပညာရှင် Hariharan ၏ ဂျပန်နိုင်ငံသို့ ပြန်လာခြင်းသည် လမ်းပြအဖြစ် သူ့အတွက် အဆင်ပြေသည်။

ဦးဥတ္တမသည် အိန္ဒိယနိုင်ငံတွင် ရောက်ရှိနေခြင်းသည် ဗုဒ္ဓဘာသာနေရာများကို လမ်းညွှန်ရန် ပြီးပြည့်စုံသည်။

Tagore နှင့် တွေ့ဆုံခြင်း။

ဟိမဝန္တာတောင်တန်းကြီးရဲ့ သဘာဝတရားကြီးကို ခံစားချင်ပါတယ်။

မြတ်စွာဘုရား ဖွားမြင်ရာ အိန္ဒိယနိုင်ငံတွင် ဗုဒ္ဓသာသနာ ကွယ်ပျောက်ရခြင်း အကြောင်းရင်းကို ရှာဖွေရန်။

မြိတိသျှ အုပ်ချုပ်ပုံ။ အိန္ဒိယအတွေး

ဂျပန်လူမျိုးတွေရဲ့ အဆင့်အတန်း

などとなしているのである。 စသည်တို့

二十年前世をし育てたビルマの子供達がどんなになって居るか、彼らが名古屋にあった頃、よく話のうちに一度ビルマに来て欲しいといていたが、その都度「お前が帰ってビルマにも風呂が出来たら行ってやろう」と答えておいたが、その彼等との約束も果たしたい。皆にはともかく一人でも二人でもいい、もう一度会ってやりたい。二十年というもの全くの音信不通であり生死の程もわかっておらぬのだ。

လွန်ခဲ့တဲ့ အနှစ် ၂၀ က ကြီးပြင်းလာတဲ့ မြန်မာကလေးငယ်တွေ အခု ဘယ်လိုဖြစ်နေပြီလဲလို့ တွေးမိတယ်။ သူတို့ နာဂိုယာမှာရှိတုန်းက ဗမာပြည်ကို တစ်ခေါက်လာဖို့ မကြာခဏ တောင်းဆိုလေ့ရှိပြီး တခါပြန်ဖြေတိုင်း ‘‘မြန်မာပြည်မှာ ရေချိုးရင် သွားလိုက်မယ်’’ လို့ ပြန်ဖြေလိုက်တိုင်း သူတို့နဲ့ ပေးထားတဲ့ ကတိကို ဖြည့်ဆည်းပေးချင်ပါတယ်။ တစ်ယောက်ယောက်ပဲ ဖြစ်ဖြစ် နှစ်ယောက်ပဲ ဖြစ်ဖြစ် အားလုံးကို ပြန်ဆုံချင်သေးတယ် ။ သူ့ဆီက မကြားရတာ အနှစ် 20 လောက်ရှိပြီ၊ သူ အသက်ရှင်နေသေးလား သေလားတောင် မသိတော့ဘူး။

あれだけ厄介をかけて置きながら、礼状の一本も寄こさぬとはあまりと言えはあまりでもある。しかし、厄介をかけた子供は懐かしい。わしの子供と同じ年のも居ったのだ。同じように成長しているだろうか、死んだらうか、はげしい子供達だったからイギリスのため殺されたのではなからうか。

သူတို့က ကျွန်ုပ်ကို အများကြီး ဒုက္ခပေးခဲ့ပြီး ကျေးဇူးတင်ကြောင်း စာတစ်စောင် တစ်ခါမှ မပို့ခဲ့တာက အရမ်းဆိုးပါတယ်။ ဒါပေမယ့် ဒုက္ခရောက်အောင်လုပ်ခဲ့တဲ့ ကလေးတွေကို သဘောကျတဲ့ အမှတ်တရတွေ ရှိတယ်။ ကျွန်ုပ်တော့်ကလေးနဲ့ အသက်တူတဲ့သူတစ်ယောက်လည်း ရှိတယ်။ သူတို့ ဒီလိုပဲ ကြီးပြင်းလာသလား ဒါမှမဟုတ် သေသွားသလားလို့ တွေးမိပါတယ်။ သူတို့လေးတွေက တက်ကြွတဲ့ ကလေးတွေမို့ မြိတိသျှတွေ သတ်ဖြတ်ခံရသလားလို့ တွေးမိပါတယ်။

仏教徒としての彼が、旅行の目的の第二項に「あつめ養育したビルマ学生の有様が見たき

事」とはっきり記録しているところを見ると、まことに彼の感懐はこうであったのではないかと想像されるのである。

ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တစ်ယောက်အနေနဲ့ သူ့ရဲ့ခရီးစဉ်ရဲ့ ဒုတိယအကြောင်းအရာကို ရှင်းရှင်းလင်းလင်း မှတ်တမ်းတင်ထားပြီး ‘ ‘ မြန်မာကျောင်းသားများသတင်း ‘ လို့ ရှင်းရှင်းလင်းလင်း မှတ်တမ်းတင်ထားပြီး ဒါဟာ သူဘယ်လိုခံစားရတယ်ဆိုတာ ရှင်းပါတယ်။ ဒီလိုဖြစ်မယ်လို့ စိတ်ကူးထားတယ်။

一行の足跡はまずマレー半島のピナンに印された。彼らはマライ（マレーシア）からタイ、仏印（フランス領インドネシア）のアンコールワット等の見物にも回ったので、予定以上の日数を費やした。それで彼は一行からハリハランを一足先にビルマにやった。出来れば六人のうち一人でもいいから探し出して欲しいというのである。

အဖွဲ့၏ ခြေရာများကို မလေးကျွန်းဆွယ်ရှိ Pinang တွင် ပထမဆုံး မှတ်သားခဲ့သည်။ ၎င်းတို့သည် မလေး (မလေးရှား) မှ ထိုင်းနိုင်ငံသို့ ခရီးထွက်ကာ ပြင်သစ်အင်ဒိုနီးရှား (ပြင်သစ်အင်ဒိုနီးရှား) ရှိ Angkor Wat သို့သွားရောက်ကာ စီစဉ်ထားသည်ထက် ရက်များစွာကြာခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် သူသည် သူ့ပါတီရှေ့တွင် Hariharan ကို မြန်မာပြည်သို့ စေလွှတ်ခဲ့သည်။ ဖြစ်နိုင်ရင် အနည်းဆုံး လူခြောက်ယောက်ထဲက တစ်ယောက်ကို ရှာချင်ကြတယ်။

ハリハランに手渡された一枚のキャビネ型の写真こそは、二十年前「ビルマ園」で撮ったものである。そのなかには三十六才の Jirozaemon とオツタマを中心に、皆同じ日本の着物を着た日緬両国の男女少年十二名が居るのである。次郎左衛門にとっては写真を見なくても、子供たちの面影は思い出せるのであるが、しかしインド青年ハリハランには一枚の赤茶色に変色した写真でしかない。二十年の歳月は、一体ビルマ人の容ぼうに変化を与えないというのであろうか。

Hariharan ထံ ပေးအပ်သည့် အစိုးရအဖွဲ့ဝင်ပုံသဏ္ဍာန် ဓာတ်ပုံကို လွန်ခဲ့သော အနှစ်နှစ်ဆယ်က Burma Garden တွင် ရိုက်ယူခဲ့သည်။ ယင်းတို့အနက် ဂျပန်နှင့် မြန်မာနိုင်ငံမှ အမျိုးသား ၁၂ ဦးမှာ တူညီသော ဂျပန်ကီမိုနိုကို ဝတ်ဆင်ထားပြီး အသက် ၃၆ နှစ်ရှိ ဂျီရိုဇာအမ်နှင့် ဥတ္တမတို့ နှစ်ဦးစလုံး ပါဝင်သည်။ Jirozaemon အတွက် ဓာတ်ပုံတွေမကြည့်ဘဲ သူ့ကလေးတွေရဲ့မျက်နှာတွေကို မှတ်မိနိုင်ပေမယ့် အိန္ဒိယလူငယ်လေး Hariharan အတွက်ကတော့ ဓာတ်ပုံတွေက နီညိုရောင်ဓာတ်ပုံထက် ဘာမှမပိုပါဘူး။ အနှစ်နှစ်ဆယ်က မြန်မာလူမျိုးတွေရဲ့ အသွင်အပြင်ကို မပြောင်းလဲခဲ့တာ အမှန်ပဲလား။

先行したハリハランはラングーンに上陸して、領事館をはじめあらゆる方面を探索したがわからぬのである。第一名前の呼び方すら日本式になまっているし、正式な英語かなにかのつづり方も不明である。何とも手の下しようもなく途方に暮れていた矢先に、ふと某女学校にマインゾという日本に行ったことのある女先生がいると耳にした。

ဟာရီဟာရန်သည် ရန်ကုန်သို့ ဆင်းသက်ကာ ကောင်စစ်ဝန်ရုံးအပါအဝင် နေရာတိုင်းကို ရှာဖွေခဲ့သော်လည်း ဘာမျှမတွေ့ခဲ့ပေ။ သူ့နာမည်ကို ဂျပန်လိုခေါ်တာတောင်မှ အင်္ဂလိပ်လို ဘယ်လိုစာလုံးပေါင်းရမှန်းတောင် မသိတော့ဘူး။ ကျွန်တော် လုံးဝ ဆုံးရှုံးသွားသလိုပဲ၊ ဂျပန်ကို ရောက်ဖူးတဲ့ Ma Inzo ဆိုတဲ့ မိန်းကလေးကျောင်းမှာ အမျိုးသမီး ဆရာမတစ်ယောက် ရှိနေကြောင်း ရုတ်တရက် ကြားလိုက်ရတယ်။

ところが伊藤家に居た頃はマインゾとは言わずインゾマと呼んでいた。これは現在でも鈴三郎氏がインゾマという時があるくらいであるから、伊藤家にいる間ずっとそう呼んでいたものに違いないのである。

သို့သော် သူသည် Ito မိသားစုတွင် နေထိုင်သောအခါ၊ သူ့ကို Ma inzo အစား Inzoma ဟုခေါ်သည်။
ယနေ့တွင်ပင် မစ္စတာဆူဇူဇာဘူရီသည် တစ်ခါတစ်ရံ သူ့ကိုယ်သူ အင်ဇီအင်ဇီးမားဟု ခေါ်ဆိုကြသောကြောင့်
Ito မိသားစုနှင့် အတူရှိစဉ်တစ်လျှောက်လုံး သူ့ကို ထိုသို့ ခေါ်ဝေါ်ခြင်းဖြစ်ပေသည်။

大体ビルマでは。男は名前が三段に変わり、十七、八才までは「モン」、三十才までは「コ」、
三十才を過ぎて勉強もし、財産も地位もあり、また僧侶の修行も経たものは「ウ」となるの
で、同様に女にも幼名と成人名があるのである。無論先代はそれを知るわけもない、したがっ
てハリハランの聞かされたのも、「インゾマ」の方であった。

ယေဘုယျအားဖြင့် မြန်မာပြည်မှာ။ ထိုလူ၏အမည်ကို တတိယဒန်ဟု ပြောင်းလဲကာ အသက် ၁၇ နှစ်မှ ၁၈
နှစ်အထိ ``ကို´ ဟုခေါ်ကြပြီး အသက် 30 နှစ်အထိ ``ကို´ နှင့် အသက် 30 အရွယ်အထိ
ပညာဆည်းပူးခဲ့ပြီး စည်းစိမ်ဥစ္စာ အဆင့်အတန်း ၊ ဘုန်းကြီးအဖြစ်လည်း လေ့ကျင့်သင်ကြားခဲ့သည်။ ``သင်
´ ဟူသော စကားလုံးကို အသုံးများသောကြောင့် အမျိုးသမီးများသည် ငယ်စဉ်ကပင် အရွယ်ရောက်ပြီးသော
အမည်များ ရှိသည်။ ဟုတ်ပါတယ်၊ Jirozaemon က ဒါကိုသိဖို့ နည်းလမ်းမရှိဘူး၊ ဒါကြောင့် Hariharan
က 'Inzoma' ဆိုတဲ့ နာမည်ကို သိခဲ့တယ်။

ハリハランはまず英語で話したが通じない。インド語はといふとこれもわからぬ。先方でも
しきりに何か言っているのだが、ビルマ語はハリハランの方が皆目わからぬ。

せっかく会って見たがお互いに通じ合う言葉が無いので、双方ともまことに気まずい思いで
ある。

Hariharan သည် အင်္ဂလိပ်ဘာသာဖြင့် ပထမဆုံးပြောခဲ့သော်လည်း သူမ နားမလည်နိုင်ခဲ့ပါ။
အိန္ဒိယဘာသာစကားကိုလည်း နားမလည်ဘူး။ တခြားလူက တစ်ခုခုပြောနေပေမယ့် မြန်မာလိုတော့
Hariharan နားမလည်ဘူး။

ဆုံတွေ့ဖို့ အခက်အခဲတွေ ကြုံခဲ့ရပေမယ့် တစ်ယောက်နဲ့တစ်ယောက် ဘာသာစကား နားမလည်တာကြောင့်
အဆင်မပြေဖြစ်ရတယ်။

あせったハリハランが思わず
စိတ်မရှည်သော Hariharan က တွေးတောမနေဘဲ ပြောလိုက်သည်။

「ナゴヤのイトウさん、知りませんか」
と日本語でやった。途端に
「ナゴヤのイトウさん」
この女先生は立ち上がって叫んだのである。
「知ってますか」
「知ってます、知ってます」

“Nagoya က Mr. Ito ကို သိလား”
သူက ဂျပန်လိုပြောတယ်။ ချက်ချင်း
“နာဂိုယာမှ မစ္စတာ အီတို”
ဒီဆရာမက မတ်တတ်ထအော်တယ်။
“သင်သိပါလား”
“ငါသိတယ်ငါသိတယ်။”

お互いに不完全な日本語で、手振り身振りを交えて初めて通じ合うことが出来たのである。ところがである。ここに何としても解釈できかねることが一つある。実はすでに数か月前、インドに居る兄のオッタマからマインゾにあてて「先代が仏跡行脚の途上ビルマに必ず立ち寄るであろうから、その連絡を取っておくようにと、」通知を受け彼女自身も苦心していたというのである。

၎င်းတို့နှစ်ဦးစလုံးသည် မပြည့်စုံသော ဂျပန်စကားကို လက်ဟန်အမှုအရာဖြင့် ပထမဆုံးအကြိမ် ဆက်သွယ်ပြောဆိုနိုင်ခဲ့ကြသည်။

သို့သော် ထိုနေရာတွင် ရှိနေသည်။ ဒီနေရာမှာ ဘာပဲပြောပြော အဓိပ္ပါယ်မဖော်နိုင်တဲ့ အရာတစ်ခုရှိတယ်။

လွန်ခဲ့သောလများစွာက အိန္ဒိယနိုင်ငံတွင်နေထိုင်သော ကျွန်ုပ်၏အစ်ကိုဥက္ကမသည် မန်ဇီထံသို့

``ဂျရီဇမ်မွန်သည် ဗုဒ္ဓဘာသာအပျက်အစီးများကိုသွားရာလမ်းတွင် မြန်မာပြည်မှ

သေချာပေါက်ရပ်မည်ဖြစ်သောကြောင့် ကျေးဇူးပြု၍ အဆက်အသွယ်မပြတ်ပါ´ ဟုဆိုပါသည်။

´ သူမကိုယ်တိုင်လည်း ရုန်းကန်နေရတယ်။

文通もせず、自分自身は人にも会えないでいたオッタマが、インドの奥地にあつて、しかも数か月前に、どうして先代の来ることを予知したか、という事である。到底常識をもってしては考えられない事実だと、先代が生前いつていたそうであり、随行の千代氏もこのことになると目を輝かすのである。

အိန္ဒိယနိုင်ငံ၏ နက်နဲရာဒေသတွင် နေထိုင်ပြီး မည်သူနှင့်မျှ စာမတိုက်ဆိုင်သော ဥက္ကမသည် ဂျီရီဇမ်မွန်၏ ရောက်ရှိလာခြင်းကို လပေါင်းများစွာ ကြိုတင်၍ မည်သို့မြင်ခဲ့သနည်း။ အဲဒါကို ဆိုလိုတာပါ။ ရှေးယခင် မျိုးဆက်များက အသိတရားဖြင့် လုံးဝ စိတ်ကူးမယဉ်နိုင်သော အမှန်တရားတစ်ခုဟု ဆိုကြပြီး သူနှင့်အတူ လိုက်ပါလာသော Chiyo လည်း ထိုအကြောင်းအရာကို သိလာသောအခါတွင် မျက်လုံးများ တောက်ပလာခဲ့သည်။

とにかく旅行日誌の九月二十五日のところに

午前六時ラングーン着、ふ頭には多数の法人出迎えと先着のハリハラン、久しぶりのビルマ青年子女と親類縁者大勢の感激的歓迎、

一行の首には香り良き花輪が幾重にもかけられた

とある。もっていかにかこの遠来の恩人に熱狂したか想像できるであろう。

ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် စက်တင်ဘာ 25 ရက်နေ့ ကျွန်တော့်ရဲ့ ခရီးသွားဒိုင်ယာရီ၊

နံနက် ၆:၀၀ နာရီတွင် ရန်ကုန်သို့ ရောက်ရှိလာပြီး ဆိပ်ခံတံတား၌ ကော်ပိုရေးရှင်း အများအပြား၊ ပထမဆုံး ရောက်ရှိလာသူ Hariharan နှင့် မတွေ့ဖူးသော မြန်မာကလေးငယ်များနှင့် ဆွေမျိုးသားချင်း

အစုအဝေးကြီးမှ စိတ်လှုပ်ရှားစွာ ကြိုဆိုခဲ့ကြသည်။ စဉ်တွင်။

ရနံ့မွှေးပန်းကုံးများကို အဖွဲ့၏လည်ပင်းတွင် ချထားခဲ့သည်။

a ဤဝေးကွာသော ကျေးဇူးရှင်အတွက် ကျွန်ုပ်မည်မျှ စိတ်အားထက်သန်နေမည်ကို သင်တွေ့ကြည့်နိုင်ပါသည်။

同日誌の翌二十六日を見ると

夜はマインゾ宅にて彼女手製のビルマ料理、彼女の忘れぬ日本語の一節があり、またその翌日は

午後二時半発汽車にてマンダレーに向かう

ラモン案内役として随行

၂၆ ရက်နေ့ ဒိုင်ယာရီကိုပဲ ကြည့်လိုက်တော့၊

ညနေခင်းတွင်၊ သူမအိမ်တွင်ချက်ပြုတ်ထားသောမြန်မာအစားအစာများနှင့် Mainzo

၏အိမ်တွင်သူမ၏မေ့နိုင်သောဂျပန်စာကြောင်းများကိုခံစားခဲ့ပြီး နောက်တစ်နေ့၊

မွန်းလွဲ ၂:၃၀ နာရီတွင် မန္တလေးသို့ မီးရထားဖြင့် ထွက်ခွာပါမည်။

လမ်းပြအဖြစ် Lamon နှင့်အတူပါရှိသည်။

云々とある。実に次郎左衛門の目を細めて笑う様子が目に見えるようであり、歡喜と朗笑に満ち溢れた日緬両国人交歓の場面は想像だけでさえ愉快である。

ところが困ったのは、入港当時同じく出迎えた日本人たちである。先代を迎えて熱狂しているビルマ人というのが、ほとんど反イギリス運動の黨員やその中心人物で、これをイギリス側から見れば、いずれもオッタマ直系の悪党どもなのである。

ဒါမျိုးတွေရှိတယ်။ ပြီးရင်းပြီးရင်း Jirozaemon ၏မျက်လုံးများ ကျဉ်းမြောင်းသွားသည်ကို

သင်တကယ်မြင်ရပြီး မြန်မာနှင့်ဂျပန်ကြား ဖလှယ်သည့်မြင်ကွင်းကို တွေးကြည့်ရုံဖြင့်

ပျော်ရွှင်ရယ်မောစရာများ ပြည့်နှက်နေပါသည်။

ဒါပေမယ့် ဆိပ်ကမ်းမှာ တွေ့တဲ့ ဂျပန်တွေက ဒုက္ခရောက်တယ်။

Jirozaemon ကို စိတ်အားထက်သန်သော မြန်မာအများစုသည် ဗြိတိသျှဆန့်ကျင်ရေးလှုပ်ရှားမှု သို့မဟုတ်

၎င်းတို့၏ဗဟိုပုဂ္ဂိုလ်များဖြစ်ကြပြီး ဗြိတိသျှရှုထောင့်မှကြည့်လျှင် ၎င်းတို့အားလုံးသည် ဥက္ကမပြည်မှ

တိုက်ရိုက်ဆင်းသက်လာသော လူရမ်းကားများဖြစ်သည်။

して見ると政治には絶対にたずさわらぬと言うこの人の平常の主義は嘘なのか、と何も知らぬ日本人が疑うのも無理はないが、一番びっくりしたのはイギリス官憲である。単なる仏跡行脚だからというので特別に許可を与えたのだが、こうなると放っておくわけにはいかない。そこでビルマ上陸以後の一行には常に一、二名時には数名の尾行を付けるという始末になったのである。

ဒါကိုကြည့်ရင်၊ ဒီလူရဲ့ ထုံးစံအတိုင်း နိုင်ငံရေးမှာ ဘယ်တော့မှ မပါဝင်ဘူးဆိုတဲ့ မူဝါဒဟာ

လိမ်ညာခြင်းလားလို့ မသိနားမလည်တဲ့ ဂျပန်လူတစ်ယောက်အတွက် အံ့သြဖို့ကောင်းတာက သူ့အတွက်

အံ့သြဆုံးအရာက ဗြိတိသျှအစိုးရရဲ့ မူဝါဒပါပဲ။ ကျွန်ုပ်သည် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်များအတွက်

ဘုရားဖူးခရီးစဉ်တစ်ခုမျှသာဖြစ်သောကြောင့် အထူးခွင့်ပြုချက်ရထားသော်လည်း ယခုကဲ့သို့ မထားခဲ့နိုင်ပါ။

ထို့ကြောင့် ဗမာပြည်သို့ ဆင်းသက်ပြီးနောက် ပါတီကို လူတဦး သို့မဟုတ် နှစ်ဦးက အမြဲလိုက်နေခဲ့သည်။

イラワジ（エーヤワディー）河をさかのぼってイーナンジョン（イエナンジャウン）、マンダレー、バガン等を巡歴し、いたるところで青年たちの歓迎を受け、求められるままに講演などもした。しかし彼の口をついて出るところは常に仏教の話であり、仏跡行脚以外になにもないのであるから、さすがのイギリス官憲も一指だに触れることが出来なかったのである。

彼は何も言わなかった。しかし多くのビルマ人は彼に聞いてもらいたかった。

ရောဝတီမြစ်ကို ခရီးထွက်ပြီး ရန်နောင်၊ မန္တလေးနှင့် ပုဂံမြို့များသို့ သွားရောက်ကာ လူငယ်များက

ကြိုဆိုခဲ့ကြပြီး တောင်းဆိုချက်အရ ဟောပြောပွဲများ ပြုလုပ်ခဲ့သည်။ သို့သော် သူသည်

ဗုဒ္ဓဘာသာအကြောင်း အမြဲပြောလေ့ရှိပြီး ဗုဒ္ဓဘာသာနေရာများသို့ ဘုရားဖူးခြင်းမှလွဲ၍

အခြားလုပ်စရာမရှိသောကြောင့် ဗြိတိသျှအာဏာပိုင်များက သူ့ကို လုံးဝမထိနိုင်ပေ။

သူက ဘာမှ မပြောပါဘူး။ ဒါပေမယ့် မြန်မာတော်တော်များများက သူ့ကို စကားပြောချင်ကြတယ်။

ミンチャンではイラワジ河に浮かぶ乗船の中で、ビルマ新青年会会員と座談会を催したが、その席上で、はからずも機会が恵まれた。

မြင့်ထန်မှာ ရောဝတီမြစ်ထဲ မျောနေတဲ့ လှေပေါ်မှာ မြန်မာနိုင်ငံသစ်လူငယ်အစည်းအရုံးအဖွဲ့ဝင်တွေနဲ့ စားပွဲဝိုင်းမှာ ဆွေးနွေးခဲ့ပြီး အဲဒီအစည်းအဝေးမှာ မမျှော်လင့်ထားတဲ့ အခွင့်အလမ်းတစ်ခုကို တင်ပြခဲ့ပါတယ်။

伊藤様に申し上げます。

မစ္စတာ Ito ကို ကျေးဇူးတင်ကြောင်း ဖော်ပြလိုပါတယ်။

日本は、朝日の国として知られています。日本の男女は、子供の時より英雄崇拜の精神を以て育てられています。この偉大な国の子は時来たらば、命を捨てて国の名誉を守る覚悟を持っています。以前我々ビルマ人は、日本を少しも知りませんでした。しかしロシアを全滅させたことにより世界に知れ渡り、我がビルマにも知れ、我々もこの戦勝をアジアの兄弟国の戦勝として共に誇ったのでした。アジアの地理的には極めて小さい国のこの一挙は、一躍日本を有名にし欧州諸国を驚嘆せしめたのです。この名誉と祝賀はアジアのすべての国によって平等に分かたれたのです。

ဂျပန်ကို နေထွက်ရာပြည်လို့ ခေါ်တယ်။ ဂျပန်အမျိုးသားများနှင့် အမျိုးသမီးများသည် ငယ်စဉ်ကတည်းက သူရဲကောင်းကိုးကွယ်မှုစိတ်ဓာတ်ဖြင့် ကြီးပြင်းလာကြသည်။ အချိန်တန်သောအခါ ဤလူမျိုးကြီး၏ သားသမီးများသည် မိမိတို့၏ အသက်ကို စွန့်ကာ မိမိတို့နိုင်ငံဂုဏ်ကို ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရန် ပြင်ဆင်နေကြပြီဖြစ်သည်။ ဟိုးအရင်တုန်းက ကျွန်တော်တို့ မြန်မာတွေဟာ ဂျပန်အကြောင်း ဘာမှမသိခဲ့ကြဘူး။ သို့သော်လည်း ရုရှားကို ချေမှုန်းခြင်းဖြင့် ၎င်းကို တကမ္ဘာလုံးတွင် လူသိများလာပြီး မြန်မာနိုင်ငံတွင်လည်း လူသိများလာကာ အာရှရှိ ကျွန်ုပ်တို့၏ ညီရင်းအစ်ကိုနိုင်ငံများအတွက် အောင်ပွဲတစ်ခုအနေဖြင့် ဤအောင်ပွဲအတွက် အတူတကွ ဂုဏ်ယူမိပါသည်။ အာရှတိုက်၏ ပထဝီဝင် အလွန်သေးငယ်သော နိုင်ငံတစ်ခုဖြစ်သည့် ဤလုပ်ရပ်သည် ဂျပန်ကို ရုတ်တရက် ကျော်ကြားပြီး အံ့အားသင့်သွားစေခဲ့သည်။ ဤဂုဏ်ပြုပွဲနှင့် ဂုဏ်ပြုပွဲကို အာရှနိုင်ငံအားလုံးက တန်းတူရည်တူ မျှဝေခဲ့ကြသည်။

ビルマ人は征服されて以来、統治者の真似をしてきました。その結果は進歩どころか我々は文明から数年も後ずさりをしてしまったのです。我々の師オッタマ僧正は、常に貴国の足跡を習うように教えて居ます。

ဗမာလူမျိုးများသည် ၎င်းတို့ သိမ်းပိုက်ပြီးချိန်မှစ၍ ၎င်းတို့၏ အုပ်ချုပ်သူများကို အတုယူခဲ့ကြသည်။ တိုးတက်မှုအစား၊ ကျွန်ုပ်တို့သည် လူ့ယဉ်ကျေးမှု၏နောက်တွင် နှစ်အတော်ကြာ ကျဆင်းသွားခဲ့သော ရလဒ်ဖြစ်သည်။ ငါတို့ရဲ့ဆရာ၊ ဘုန်းကြီးဥတ္တမ က မင်းတိုင်းပြည်ရဲ့ ခြေရာကို လိုက်ဖို့ ငါတို့ကို အမြဲသင်ပေးတယ်။

今日では、工業、教育また文化に関し、何ら欧州諸国には学ぶべきものは無いのです。しかし一国の前身進歩のために必要な、いかなるものでも日本において見出されるのです。

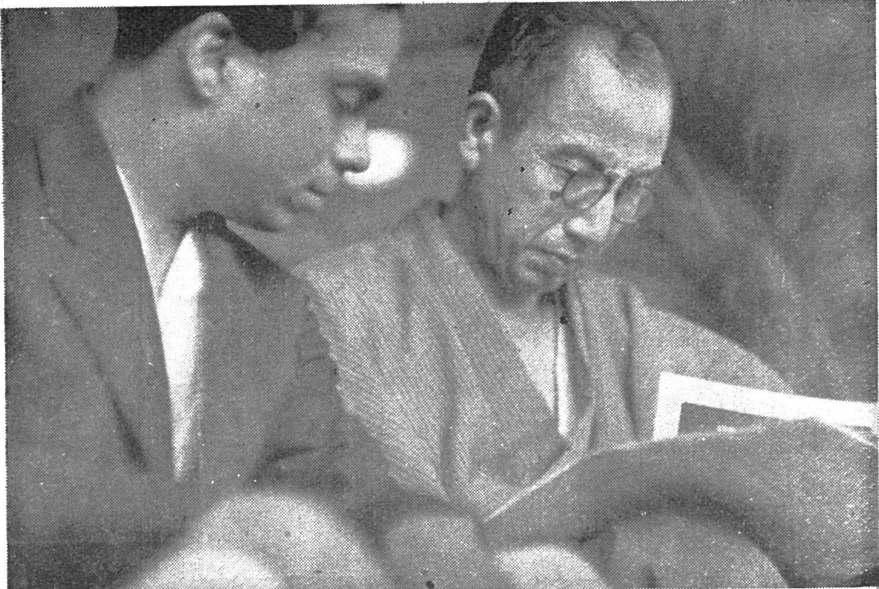
ယနေ့ခေတ်တွင် စက်မှုလုပ်ငန်း၊ ပညာရေး သို့မဟုတ် ယဉ်ကျေးမှုအရ ဥရောပနိုင်ငံများမှ သင်ယူစရာဘာမှ မရှိပါ။ ဒါပေမယ့် နိုင်ငံတစ်ခု တိုးတက်ဖို့အတွက် လိုအပ်တဲ့ အရာမှန်သမျှကို ဂျပန်မှာ

တွေ့နိုင်ပါတယ်။

一九一二年以来、多数のビルマ学生が日本諸工業の研究に渡日しましたのは、オッタマ僧正の指導によるものでありました、この学生に対し伊藤氏が親のごとく世話されましたことを、我々は深く感謝しております。貴下のご親切のために学生達は外国に在る不自由を忘れて過ごしました。我々は、日本を決して外国とは思っておりません。これは、われわれも蒙古民族であり、同じ宗教を持っているゆえであります。

1912 ခုနှစ်မှစတင်၍ မြန်မာကျောင်းသား အများအပြားသည် ဂျပန်စက်မှုလုပ်ငန်း အမျိုးမျိုးကို သုတေသနပြုရန် ဂျပန်နိုင်ငံသို့ လာရောက်ခဲ့ကြပြီး ဆရာတော် ဦးဥတ္တမ၏ လမ်းညွှန်မှုအောက်တွင် မစ္စတာ အီတိုသည် ဤကျောင်းသားများကို မိဘကဲ့သို့ ပြုစုစောင့်ရှောက်ပေးခဲ့သည့်အတွက် အထူးပင် ကျေးဇူးတင်ရှိပါသည်။ မင်းရဲ့ စေတနာကြောင့် ကျောင်းသားတွေ နိုင်ငံခြားမှာ နေထိုင်ရတာ အဆင်မပြေတာတွေ မေ့သွားတယ်။ ဂျပန်ကို နိုင်ငံခြားတိုင်းပြည်အဖြစ် ဘယ်တော့မှ မတွေ့ဘူး။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ကျွန်ုပ်တို့ နှစ်ဦးစလုံးသည် မွန်ဂိုလူမျိုးများဖြစ်ပြီး တူညီသောဘာသာ ကိုးကွယ်ကြသောကြောင့်ဖြစ်သည်။

昭和九年（1934 年）

次郎左衛門の仏跡行脚にはインドの美術青年ハリハランが随行した。彼の帰国は案内役として格好だったのである。ハリハランは二十年前の「ビルマ園」の写真をたよりにマインゾたちを探し出すのであるが、次郎左衛門の心中にはその子供達と、インド追放中だというオッタマに会えるかどうか――

想いは、はるか洋上をかけていた。

၁၉၃၄

အိန္ဒိယနိုင်ငံသား အနုပညာရှင် Hariharan သည် ဗုဒ္ဓဘာသာနေရာများသို့ ဘုရားဖူးခရီးတွင် Jirozaemon နှင့်အတူ လိုက်ပါသွားခဲ့သည်။ သူ့ဂျပန်ကို ပြန်ရောက်တာက လမ်းပြတစ်ယောက်အနေနဲ့ ပြီးပြည့်စုံတယ်။ Hariharan သည် လွန်ခဲ့သော အနှစ်နှစ်ဆယ်က ရိုက်ယူထားသော Burma Garden ၏ ဓာတ်ပုံကို

အခြေခံ၍ Mainzo နှင့် အခြားသူများကို ရှာဖွေသော်လည်း အိန္ဒိယမှ နှင်ထုတ်ခံရသော ဥတ္တမ
 ကလေးများနှင့် တွေ့ဆုံနိုင်ပါမလားဟု Jirozaemon အံ့ကြမိသည်။
 ငါ့အတွေးတွေက ပင်လယ်ထဲမှာ ဝေးကွာနေခဲ့တယ်။

(イーナンジョン到着の船室にて一長谷川 伝次郎)

ハリハランが持って行ったのは上の写真である。二十年の間に下の様になっていたのだから未知のハリハランには困難な事業だったろう。しかし次郎左衛門の心眼には二十年の隔たりなどは問題ではなかった。(1. ソウテン 2. マソウ 3. セイエン 右端 セイエン妻、その他は子供達)

(Enanjon - Denjiro Hasegawa တွင်ရောက်ရှိပြီးနောက် cabin တွင်)

အထက်ဖော်ပြပါဓာတ်ပုံသည် Hariharan အသုံးပြုထားသည့်ပုံဖြစ်သည်။
 အောက်တွင်ဖော်ပြထားသည့်အတိုင်း အနှစ်နှစ်ဆယ်အတွင်း ပြောင်းလဲသွားသည့်အတွက် Hariharan
 အတွက် ခက်ခဲသောလုပ်ဆောင်မှုတစ်ခု ဖြစ်ရပါမည်။ သို့သော် ဂျီရိုဇာမွန်၏ စိတ်ထဲမှာတော့ အနှစ် ၂၀
 ကွာဟမှုက ပြဿနာမဟုတ်ပေ။ (1. Soten၊ 2. Masou၊ 3. Seien၊ လက်ယာစွန်း၊ Seien ၏ဇနီးဖြစ်ပြီး

အခြားသူများမှာ သားသမီးများ)

昭和九年のメインゾ ランゲーンホテルにて。
次郎左衛門の日記の「夜はメインゾ宅にて彼女
手製のビルマ料理、彼女の忘れぬ日本語とあるの
はこの撮影の日である。

1933 ခုနှစ်တွင် Mainzo Rangoon Hotel ၌

Jirozaemon ၏အိမ်တွင်

“ည Mainzo အိမ် သူမ၏ချက်ပြုတ်။ သူမရဲ့ မမေ့နိုင်တဲ့
ဂျပန်စကား”

(メインゾ女史 長谷川伝次郎) (မစ္စ Mainzo Denjiro Hasegawa)

ランゲーンでは盛大な歓迎会が催された。次郎左衛門は、和服で出席したが、彼は後日イン
ドでタゴールに会う時も和服であった。

向かって左隣はオッタマの弟のシン・アリア。メインゾは立って右から四人目に居る。

ညဉ့်ခင်းကြီးကို ရန်ကုန်မှာ ကျင်းပခဲ့ပါတယ်။ Jirozaemon သည် ဂျပန်အဝတ်အစားများ ဝတ်ဆင်ခဲ့ပြီး
နောက်ပိုင်းတွင် အိန္ဒိယတွင် Tagore နှင့်တွေ့ဆုံသောအခါတွင် ဂျပန်အဝတ်အစားများကိုလည်း
ဝတ်ဆင်ခဲ့သည်။ မ

လက်ဝဲဘက်တွင် ဦးဥတ္တမ၏ညီဖြစ်သူ ရှင်အာရိယာဖြစ်သည်။ Mainzo က မတ်တပ်ရပ်နေပြီး
ညာဘက်က စတုတ္ထလူဖြစ်ပါတယ်။

この率直な青年の表現の中に、無限の日本思慕の心底を感得するのである。それはオッタマを通じ、留日学生等の話を通じ、次郎左衛門を通じて高揚されたものであって、決して一朝一夕の随従ではなかった、はげしい民族意識の興隆を、このわずかな言葉のうちに判然と見出し得るのである。

この言葉を次郎左衛門が聞いたのは十月一日であった。しかるにその翌日、これにもまして悲痛を込めた叫び声を、彼は聞いたのである。

ဒီလူငယ်လေးရဲ့ ပြတ်သားတဲ့အမူအရာတွေမှာ၊ ဂျပန်နိုင်ငံအပေါ် သူ့ရဲ့ အဆုံးမရှိ ချစ်ခြင်းမေတ္တာရဲ့ အတိမ်အနက်ကို ကျွန်တော်တို့ ခံစားနိုင်ပါတယ်။ ဤသည်မှာ ဦးဥတ္တမမှတစ်ဆင့်၊ ဂျပန်နိုင်ငံသို့လာရောက်လည်ပတ်သော ကျောင်းသားများ၏ ပုံပြင်များမှတစ်ဆင့်၊ Jirozaemon မှတစ်ဆင့် အားကောင်းလာကာ နေ့ချင်းညချင်း ဖြစ်မလာဘဲ ပြင်းထန်သော အမျိုးသားရေးအသိစိတ် ထွန်းကားလာမှုကို ရှင်းရှင်းလင်းလင်း သိမြင်နိုင်ပေသည်။

ဒီစကားတွေကို Jirozaemon ကြားတဲ့ အောက်တိုဘာ ၁ ရက်။ သို့သော် နောက်တစ်နေ့တွင် သူသည် ပို၍ပင် ကြေကွဲဝမ်းနည်းဖွယ် ငိုကြွေးသံကို ကြားရသည်။

十月二日イーナンジョンに上陸した日であった。日誌によると

(省略) 午後六時イーナンジョンに上陸、ソーセン (原文まま) マソ、セイエン、多数の親類縁者 船着に出迎え時ならぬ雑踏を呈

す、自動車・馬車の行列をつくりソーセン宅に入る、夜は親族等集まり、ビルマ人ばかりの盛んなる宴会

そしてその席上行われたソーテン・マソウ氏の歓迎の辞こそは、涙なくしては聞き得ぬ切々の言葉というべきであった。

အောက်တိုဘာ ၂ ရက်၊ Enanjung ကို ရောက်တဲ့နေ့။ ဒိုင်ယာရီအရ

(ချန်လှုပ်ထားပါသည်) ညနေ ၆:၀၀ နာရီတွင်၊ ကျွန်ုပ်တို့သည် Enanjong၊ Sosen (sic) Maso၊ Seien နှင့် ပုံမှန်မဟုတ်သော လူစည်ကားသော သင်္ဘောဆိပ်ရောက်ချိန်တွင် တွေ့ဆုံခဲ့ကြပါသည်။

ဆိုဆန်၏အိမ်ထဲသို့ ဝင်ရန် ကားများနှင့် မြင်းလှည်းများ ပေါ်လာသည်။ ဆွေမျိုးများ ညဘက်တွင် စုဝေးကြသည်။ မြန်မာလူမျိုးများသာ တက်ရောက်သည့် ရွှင်မြူးသောပွဲဖြစ်သည်။

အခမ်းအနားတွင် မစ္စတာ Soten Massow မှ ကြိုဆိုနှုတ်ခွန်းဆက်စကားမှာ ငိုခြင်းမရှိဘဲ မကြားနိုင်လောက်အောင် ဝမ်းနည်းဖွယ်ကောင်းလှသည်။

伊藤様に申し上げます。

我々が、日本においてお会いしましてから二十年になります、お久し振りに、今日ビルマにおいて、お会いする事は大きな喜びであります。

မစ္စတာ Ito ကို ကျေးဇူးတင်ကြောင်း ဖော်ပြလိုပါတယ်။

ဂျပန်မှာ နောက်ဆုံးတွေ့တာ အနှစ် 20 ရှိပြီ၊ ဒီနေ့ မြန်မာပြည်မှာ တွေ့ခွင့်ရတာ အရမ်းဝမ်းသာပါတယ်။

一九一三年に、私は日本を去ってアメリカに渡りました、そして十年間勉強いたしました。

しかしながら米国内滞在中貴下の限りなき親切を一日として忘れることは出来ませんでした。
一九二二年にアメリカにおける教育を終わりましたして世界一周をいたしました、同年ビルマに帰りましてインド、ビルマ全土の旅行をいたしました。一九二二年より、オッタマ僧正に加わって、ビルマの政治的自由の獲得に普段の努力を払うことになりました。

1913 မှာ ဂျပန်ကထွက်ပြီး အမေရိကားကို ဆယ်နှစ်လေ့လာခဲ့တယ်။ သို့သော်၊ ကျွန်ုပ် အမေရိကန်တွင် ရှိနေစဉ်အတွင်း သင်၏ အဆုံးမဲ့ ကြင်နာမှုကို ကျွန်ုပ် ဘယ်သောအခါမှ မမေ့နိုင်ပါ။

၁၉၂၂ ခုနှစ်တွင် အမေရိကန်နိုင်ငံ၌ ပညာသင်ကြားပြီးမြောက်ပြီးနောက် ကမ္ဘာအနှံ့ ခရီးထွက်ခဲ့ပြီး ထိုနှစ်တွင်ပင် မြန်မာနိုင်ငံသို့ ပြန်လာကာ အိန္ဒိယနှင့် မြန်မာနိုင်ငံအနှံ့ ခရီးလှည့်လည်ခဲ့သည်။ ၁၉၂၂ ခုနှစ်မှ စ၍ ဦးဥတ္တမ ရဟန်းသံဃာတော်များနှင့် လက်တွဲကာ မြန်မာပြည် နိုင်ငံရေး လွတ်လပ်ခွင့် ရရှိရေး ကြိုးပမ်းခဲ့သည်။

私は今日、大小八千のビルマ人の団体の会長である事を喜んでご報告申し上げます。過去十二年の間毎年会議を開きまして、あらゆる分野における貴国の立派な大成を我同胞に伝えていきます。

ကျွန်ုပ်သည် အရွယ်စုံမြန်မာ့အဖွဲ့အစည်းပေါင်း 8,000 ၏ ဥက္ကဋ္ဌဖြစ်သည်ကို ယနေ့ ဝမ်းမြောက်စွာကြေငြာအပ်ပါသည်။ လွန်ခဲ့သည့် 12 နှစ်က အစည်းအဝေးကို နှစ်စဉ်ကျင်းပခဲ့သည်။ ပြီးတော့ နယ်ပယ်စုံမှာ ဂျပန်ရဲ့ ကြီးကျယ်ခမ်းနားတဲ့ အောင်မြင်မှုတွေကို ကျွန်တော့်ရဲ့ လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်တွေကို ပြောပြနေပါတယ်။

恐らくご承知の通り一九三一年より三二年まで、ビルマに反乱が起きました。

その結果、今や政府は、我々を見るにうたがいを持ってし、多くの団体は、違法であると宣言されました。この結果、今や我が国の雰囲気は憂うつであります。

政府の強き弾圧にもかかわらず、我々は現状の許において、最善の努力を払っております、我々は今オッタマ僧正の弟アリアを擁立すべく結束しております。そして諸青年団体は我が国の青年の台頭向上に力を尽くしております。(中略)

အားလုံးသိကြတဲ့အတိုင်း မြန်မာနိုင်ငံမှာ 1931 ကနေ 1932 အထိ ပုန်ကန်မှုတွေ ရှိခဲ့ပါတယ်။

ထို့ကြောင့် ယခုအခါ အစိုးရသည် ကျွန်ုပ်တို့ကို ထိန်းချုပ်ထားပြီး အဖွဲ့အစည်းများစွာကို တရားမဝင်ဟု ကြေညာထားသည်။ ရလဒ်အနေနဲ့ကတော့ ကျွန်တော်တို့ နိုင်ငံရဲ့ အငွေအသက်ဟာ အခုဆို စိတ်ပျက်စရာပါ။

အစိုးရက ပြင်းပြင်းထန်ထန် ဖိနှိပ်နေသော်လည်း လက်ရှိ အခြေအနေကို အစွမ်းကုန် လုပ်ဆောင်နေပြီး ဆရာတော် ဦးဥတ္တမ၏ ညီအလီယာကို ကာကွယ်ရန် စည်းလုံး ညီညွတ်နေပြီ ဖြစ်သည်။ နောက်ပြီးတော့ ကျွန်တော်တို့နိုင်ငံရဲ့ လူငယ်လူရွယ်တွေ ထွန်းကားလာဖို့ လူငယ်အဖွဲ့အစည်း အသီးသီးက ကြိုးစားဆောင်ရွက်နေကြပါတယ်။ (အလယ်တန်းကို ချန်လှပ်ထားသည်)

私は、アメリカ滞在中、石油事業を研究しまして、他日帰国の上は独立して経営する考えでありましたが残念ながら政府より石油工場を

持つ事を許されませんでした。いかなるビルマ人も、石油の工場を持つ事は許可されません。

ကျွန်တော် အမေရိကားမှာရှိစဉ်က ရေနံလုပ်ငန်းကို သုတေသနလုပ်ပြီး ဂျပန်ကိုပြန်ရောက်တဲ့အခါ ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်းလုပ်ဖို့ စိတ်ကူးရှိခဲ့ပေမယ့် ကံမကောင်းစွာဖြင့် အစိုးရက ရေနံစက်ရုံဖွင့်ဖို့ ခွင့်မပြုခဲ့ပါဘူး။ မည်သည့် မြန်မာနိုင်ငံသားမှ ရေနံစက်ရုံကို ပိုင်ဆိုင်ခွင့် မပြုပါ။

これを以ても、統治者は商工業においてまで、いかにひどく我々を待遇しているかを、ご了承願います。

ကျေးဇူးပြု၍ ကျွန်ုပ်တို့၏အုပ်စိုးရှင်များသည် ကုန်သွယ်မှုနှင့်စက်မှုလုပ်ငန်းတွင်ပင် ကျွန်ုပ်တို့ကို မည်မျှဆိုးရွားစွာ ဆက်ဆံသည်ကို နားလည်ပေးပါ။

宗教におきまして、この三、四年は充分な自由が与えられていません。

オッタマ僧正は、絶えずドイツとアメリカから仏教の講演に招かれていますのですが政府は政治的理由の許にパスポートを付与しません。

လွန်ခဲ့သည့် သုံးလေးနှစ်အတွင်းတွင် ကျွန်ုပ်တို့သည် ဘာသာတရား၌ လုံလောက်သော လွတ်လပ်ခွင့်ကို မရရှိခဲ့ပေ။

ဆရာတော် ဦးဥတ္တမအား ဂျာမနီနှင့် အမေရိကတို့မှ ဗုဒ္ဓဘာသာဆိုင်ရာ ဟောပြောပွဲများ ပို့ချရန် အစဉ်တစိုက် ဖိတ်ကြားခဲ့သော်လည်း အစိုးရက သူ့ကို နိုင်ငံရေးအရ နိုင်ငံကူးလက်မှတ် ထုတ်ပေးခြင်း မပြုပေ။

彼は政府の要求する諸条件を必ず実行すると宣言しているのですが、最近彼は貴国より汎太平洋仏教大会に招待されたのですが、同様の理由で渡日を拒否されました。

ゆえにご帰国後、この演説をなにとぞ帰国の新聞と雑誌にご発表になりますことを、お願いいたします。(下略)

ဆရာတော် ဦးဥတ္တမသည် အစိုးရက တောင်းဆိုထားသည့် စည်းကမ်းသတ်မှတ်ချက်များကို လိုက်နာဆောင်ရွက်မည်ဟု ကြေငြာထားသော်လည်း မကြာသေးမီက ပန်-ပစီဖိတ် ဗုဒ္ဓဘာသာ ညီလာခံသို့ သင့်နိုင်ငံမှ ဖိတ်ကြားခြင်းခံရသော်လည်း တူညီသောအကြောင်းပြချက်ဖြင့် ဂျပန်နိုင်ငံသို့ သွားရောက်ရန် ငြင်းဆိုခဲ့သည်။

ထို့ကြောင့် မင်းပြန်လာပြီးရင် ဒီမိန့်ခွန်းကို သတင်းစာနဲ့ မဂ္ဂဇင်းတွေမှာ ထုတ်ဝေပေးပါလို့ တောင်းဆိုပါတယ်။ (အောက်တွင်ချန်လှုပ်ထားပါသည်)

このすさまじいまでの思慕、胸締められる苦衷の訴えと独立への情熱、誰が養い育てたのであろう。

ဤမယုံကြည်နိုင်လောက်သော တောင့်တမှု၊ ရင်ခုန်စိတ်လှုပ်ရှားရုန်းကန်မှုနှင့် လွတ်လပ်ရေးအတွက် ပြင်းပြမှုကို မည်သူက ပြုစုပျိုးထောင်ပေးခဲ့သနည်း။

皇軍がビルマに進入したときに全ビルマ人の流血挺身したことは、既にあらゆる報道機関によって日本人は知っている。

ဂျပန်စစ်တပ်က မြန်မာပြည်ထဲကို ဝင်ရောက်လာတဲ့အခါ ဗမာပြည်သားအားလုံးက အစွမ်းကုန် ပံ့ပိုးကူညီခဲ့တယ်လို့ ဂျပန်တွေက အမျိုးမျိုးသော အစီရင်ခံစာတွေကနေ သိပြီးဖြစ်ပါတယ်။

ビルマ独立義勇軍の結成はタキン党の青年を中心としてタイ国バンコックで結成され、銃を取って皇軍の道案内となり、山ヒルに悩まされつつ道なきジャングルを突破していったダウエイ攻略（さらに、この独立義勇軍の幹部の中には、日本留学の経験者もあり、隊員全てがわが軍の意図するところを十分に理解するところから、街や部落に入れば、その日から宣伝活動を開始し、わが軍の意図を老若男女すべてに理解させ、たちまち治安確保へ、復興へと移ってゆく）と同盟の「ビルマ作戦」は書いているのである。

ဗမာ့လွတ်လပ်ရေး စေတနာ့ဝန်ထမ်းတပ်မတော်ကို တာကင်ပါတီမှ လူငယ်အဖွဲ့ဝင်များက အဓိကအားဖြင့်

ထိုင်းနိုင်ငံ ဘန်ကောက်မြို့တွင် ဖွဲ့စည်းခဲ့ပြီး ဂျပန်စစ်တပ်အတွက် လမ်းပြအဖြစ် တာဝန်ထမ်းဆောင်ကာ လမ်းမရှိသော တောနက်များကို ဖြတ်ကျော်ကာ ထားဝယ်ကို သိမ်းပိုက်ခဲ့သည်။ ထို့အပြင် ဤလွတ်လပ်သော စေတနာ့ဝန်ထမ်းတပ်မတော်မှ ခေါင်းဆောင်အချို့သည် ဂျပန်နိုင်ငံတွင် ပညာသင်ကြားခဲ့ပြီး အဖွဲ့ဝင်များအားလုံးသည် ကျွန်ုပ်တို့၏တပ်မတော်၏ ရည်ရွယ်ချက်များကို အပြည့်အဝနားလည်သောကြောင့် မြို့ရွာသို့ဝင်ရောက်သည့်နေ့မှစ၍ ဝါဒဖြန့်လှုပ်ရှားမှုများကို စတင်ခဲ့ကြပါသည်။ ကျွန်ုပ်တို့၏စစ်တပ်သည် လူထုစည်းလုံးညီညွတ်ရေးနှင့် ပြန်လည်တည်ဆောက်ရေးတို့ကို ချက်ခြင်းလုပ်ဆောင်ခဲ့သည်။ `မြန်မာ့ဗျူဟာ` တွင် ရေးသားထားသည်။

また、まだ日本軍を見たこともない原住民に対して蒋介石（しょうかいせき）軍は敗退しながら、故意に略奪や暴行をして、俺は日本軍だと言って逃げ去った。北部ビルマの住民の中には、このため日本軍への悪評（あくひょう）が少し効果を表すきざしが見えた時、ある部落の僧侶が単身両軍の全線を越えて蒋介石軍の真ただ中に行き「日本兵と支那兵（しなへい：ちゅうごくへい）の識別三か条」というものを作って、中国兵が逃亡して行く道筋の部落に触れ回り、日本軍は決して略奪などはしないと説いて歩いたという話や、日本軍工兵隊の架橋作業に住民を指導する僧侶、また一定数量の牛車を数時間のうちに集めてくる僧侶、パゴダに日本軍将兵をかくまい、侵入した中国兵に向かって、仏の名のもとに仏教徒を保護すると敢然と山門を守って憤死した僧侶、と ビルマ僧の活躍したことが数限りなく報じられている。そのうちのどれかがオッタマの弟の様に思えて仕方がないのである。

ရှုံးနိမ့်ခဲ့သော ချန်ကေရှိုတ်စစ်တပ်သည် ဂျပန်စစ်တပ်ထံမှ ထွက်ပြေးကာ ဂျပန်စစ်တပ်ကို တစ်ခါမှမမြင်ဖူးသော ဒေသခံတိုင်းရင်းသားများကို တမင်တကာ လုယက်တိုက်ခိုက်ပြီး ဂျပန်စစ်တပ်ဖြစ်သည်ဟု ဆိုကာ ထွက်ပြေးသွားခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် ဂျပန်စစ်တပ်ကို ဆန့်ကျင်သည့် ဂုဏ်သိက္ခာသည် မြန်မာနိုင်ငံ မြောက်ပိုင်းတွင် ပျံ့နှံ့သွားခဲ့သည်။ သို့သော် ရွာတစ်ရွာမှ ဘုန်းကြီးတစ်ပါးသည် ချန်ကေရှိုတ်စစ်တပ်ကြားတွင် နှစ်ဖက်တပ်များကြား မျဉ်းကိုဖြတ်၍ ချန်ကေရှိုတ်၏စစ်တပ်အလယ်သို့ တစ်ယောက်တည်းသွားကာ `ဂျပန်စစ်သားများနှင့် တရုတ်စစ်သားများကို ခွဲခြားသိမြင်ရန် အချက်သုံးချက်` ဟူသော ပုံပြင်တစ်ပုဒ်ရှိသည်။ သူ့လမ်းတလျှောက် ရွာတွေကို လည်ပတ်ပြီး ဂျပန်စစ်တပ်က ဓားပြမှု ဘယ်တော့မှ ကျူးလွန်မှာ မဟုတ်ဘူးလို့ ဟောကြားခဲ့ပါတယ်။ ဂျပန်စစ်တပ် အင်ဂျင်နီယာတပ်မှ တံတားတည်ဆောက်ရေး လုပ်ငန်းခွင်အတွင်း နေထိုင်သူများကို ဘုန်းကြီးတစ်ပါးက လမ်းပြပေးသည်။ နာရီအနည်းငယ်အတွင်း နွားလှည်းအရေအတွက်အချို့ကို စုဆောင်းပေးသည့် ရဟန်းတစ်ပါးလည်းရှိသည်။ ဂျပန်စစ်သားတွေကို ဘုရားတစ်ဆူမှာ ပုန်းအောင်းပြီး ဆန်မွန်တံခါးကို သတ္တိရှိရှိ ကာကွယ်ခဲ့တဲ့ ဘုန်းကြီးတစ်ပါးက ကျူးကျော်တရုတ်စစ်သားတွေက `ဗုဒ္ဓနာမတော်နဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တွေကို ကာကွယ်ပေးမယ်` လို့ ပြောပြီး အသတ်ခံခဲ့ရပါတယ်။ မြန်မာရဟန်းတော်များစွာ၏ လှုပ်ရှားမှုများအကြောင်း မရေမတွက်နိုင်အောင် အစီရင်ခံစာများ ရှိပါသည်။ Jirozaemon အတွက်တော့ သူတို့ထဲက တစ်ယောက်က ဥတ္တမရဲ့ညီလေးလိုပါပဲ။

ソウテン・マソウ氏の歓迎の辞に出た（アリア）シン・アリアは、イギリスの弾圧が激しく何回も投獄されたのでしまいには狂人を装って逃れた、これも熱血の士である。

မစ္စတာဆူတန်မာဆို၏ ကြိုဆိုနှုတ်ခွန်းဆက်စကားတွင် ပါဝင်ခဲ့သူ (Aria) Singh-Aria သည်

မြိတိသျှတို့၏ ပြင်းထန်သော ဖိနှိပ်မှုကြောင့် အကြိမ်ကြိမ် အကျဉ်းချခံခဲ့ရသော်လည်း အရှုံးတစ်ယောက်ဟန်ဆောင်ကာ လွတ်မြောက်လာခဲ့သည်။

大体ビルマ人は五十才になると、何によらず第一線を退いて余生を送る習慣になっている。だから、第一回留日学生達ももう第一線からは引退しているので、誰と誰がどんな仕事をしたか、日本軍の平定作戦にどのように協力したか、それを詳しく知りたいと思う。おそらく名古屋の野原に日本の兵隊の演習を見た日の事を思い出して、沸き立つ熱血で活躍したことであろう。

မြန်မာများသည် အသက် ၅၀ ပြည့်သောအခါ ရှေ့တန်းမှ အငြိမ်းစားယူကာ ကျန်ဘဝတစ်လျှောက်လုံး နေထိုင်ရမည့် ဓလေ့ထုံးစံဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ပြည်ပတွင် ပညာသင်ကြားနေသော ပထမကျောင်းသားအုပ်စုသည် ရှေ့တန်းမှ အနားယူပြီးဖြစ်သောကြောင့် မည်သူက မည်သို့သော အလုပ်နှင့် ဂျပန်စစ်တပ်၏ နှိမ်နင်းရေး စစ်ဆင်ရေးများတွင် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခဲ့ကြသည်ကို ပိုမိုသိရှိလိုပါသည်။ နာဂိုယာ ကွင်းပြင်မှာ ဂျပန်စစ်သားတွေ လေ့ကျင့်နေတာကို မြင်ပြီး စိတ်အားထက်သန်တဲ့ နေ့တစ်နေ့ကို သူ မှတ်မိနေလိမ့်မယ်။

それにしても、瀕死の重傷のわが勇士に、喜んで輸血の血をささげたビルマの乙女、イギリス兵の拳銃にも屈せず日本軍の居場所を言わずに銃殺されたビルマ少年、わが軍のひとりひとりが「このビルマ人のために」とイギリス軍を破砕し去ったことこそ、偉大な民族意識と思慕と信頼の交流であると言わざるを得ない。

မည်သို့ပင်ဆိုစေကာမူ မြန်မာအမျိုးသမီးက ပြင်းထန်စွာဒဏ်ရာရရှိထားသော ဂျပန်စစ်သားတစ်ဦးအား သွေးသွင်းရန် ဆန္ဒရှိရှိ ကမ်းလှမ်းခဲ့သည်။ အင်္ဂလိပ်စစ်သားတွေရဲ့ ခြိမ်းခြောက်မှုကို ငြင်းဆန်ပြီး ဂျပန်တပ်တွေ ဘယ်မှာရှိတယ်ဆိုတာ မပြောဘဲ ပစ်သတ်ခံခဲ့ရတဲ့ မြန်မာကလေးငယ်တဦး။

ဂျပန်စစ်တပ်က `ဗမာပြည်သူအတွက်´´ ဟု မြိတိသျှစစ်တပ်မှ နှင်ထုတ်ခြင်းသည် အပြန်အလှန် အမျိုးသားရေး အသိစိတ်၊ လေးစားမှုနှင့် ယုံကြည်မှု ဖလှယ်ခြင်းဖြစ်သည်ဟု ဆိုရပေမည်။

旅行日誌をなお続けて見ると、二日のこのソウテン・マソウ氏の肺臓をつく歓迎の辞を受けた翌日、すなわち三日は次の通りである。

ソーセン夫妻の案内にてB・O・C石油会社の石油井と、政府より機械の使用を禁じられた、ビルマ人の手掘り手汲みの石油井を見る。昼はセーエン宅の青少年団歓迎の舞踊 夜はラモン宅の大宴会、ビルマ料理満喫。

とある。石油井を案内しながらソウテン氏は泣いてイギリスの暴挙を訴えた。

ခရီးသွားဒိုင်ယာရီကို ဆက်ဖတ်ပါ။
တတိယနေ့သည် အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်သည်။

Sosens သည် `မြိတိသျှ B. O. C ရေနံကုမ္ပဏီ´ ၏ ရေနံတွင်းများနှင့် `မြန်မာတို့ လက်ဖြင့် တူးထားသော ရေနံတွင်းများကို အင်္ဂလိပ်အစိုးရမှ တားမြစ်ထားသော စက်ယန္တရားများ အသုံးပြုခြင်းကို တားမြစ်ထားသည့် ရေနံတွင်းများ´´ တို့ကို ပြသခဲ့သည်။

နေ့ခင်းဘက်တွင် လူငယ်အဖွဲ့အား Sayen ၏အိမ်တွင် ကြိုဆိုအက ဖျော်ဖြေခဲ့ပါသည်။ ညနေခင်းမှာတော့ Ramon ရဲ့အိမ်မှာ ပွဲကြီးတစ်ခုကျင်းပပြီး မြန်မာအစားအစာတွေကို နှစ်သက်စွာ စားသုံးခဲ့ပါတယ်။

ဒီလိုရေးထားတယ်။ ရေနံတွင်းခရီးစဉ်ကို ဦးဆောင်ပြီး မစ္စတာ ဆူတန်သည် ဗြိတိသျှတို့၏ ကျူးလွန်မှုများကို ပြစ်တင်ရှုတ်ချရင်း ငိုကြွေးခဲ့သည်။

一行は同月九日カルカッタ埠頭着、オッタマの出迎えを受けて、インド仏跡の行脚がはじめられたのである。

ထိုလ ၉ ရက်နေ့တွင် ကလကတ္တားဆိပ်ခံသို့ ရောက်ရှိလာပြီး ဦးဥတ္တမနှင့် တွေ့ဆုံကာ အိန္ဒိယရှိ ဗုဒ္ဓဘာသာနေရာများသို့ ဘုရားဖူးခရီး စတင်ခဲ့သည်။

しかし一方イギリス官憲の監視は嚴重を極めていた。二人は秘かに打ち合わせて夜陰に会ったり、巧みに日程を組んで思わぬ田舎の仏跡で話したり、とにかく色々な苦心をしては交情を温めた。当時 国分正三氏とオッタマとの連絡もこうして成功しているの、オッタマはこの非常手段を取ったと思われる。

သို့သော် အခြားတစ်ဖက်တွင်မူ ဗြိတိန်အာဏာပိုင်များ၏ စောင့်ကြည့်မှုမှာ အလွန်တင်းကျပ်ခဲ့သည်။ သူတို့နှစ်ဦးသည် လျှို့ဝှက်တွေ့ဆုံမှုများရှိခဲ့ပြီး အမှောင်ထဲတွင်တွေ့ဆုံကာ မထင်မှတ်ထားသော ကျေးလက်ဒေသရှိ ဗုဒ္ဓဘာသာအပျက်အယွင်းများတွင် စကားပြောဆိုရန် လိမ္မာပါးနပ်စွာ စီစဉ်ခဲ့ကြကာ ၎င်းတို့၏ ချစ်ကြည်ရင်းနှီးမှုကို နွေးထွေးစေရန် ဒုက္ခမျိုးစုံကို ဖြတ်သန်းခဲ့ကြသည်။ မစ္စတာ Shozo Kokubun နှင့် ဦးဥတ္တမတို့ကြား အဆက်အသွယ် အောင်မြင်ခဲ့သဖြင့် ထိုအချိန်က ဦးဥတ္တမသည် ဤအရေးပေါ်အစီအမံကို ဆောင်ရွက်ခဲ့ပုံရသည်။

聞くところによればオッタマは当時既に中風（一説には糖尿病だったというが或いはこの方が事実かもしれない）で、片足が非常に悪かったそうである。しかし彼は、自分の組んでいた旅行日程に従って非常な努力で案内を続けた。

ဦးဥတ္တမသည် ထိုအချိန်က လေဖြတ်နေပြီ (သီအိုရီတစ်ခုက ဆီးချိုရောဂါရှိသော်လည်း မှန်ကောင်းမှန်နိုင်သည်) နှင့် အလွန်ဆိုးရွားသောခြေထောက်ရှိနေသည်ဟု ကြားသိရသည်။ သို့သော် သူသည် သူ၏ ခရီးစဉ်အတိုင်း လူတို့ကို ပြင်းစွာ အားထုတ် လမ်းညွှန်ခဲ့သည်။

そしてこれは途中で急に計画されたことであつたが、先代はこの仏生二千五百年十一月三日の明治節（昭和前期の祝日：明治天皇をうやまい明治天皇の誕生日を祝日にした）を。ネパール国ルンビニのアショカ王の遺跡迎えたいという念願をたてたのである。

ဒါဟာ ရုတ်တရက် အစီအစဉ်တစ်ခုဖြစ်ပေမယ့် Jirozaemon က နီပေါနိုင်ငံ၊ Lumbini ရှိ King Ashoka ရဲ့ အပျက်အယွင်းမှာ ဗုဒ္ဓပွားမြင်ခြင်း နှစ် 2,500 ပြည့် နိုဝင်ဘာလ 3 ရက်နေ့မှာ ကျင်းပမယ့် Meiji ပွဲတော်ကို ကျင်းပဖို့ ဆန္ဒရှိခဲ့ပါတယ်။

そのためオッタマは以後の日程を変更し、自動車行程が間に合わぬ時はトラックを借り上げ、この心の友人のために辛酸の労を取り、また、ネパール国境からルンビニまではロバのように小さな馬を駆って進んだが、彼だけは僧侶は馬に乗らぬ戒律を守り絶大な苦痛をしのいで先頭に立ったのである。普通ならば少なくとも三日行程のところを一日で突破できたのは、全くオッタマのおかげだったと千代氏の未だに追憶するところである。

ထို့ကြောင့် ဦးဥတ္တမသည် သူ့အချိန်ဇယားကို ပြောင်းကာ ကားဖြင့် ခရီးမသွားနိုင်သောအခါ ထရပ်ကားငှားကာ သူ့သူငယ်ချင်းကို ကူညီရန် တာရှည်သွားခဲ့သည်။ ထို့အပြင် နီပေါနယ်စပ်မှ လုမ္ဗီနီသို့

ချီတက်ရန် မြည်းကဲ့သို့သော မြင်းငယ်များကို အသုံးပြုခဲ့ကြသော်လည်း ဘုန်းကြီးများက မြင်းမစီးရဟူသော တရားတော်ကို လိုက်နာကာ ရှေ့တွင် ရပ်နေသူ တစ်ဦးတည်းသာ ရှိသည်။ တစ်နေ့တည်းခရီးကို ပြီးမြောက်အောင် လုပ်နိုင်ခဲ့တဲ့ ဥတ္တမကို လုံးဝ ကျေးဇူးတင်ကြောင်း မစ္စတာချီယိုက မှတ်မိနေပါသေးတယ်။ ပုံမှန်အားဖြင့် သုံးရက်လောက် ကြာပါတယ်။

アショカ王、これこそ先代次郎左衛門の心から嘆服（たんぷく：尊敬の念をいただくこと）しているところなのである。王はマウリヤ王朝の始祖チャンドラグプタ王の孫で紀元前三世紀のころインド マガダ王国に君臨して五天竺（インドを東・西・南・北・中に分けた意味）を統一し、大いに仏教を保護しその流布につとめた。

王は博愛の精神に富み真理をを愛し、仏導師を四方に派遣し西は地中海沿岸の諸地方におよび、東はビルマに及んだのである。

Ashoka ဘုရင်၊ ဤအရာသည် သူ၏ နောင်တော် Jirozaemon

အလွန်နှစ်သက်သဘောကျသည့်အရာဖြစ်သည်။ သူသည် Maurya မင်းဆက်ကို တည်ထောင်သူ Chandragupta ၏မြေးတော်ဖြစ်ပြီး ဘီစီ ၃ ရာစုတွင် အိန္ဒိယနိုင်ငံ၏ Magadha နိုင်ငံတော်ကို အုပ်ချုပ်ခဲ့ပြီး Tenji ငါးခု (အိန္ဒိယကို အရှေ့၊ အနောက်၊ တောင်၊ မြောက်၊ အလယ်ပိုင်းဟူ၍ ပိုင်းခြားထားသည်။ ဗုဒ္ဓဘာသာကို လွန်စွာ မြှင့်တင်၍ ကာကွယ် ဖြန့်ဝေရန် လုပ်ဆောင်ခဲ့သည်။

ရှင်ဘုရင်သည် ကရုဏာစိတ်နှင့် ပြည့်စုံပြီး အမှန်တရားကို မြတ်နိုးကာ အနောက်ဘက် မြေထဲပင်လယ်ကမ်းရိုးတန်းတစ်လျှောက်နှင့် အရှေ့ဘက်ရှိ မြန်မာပြည်အရပ်ရပ်သို့ ဗုဒ္ဓဘာသာသင်တန်းပို့ချရန် စေလွှတ်ခဲ့သည်။

この様な仏教界中その英邁（えいまい：才知の優れていること）をうたわれているアショカ王の遺跡に立って往古を思おうとするのに万国無比の意義を持つ明治の佳節（かせつ：めでたい日）を選んだという日本人、その無理な日程を不自由な体に鞭打って案内の労を取ったビルマの一僧侶とがあったのである。

ဂျပန်လူမျိုးတစ်ဦးသည် သူ၏ဉာဏ်ပညာကြီးမားမှုကြောင့် ချီးကျူးခံရသော Ashoka

ဘုရင်၏အပျက်အစီးများတွင် ရပ်နေစဉ် အတိတ်ကိုပြန်တွေးရန် မေဂျီပွဲတော်ကို ရွေးချယ်ခဲ့သည်။ ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ မသန်မစွမ်းဖြစ်ပေမဲ့ မဖြစ်နိုင်တဲ့ အချိန်ဇယားအတိုင်း သူတို့ကို လမ်းညွှန်ပေးတဲ့ မြန်မာဘုန်းကြီးတစ်ပါးရှိတယ်။

しかもルンビニに至ってその日の夕刻、この二人は、はじめてたった二人だけの時間を持つ事が出来たのである。例によってそれこそほんのわずかな時間であった。その時オッタマは、自分の微力いまだにビルマの独立に至っていないが、まことに残念である、しかしわしはわしの信念でやっている、その信念というのは、と言って東南方ビルマの空と、なお遠く東の彼方を眺めつつ、ただ一人小声で 「君が代」をうたったのである。

ထို့အပြင် ထိုနေ့ညနေခင်းတွင် လူမွန်တို့တွင် ၎င်းတို့နှစ်ဦးသည် ပထမဆုံးအကြိမ် တစ်ယောက်တည်း အချိန်ဖြုန်းနိုင်ခဲ့ကြသည်။ ထုံးစံအတိုင်း၊ အချိန်တိုလေးပဲ ယူတယ်။ ထိုအချိန်က ဦးဥတ္တမသည် မိမိကိုယ်တိုင် ကြိုးပမ်းအားထုတ်မှုကြောင့် လွတ်လပ်ရေးမရခဲ့ခြင်းမှာ အမှန်တကယ် ရှက်စရာကောင်းကြောင်း ပြောကြားခဲ့သော်လည်း မိမိယုံကြည်ချက်အပေါ် အခြေခံ၍ လုပ်ဆောင်နေခြင်းဖြစ်သည်။

ထိုယုံကြည်ချက်နှင့်ပတ်သက်၍ ဦးဥတ္တမသည် မြန်မာပြည်အရှေ့တောင်ဘက်နှင့် အရှေ့အလှမ်းဝေးသော

ကောင်းကင်ကို မော့ကြည့်ရင်း ``Kimigayo´ ကို အသံနိမ့်ဖြင့် သီဆိုခဲ့သည်။

この場のことについては、後において再び書いておくことにするが、このひとことは、幾度書いても幾度考えても、オッタマの日本人になりきっている心底と二人の心からの交わり、それを取り巻くカスミのような幽遠（ゆうえん：この世を離れた様な）なものを感じる。先代が帰国後旅行名目のうちに宇由神秘の旅と入れたのは、オッタマが、行脚出発数か月以前に先代の訪緬を了知（知り得た）不思議を云うばかりでなく、このような事実が再三再四あったからであろう。

ဒီအဖြစ်အပျက်အကြောင်းကို နောက်မှ ထပ်ရေးပါဦးမယ်၊ ဒါပေမယ့် ဘယ်နှစ်ခါလောက် တွေးနေပါစေဦးဥတ္တမရဲ့ ခံစားချက်က ဂျပန်လို ခံစားချက်အပြည့်နဲ့ သူတို့နှစ်ဦးကြားက ခံစားချက်ချင်းဖလှယ်မှုက ဆန်းကြယ်သလို ခံစားရတယ်။ ဦးဥတ္တမသည် မိမိအိမ်သို့ ပြန်လာပြီးနောက် ခရီးခေါင်းစဉ်တွင် စကြာဝဠာ၏ ဆန်းကြယ်သော ခရီးကို ထည့်သွင်းရခြင်း၏ အကြောင်းအရင်းမှာ ဦးဥတ္တမသည် ၎င်း၏ နောင်တော် ဘုရားဖူးခရီးစဉ်မှ မထွက်ခွာမီ လပေါင်းများစွာ မြန်မာနိုင်ငံသို့ သွားရောက်ခဲ့သည်ကို သိလိုက်ရသည့်အတွက် အံ့ဩမိရုံသာမက၊ ဒီအချက်ကို ထပ်ခါထပ်ခါ ဖြစ်ပျက်နေတာကြောင့် ဖြစ်နိုင်တယ်။

この他にも無論彼には翌十一月四日、北方遥かに眺めたヒマラヤ連峰の雄大さに感嘆したことも、また去る十月二十二日待望のカンチェンジュンガの黎明に無比の壮麗を感じたことも、その一つに含まれているに違いない。しかし、彼は心友オッタマと二人の間に相通じる唯一のもの、燃えるが如き信頼と情熱と理解とを端的に表現するには、「君が代」こそ全てであったろう。

ထို့အပြင်၊ လာမည့်နှိုင်းဘာလ 4 ရက်နေ့တွင် Jirozaemon သည် မြောက်ဘက်အကွာအဝေးတွင်မြင်ရသည့်ဟိမဝန္တာတောင်တန်းကြီး၏ဘုန်းအာနုဘော်ကိုလေးစားခဲ့ပြီးအောက်တိုဘာလ 22 ရက်နေ့တွင်သူသည် Kanchenjunga ၏ကြာရှည်စွာစောင့်ဆိုင်းခဲ့ရသော Kanchenjunga ၏အပြိုင်အဆိုင်မရှိသောဂုဏ်ကိုခံစားခဲ့ရသည်။ သူတို့ကို။ သို့သော် ``Kimigayo´ သည် သူနှင့် သူ့သူငယ်ချင်း ဦးဥတ္တမကြားရှိ အပြန်အလှန်ယုံကြည်မှု၊ စိတ်အားထက်သန်မှုနှင့် နားလည်မှုကို ဖော်ပြရန် ပြီးပြည့်စုံသောနည်းလမ်းဖြစ်လိမ့်မည်။

「何十回会っても心から融けきれぬ人もある中に、オッタマだけは唯一回でこの様に心を打ち込んで話し合える、しかもこれが外国の友人だとはどうしても考えられない。わしの一生の最もうれしいことだった」

と、よくいていた次郎左衛門の心中もわかるのである。

``သူနဲ့တွေ့ရင် ဘယ်နှစ်ကြိမ်လောက် စိတ်ထဲမှာ နွေးထွေးမှု မပေးနိုင်တဲ့ သူတွေလည်း ရှိတယ်၊ ဒါပေမယ့် ဦးဥတ္တမနဲ့တော့ နှလုံးသားချင်း စကားပြောဆိုနိုင်ခဲ့ပြီး သူက နိုင်ငံခြားသား တစ်ယောက်ပါ။ ဘဝမှာ အပျော်ဆုံးပဲ´´

ဒီလိုပြောလေ့ရှိတဲ့ Jirozaemon ရဲ့ခံစားချက်ကို ကျွန်တော်နားလည်ပါတယ်။

このインドにおける行脚はまことに大変な難行苦行の旅だったそうである。しかし、ビルマでは、何かというと仏教青年会の会員が出て来て少しでも困難を除こうとつとめ心から慰安を与えようとする心づくしに有難く思ったし、インドではオッタマが荷物の事から苦力（クーリー：荷役人）の果てまで交渉してくれたし、歩いたり乗馬するのが文字通りの難行苦行でそれ以外には、何一つ不便と心配もなかったという。

အိန္ဒိယနိုင်ငံတွင် ဤဘုရားဖူးခရီးစဉ်သည် အလွန်ခက်ခဲသော ခရီးတစ်ခုဖြစ်သည်ဟု ဆိုပါသည်။ သို့သော်လည်း မြန်မာနိုင်ငံတွင် အခက်အခဲအချို့ကို သက်သာစေပြီး စစ်မှန်သောနှစ်သိမ့်မှုပေးသော ဗုဒ္ဓဘာသာလူငယ်အသင်းဝင်များကို အထူးပင်ကျေးဇူးတင်ရှိပါသည်။ အိန္ဒိယနိုင်ငံတွင် ဦးဥတ္တမသည် ခရီးဆောင်အိတ်သယ်ယူခြင်းမှ ကူလီဖြစ်ခြင်း၏ အစွန်းဆုံးအထိ အရာအားလုံးကို ညှိနှိုင်းခဲ့သည်။ လမ်းလျှောက်ခြင်းနှင့် မြင်းစီးခြင်းသည် စာသားအတိုင်း အလုပ်ကိစ္စတစ်ခုဖြစ်သော်လည်း ထိုမှလွဲ၍ အခြား အဆင်မပြေမှုများ သို့မဟုတ် စိုးရိမ်စရာမရှိပါ။

インドに来てオッタマに会い、はじめて知ったことは、ビルマの青年たちの親切な接待は、全てオッタマがインドから指図していたのだそうである。

ဦးဥတ္တမကို အိန္ဒိယမှာ စတွေ့တုန်းက မြန်မာလူငယ်တွေဆီက ကြင်နာတဲ့ ဧည့်ဝတ်ပြုမှုဟာ အိန္ဒိယက ဦးဥတ္တမရဲ့ လမ်းညွှန်မှုလို့ သိခဲ့ရတယ်။

しかし、彼の様子があまりにひどく、路傍で見受ける乞食坊主とほとんど変わりなかつたので、はじめは随行のハリハラランや長谷川氏等もいささか困惑の様子であった。ところが進むにしたがって目を見張って驚いたことは、ビルマ僧がひざまづいて彼を礼拝するのは良いとしてインド僧がはるか遠くの方から彼を認めてうやうやしく彼の通過を見送ることであった。

ဒါပေမယ့် သူ့အသွင်အပြင်က အရမ်းဆိုးတာကြောင့် လမ်းဘေးမှာ သင်မြင်ရတဲ့

သူတောင်းစားဘုန်းကြီးနဲ့တူတာမို့ သူ့ကိုပါလာတဲ့ Hariharan နဲ့ Mr. Hasegawa က အစပိုင်းမှာ အနည်းငယ် စိတ်ရှုပ်သွားပုံရတယ်။ သို့သော် ကျွန်ုပ် တိုးတက်လာသည်နှင့်အမျှ မြန်မာရဟန်းတော်များ ဒူးထောက်၍ ရှိခိုးနေကြသည်ကို တွေ့ရတော့ အံ့သြမိသော်လည်း အိန္ဒိယဘုန်းကြီးများကပင် အဝေးကပင် သူ့ကို မှတ်မိပြီး တလေးတစား စောင့်ကြည့်နေကြပါသည်။

ときには寄り集まって彼を礼拝するインド人のごとく下層階級の者たちに向かって、ハリハラランさえ知らぬ彼ら独特のインド語を使ってねぎらっているのを見、また彼の細かい心遣いや良く洞察した対応や同情心を知るに及んでは全く言葉もなくオッタマの偉大さに心服したという。

တစ်ခါတလေ၊ သူ့ကို ကိုးကွယ်ဖို့ စုဝေးကြတဲ့ အိန္ဒိယလူမျိုး အောက်ခြေလူတန်းစားတွေကို ဟာရီဟာရန်တောင် မသိတဲ့ သူတို့ရဲ့ ထူးခြားတဲ့ အိန္ဒိယဘာသာစကားကို အသုံးပြုပြီး ဂရုစိုက်တာကို မြင်ခဲ့ရပြီး သူ့ရဲ့ ဂရုစိုက်မှု၊ ဂရုတစိုက် ဧည့်ခံမှုနဲ့ ကရုဏာတွေကြောင့်လည်း သဘောကျခဲ့ဖူးပါတယ်။ ဥတ္တမ၏ စိတ်နှလုံးကို သိသောအခါ ဥတ္တမ၏ ကြီးမြတ်မှု၌ စွဲလန်းခြင်းသို့ ရောက်သည်ဟူ၍ ဆိုအပ်၏။

さもあろう、昭和十二年にはインドヒンズー教・マハーサバーの会長となって全インド教徒二億四千万の最高指導者、インド独立の推進力となつたではないか。

1937 ခုနှစ်တွင် သူသည် အိန္ဒိယလူမျိုး သန်း 240 ၏ အထွဋ်အမြတ် ခေါင်းဆောင် ဟိန္ဒူ မဟာဆာဘာ ၏ ဥက္ကဋ္ဌ ဖြစ်လာခဲ့ပြီး အိန္ဒိယ၏ လွတ်လပ်ရေး နောက်ကွယ်မှ တွန်းအား လည်း ဖြစ်ခဲ့သည်။

そのくせ、荷役人などの使い方は最初はすこぶる手荒く怒鳴りつけ、一行の方がハラハラして幾度も注意した程だったが、彼は

「クーリーの使い方はこれでいいのだ。はじめにうんと手荒く扱っておいて、十銭のところは、五十銭もやるのだ。するとあれ等は一円にも二円にも有難がるのだよ」

と平然といつてのけていたそうである。

တစ်ဖက်ကလည်း ဦးဥတ္တမသည် ပေါ်တာဆွဲခြင်းကဲ့သို့သော လူများကို ကိုင်တွယ်သောအခါတွင်

အလွန်ကြမ်းတမ်းပြီး အော်ဟစ်အော်ငေါ့ကာ ပထမတော့ လူအုပ်စုကို အံ့အားသင့်စေကာ
ကြည့်ရှုနေကြသော်လည်း...

“ဒါက အလုပ်သမားတွေကို သုံးတဲ့နည်းပဲ၊ အစတုန်းကတော့ အကြမ်းဖျင်း ဆက်ဆံပြီး ၁၀ sen အစား sen
50 ပေးပြီးတော့ သူတို့က ၁ ယန်း ဒါမှမဟုတ် ၂ ယန်းပဲလို့ ထင်ကြလိမ့်မယ်၊ ကျေးဇူးတင်ကြလိမ့်မယ်။
ငါလုပ်မယ်။”

ဒါကို သူက အေးအေးဆေးဆေး ပြောနေပုံရတယ်။

それにまた先代の方も負けず劣らずで、あのバルランプールでサヘト・マヘト(祇園精舎)の僧院跡、
井戸などを見、谷をへだててシューラヴァステイの跡をのぞみ、ビルマ僧に依頼して僧院脇の竹などを
もらい受けて感慨無量の思いだったのだろうが、例の癖を發揮して

ထို့အပြင် ဂျီရိုဇာမွန်သည် Sahet Mahet (Gion Shosha) ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်း၏ အပျက်အစီးများနှင့်
Balrampur ရှိ ရေတွင်းတစ်တွင်းကို မြင်ပြီး ချိုင့်ဝှမ်းတစ်လျှောက်ရှိ Shuravasti အပျက်အစီးများကို ကြည့်ကာ
ဘုန်းကြီးကျောင်းဘက်ခြမ်းမှ ဝါးများယူရန် မြန်မာဘုန်းကြီးတစ်ပါးအား တောင်း ဆိုရပါမည်။

စိတ်ခံစားချက်တွေ လွှမ်းနေပေမယ့် သူ့ပုံမှန်အလေ့အထကို ပြသခဲ့တယ်။

石ずえの残るまにまにたづぬれば
おしえはたえて牛の糞のみ
おのが国、人にまかせて御仏の
法の教えも、たえはてにけり
ကျောက်တုံးအပျက်အစီးများကို သွားရောက်လေ့လာပါ။
အဆုံးအမတွေပျောက်ပြီး နွားချေးတွေပဲကျန်တော့တယ်။
ကိုယ့်နိုင်ငံကို တခြားသူတွေကို ထားခဲ့ပါ။
မြတ်စွာဘုရားရဲ့ အဆုံးအမတွေလည်း ဆိတ်သုဉ်းသွားပြီ။

と仏教滅びたインドに対してシャクシャクの余裕を見せているから何とも愉快至極である。
とはいえ、昔と変わらぬ二人であった。

ဗုဒ္ဓဘာသာ ပျောက်ကွယ်သွားသော အိန္ဒိယနိုင်ငံအပေါ် တည်တည်ငြိမ်ငြိမ် သဘောထားကြီးစွာ
ပြသနိုင်ခြင်းကြောင့် အလွန်ရယ်စရာကောင်းပါသည်။

သို့သော် သူတို့နှစ်ဦးသည် ယခင်အတိုင်းပင် ရှိနေခဲ့သည်။

仏跡行脚も終わった後、明日はいよいよ別れねばならぬという日のラクノーでのホテルの夜
は、相変わらず二十五年来の「五黄の寅」同志、けんけんがくがくの大議論が始まった。

ဗုဒ္ဓဘာသာအပျက်အစီးတွေကို ဘုရားဖူးပြီးတာနဲ့ မနက်ဖြန် လမ်းခွဲရမယ့်နေ့မှာ အဲဒီညက Lucknow
မှာရှိတဲ့ ဟိုတယ်တစ်ခုမှာ လွန်ခဲ့တဲ့ ၂၅ နှစ်က လက်တွဲခဲ့ကြတဲ့ ‘ကျားဝါငါးယောက်’ ရဲဘော်ရဲဘက်တွေ၊
ဆွေးနွေးမှုကြီးတစ်ခု။

詳しい内容は千代氏も知らないそうである。が、記憶にあるところでは何故仏生のインドに
ほとけの道が滅びたかということ、像の崇拜があまりに度が過ぎたからという先代の一見識から
始まったらしく、夜中の二時三時になってもやめそうもない、どうしてああまで一生懸命にな
って議論しなければならぬのだろうかと思いつつ、疲れと眠さについて聞こうともしなかつたの
であるが、考えると我慢して聞いておけばよかったと、つくづく惜しいそうである。

မစ္စတာချီယိုက အသေးစိတ်ကို သိပုံမပေါ်ပါဘူး။ သို့သော် ကျွန်ုပ်မှတ်မိသလောက်၊ ဗုဒ္ဓဖွားမြင်သော

အိန္ဒိယနိုင်ငံ၌ ဟော့တုတ်-နို-မိချီ ကွယ်လွန်ခြင်းအကြောင်းရင်းမှာ ရုပ်ပွားတော်များ ကိုးကွယ်ရာ အလွန်ဝေးကွာသွားကြောင်း Jirozaemon ၏ ပထမဆုံးအကြည့်ဖြင့် စတင်ပုံရပြီး၊ နံနက် ၂:၃၀ တွင်ပင် တတ်နိုင်ခဲ့သည်။ ငြင်းခုံဖို့ ဘာကြောင့် အရမ်းကြိုးစားရသလဲလို့ အံ့ဩမနေဘဲ ပင်ပန်းပြီး အိပ်ငိုက်နေပုံအကြောင်း မေးဖို့တောင် စိတ်မဝင်စားခဲ့ဘူး။ အဲဒါကို တွေးကြည့်တဲ့အခါ စိတ်ရှည်သည်းခံပြီး နားထောင်ပေးသင့်တာ အရမ်းနှောင့်တရတယ်။

だが現在覚えているだけでもビルマ独立問題もでていたし、青年僧侶への運動方法とか、または僧侶の合宿所の設計図についてだとか、色々あったという、それがしかも、若いころと同じ大声で怒号し大喧嘩をし、近所はなはだ迷惑だったらしい。更にこの議論は、オッタマの就寝前の読経が終わり、やれやれすんだのかと思うと、翌朝また早くから再開、いつ果てるかわからぬ始末だった。

သို့သော် ယခုမှတ်မိသလောက် ဗမာပြည်လွတ်လပ်ရေးကိစ္စပေါ်လာပြီး ရဟန်းငယ်များအတွက် လေ့ကျင့်ခန်းလုပ်နည်းများ၊ ဘုန်းကြီးလေ့ကျင့်ရေးစခန်းများအတွက် အသေးစိတ်အချက်များ စသည့် အမျိုးမျိုးသော ပြဿနာများ ပေါ်ပေါက်ခဲ့သည်မှာ ထင်ရှားသည်မှာ အော်ဟစ်၍ တိုက်ပွဲကြီးများ၊ ရပ်ကွက်အတွက် ကြီးမားသော အနှောင့်အယှက်။ ထို့ပြင် ဦးဥတ္တမသည် အိပ်ရာမဝင်မီ သုတ္တန်ကို ရွတ်ဖတ်ကာ ပြီးသွားသောအခါတွင် ဆွေးနွေးပွဲကို နောက်တစ်နေ့ နံနက်စောစောတွင် ပြန်လည်စတင်ခဲ့ပြီး မည်သည့်အချိန်တွင် ပြီးဆုံးမည်ကို ကျွန်ုပ်တို့ မသိခဲ့ကြပေ။

が、いよいよ停車場に至って二人ははじめて無言になった。別れねばならぬのである。

一人は我が厚恩思慕の国 故国日本へと東を指して去り、彼はとらわれの監視も強いインドに再び追放の身を委ねねばならないのである。

「インドにいるのはいやだ、日本へ亡命したい。偽造でもいいからパスポートを送ってくれ」

と この囚われ人は悲痛に叫んだ。

သို့သော် နောက်ဆုံးတွင် သူတို့ကားမှတ်တိုင်သို့ရောက်သောအခါတွင် သူတို့နှစ်ဦးသည် ပထမအကြိမ် နှုတ်ဆိတ်သွားကြသည်။ ခွဲရမယ်။

သူတို့ထဲက တစ်ယောက်က သူ့မွေးရပ်မြေဖြစ်တဲ့ ဂျပန်ကို အရှေ့ဘက်ကို ဦးတည်ပြီး ကျွန်တော့်ရဲ့ ကြင်နာမှုနဲ့ လေးစားမှုရှိတဲ့ နိုင်ငံပါ။ ဦးဥတ္တမသည် တင်းကြပ်သော စောင့်ကြည့်မှုအောက်တွင် အိန္ဒိယနိုင်ငံသို့ ပြန်ရမည်။

“အိန္ဒိယမှာ မနေချင်ဘူး။ ဂျပန်မှာ ခိုလှုံခွင့်တောင်းချင်တယ်။ နိုင်ငံကူးလက်မှတ် အတုဖြစ်ရင်တောင် ပို့ပေးပါ”

ဤအကျဉ်းသားသည် နာကျင်စွာ အော်ဟစ်ခဲ့သည်။

「守さん、日本はビルマの太陽なのだ。いつかきっとビルマを救ってくれる時がくる。その時こそは、あの日本の軍隊がビルマの国土に堂々の行進を起こしてイギリスの悪者どもを追い散らしてくれるのだ」

といい

「ビルマはまだ血が足りぬ、もっと血をささげねばならぬのだ、日本人が祖国のためにささげた血は、つまり東亜のために流してくれた

のだ。守さんわしはやるぞ、わしは死ぬまで、いや死んでもやるぞ、日本の七生報国の殉皇

精神はわしの精神なのだからな」

とも言った。

“မစ္စတာ မာမိုရူ၊ ဂျပန်သည် ဗမာပြည်၏ နေမင်းကြီးဖြစ်သည်။ မြန်မာပြည်ကို ကယ်တင်မည့်အချိန် ရောက်လာလိမ့်မည်။ ထိုအချိန်တွင် ဂျပန်စစ်တပ်သည် မြန်မာပြည်တွင်းသို့ ကြီးကျယ်ခမ်းနားစွာ ချီတက်ပြီး အင်္ဂလိပ် လူဆိုးများကို စွန့်ကြဲပေးနိုင်သည်။ ငါ။”

ဟုဆိုသည်။

“ဗမာပြည်မှာ သွေးမလုံလောက်သေးလို့ သွေးများများ လှူဖို့ လိုတယ်။ ဂျပန်တွေ အမိမြေအတွက် စတေးခဲ့တဲ့ သွေးက အရှေ့အာရှအတွက် သွန်းလောင်းတယ်။

နီဒါ ငါလုပ်မယ် မာမိုရူဆန်၊ ငါသေမချင်း ဒါမှမဟုတ် ငါသေရင်တောင် လုပ်မယ်၊ ဂျပန်ရဲ့ `Shichishou-Houkoku` အာဇာနည်စိတ်ဓာတ်က ငါ့ဝိညာဉ် ` `

သူလည်း ပြောတယ်။

一行を見送る者は最初オッタマ一人であったが、彼の姿を見つけ、彼の見送っている一行を認めて続々と集まってきた群衆が、瞬く間に駅頭を埋め尽くした。そしてこのインド人群衆は、老いも若きも男女かかわりなく、オッタマのあしもとにひれ伏して大礼拝をおこなったのである。

ပထမတော့ ဦးဥတ္တမသည် အဖွဲ့ကို လွှတ်လိုက်သည့် တစ်ဦးတည်းသောသားဖြစ်သော်လည်း သူ့ကိုတွေ့လိုက်ကာ သူမြင်နေသည့်အဖွဲ့ကို မှတ်မိသော လူအုပ်ကြီးက ဘူတာရုံတွင် လျင်မြန်စွာ ပြည့်သွားလေသည်။ ထိုရဟန်းပျို၊ လူအို၊ ယောက်ျား မိန်းမ တို့သည် ဥတ္တမခြေရင်း၌ ရှိခိုးကြကုန်၏။

オッタマに別れ十二月十一日、あわただしい様に思えてならぬ長い仏跡行脚から、最後の土地コロンボを出航した先代次郎左衛門は、彼の帰国を迎える多くの祝歌を内地の方から受けて返歌を送ったが、その中に

ဦးဥတ္တမနှင့် လမ်းခွဲပြီးနောက် ဒီဇင်ဘာလ ၁၁ ရက်နေ့တွင် Jirozaemon သည်

ဗုဒ္ဓဘာသာအပျက်အစီးများဆီသို့ ရှည်လျားစွာ ဘုရားဖူးခရီး ပြီးဆုံးခဲ့ပြီး နောက်ဆုံးတွင် ကိုလံဘိုမြို့မှ ပြန်လည်ရောက်ရှိလာခဲ့သည်။ ပြည်မကြီးမှလူများထံမှ ဂုဏ်ပြုသောသီချင်းများစွာကို ကျွန်ုပ်တို့လက်ခံရရှိခဲ့ပြီး အကြောင်းပြန်စာများပေးပို့ခဲ့သည်။

ထိုဖြေကြားချက်တွင်၊

たずねくる 道は波間のかし枕

ゆめとぞ見ゆる 友の言の葉

မေးရမယ့်လမ်းက လှိုင်းတွေကြားက ခေါင်းအုံးတစ်ခုလိုပါပဲ။

„အိပ်မက်တွေ အိပ်မက်တွေ မြင်နေရတယ် သူငယ်ချင်းတစ်ယောက်ရဲ့ စကား

と、さすがに誰にともなくただ「船中にて」と題して歌っているのである。

သူက ဘယ်သူ့ကိုမှ သီချင်းမဆိုဘဲ `သဘောပေါ်` လို့ ခေါင်းစဉ်တပ်လိုက်တယ်။

十二月も押し迫った三十日に、彼は名古屋に帰着した、是が非でも昭和十年元日の賀詞を母に申し述べたいがためであった。

ဒီဇင်ဘာလ 30 ရက်နေ့တွင် နာဂိုယာသို့ ပြန်လည်ရောက်ရှိခဲ့သည်။ 1935 ခုနှစ် နှစ်သစ်ကူးနေ့မှာ အမေ့ကို

နှုတ်ခွန်းဆက်စကား ပြောချင်တယ်။

ソウテン氏からはその後手紙をもらい（手紙はずっと以前からすべてイギリス官憲が没収するので人を選んで託さねばならなかった）日本の小学校の教科書と柔剣道の道具を送って欲しいと言ってきた。

နောက်ပိုင်းမှာ မစ္စတာ Soe Thain ဆီက စာတစ်စောင်ရခဲ့တယ် (စာတွေအားလုံးကို အင်္ဂလိပ်အာဏာပိုင်တွေက အချိန်အတော်ကြာ သိမ်းယူထားတာကြောင့် သူတို့ကို အပ်ပေးမယ့်လူကို ရွေးချယ်ခဲ့ရပါတယ်) နဲ့ သူ့ကို ဂျပန်မူလတန်းကျောင်းသုံးဖတ်စာအုပ်နဲ့ ဂျပန်ကင်ဒိုပစ္စည်းတွေ ပို့ပေးဖို့ တောင်းဆိုခဲ့ပါတယ်။ .

時節外れだったので教科書の取り揃えには苦心してやっと十人分まとめ、柔剣道の方は希望通り三十人分を揃え大箱につめて送った。これは幸いにも没収されずに着いたそうである。

အချိန်က ဆိုးပေမယ့် နောက်ဆုံးတော့ ကျောင်းသား ဆယ်ယောက်အတွက် လုံလောက်တဲ့ ပြဋ္ဌာန်းစာအုပ်တွေ ရခဲ့တယ်။ တောင်းဆိုထားသည့်အတိုင်း လူ 30 ဦးအတွက် ဂျပန်နှင့် kendo ကိရိယာအလုံအလောက်ကို စုဆောင်းပြီး သေတ္တာကြီးတစ်ခုထဲသို့ ပို့လိုက်သည်။ ကံကောင်းထောက်မစွာ၊ အသိမ်းမခံဘဲရောက်လာတယ်။

マインゾ女史もイギリス官憲の圧迫にたまりかねて、日本行きを思い立ち、そのことを伊藤家にいって寄こし、先代も渡来をすすめたが、これも不許可になった。

မစ္စ မင်ဒိုသည် ဗြိတိန်အာဏာပိုင်များ၏ ဖိအားကို မခံနိုင်သဖြင့် ဂျပန်နိုင်ငံသို့သွားရန် ဆုံးဖြတ်ခဲ့ပြီး သူမ၏ အစီအစဉ်များကို Ito မိသားစုထံ အသိပေးခဲ့ပြီး Jirozaemon ကလည်း သူမကို ဂျပန်နိုင်ငံသို့ လာရန် အကြံပြုခဲ့သော်လည်း ခွင့်ပြုချက် ငြင်းပယ်ခံခဲ့ရသည်။

丁度大東亜戦の三年程前の昭和十四年のある日である。

မဟာအရှေ့အာရှစစ်ပွဲမတိုင်မီ သုံးနှစ်တိတိအလို ၁၉၃၉ ခုနှစ်၏ နေ့တစ်နေ့ဖြစ်သည်။

オッタマは既に持病のために立てなかった。そこへ突然訪ねて行った一人の日本青年がある。彼はある国際親善の会を代表して、国書使節として渡緬したのである。これが先にちょっと書いたO氏であった。

ဦးဥတ္တမသည် နာတာရှည်ရောဂါကြောင့် မခံမရပ်နိုင်ဖြစ်ခဲ့ရသည်။ ထိုနေရာသို့ ရုတ်တရက် အလည်လာသူ ဂျပန်လူငယ်တစ်ဦး ရှိသည်။ နိုင်ငံတကာ ချစ်ကြည်ရေး အဖွဲ့ကို ကိုယ်စားပြုတဲ့ နိုင်ငံသံတမန်အဖြစ် မြန်မာနိုင်ငံကို သွားရောက်ခဲ့ပါတယ်။ စောစောက ကျွန်တော်ရေးခဲ့တဲ့ မစ္စတာအိုပဲပေါ့။

彼は、ラングーンに上陸するや、何より先に直ちにオッタマを訪ねた。オッタマも、彼が国書使節として来緬することは新聞とラジオで知ってはいたが、まさか上陸直後に自分のところへきてくれるとは思っていなかったらしい、非常な驚きと喜びとで心から彼を迎えたのである。

ရန်ကုန်သို့ ဆိုက်ရောက်သည်နှင့် ဦးဥတ္တမကို ဦးစွာ ဖူးမျှော်ခဲ့သည်။ ဦးဥတ္တမသည် မစ္စတာ O မြန်မာနိုင်ငံသို့ နိုင်ငံတော်သံတမန်အဖြစ် လာမည်ကို သတင်းစာနှင့် ရေဒီယိုမှ သိရှိခဲ့သည်။ သို့သော် သူဆင်းသက်ပြီးပြီးချင်း ကျွန်တော့်ဆီ လာမယ်လို့ မမျှော်လင့်ထားဘဲ အံ့သြဝမ်းသာနဲ့ သူ့ကို စိတ်နှလုံးအကြွင်းမဲ့ နှုတ်ဆက်လိုက်တယ်။

彼は早速同志のものを病室に呼び入れて紹介した。ところが、その同志の者が壁際に並んで、実に正確な日本語と音階で「君が代」を歌ったのである。異国に来て聞く国歌はたまらな

いものだったが、それを異国人からしかも上陸直後に聞いたのであるから、これこそ彼をして、声を放ち得ぬ程感激せしめた。おそらく日本人としてはじめての栄光ではなかろうかとさえ思った。

သူရဲဘော်ကို ဆေးရုံခန်းထဲကို ချက်ချင်းခေါ် ပြီး မိတ်ဆက်ပေးတယ်။ သို့သော် သူရဲဘော်များသည် နံရံနှင့် တန်းစီကာ `Kimigayo` ကို အလွန်တိကျသောဂျပန်နှင့် စကားဖြင့် သီဆိုခဲ့သည်။

တိုင်းတစ်ပါးသို့ရောက်သောအခါ နိုင်ငံတော်သီချင်းကိုကြားရသည့်အတွက် အလွန်ဝမ်းသာမိသော်လည်း တိုင်းတစ်ပါးသားတစ်ဦးထံမှ ကြားလိုက်ရပြီး ဆင်းသက်ပြီးချင်းပင် သူ့အသံကို မစွန့်လွှတ်နိုင်လောက်အောင် တုန်လှုပ်သွားခဲ့သည်။ ဂျပန်လူမျိုးတစ်ယောက် ဒီလိုဂုဏ်ပြုခံရတာ ဒါပထမဆုံးအကြိမ်လို့တောင် ထင်ခဲ့တာ။

ところが「君が代」がはじまると、いままで起きられなかったオツタマが、さっと上体を起こして敬虔な態度に変わり、無言の中に唱和するかにみえ、しかも歌い終わるのを待つようにして次の様に語り出したのである。

သို့သော် "Kimigayo" စတင်သောအခါ၊ ယခုအချိန်အထိ မထနိုင်သေးသော ဥတ္တမသည် လျင်မြန်စွာ ထထိုင်ကာ ရိုသေလေးမြတ်သော သဘောထားကို ခံယူကာ တိတ်ဆိတ်စွာ သီချင်းဆိုရန် ပေါ်လာပြီး နောက်တစ်ပုဒ် မသီဆိုမီ သီချင်းပြီးဆုံးရန် စောင့်နေသည်။ သူလည်း အဲဒီလိုပဲ စကားပြောတယ်။

「昭和九年だった。伊藤さんが仏蹟行脚に来られたが、わしはインドに追放されておったのだ。だがイギリス政府では、事 政治に関する話をかわさぬ限り、インドとネパールなどの仏跡だけは案内をわしに許した。

``၁၉၃၄ ခုနှစ်။ မစ္စတာ အီတိုသည် ဗုဒ္ဓဘာသာ ဘုရားကျောင်းများသို့ ဘုရားဖူး လာခဲ့သည်။ ဒါပေမယ့် ကျွန်တော် အိန္ဒိယကို ပြည်နှင့်ဒဏ်ပေးခဲ့ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် နိုင်ငံရေးမဆွေးနွေးသရွေ့ အိန္ဒိယနဲ့ နီပေါမှာရှိတဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာနေရာတွေကို ဗြိတိသျှအစိုးရက လည်ပတ်ခွင့်ပေးခဲ့တယ်။

丁度 明治節の日だった。わし等がネパールのルンビニの遺跡で、イギリス官憲の尾行も居ない、守松さんの随行の人も丁度いない、たった二人でほんのわずかの時間であったが、過ごす事が出来た。わしはその時こういった。「守さん、あんたにはえらい世話になった、わしが微力のため、ご覧の通りまだビルマは独立しておらん、しかしわしはわしの信念でやっておる。今日は一つわしの信念というのを聞いてくれまいか」といとな、聞いてやろう、いってごらんと言われた。そこでわしはわしの信念「君が代」を歌ったのだよ。夕方だったがネパールの大地に立って、わしは遠い日本とビルマの空を見守りながら、心行くまで歌ったのだ、守さんも心から喜んでくれてな・・・」

အတိအကျကတော့ Meiji ပွဲတော်ရဲ့နေ့ပါပဲ။ နီပေါနိုင်ငံ လုမ္ဗီနီ၏ အပျက်အယွင်းများတွင် ဗြိတိသျှအရာရှိများ သို့မဟုတ် အိုင်တို၏ အခြွေအရံများ မရှိပါ။ Ito-san တစ်ယောက်တည်းနဲ့ စကားပြောနိုင်ခဲ့တယ်။ အဲဒီတုန်းက ငါပြောခဲ့တဲ့စကားပဲ။ “ မစ္စတာ အိုင်တို၊ မင်းငါ့ကို ကူညီခဲ့တာ ကြာပါပြီ၊ ငါက ကြံ့ခိုင်မှု မရှိသေးလို့ မြန်မာပြည် လွတ်လပ်ရေး မရသေးဘူး ဆိုတာ တကယ်ကို ရှက်စရာပဲ။ ဒါပေမယ့် ငါယုံတာကို ငါလုပ်နေတယ်။ နောက်တစ်ကြိမ် မစ္စတာအီတို မြန်မာပြည်ကို လာတဲ့အခါ မြန်မာတွေ အားလုံးက အဲဒီယုံကြည်ချက်ကို ကြွေးကြော်နေကြမှာ သေချာပါတယ်။ ဒီနေ့ ငါ့ယုံကြည်ချက်တွေကို နားထောင်ပါ။ ဒီနေ့ ကျွန်မရဲ့ယုံကြည်ချက်တွေကို နားထောင်ပေးဖို့ တောင်းဆိုခဲ့တယ်။ ``ပြောပြီး နားထောင်ပါ့မယ်´´ လို့ ပြောပါတယ်။ ဒါကြောင့် `Kimigayo` သီချင်းကို ကျွန်မယုံကြည်ချက်နဲ့ သီဆိုခဲ့ပါတယ်။ ဒါကြောင့် `Kimigayo` သီချင်းကို ကျွန်မယုံကြည်ချက်နဲ့ သီဆိုခဲ့ပါတယ်။ သူသည်

နီပေါပြည်တွင် မစ္စတာ Ito နှင့် ဘေးချင်းယှဉ် ရပ်နေခဲ့သည်။ ဗမာပြည်ရဲ့ ကောင်းကင်ယံကို ကြည့်ရင်း စိတ်ထဲမှာ ကြည်နူးစရာ သီချင်းတွေ သီဆိုခဲ့တယ်။ Ito-san ကျေနပ်သွားသည်။

オッタマは間もなく、有名な百二日間の断食を開始した、ガンジーの三週間などとは比べものにならない。この反イギリス百二日の断食が彼の死を早めたことはもちろんであった。その年の九月彼は死んだ。それまでわずか五か月程の間ではあったが、O氏は会う度毎にオッタマのビルマ人を動かして来た力の偉大さを知ると同時に、その源泉たる日本信頼の烈々たる心情を聞いた。そして日本滞在中が最も楽しかったという事を「ビルマ園」のことなどと共に口癖のように言っていたそうである。

ဦးဥတ္တမသည် မကြာမီ သူ၏ ကျော်ကြားသော ၁၀၂ ရက်ကြာ ဥပုသ်ကို စတင်ခဲ့ပြီး ဂန္ဓီ၏ သုံးပတ်နှင့် ယှဉ်လျှင် ဘာမှ မရှိပါ။ ဟုတ်ပါတယ်၊ ဤ 102

ရက်ကြာမြဲတိသူ့ဆန့်ကျင်ရေးအစာရှောင်ခြင်းသည်သူ၏သေဆုံးခြင်းကိုအရှိန်မြှင့်ခဲ့သည်။ ထိုနှစ် စက်တင်ဘာလတွင် ကွယ်လွန်ခဲ့သည်။ ထိုနှစ် စက်တင်ဘာလတွင် ကွယ်လွန်ခဲ့သည်။ ထိုအချိန်ကစ၍ ငါးလခန့်သာရှိသော်လည်း တွေ့ဆုံချိန်တိုင်းတွင် ဦးဥတ္တမသည် မြန်မာလူမျိုးများကို လှုံ့ဆော်ပေးခဲ့သော တန်ခိုးကြီး၏ ကြီးမားပုံကို သိရှိခဲ့ရပြီး တစ်ချိန်တည်းမှာပင် ဂျပန်နိုင်ငံအပေါ် ယုံကြည်မှု ပြင်းထန်သော ခံစားချက်များကိုလည်း ကြားသိခဲ့ရသည်။ အဲဒီစွမ်းအားရဲ့အရင်းအမြစ်.. “မြန်မာ့ဥယျာဉ်” နှင့် အခြားအရာများကို ရည်ညွှန်းပြီး ဂျပန်နိုင်ငံတွင် နေထိုင်စဉ် အပျော်ဆုံးဖြစ်ခဲ့ကြောင်းလည်း ၎င်းက ဆိုသည်။

十五代伊藤次郎左衛門はオッタマに遅れること四か月、昭和十五年一月に死んだ。彼もまた大東亜戦争を知らないのである。

15th မျိုးဆက် Ito Jirozaemon သည် ဥတ္တမအကြာ လေးလအကြာ ၁၉၄၀ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလတွင် ကွယ်လွန်ခဲ့သည်။ မဟာအရှေ့အာရှစစ်ပွဲအကြောင်းလည်း သူမသိဘူး။

追記

ところで、一方名古屋の伊藤家から最近一つの柳行李（柳の細い枝を糸で編んで作った箱）が発見されたのである。

三上孝基（みかみ こうき）氏から七月十三日速達便をもってそのことを報じて来た。

私は早速名古屋へ駆けつけたかったが、「覚え書」も清書中であつたし、また各種の打合せ等もあって、二十七日に鈴木八郎氏の同行を得て伊藤家覚王山の別荘を訪れる事が出来た。

同所では「オッタマ比丘顕彰会」（びく・けんしょうかい）設立発起人満鉄（まんしゅうてつどう）の大岩誠氏と、仏教圏の本間道壽（ほんま みちとし）氏とが伊藤家所有の新旧資料の調査研究のため来ていたのと一緒にになった。大岩氏は所要のため一足違いで帰られた後であったが、本間氏と三上氏と共に数時間懇談した。

新資料はいよいよ彼の雄大さを物語って興味深い。とくに彼が受け取った日本人からの手紙の調書を見て、彼の交流は、あらゆる機会、例えば船中や路傍に至るあらゆる人に結ばれ、そしてたちまちに親交の度を増している点では驚嘆するばかりである。

孫文の葬儀に日本から渡支して帰日した時、某家の女中に土産を持って来た、その女中から「おなつかしいオッタマさま」というかきだしの手紙をもらっているし、船中で知り合った船員が、彼を訪問する約束をしていたのを自分の結婚式のため果たすことが出来なかった、そこで日本の結婚式の習慣を書いて知らせ、日本人は決して約束をたがえぬ人間であるからこの度の事だけで日本人を疑わないで欲しい、実はこの手紙を書きつつ、傍にいてこの手紙を読んでいる新婚の妻と、あなたの事を話しているのだ、とおそらく日本人同士でさえ余程親しい友人でもなければ書かぬことを、彼には書いている、といった手紙もあり、かと思うとガンジーに対して「インド・ビルマ分離政策」を絶対反対する手紙の下書きや、ガンジーからの返事、チャンドラ・ボース氏から会談の打合せの書簡等もあるが、とにかく、調書に現れただけでも日本国中、上下あらゆる階級からきているのである。これが、他の亡命独立運動の志士たちとは違ったところで、我々があたかも明治維新の志士に持つ親しみと同じものを感じる。

また、彼は独立成就の暁にはひるがえさせようとした国旗の下書きさえも持っていた。白地に赤の日の丸の中に、ビルマの国鳥クジャクが羽を広げている意匠である。日本なくしてビルマなく、日本の光の中に育まれてはじめてビルマ民族も生存し得るのだ、という彼の信念を描きあげているのである。かくまでもはげしい日本信頼と思慕の心情を持ってこそ、あれだけに全ビルマ人の心底からほとばしる日本軍作戦への挺身協力が活発になされたのであろう。

この旗の下絵に彼の全身全霊が躍如として表現されており、ビルマの歴史を描く極まりなき意義を持っているといえる。私も「ビルマの太陽」という題名に大いなる自信を得たのである。

さらに日本人から送られた白無地手織木綿の着物、どこかの禅寺で買ったかも知れぬ下駄、多数のビルマ語の印刷物、英字・漢字の新聞、寺院や神道の礼拝所や民家の前で撮った記念写真、などなどおびただしい資料が出てきたのである。

新資料の内、興味のあるものは鈴木八郎（すずき はちろう）氏が撮影して本書に掲載した。また年譜は新資料に基づくもので、今後顕彰会の手でさらに正確詳細なものが完成されることであろうが、ただオッタマの生年が明治十三年としてあるのと「オッタマ比丘顕彰会」が明治十一年としてあるのが はなはだ違っていることである。これも今後の問題である。私は、戯曲の上では、故伊藤次郎左衛門が常々側近の人に話しておられた「五黄の寅の同じ年」を取り上げたのである。聞くところによれば若林半（わかばやし はん）氏も、五黄の寅説を絶対に主張しておられるそうである。オックスフォード卒業の年度は判然としない。彼の有髪の写真は柳行李から数枚出たもので、着衣が同大学の制服であることからすいていされ、撮影年度は明治三十五年から三十八年の間であることは間違いないと思われる。

二枚の彼の絵は、第一回と第二回に投獄された時のもので、印刷は第二回以後同時期に出来

たものと推定した。これは独立運動の中心人物としてオッタマを押した弟子、例えばウ・ソウテン等が「オッタマに従え」といった意図を民衆に鼓舞するための用途に使用したものらしく、三上氏の推定も同様である。上質の印刷紙を使用した三色刷りの立派なものであるから、もちろんイギリス官憲の差し紙といったものではない。彼が出獄するたびに「ビルマの女が髪を地上に敷いて踏んでもらった」人数もその都度おびただしく増えて大群衆となったと話していたところから見て、ソウテン氏などの意図もこのあたりにあったのではないかと思われる。

これら資料は一つ一つの整理の上保存されることになっているが、やがてオッタマ比丘顕彰会の手で正式な記録として出されるとともに、東亜の一国が独立への苦勞の歴史を語るものとして東亜共栄圏諸国への一大指針となることであろう。

さて、私は京都に回り先代次郎左衛門のインド旅行に随行した長谷川伝次郎（はせがわ どんじろう）を訪ね、帰京して諸般の業務に従っていると、八月一日ビルマ独立である。

同時に各新聞紙はビルマ独立記念号を発行し、各著名の士は筆を執って一斉に独立運動とその秘史を掲載した。中でも生前のオッタマと特に独立運動に活躍された国分正三（こくぶん しょうぞう）氏の八月二、三日に渡る東京朝日の一文こそは、同氏の情熱をあますところなくうかがい知ることが出来一方オッタマと彼の直弟子ソウテン氏並びに孫弟子タケン・バセン、バー・モウ氏等の運動をたくさん記録するものであった。

ついにビルマは独立した。五十年間の反イギリス独立運動にかかわった多くの志士、インドの独立なければビルマの独立も不可能に終わるのであろうと、先ずインドの独立に挺身したビルマの先覚者たちの感慨いばかりであろう。いまだ独立の機を得ず、偉大なる試練の真ただ中にあるインドより一足先に今日の榮譽を得たことに、我々とても思い上がる感情の気持ちを押しえられない。

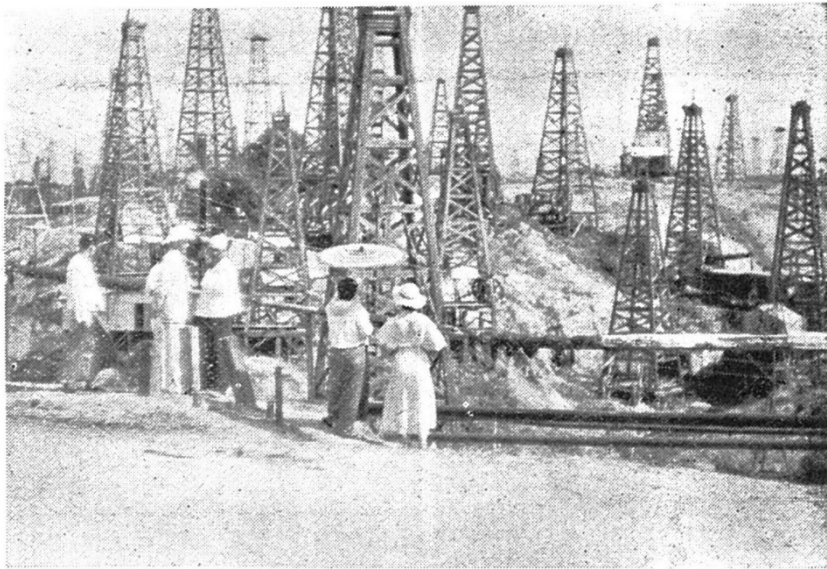
世界はまず日本においては戦争は暴力ではない事を知るべきである。武器は殺人の道具ではなく活人剣であることも良く知るべきである。

日本の戦争は、建国の大理想を実現せんとする一天万乗（いってんばんじょう：天子・天皇）の 聖天子（天皇）下され給う詔に発するのである。またわれ等の戦争は殉皇の民道の苦練である。詔あればこそ無比の聖の戦いに献身するするのである。あらゆるものがこの聖戦の意義を知り然りしてまたアメリカ・イギリス流の利益追求、自己利益獲得のために計算された戦争ではない厳然たる理に溶け込まなければならないのである。（建国のため天子の言葉に従い献身的に戦う、米英流の私利私欲の戦いとは、異なる）

ここにこそオッタマの永遠の信念があった。歴史はまことに厳しいものである。

また私はここに、日本人の思想行動がいかに外国人におよぶところ大なるかという事を、一日本人伊藤次郎左衛門において見るのである。

これはしかしあくまで一つの面である。これと同じことが頭山満（ようやま みつる）氏、大谷光瑞（おおたに こうずい）師、大川周明（おおかわ しゅうめい）氏などとの間にあるし、国分氏、若林氏、小林氏その他多くの人との間にもあることである。これらはまた他の人々によって発表されることであろう。あらゆる面から描かれて、はじめてわれらに親愛を感じずるオッタマが浮き上がってくる。これこそ大地にしっかりと足を付けた、大東亜の指導原理なのではないかと思うのである。

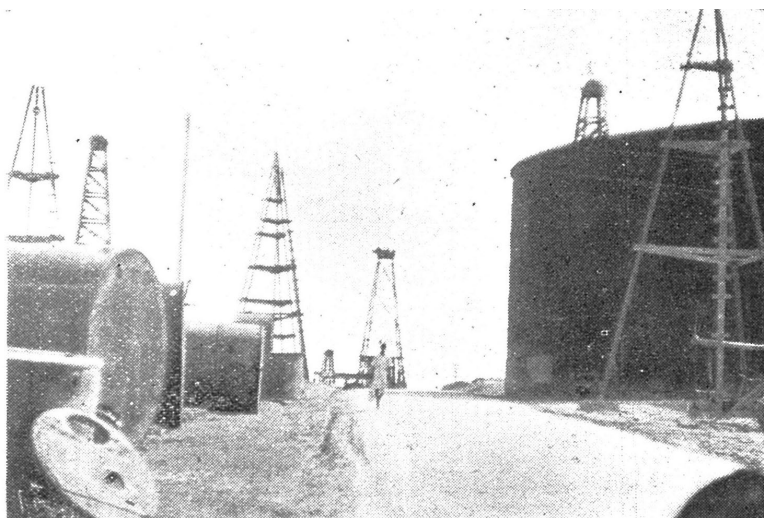

(長谷川伝次郎)

この林立する櫓を見よ、実は貧弱なソウテンの石油井なのである。ソウテンは自分が手掘り手汲みだしてる苦境を述べ、さすがに説明しながら悔し泣きに泣き出した
ヘルメット：次郎左衛門、その前：ソウテン、日傘：マソウ
(Denjiro Hasegawa)

ဒီရဲတိုက်တွေကို ကြည့်ပြီး၊ သူတို့က တကယ်တော့ ဆင်းရဲတဲ့ ဆူတန်ရဲ့ ရေနံတွင်းတွေပါ။ ဆူတန်က လက်ဖြင့်တူးကာ ရေခပ်ရင်း သူကြိုတွေ့နေရသည့် အခက်အခဲကို ပြောပြကာ မျှော်လင့်ထားသည့်အတိုင်း သူ စိတ်ပျက်မျက်ရည်ကျလာသည်။

ဦးထုပ်- Jirozaemon၊ ရှေ့- Soten၊ Parasol- Masou

(長谷川伝次郎)

目を転ずればこれはまた何という豪勢さであろう。B・O・Cの石油タンクがごう然とそそり立っているのである。ソウテンは既に言葉に使ってしまっていた。

しかし 日本軍は迅速にこの地点の確保に成功したことは読者も知るところである。
(Denjiro Hasegawa)

တစ်ဖက်တွင် B.O.C. ၏ ဆီတိုင်ကီများသည် အမြင့်တွင် ရပ်နေပါသည်။ Soten က ဘာမှ မပြောပါဘူး။

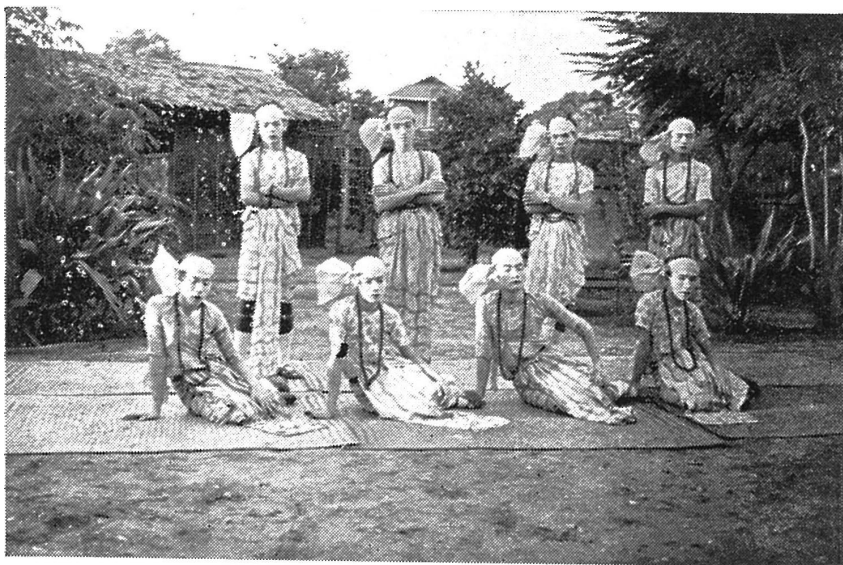
သို့သော် ဂျပန်စစ်တပ်သည် ဤနေရာကို အမြန် လိုခြံစေခဲ့သည်။

イーナンジョンB・O・C第一号サク油塔。深度727フィートはあまり深い方ではないが、イギリスの悪政に老志士夫妻のうらみは深かった。次郎左衛門は慰める言葉もなかった。

(Denjiro Hasegawa)

Enansion B.O.C အမှတ် ၁ တူးဖော်ရေး ရေနံမျှော်စင်။ အနက် 727 ပေသည် အလွန်နက်ရှိုင်းခြင်းမရှိသော်လည်း Soutens တို့သည် ဗြိတိန်အစိုးရကို ဆိုးရွားစွာ ဒေါသထွက်ခဲ့ကြသည်။ Jirozaemon က သူ့ကို နှစ်သိမ့်ဖို့ စကားလုံးမရှိဘူး။

(長谷川伝次郎)

イーナンジョンのソーテン宅での歓迎会には猿の踊りや少年団の舞踊があった。この写真は
その一つで青年団の古典舞踊である。(十月三日)

(Denjiro Hasegawa)

Yinanjong ရှိ Soten ၏အိမ်တွင် ကြိုဆိုပွဲ၌ မျောက်အကများနှင့် ယောက်ျားလေးအဖွဲ့ အကများ ရှိခဲ့သည်။ ဤဓာတ်ပုံသည် ၎င်းတို့ထဲမှ တစ်ခုဖြစ်ပြီး လူငယ်အဖွဲ့မှ ဖျော်ဖြေသည့် ဂန္ထဝင်အကတစ်ခုဖြစ်သည်။ (အောက်တိုဘာ ၃ ရက်)

(長谷川伝次郎)

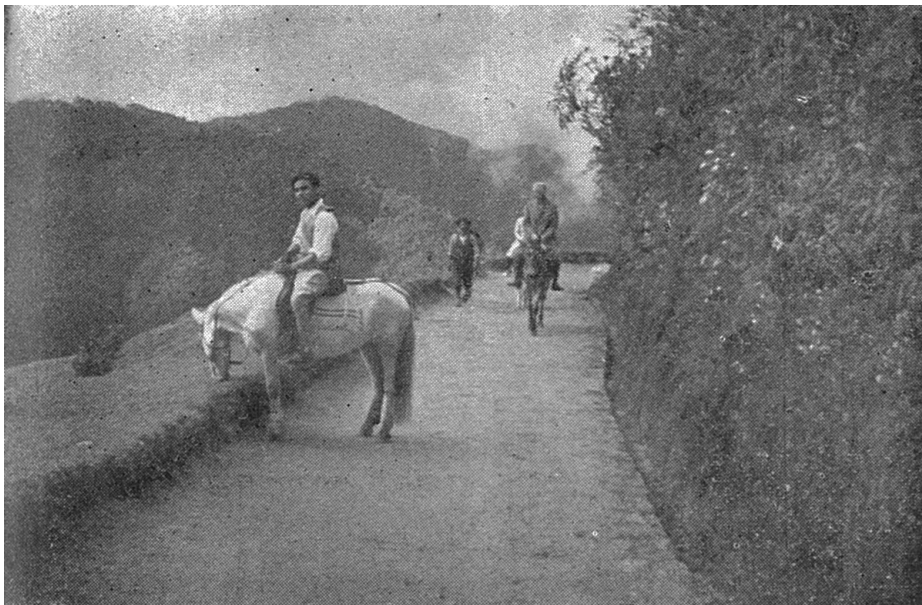
マンダレー某寺院にて

ラモン、次郎左衛門、千代氏、ハリハラン

(Denjiro Hasegawa)

မန္တလေးက ဘုရားကျောင်းတစ်ခုမှာ

Ramon Jirozaemon Chiyoi Hariharan

ルンビニ へ

仏生二千五百年十一月三日・明治の佳節をネパール国アショカ王の遺跡で迎えることは
次郎左衛門の念願であった。

心友オッタマはやむ足を引きずって案内し、徒歩で畑を横切り橋なき川を渡って難行を
続け、ダージリンの峠に来た。

雲は足元に湧き上がり路面は坦々としていたが、勾配は急であった。

(後方馬上 次郎左衛門祐民)

လုမ္ဗီနီ၊ လုမ္ဗီနီသို့ ဗုဒ္ဓဖွားမြင်တော်မူပြီး နှစ်ပေါင်း ၂၅၀၀ နှိဝင်ဘာလ ၃ ရက်နေ့တွင် နီပေါနိုင်ငံရှိ
အသောကမင်း၏ အပျက်အစီးတွင် မေဂျီခေတ်ကို ကျင်းပခဲ့ပါသည်။ ဒါက Jirozaemon ရဲ့ဆန္ဒပါ။

ဦးဥတ္တမသည် တံတားမရှိသော လယ်ကွင်းများကိုဖြတ်၍ မြစ်များကိုဖြတ်၍ ခက်ခဲကြမ်းတမ်းသောခရီးကို
လျှောက်လှမ်းရာတွင် ခြေတော်ရာများကို ဆွဲငင်ခဲ့သည်။ ဆက်လက်၍ ကျွန်ုပ်တို့သည် Darjeeling pass သို့
ရောက်ခဲ့သည်။ ငါတို့ခြေထောက်အောက်မှာ တိမ်တွေတက်လာပြီး လမ်းမျက်နှာပြင်က ညီညာပေမဲ့
လျှောစောက်က မတ်စောက်တယ်။ (နောက်ကျောတွင် မြင်းစီးနေသော Jirozae)

ウ・オッタマ比丘略伝

(三上孝基氏調べ)

ဆရာတော် ဦးဥတ္တမ ဘိက္ခု အတ္ထုပ္ပတ္တိ
(မစ္စတာ Takamoto Mikami ၏ အဆိုအရ)

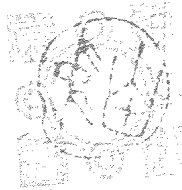
明治十三年 (1880 年) ၁၈၈၀ ခုနှစ်	十二月二十九日 「ビルマアキャブ」に生まれる ဒီဇင်ဘာလ ၂၉ ရက်နေ့တွင် ဗမာပြည် အာကပ်မြို့၌ မွေးဖွားသည်။
同 十九年 (1886 年 : 6 才) ၁၈၈၆ (အသက် ၆ နှစ်)၊	「ラングーン」市英語初等学校に入学する "ရန်ကုန်" City English မူလတန်းကျောင်းတွင် စာရင်းသွင်းပါ။
同 二十八年 (1895 年 : 15 才) 梵文を研究する ၁၈၉၅ : ၁၅ နှစ်	「ラングーン」よりインド「カルカッタ」に行きインド哲学 ရန်ကုန်ကနေ အိန္ဒိယနိုင်ငံ ကတ္တားကိုသွားပြီးတော့ အိန္ဒိယဒဿနနဲ့ သက္ကတဘာသာကို လေ့လာတယ်။
同 三十三年 (1900 年 : 20 才) 1900 : 20 နှစ်	「カルカッタ」より欧州に行き、イギリス、フランス、二国 において政治法律、経済を研究 滞在五年におよぶ ကလကတ္တားမှ ဥရောပသို့ သွားရောက်ကာ အင်္ဂလန်နှင့် ပြင်သစ်တို့တွင် နိုင်ငံရေး ဥပဒေနှင့် စီးပွားရေးပညာကို လေ့လာခဲ့သည်။ ငါးနှစ်နေခဲ့တယ်။
同 三十八年 (1905 年 : 25 才) 1905 : 25 နှစ်	インドに帰り同志と共に「カルカッタ」に民衆大学を創設 したるも経費続かずに年にして閉鎖す သူသည် အိန္ဒိယသို့ပြန်လာပြီး ကတ္တားတွင် သူ၏ရဲဘော်များနှင့်အတူ ပြည်သူ့တက္ကသိုလ်ကို တည်ထောင်ခဲ့သော်လည်း ရန်ပုံငွေမရှိခြင်းကြောင့် တစ်နှစ်အတွင်း ပိတ်ခဲ့ရသည်။
同 四十年 (1907 年 : 27 才) を思い立ちこの年第一回渡日 1907 : 27 နှစ်	滞イギリス中 日露戦争起こりこれに刺激されて日本研究 အင်္ဂလန်တွင် နေထိုင်စဉ်၊ ရုရှား-ဂျပန်စစ်ပွဲ ဖြစ်ပွားခဲ့ပြီး ဂျပန်ကို လေ့လာရန် လှုံ့ဆော်ပေးခဲ့ပြီး ယခုနှစ်တွင် ပထမဆုံးအကြိမ် ဂျပန်နိုင်ငံသို့ သွားရောက်ခဲ့သည်။
同 四十三年 (1910 年 : 30 才) 等各国の都市を歴訪する 1910 : 30 နှစ်	世界一周の旅に出てイギリス、フランス、ドイツ、アメリカ ကမ္ဘာတဝှမ်း ခရီးသွားပြီး အင်္ဂလန်၊ ပြင်သစ်၊ ဂျာမနီနှင့် အမေရိကန် စသည့် နိုင်ငံများမှ မြို့ကြီးများသို့ သွားရောက်လည်ပတ်ပါ။
同 四十四年 (1911 年 : 31 才) 1911 : 31 နှစ်	帰緬して青年層に反イギリス革命の思想を鼓舞する မြန်မာနိုင်ငံသို့ ပြန်လာကာ လူငယ်များကြားတွင် အင်္ဂလိပ်ဆန့်ကျင်ရေး တော်လှန်ရေး အတွေးအခေါ်များကို လှုံ့ဆော်ပေးသည်။
大正元年 (1912 年 : 32 才)	妹「マインゾ」等七名を日本に留学させる

- 1912: 32 နှစ် သူညီမိမိန်ဇီ အပါအဝင် လူ့ခန့်ခွဲခြားမှုကို ဂျပန်နိုင်ငံတွင် ပညာသင်ကြားရန် စေလွှတ်ခဲ့သည်။
- 同 二 年 (1913 年 : 33 才) 1913: 33 နှစ် 第二回渡日
ဂျပန်နိုင်ငံသို့ ဒုတိယအကြိမ် သွားရောက်ခြင်း
- 同 三 年 (1914 年 : 34 才) 日本よりアメリカに渡る滞在六か月、再び日本に引き返しフ
ィリッピン、オーストラリア、ジャワ、南洋群島を廻る
この年欧州大戦起こるイギリス官憲はこの機に乗じ反イギ
リス運動をあおらん事を恐れ「ラングーン」に軟禁し軍警
十五名を以て日夜監視し、言論、通信、行動の自由を許さ
ず
- 1914: 34 နှစ် ဂျပန်မှ အမေရိကသို့ ခြောက်လကြာ ခရီးထွက်ပြီးနောက် ဂျပန်သို့
ပြန်လာပြီး ဖိလစ်ပိုင်၊ သြစတြေးလျ၊ ဂျာမနီနှင့် တောင်ပင်လယ်
ကျွန်းစုများသို့ ခရီးထွက်ခဲ့သည်။
ထိုနှစ်တွင် ဥရောပစစ်ပွဲဖြစ်ပွားပြီး ဗြိတိသျှအာဏာပိုင်များက
၎င်းတို့အား ရန်ကုန်တွင် အကျယ်ချုပ်ချထားရန် အခွင့်အရေးကို
အခွင့်ကောင်းယူကာ ဗြိတိသျှဆန့်ကျင်ရေး လှုပ်ရှားမှုများကို
နှိုးဆော်မည်ကို စိုးရိမ်၍ စစ်ဘက်နှင့် ရဲအရာရှိ ဆယ်ငါးဦးအား
နေ့ရောညပါ စောင့်ကြည့်ခဲ့သည်။ လွတ်လပ်စွာ ပြောဆိုခွင့်၊
ဆက်သွယ်ရေးနှင့် သွားလာလှုပ်ရှားမှုတို့ကို ငြင်းပယ်ခြင်း။
- 同 九 年 (1920 年 : 40 才) 1920: 40 နှစ် はじめて自由を回復する
လွတ်လပ်မှုကို ပထမဆုံးအကြိမ် ပြန်လည်ရရှိစေခဲ့သည်။
- 同 十 年 (1921 年 : 41 才) 1921: 41 နှစ် イギリス官憲の怒りにふれ一か年の禁固を受ける、これが
第一次入獄
သူသည် ဗြိတိသျှအာဏာပိုင်များ၏ ဒေါသကို ပြင်းပြင်းထန်ထန်
ခံခဲ့ရပြီး တစ်နှစ်အကျဉ်းချခံခဲ့ရပြီး ၎င်းသည် ၎င်း၏ ပထမဆုံး
ထောင်ထဲတွင် တုံ့ဆိုင်းသွားခြင်း ဖြစ်သည်။
- 同 十 二年 (1923 年 : 43 才) 1923: 43 နှစ် 欧州漫遊 イギリス、フランス、ベルギー、ドイツ、イタ
リア、ノルウェー、スペイン、スウェーデン、スイスなど
を歴訪
ဥရောပတစ်ဝှမ်း ခရီးသွားခြင်း- အင်္ဂလန်၊ ပြင်သစ်၊ ဘယ်လ်ဂျီယံ၊ ဂျာမနီ၊
အီတလီ၊ နော်ဝေး၊ စပိန်၊ ဆွီဒင်၊ ဆွစ်ဇာလန် အစရှိသည်တို့ကို
သွားရောက်လည်ပတ်ခဲ့သည်။
- 同 十 三年 (1924 年 : 44 才) 1924: 44 နှစ် 再び反イギリス運動のため逮捕され「ラングーン」中央監
獄に三年の苦役につく、第二次入獄
ဗြိတိသျှဆန့်ကျင်ရေးလှုပ်ရှားမှုကြောင့် ထပ်မံဖမ်းဆီးခံရပြီး
ရန်ကုန်ဗဟိုအကျဉ်းထောင်တွင် အလုပ်ကြမ်းနှင့် ထောင်ဒဏ် ၃ နှစ်

- 昭和二年 (1927年 : 47才)
1927: 47 နှစ်
- ထပ်မံချမှတ်ခံရသည်။ ဒုတိယအကြိမ်ထောင်
出獄するやビルマ民衆の尊敬の的となりインド・ビルマ分離分離反対を唱えて全国を廻る
အကျဉ်းထောင်မှ လွတ်မြောက်လာပြီးနောက် သူသည်
မြန်မာလူမျိုးများအကြား လေးစားမှုရှိသော ပစ်မှတ်ဖြစ်လာပြီး
အိန္ဒိယနှင့် မြန်မာနိုင်ငံ ခွဲထွက်ရေးကို ဆန့်ကျင်သည့် နိုင်ငံတဝှမ်းသို့
ခရီးလှည့်လည်ခဲ့သည်။
- 同三年 (1928年 : 48才)
1928: 48 နှစ်
- 第三次渡日、この年末中国に行く
တတိယအကြိမ် ဂျပန်ခရီးစဉ်။ ဒီနှစ်ကုန်ရင် တရုတ်ပြည်ကို သွားမယ်။
- 同四年 (1929年 : 49才)
1929: 49 နှစ်
- 中国より日本に帰り、六月再び中国・南京での孫逸 (Sun Yat-sen) の葬儀にインド民衆代表として参列する
十月日本を離れインドに帰る
တရုတ်နိုင်ငံမှ ဂျပန်သို့ ပြန်သွားရန်။ ဇွန်လတွင် အိန္ဒိယလူမျိုးများ၏
ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ် တရုတ်နိုင်ငံ နန်ကျင်းတွင် ဆွန်ယက်ဆင်၏
ဈာပနကို ထပ်မံတက်ရောက်ခဲ့သည်။
- 同五年 (1930年 : 50才)
1930: 50 နှစ်
- 「タラワジ」暴動、インドに追放される
အောက်တိုဘာလတွင် ဂျပန်နိုင်ငံမှ ထွက်ခွာပြီး အိန္ဒိယသို့
ပြန်လည်ရောက်ရှိမည်ဖြစ်သည်။
- 同十年 (1935年 : 55才)
1935: 55 နှစ်
- 「ヒンズー・マハー・サバー」の会長となる
ဟိန္ဒူ မဟာ Sabha ဥက္ကဋ္ဌ ဖြစ်လာသည်။
- 昭和十三年 (1938年 : 58才)
1938: 58 နှစ်
- 「支那と日本」を著す
"တရုတ်နှင့်ဂျပန်" ရေးသားသူ
- 同十四年 (1939年 : 59才)
1939: 59 နှစ်
- 九月十日「ラングーン」にて病死する。
စက်တင်ဘာ ၁၀ ရက်က ရန်ကုန်တွင် ကွယ်လွန်ခဲ့သည်။

昭和十八年十二月十五日印刷
 昭和十八年十二月二十日發行(二〇〇〇部)

出版會承認
 240239號

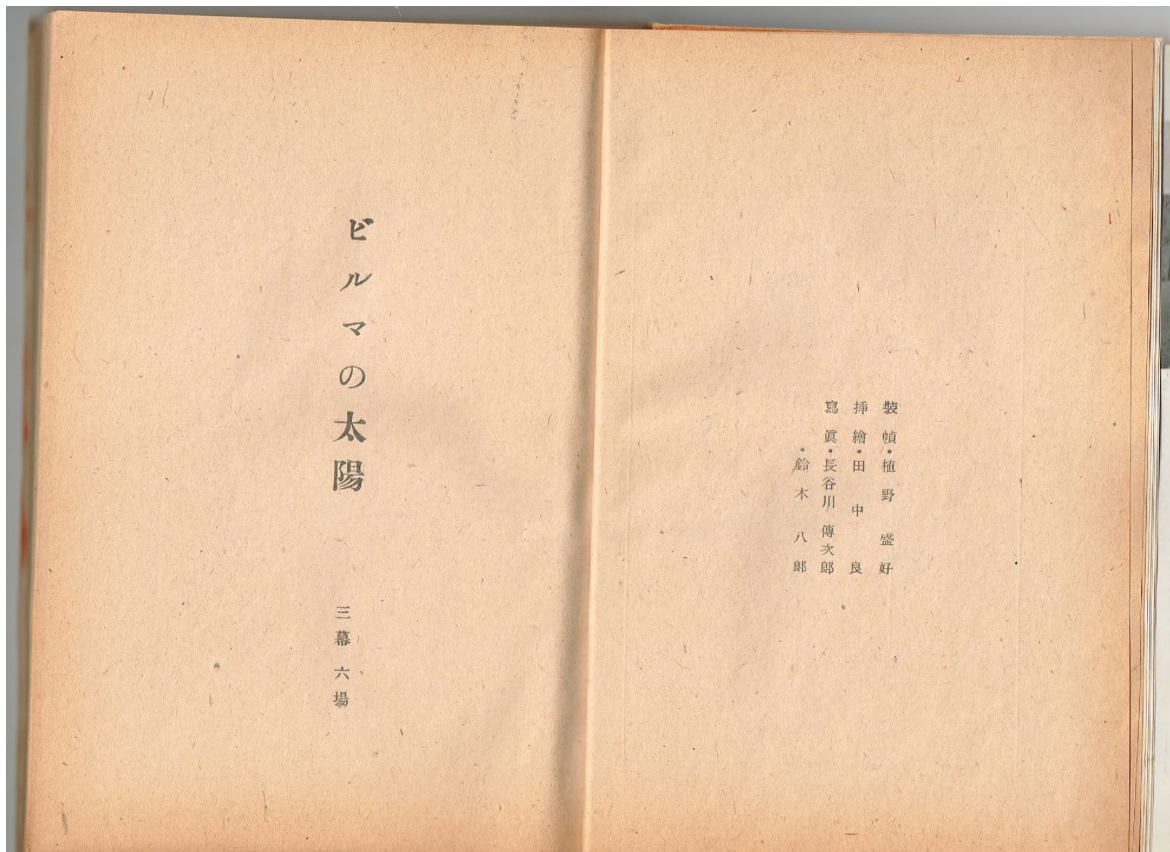
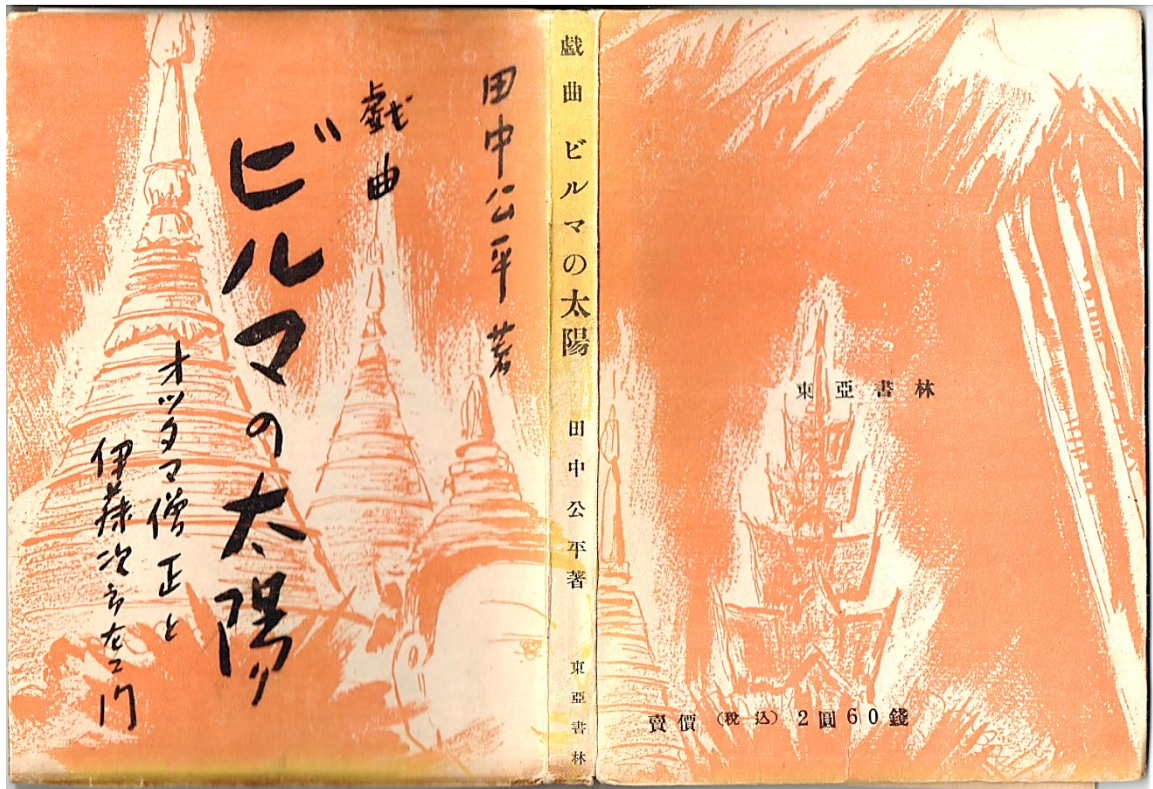

配給元		發行所		發行者		著者		定價		ブルマの太陽	
東京部神田區淡路町二ノ九 日本出版配給株式會社		東京部京橋區橫町一ノ一 振替東京一七三二九四番 (會員番號 二〇一四一)		東京部京橋區橫町二ノ十二 鈴木 木 八 郎		田 中 公 平		金貳圓五拾錢 金拾錢 金貳圓六拾錢			
		東 亞 書 林		西 川 喜 右 衛 門				特別行爲稅相當額			
								合 計			

株式會社 秀英社印刷所 (東京四一二三)

B6 縦 185 mm 横 130 mm

日緬ライブラリー・パダウ 1
<ミャンマー語翻訳復刻版>

戯曲

ビルマの太陽

ーオッタマ僧正と伊藤次郎左衛門ー

著 田中公平

訳 モーモーミヤ・井口久生

2024 年 12 月 1 日 発行

発行者 一般社団法人 日本ミャンマー友好協会

〒160-0012

東京都新宿区南元町 13-3-504

ライオンズマンション信濃町 5F

03-6380-0409

ISBN 978-4-911475-00-3 C1874

©モーモーミヤ・井口久生, 2024